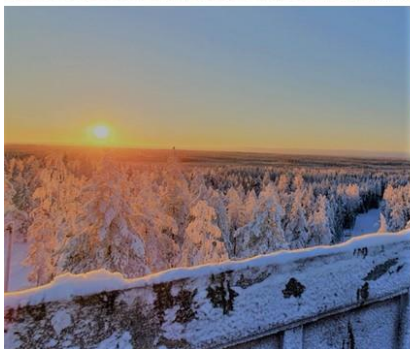

PYHÄJÄRVEN KAUPUNKI

TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS 2021

**PYHÄJÄRVEN KAUPUNGIN
TILINPÄÄTÖS 2021**

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt kokouksessaan

31. toukokuuta 2022 § 36

Kaupunginvaltuusto 31. toukokuuta 2022

Jukka Tikanmäki
valtuuston puheenjohtaja

Kirsti Kinnunen
pöytäkirjanpitäjä

Markku Liuska
pöytäkirjantarkastaja

Mauri Parttimaa
pöytäkirjantarkastaja

SISÄLLYSLUETTELO

KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS	1
1. VÄESTÖ JA TYÖVOIMA	2
2. YLEINEN JA OMAN ALUEEN TALOUDELLINEN KEHITYS	6
YLEINEN TALOUDELLINEN KEHITYS	6
OMAN ALUEEN TALOUDELLINEN KEHITYS	7
KUNTAKONSERNIN TALOUDELLINEN KEHITYS OMALLA ALUEELLA	11
3. TOIMINTAKERTOMUS	12
3.1 OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA	13
3.1.1 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	13
Pyhäjärven kaupungin organisaatio	16
3.1.2 Pyhäjärven kaupungin taloudellinen kehitys	17
3.1.3 Olennaiset muutokset Pyhäjärven kaupungin toiminnassa ja taloudessa	18
Tuottojen kehitys	21
Toimintakulujen kehitys	24
Toimintakate	26
Lainakannat ja sijoitukset	26
3.1.4 Pyhäjärven kaupungin henkilöstö	27
3.1.5 Pyhäjärven kaupungin ympäristöasiat	27
3.1.6 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	27
3.1.7 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä	28
3.2 SELONTEKO KAUPUNGIN SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ	30
3.3 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS	32
3.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen	33
3.3.2 Toiminnan rahoitus	34
3.4 RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET	36
3.5 KOKONAISTULOT JA -MENOT	38
3.6 KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS	40
3.6.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	40
3.6.2 Konsernin toiminnan ohjaus	41
3.6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	41
3.6.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä	42
3.6.5 Selonteko konserninvalvonnan järjestämisestä	43
3.6.6 Kuntakonsernille asetettujen tavoitteiden toteutuminen	44
3.6.7 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	45
3.7 TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY JA TALouden TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET	48
3.7.1 Asiaa koskeva sääntely	48
3.7.2 Tilikauden tuloksen käsittely	48
3.7.3 Talouden tasapainottamistoimenpiteet	49
4 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	50
HALLINTOPALVELUT	51
TARKASTUSLAUTAKUNTA	53
KESKUSVAALILAUTAKUNTA	55
KAUPUNGINHALLITUS	56
Yleishallinto	61
TyöntaloNAMO	72
Elinkeinopalvelut	74
Pyhäjärven kaupungin hallinnoimat ja sen osallisena olevat kehittämishankkeet vuosina 2020-2022	75
Selänne-palvelut	79
ALUEELLISET MAASEUTUPALVELUT	81
HYVINVOINTIPALVELUT	83
Hyvinvointipalvelujen hallinto	86
Varhaiskasvatus	87
Perusopetus	90
Toisen asteen koulutus	91
Kansalaisopisto	92
Vapaa-aikapalvelut	93
TEKNISET PALVELUT	100
Yhdyskuntatekniset palvelut	102

Tilapalvelut	103
Työpaja	105
Ruokapalvelut	106
Palo- ja pelastuspalvelut	108
INVESTOINNIT	109
TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN	114
RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN	119
YHTEENVETO MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMISESTA	120
5. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	122
6. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	128
TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	128
TILINPÄÄTÖKSEN ESITTÄMISTAPAA KOSKEVAT LIITETIEDOT	128
TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT	130
TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	132
Taseen vastaavia koskevat liitetiedot	132
Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	137
VAKUUKSIA, VASTUUSITOUMUKSIA JA TASEEN ULKOPUOLISIA JÄRJESTELYJÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT	139
HENKILÖSTÖÄ JA TILINTARKASTAJAN PALKKIOTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	141
7. ALLEKIRJOITUKSET	144
8. HENKILÖSTÖRAPORTTI	145
9. TYTÄRYHTIÖT	153
PYHÄJÄRVEN KEHITYS OY	153
KIINTEISTÖ OY RILLANKIVI	161
PYHÄNET OY	167
PYHÄSALMEN KVANTTIKIINTEISTÖT OY	173
PYHÄJÄRVEN ENERGIA JA VESI OY	179
KIINTEISTÖ OY PYHÄSALMEN LIIKETALO	185
ASUNTO OY PYHÄJÄRVEN TORIPIHA	189
10. YMPÄRISTÖTILINPÄÄTÖS VUODELTA 2021	193

KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS

Vuosia 2020 ja 2021 toimintaa ja taloutta sävyttäneen COVID-19-pandemian vaikutukset ovat olleet paikkakunnalle moninaisia. Epävarmuus sekä kansallisella että paikallisella tasolla on saamassa jatkoa. Helmikuussa 2022 tapahtuneen Venäjän Federaation hyökkäys Ukrainaan aiheuttaa uuden epävarmuuden ajan. Sota Ukrainassa on saanut aikaan Euroopassa suurimman humanitäärisen katastrofin sitten II maailmansodan. Vaikutuksia on keväällä 2022 vielä vaikea ennakoita.

Vuoden 2021 osalta koronapandemian tukitoimenpiteistä aiheutuneet valtionosuuksien ja verotulojen voimakkaat kasvut vaikuttivat merkittävästi myös kaupungin talouteen. Verotulot toteutuivat n. 0,9 miljoonaa euroa korkeampana vuoteen 2020 verrattuna ja 1,1 miljoonaa talousarviota korkeampana. Valtionosuudet puolestaan toteutuivat 0,8 miljoonaa euroa talousarviota korkeampina. Tilikauden ylijäämäksi muodostui 2.169.595 euroa. Kaupunkikonsernin osalta vuosikate oli ylijäämäinen noin 6 milj.euroa ja tilikauden ylijäämäksi muodostui noin 2 milj.euroa.

Pyhjärven kaupunki sai lisäksi harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta vuodelle 2021 yhteensä 805.000 euroa. Vuoden 2021 tilikauden tulos oli 1,84 milj. euroa. Poistoeron muutoksen jälkeen tilikauden ylijäämä oli 2,17 miljoonaa euroa. Vuoden 2021 tilinpäätöksessä kertynyttä ylijäämää oli yhteensä 3,3 miljoonaa euroa, joka auttaa vuoden 2022 ja taloussuunnitelmavuosien alijäämäisten budjettien puskurina. Selvää kuitenkin on, että kaupunki tarvitsee tulevina vuosina merkittävää verotulopohjan laajentamista ja samalla yhä pitkäjänteistä taloudellista tasapainottamista.

Väkiluvun lasku vuonna 2021 johtui kokonaiskehityksen tasolla ennen kaikkea kuolleisuuden enemmyydestä syntyvyyteen verrattuna. Ero oli -75 henkeä ja nettomuuttotappio Suomen sisällä oli -6 henkeä. Maahanmuuton nettovoitto (+10) aiheutti sen, että Pyhjärven muuttoliike oli positiivinen vuonna 2021, ensimmäistä kertaa varsin pitkään aikaan. Kaupungin väkiluku vuoden 2021 lopussa oli 4962 hlö, vähenemä vuoden aikana 71 hlöä.

Pyhjärven rakennemuutoksen hallinnan kannalta keskeisiä elinkeinohankkeita saatiin merkittävästi eteenpäin vuonna 2021. Pyhäsalmen energiavarasto (PPHES) sai Työ- ja elinkeinoministeriöltä syyskuussa 2021 investointitukipäätöksen, jolla hanke saa 26,3 milj. euroa tukea. Tukipäätös odottaa vielä EU:n komission notifiikaatiota. Tuulivoimahankkeiden eteneminen oli niin ikään vahvaa. Uusien hankkeiden kaavoituksia aloitettiin ja vireillä olevat etenivät vauhdikkaasti. Uusiutuvan energiatuotannon merkitys kaupungin talouden ja elinvoiman kehittämisen kannalta on muodostunut keskeisen, strategisen tärkeäksi.

Lainakanta vuoden 2021 lopussa oli 28,2 milj. euroa, joka on 5.680 euroa/asukas. Vuonna 2021 asukaskohmainen lainakanta ei noussut, johtuen tulojen positiivisesta kehityksestä ja erittäin maltillisesta investointitasosta. Kaupungin nettoinvestoinnit olivat n. 1,1 miljoonaa euroa. Suurin yksittäinen investointikohde oli Salmen koulun osan 2 peruskorjaus. Kaupungin investointiohjelma oli vuonna 2021 varsin rajoitettu talouden tasapainotussyistä. Uimahalli saatiin jälleen avatuksi syksyllä 2021, sen oltua tulipalon korjausremontin vuoksi kiinni noin vuoden ajan.

Pyhjärven kaupungin omavaraisuusaste kehittyi positiivisesti vuonna 2021, ja oli 48,4 % (vuonna 2020 oli 44,9 %). Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääräistä 70 %:n omavaraisuutta. Tähän kaupunki tulee pääsemään vasta vuosikymmenen loppupuolella, kun saamme energiakäänteen positiiviset vaikutukset näkymään kuntataloudessa.

Vuosi 2021 oli COVID-19 vuoksi yhä sekä toiminnallisesti että taloudellisesti poikkeusvuosi. Taloudellisesti tukipaketit antoivat lisää varautumisaikaa kaupungin talouden tasapanottamiselle. Toiminnallisesti hyvinvointivelka ja yrittäjien epävarmuus kasvoivat. Pysyvän kasvun ja kehityksen edellytysten luominen on yhä tärkeintä paikkakunnan tulevaisuuden turvaamisen kannalta. Energiakäänteen mahdollisuudet alkavat paikkakunnalla konkretisoitua ja luomaan positiivisen kierteen ilmiötä yhdessä yrityskentän aktiivisuuden lisääntymisen kanssa. Lisääntyneen kansainvälisen epävarmuudenkin aikana Pyhjärven kaupunki katsoo luottavaisena tulevaisuuteen.

Henrik Kiviniemi, kaupunginjohtaja

1. VÄESTÖ JA TYÖVOIMA

Väestökehitys

Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan Suomen väkiluku oli joulukuun lopussa 5.549.599. Maamme väkiluku kasvoi vuoden 2021 aikana 15.806 hengellä. Syy väestönlisäykseen oli muuttovoitto ulkomailta: maahanmuuttoa oli 22.305 enemmän kuin maastamuuttoa. Syntyneitä oli 7.760 vähemmän kuin kuolleita.

Joulukuun ennakkotilaston mukaan vuonna 2021 syntyi 49.583 lasta, mikä on 3.120 lasta enemmän kuin vuonna 2020. Kuolleiden määrä oli 57.343, mikä on 1.855 henkeä enemmän kuin vuotta aiemmin.

Ennakkotietojen mukaan syntyvyys nousi edellisvuodesta. Ennakollinen kokonaishedelmällisyysluku vuonna 2021 oli 1,46, kun vuonna 2020 se oli 1,37. Kokonaishedelmällisyysluku nousi toista vuotta peräkkäin, mutta se on silti mittaushistorian neljänneksi matalin. Kokonaishedelmällisyysluku kertoo, kuinka monta lasta nainen synnyttäisi elämänsä aikana, jos syntyvyys pysyisi laskentavuoden tasolla.

Kuolleiden määrä oli korkein vuositasolla vuoden 1944 jälkeen. Kuolleiden naisten määrä oli suurin vuoden 1919 jälkeen.

Vastasyntyneiden poikien elinajanodote oli ennakkotietojen mukaan 79,2 vuotta ja tyttöjen vastaavasti 84,5 vuotta vuonna 2021. Poikien elinajanodote piteni vuoteen 2020 verrattuna 0,1 vuotta ja tyttöjen lyheni 0,2 vuotta. Elinajanodote on ikävakioitu tunnusluku, joka kuvaa laskenta-ajanjaksolla havaitun kuolleisuuden tasoa. Elinajanodoteluvut revisioituvat lopullisessa tilastossa yleensä hieman alaspäin ennakkotilaston luvuista.

Ulkomailta muutti Suomeen vuoden 2021 aikana 34.445 henkeä ja Suomesta ulkomaille 12.140 henkeä. Maahanmuuttoa oli 1.547 enemmän ja maastamuuttoa 2.944 vähemmän kuin edellisvuonna. Maahanmuuttajista oli Suomen kansalaisia 8.129 ja maastamuuttajista 7.996. Nettomahanmuutto oli vuonna 2021 poikkeuksellisen suuri, 22.305 henkeä.

Kuntien välisiä muuttoja kertyi vuoden 2021 aikana ennakkotietojen mukaan 305.030. Lisäystä edelliseen vuoteen verrattuna oli 8.178 muutttoa vuoden 2021 kuntajaon mukaan.

Maakunnittaisten ennakkotietojen mukaan väkiluku kasvoi vuonna 2021 Uudellamaalla, Pirkanmaalla, Varsinais-Suomessa, Pohjois-Pohjanmaalla, Pohjanmaalla, Ahvenanmaalla, Pohjois-Savossa ja Keski-Suomessa.

Muuttoja maakunnasta toiseen tehtiin vuoden 2021 aikana 140.522. Maakuntien välisessä muutossa muuttovoittoa saivat Pirkanmaa, Varsinais-Suomi, Pohjois-Savo, Pohjois-Pohjanmaa, Lappi, Kanta-Häme ja Keski-Suomi. Määrällisesti eniten maakuntien välisen muuton voittoa oli Pirkanmaalla, 3.378 henkeä.

Määrällisesti suurin muuttotappio maakuntien välisessä muutossa oli Uudellamaalla, 2.575 henkeä. Suhteellisesti suurin muuttotappio maakuntien välisessä muutossa oli Pohjanmaalla.

Ennakkotietojen mukaan vuonna 2021 solmittiin 19.428 avioliittoa, joista 19.056 oli eri sukupuolta olevien parien ja 372 samaa sukupuolta olevien parien avioliittoja. Saman sukupuolen avioliitoista 264 oli kahden naisen ja 108 kahden miehen avioliittoja. Solmittujen avioliittojen kokonaismäärä väheni yhdessä vuodessa 2.654:llä, selvästi enemmän kuin edellisenä vuonna.

Pyhjärven kaupungin väestörakenne ja väestöennuste

Vuoden 2021 lopussa 36,1 % Pyhjärven asukkaista oli yli 65-vuotiaita. Asukkaista 14,2 % oli alle 15-vuotiaita. Yli 65-vuotiaiden osuus on kasvanut. Ennusteessa vuosien 2025, 2030 ja 2040 asukasluvut on saatu Tilastokeskuksen väestöennusteesta.

Pyhjärvellä väestön keski-ikä on ollut jatkuvassa nousussa. Asukasmäärä on ollut laskussa vuodesta 1985, syntyvyyden ja muuttoliikenteen pysyessä epäedullisena väestönkasvulle kunnassa. Vuoden 2021 alussa Pyhjärvellä oli 5.033 asukasta ja vuoden lopussa oli 4.962 asukasta.

Väestönmäärän kehitys vuosina 2013 - 2021

Pyhjärven kaupunki	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
asukasmäärä	5 733	5 565	5 508	5 446	5 337	5 248	5 131	5 033	4 962
muutos edelliseen vuoteen	-116	-168	-57	-62	-109	-89	-117	-98	-71

Tilastokeskuksen väestöennusteessa väkiluvun kehitystä on esitetty seuraavasti:

Pyhjärven kaupunki	1980	1990	2005	2015	2021	2025	2030	2040
väkiluku	7 992	7 663	6 271	5 505	4 962	4 619	4 261	3 706

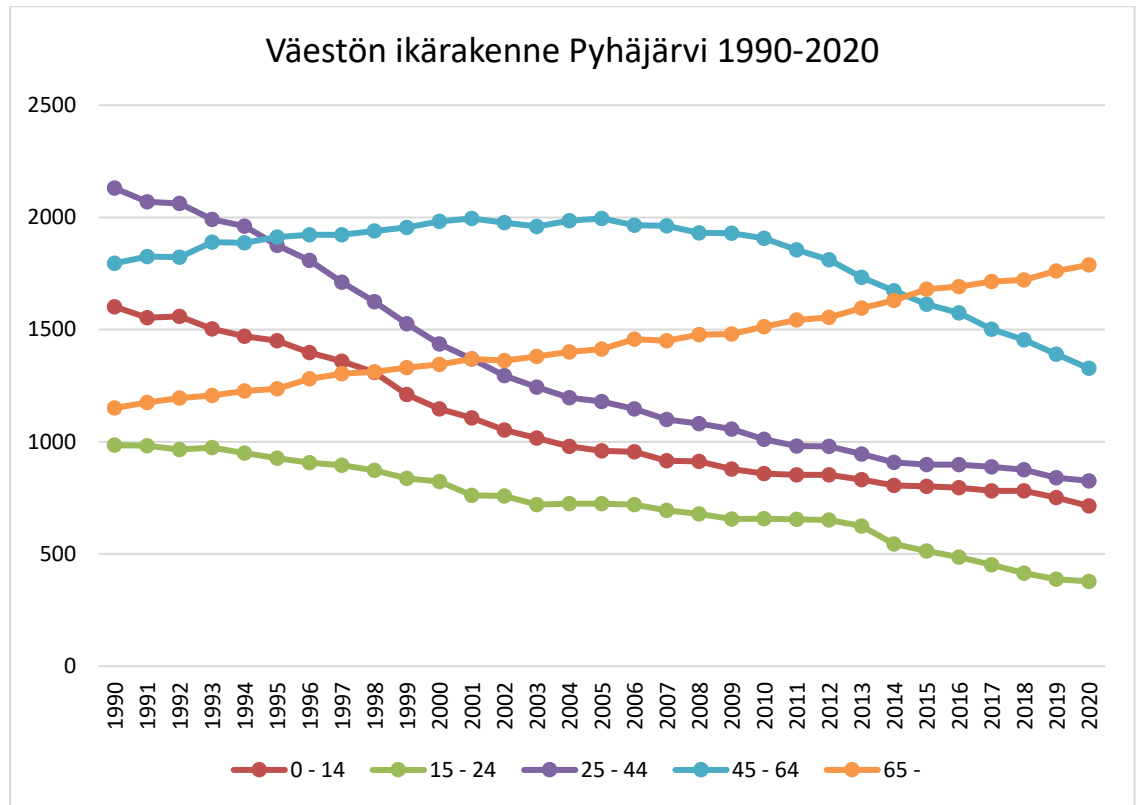
Väestön syntyvät, kuolleet sekä muuttoliike vuosina 2015 – 2021 Pyhjärven kaupungissa:

	Syntyneet / kuolleet			Kuntien välinen muuttoliikenne			Maiden välinen muuttoliikenne		
	Elävänä synty.	Kuolleet	Syntyv. vähem.	Tulo-muutto	Lähtö-muutto	Netto-muutto	Maahan muutto	Maasta muutto	Netto maah.m
Vuosi 2021	29	104	-75	187	193	-6	13	4	9
Vuosi 2020	30	87	-57	169	208	-39	5	2	3
Vuosi 2019	37	87	-50	160	219	-59	3	7	-4
Vuosi 2018	39	86	-47	177	221	-44	5	4	1
Vuosi 2017	40	66	-26	137	198	-61	4		4
Vuosi 2016	53	88	-35	172	198	-26	6	3	3
Vuosi 2015	45	71	-26	206	242	-36	8	0	8

Väestörakenteen kehitys 2015 – 2021

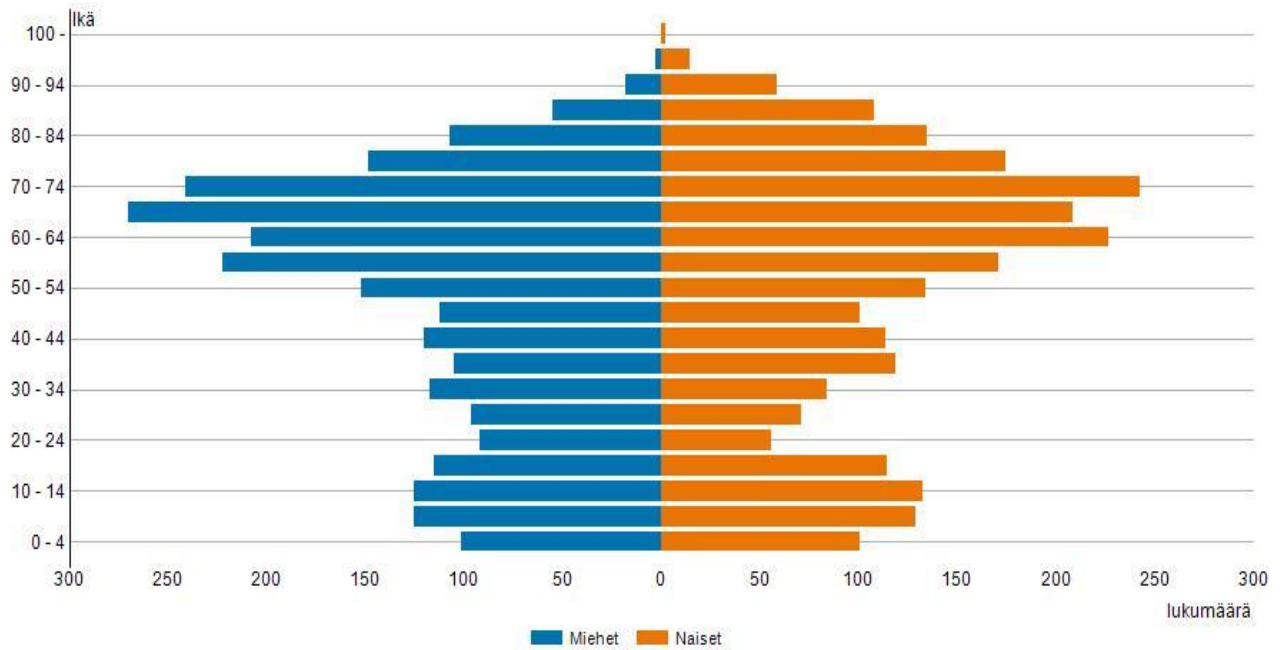
Pyhjärven kaupunki	Asukkaita	0 – 14 vuotiaat	%	15 – 64 vuotiaat	%	yli 65 vuotiaat	%
Toteutuminen 31.12.2021	4 962	704	14,2	2 465	49,7	1 793	36,1
Toteutuminen 31.12.2020	5 033	714	14,2	2 531	50,3	1 788	35,5
Toteutuminen 31.12.2019	5 131	751	14,6	2 619	51,1	1 761	34,3
Toteutuminen 31.12.2018	5 248	782	14,9	2 745	52,3	1 721	32,8
Toteutuminen 31.12.2017	5 337	782	14,7	2 841	53,2	1 714	32,1
Toteutuminen 31.12.2016	5 446	795	14,6	2 957	54,3	1 694	31,1
Toteutuminen 31.12.2015	5 508	801	14,6	3 024	54,9	1 683	30,5

Väestön ikärakenteen kehitys Pyhäjärvellä vuosina 1990 – 2020

Väestön ikärakenne Pyhäjärvellä vuonna 2020

Ikärakenne Pyhäjärvi 2020

Lähde: Väestörakenne, Tilastokeskus

Taloudellinen ja väestöllinen huoltosuhde

Taloudellinen huoltosuhde on suhdeluku, joka kuvaa alueen väestörakennetta työllisten sekä työttömien ja työvoiman ulkopuolella olevien välisenä suhteena. Mitä suurempia arvoja suhdeluvut saavat, sitä heikompi on tilanne. Taloudellinen huoltosuhde kuvaa työttömien ja työvoiman ulkopuolella olevien suhdetta työllisiin.

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Taloudellinen huoltosuhde	1,95	1,99	1,92	2,00	2,08	2,11	2,09	2,07	2,07	2,24

Väestöllinen huoltosuhde on suhdeluku, joka kuvaa alueen väestörakennetta eri ikäryhmien välisen suhteiden avulla. Väestöllinen huoltosuhde ilmaisee alle 15-vuotiaiden ja 65 vuotta täyttäneiden määrän 100 työkäistä kohden.

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Väestöllinen huoltosuhde	69	70	74	78	82	84	88	91	96	99

Asuminen

Asuntokuntien lukumäärä Pyhäjärven kaupungissa 31.12.2020 oli 2.553. Rivi- ja pientaloissa asuvien asuntokuntien osuus asuntokannasta oli 82,9 %. Kesämökkien lukumäärä on 1.062.

Työvoima ja työttömyys

Pyhäjärven työvoiman määrä 31.12.2021 oli 1.900 (31.12.2020 oli 1.949). Vuoden 2021 lopussa työttömiä työnhakijoita oli 11,9 % (vuoden 2020 lopussa 14,6 %). Työttömiä työnhakijoita vuoden 2021 lopussa oli yhteensä 226, josta miehiä oli 153 ja naisia 73. Työttömistä alle 20-vuotiaita oli 5 sekä yli 50-vuotiaita 107 henkilöä. Joulukuun lopussa yli vuoden työttöminä olleita oli 86 henkilöä.

Työvoima sekä työlliset ja työttömät vuosina 2015 - 2021

Pyhäjärven kaupunki	Asukkaita	Työvoima asukkaista	%	Työlliset työvoimasta	%	Työttömät työvoimasta	%
31.12.2021	4 962	1 900	38,3	1 674	88,1	226	11,9
31.12.2020	5 033	1 949	38,7	1 664	85,4	285	14,6
31.12.2019	5 131	1 979	38,6	1 752	88,5	227	11,5
31.12.2018	5 248	2 064	39,3	1 825	88,4	239	11,6
31.12.2017	5 337	2 129	39,9	1 872	87,9	257	12,1
31.12.2016	5 446	2 200	40,4	1 890	85,9	310	14,1
31.12.2015	5 508	2 276	41,3	1 923	84,5	353	15,5

Työttömyysaste vuosina 2016– 2021

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
työttömyys % Pyhäjärvi 31.12.	14,1	12,1	11,6	11,5	14,6	11,9
työttömyys % Pohjois-Pohjanmaa 31.12.	15,3	12,8	10,8	11,1	13,6	10,9
työttömyys % Koko maa 31.12.	7,9	8,4	5,4	6,0	7,8	6,7

Vuoden 2019 lopussa työpaikkojen osuus alkutuotannossa oli 12,9 %, jalostuksessa 21,8 % sekä palvelussa 63,6 %. Eläkkeellä olevien osuus väestöstä vuoden 2019 lopussa oli 41,2 %:a. Perheiden lukumäärä 31.12.2020 oli 1.364.

Työpaikkojen lukumäärä sekä työpaikkaomavaraisuus vuosina 2011 - 2019

Pyhäjärvi	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Työpaikkojen lukumäärä	1 848	1 876	1 908	1 860	1 784	1 688	1 678	1 636	1 521
Työpaikkaomavaraisuus	92,5	95,9	97,1	100,5	100,0	96,5	97,2	95,6	90,9

Työpaikkaomavaraisuus ilmaisee alueella työssäkäyvien ja alueella asuvan työllisen työvoiman määrän välisen suhteen. Jos työpaikkaomavaraisuus on yli 100 %, on alueen työpaikkojen lukumäärä suurempi kuin alueella asuvan työllisen työvoiman lukumäärä. Jos taas työpaikkaomavaraisuus on alle 100 %, on tilanne päinvastainen.

2. YLEINEN JA OMAN ALUEEN TALOUDELLINEN KEHITYS

Pyhäjärvi (vuoteen 1968 **Pyhäjärvi OI**, vuosina 1993 – 1995 **Pyhäsalmi**) on Suomen kaupunki, joka sijaitsee Pohjois-Pohjanmaan maakunnan eteläosassa. Kaupungissa asuu 4.962 asukasta ja sen pinta-ala on 1.459,47 neliökilometriä, josta 148,15 neliökilometriä on vesistöjä. Väestötiheys on 4,2 asukasta/neliökilometri. Pyhäjärven naapurikuntia ovat Pyhäntä, Kiuruvesi, Pielavesi, Pihtipudas, Haapajärvi ja Kärsämäki.

Pyhäjärven kunta perustettiin vuonna 1866. Pyhäjärven kunta oli vuoteen 1968 saakka Pyhäjärvi OI –niminen, vuosina 1969 – 1992 Pyhäjärvi, vuosina 1993 – 1995 Pyhäsalmi ja taas vuodesta 1996 alkaen Pyhäjärvi –niminen.

Pyhäjärvi perustettiin kaupungiksi vuonna 1993. Se vaihtoi nimensä keskustaajamansa mukaan Pyhäsalmeksi 1. tammikuuta 1993 kaupungiksi julistamisensa yhteydessä, mutta aiempaan nimeen palattiin 1. tammikuuta 1996 alkaen.

Pyhäjärvi sijaitsee monen maakunnan keskiössä. Etäisyydet jokaisen maakunnan keskustaajamiin ovat lähes samat: Kajaaniin 150 km, Kuopioon 150 km, Jyväskylään 170 km, Kokkolaan 170 km ja Ouluun 170 km. Pyhäjärvi on myös liikennelogistiselta sijainniltaan erinomainen. Valtakunnan toinen etelä - pohjois –suuntainen valtatie 4/E75 ja Savon Perämerelle yhdistävä valtatie 27 risteävät alueella, Vaskikellon risteyksessä. Pyhäsalmen rautatieasema on puolessa matkaa Savon ja Pohjanmaan radat yhdistävällä Iisalmi – Ylivieska –rataosuudella.

Pyhäjärven tuloveroprosentti on 1.1.2022 alkaen 21,75 %

Yleinen taloudellinen kehitys

Kuntatalouden juuri valmistunut vuoden 2021 ennakkollinen tilinpäätösanalyysi näyttää, että kuntien ja kuntayhtymien tilikauden tulokset säilyivät vahvoina toisenkin koronavuoden jäljiltä. Talous vahvistui myös kuntayhtymissä. Tilikauden tulos on 1,5 mrd euroa. Tulos on kuntatalousohjelman kehitysarvion mukainen eikä jäänyt kauas huippuvuoden 2020 poikkeuksellisesta 1,7 miljardin euron tuloksesta.

Korona kasvatti osaltaan vuonna 2021 kuntien ja kuntayhtymien menoja voimakkaasti, vajaa 8 prosenttia edellisvuoden erityisen maltilliseen kasvuun verrattuna. Tulokehitys pysyi kuitenkin menojen kehityksessä mukana ja kuntien verokehitys oli hyvää jo toista vuotta peräjälkeen. Kuntien tuloja lisäsivät myös korona-avustukset, jotka ovat olleet esimerkiksi välittömien koronasta johtuvien sosiaali- ja terveystoimen menojen osalta täysimääräisiä. Toki kunnilla oli viime vuonnakin kertaluonteisia myyntivoittoja, jotka tasapainottivat taloutta sadoilla miljoonilla euroilla.

Ennen pandemiaa kuntien verotulojen kasvu on madellut noin kahden prosentin tuntumassa, mutta nyt verotulojen kehitys lähentelee jo 7 prosenttia. Kuntien yhteisövero lisääntyi talouden elpymisen ja kuntien määräaikaisen yhteisöveron jako-osuuskorotuksen vuoksi viime vuonna lähes 45 prosenttia.

Kertaluonteiset koronatuotot tai muut tulot eivät ratkaise kuntatalouden rakenteellisia ongelmia, kuten kroonista tulojen ja menojen epätasapainoa tai mittavia investointitarpeita. Kuntien ja kuntakonsernien lainakanta on jo nyt suuri, ja esimerkiksi korkotason nousu loisi lisäpainetta rahoituksen riittävyteen. Samoin erot kuntakentän sisällä ovat huomattavia, joten keskiarvojen tarkastelu vie osin harhaan.

Kunnat ja kuntayhtymät käyttivät tulojaan investointeihin, jotka olivat ennakkotietojen mukaan 5,3 miljardia euroa vuonna 2021. Investointien määrä laski vuodesta 2020, mikä näkyi kuntatalouden toiminnan ja investointien rahavirran vahvistumisena ja lainanottotarpeen pienentymisenä. Investoinnit huomioiden kuntatalous oli vuonna 2021 lähes tasapainossa. Lainakanta

kasvoi maltillisesti, vajaat 800 miljoonaa euroa. Syömävelkaan kunnat olivat joutuneet turvautumaan vain 10 miljoonalla eurolla.

Vuoden 2021 tulos on sellaista tasoa, jolla kuntatalous voisi hyvin, jos pysyisimme samoissa lukemissa tulevina vuosina. Näkymää haastavat kuitenkin määräaikaiset koronatuot ja sote-uudistus, joka siirtää kustannuksia ja tuloja valtiolle ja jättää kuntien niskaan mittavat velat ja kiinteistöt. Lähikuukausina tulee päättää uusista työllisyystoimista, kohdistaa julkisen sektorin resurssit tuottavasti sekä osoittaa julkisen sektorin laajeneville tehtäville aidosti riittävä ja kestävä rahoitus.

Venäjä käynnisti 24.2.2022 Valko-Venäjän tuella sotilaallisen hyökkäyksen Ukrainaan. Sodan vaikutuksia Suomelle ja Pyhäjärvelle on tässä vaiheessa mahdotonta arvioida luotettavasti, koska sen kesto ja lähikuukausien tapahtumista ei voida sanoa mitään varmaa. Sota kuitenkin väistämättä pienentää aikaisemmin ennustettua talouskasvu-uraa. Venäjän taloudelle asetettujen sanktioiden negatiiviset vaikutukset ulottuvat myös Suomeen kansantalouteen sekä kuntatalouteen. Sota on aiheuttanut jo humanitäärisen kriisin, joka Suomen kunnissa, myös Pyhäjärvellä näkyy pakolaisten saapumisena ja heihin liittyvinä järjestelyinä.

Lähde: Kuntaliitto

Oman alueen taloudellinen kehitys

Taloudellista kehitystä omalla alueella on tarkasteltu ottaen huomioon Pyhäjärven sijainti.

Väestömäärän kehitys omalla alueella

Seuraavassa taulukossa on vertailtu lähikuntien asukaslukuja vuosina 2009 - 2021.

	Haapa- järvi	Keite- le	Kiuru- vesi	Kärsä- mäki	Piela- vesi	Pihti- pudas	Pyhä- järvi	Pyhä- järvi	Reis- järvi	Viere- mä	Viita- saari
Asukasluvut											
31.12.2021 ennakko	6 803	2 099	7 758	2 533	4 271	3 875	4 962	1 631	2 689	3 490	6 063
31.12.2020	6 896	2 155	7 854	2 538	4 321	3 931	5 033	1 593	2 710	3 522	6 097
31.12.2019	7 010	2 202	7 998	2 576	4 391	4 032	5 131	1 578	2 718	3 579	6 176
31.12.2018	7 147	2 244	8 153	2 613	4 498	4 053	5 248	1 557	2 743	3 676	6 264
31.12.2017	7 251	2 309	8 285	2 611	4 625	4 128	5 337	1 579	2 813	3 684	6 412
31.12.2016	7 332	2 346	8 444	2 655	4 697	4 202	5 446	1 579	2 854	3 721	6 607
31.12.2015	7 438	2 379	8 600	2 658	4 740	4 221	5 505	1 587	2 894	3 757	6 666
As.luvun muutos /kpl											
2020-2021	-93	-56	-96	-5	-50	-56	-71	38	-21	-32	-34
2019 - 2020	-114	-47	-144	-38	-70	-101	-98	15	-8	-57	-79
2018 - 2019	-137	-42	-155	-37	-107	-21	-117	21	-25	-97	-88
2017 - 2018	-104	-65	-132	+2	-127	-75	-89	-22	-70	-8	-148
2016 - 2017	-81	-37	-159	-44	-72	-74	-108	0	-41	-37	-195
2015 - 2016	-106	-33	-156	-3	-43	-19	-59	-8	-40	-36	-59
2014 - 2015	-42	-19	-152	-38	-47	-40	-57	+25	-7	-60	-114

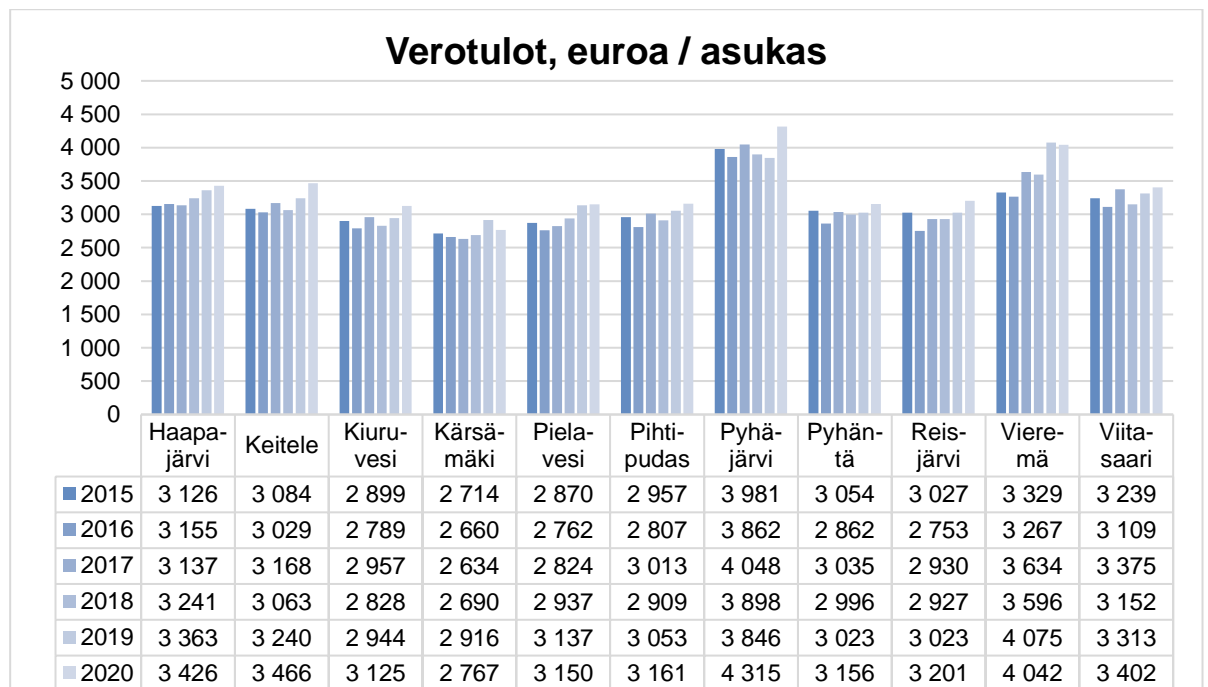
Tuloveroprosentit omalla alueella vuosina 2011 - 2021

Alueen korkein tuloveroprosentti v. 2021 on 22,50 %. Vuodelle 2021 tuloveroprosenttia ei korotettu lähialueen kunnissa. Alueen alhaisin tuloveroprosentti 19,75 % on Pyhännällä. Koko Suomen kuntien keskimääräinen veroprosentti vuonna 2021 on 20,02 %. Kuntien keskimääräinen veroprosentti kohosi hieman verrattuna vuoden 2020 keskimääräiseen veroprosenttiin, joka oli 19,96 %. Pohjois-Pohjanmaan keskimääräinen tuloveroprosentti vuonna 2021 on 20,91 %.

	Haapa-järvi	Keite-le	Kiuru- vesi	Kärsä- mäki	Piela- vesi	Pihti- pudas	Pyhä- järvi	Pyhän- tä	Reis- järvi	Viere- mä	Viita- saari
Tuloveroprosentit											
Vuosi 2021	22,50	20,50	21,75	21,50	21,75	21,00	21,75	19,75	22,50	21,00	21,00
Vuosi 2020	22,50	20,50	21,75	21,50	21,75	21,00	21,75	19,75	22,50	21,00	21,00
Vuosi 2019	22,50	20,50	20,75	21,50	21,75	21,00	20,75	19,75	22,50	21,00	21,00
Vuosi 2018	22,00	20,50	20,75	21,50	21,75	21,00	20,75	19,75	22,50	21,00	21,00
Vuosi 2017	22,00	20,50	20,75	21,50	20,75	21,00	20,75	19,75	22,00	21,00	21,00
Vuosi 2016	22,00	19,50	20,75	21,50	20,75	21,00	19,75	19,75	22,00	21,00	21,00
Vuosi 2015	22,00	19,50	20,75	21,50	20,75	21,00	19,75	19,75	22,00	20,75	21,00

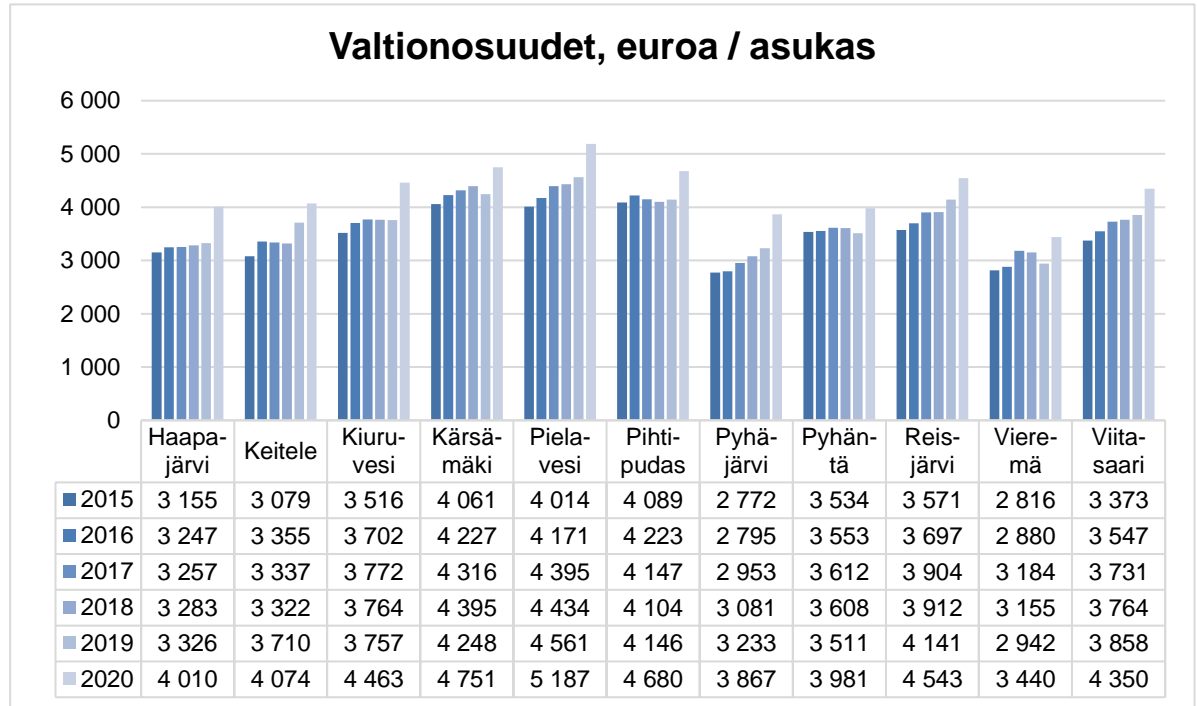
Verotulot oman alueen kunnissa vuosina 2015 – 2020

Seuraava taulukko kertoo verotulojen kehityksestä vuosina 2015 – 2020 lähikunnissa. Verotuloja on verrattu euromääräisesti asukasta kohti vuosittain. Koko maan keskimääräiset verotulot kunnissa olivat 4.329 €/asukas vuonna 2020.

Valtionosuudet oman alueen kunnissa vuosina 2015 – 2020

Koko maan keskimääräiset valtionosuudet kunnissa olivat 2.000 €/asukas vuonna 2020. Keskimääräinen valtionosuus kunnittain on noussut 430 €/asukas edelliseen vuoteen verrattuna.

Talouden tunnuslukuja omalla alueella

Tilikauden tulos € / asukas

	Haapa- järvi	Keite- le	Kiuru- vesi	Kärsä- mäki	Piela- vesi	Pihti- pudas	Pyhä- järvi	Pyhän- tä	Reis- järvi	Viere- mä	Viita- saari
Tilikauden tulos € / as.											
V. 2020	183	279	434	563	506	-950	18	-5	434	949	162
V. 2019	-325	207	-410	320	-70	-302	-697	-41	-227	871	-169
V. 2018	-283	-228	-190	159	83	-187	-445	252	-673	436	1 791

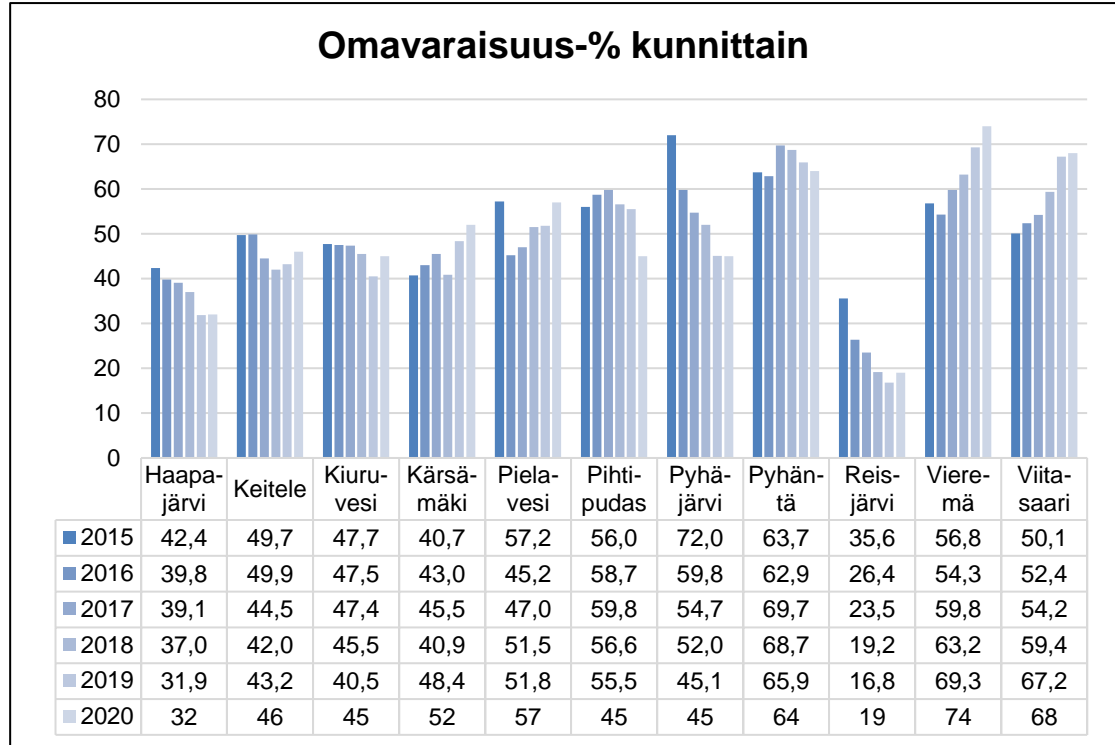
Suhteellinen velkaantuneisuus ja kertynyt yli-/alijäämä kunnittain

Suhteellinen velkaantuneisuusaste vuonna 2020 on koko Suomessa keskimäärin 60,0 %. Suhteellinen velkaantuneisuusaste on laskenut edellisvuoteen verrattuna (v. 2019 oli 62,0 %). Suhteellinen velkaantuneisuusaste kertoo kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

	Haapa- järvi	Keite- le	Kiuru- vesi	Kärsä- mäki	Piela- vesi	Pihti- pudas	Pyhä- järvi	Pyhän- tä	Reis- järvi	Viere- mä	Viita- saari
Suhteell.velkaant. %											
V. 2020	80	49	53	66	42	69	74	44	136	30	28
V. 2019	83,4	52,4	63,5	70,8	48,8	55,8	82,5	44,0	137,2	31,4	29,5
V. 2018	73,1	54,9	58,6	88,6	50,9	45,4	68,3	38,5	128,8	37,4	43,0
Kertynyt yli-/alij. €/as.											
V. 2020	-425	-18	1	3 082	204	1 749	233	2 524	-220	2 198	4 293
V. 2019	-610	-290	-425	2 460	-297	2 559	145	2 537	-642	1 866	4 078
V. 2018	-292	-488	-17	2 088	-222	2 823	758	2 575	-412	1 399	4 187

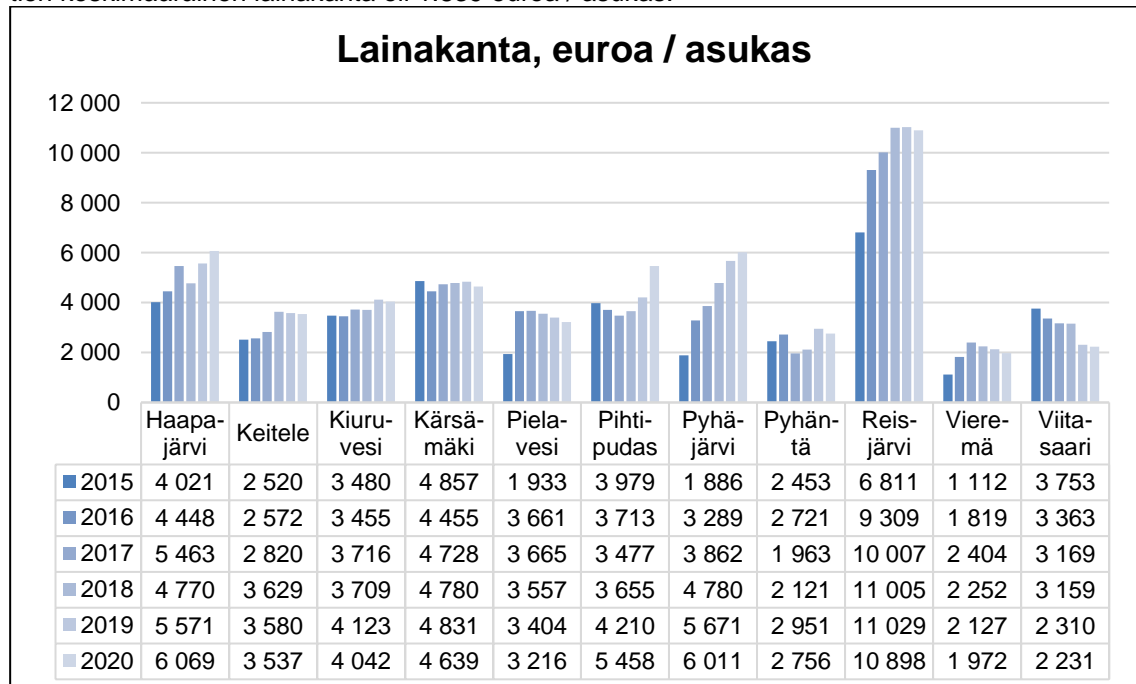
Omavaraisuusaste oman alueen kunnissa vuosina 2015 - 2020

Tunnusluku omavaraisuusaste ilmaisee kunnan vakavaraisuuden, alijäämän sietokyvyn ja mahdollisuuden selviytyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä. Omavaraisuusasteena 70 %:n tasoa pidetään hyvänä tasona. Pyhäjärven omavaraisuusaste 31.12.2020 oli 44,9 %. Kuntien keskimääräinen omavaraisuusaste vuonna 2020 oli 58 %.

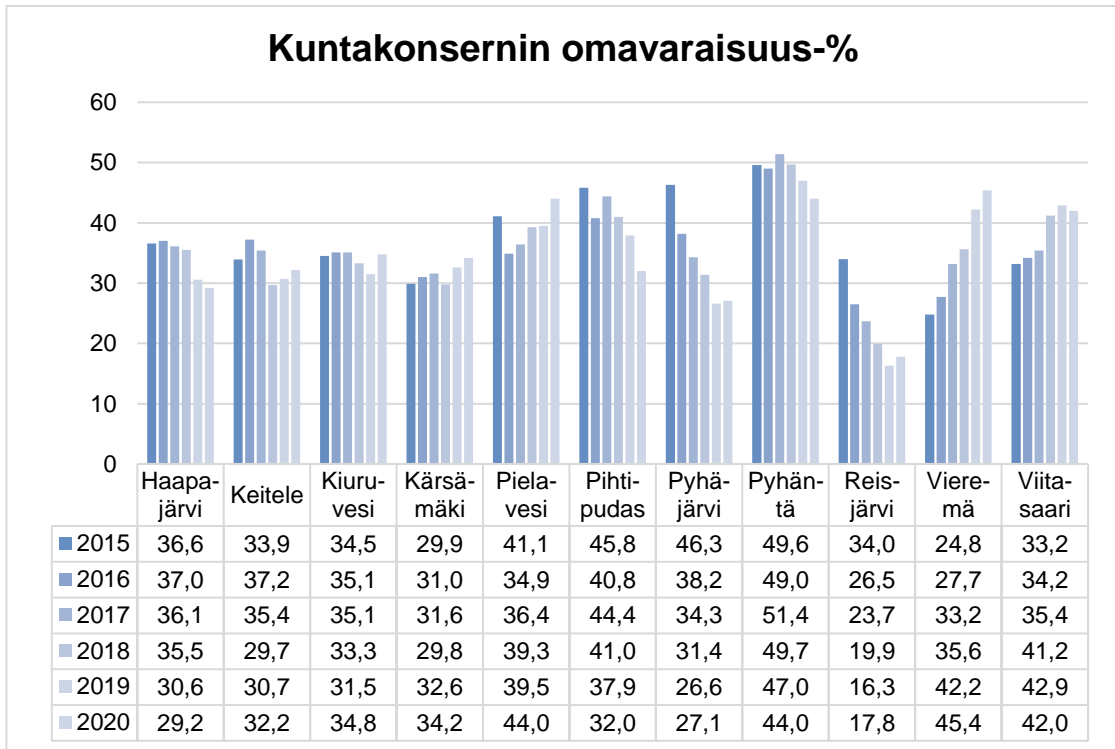
Lainamäärän kehitys vuosina 2015 – 2020 alueella

Kuntien keskimääräinen lainakanta koko Suomessa vuonna 2020 oli 3.458 euroa / asukas. Kuntien keskimääräinen lainakanta on noussut vuosien 2009 – 2020 aikana. Vuonna 2009 kuntien keskimääräinen lainakanta oli 1.839 euroa / asukas.

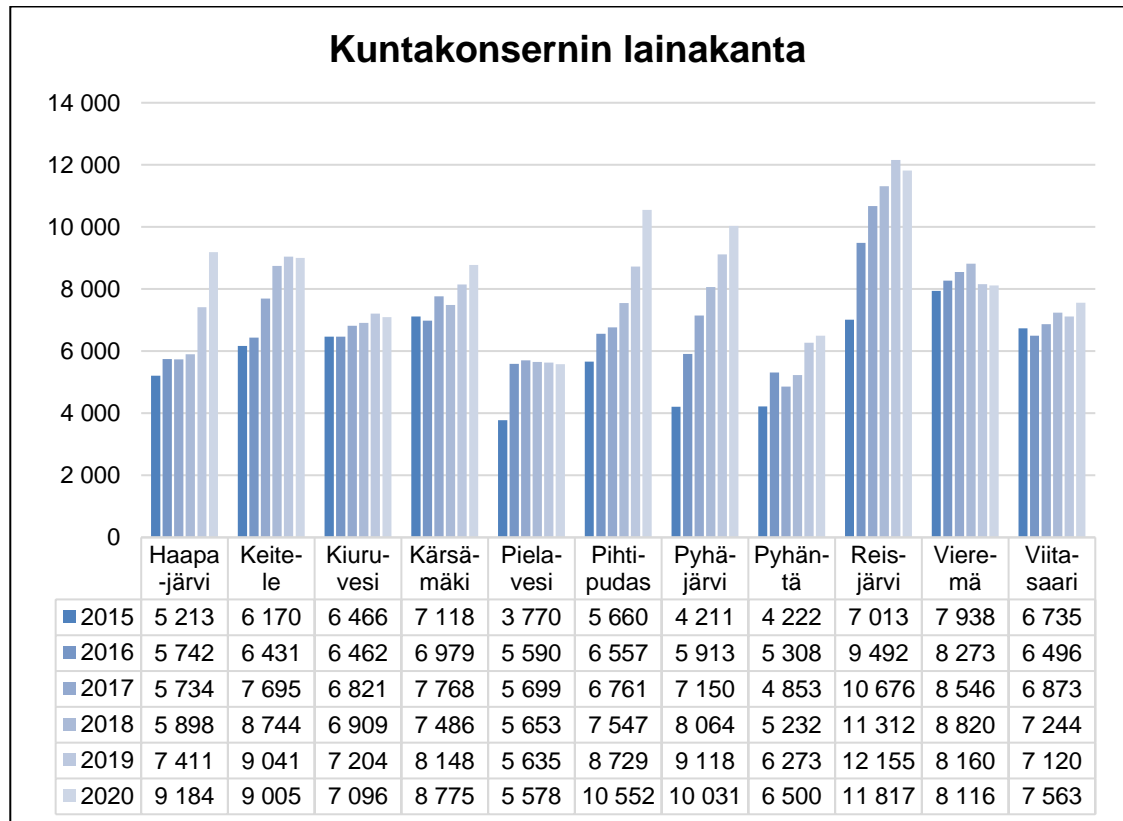

Kuntakonsernin taloudellinen kehitys omalla alueella

Kuntakonsernin omavaraisuus-% vuosina 2015 - 2020 lähikunnissa

Kuntakonsernin lainakanta € / asukas vuosina 2015 - 2020 lähikunnissa

3. TOIMINTAKERTOMUS

Kunnan tilinpäätöksen laatimisessa noudatetaan kuntalain sekä soveltuvin osin kirjanpitolain ja –asetuksen säännöksiä (KuntaL 112 §). Kuntalaki on kirjanpitolakiin erityislain asemassa. Kunnan tilinpäätöksen sisältö määritellään kuntalaissa. Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus. Kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee lisäksi laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös.

Kunnan tilikausi on kalenterivuosi. Kunnanhallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi sekä tilintarkastuksen jälkeen saatettava se valtuuston käsiteltäväksi kesäkuun loppuun mennessä (KuntaL 113 §).

Tilinpäätöksen allekirjoittavat kunnanhallituksen jäsenet sekä kunnanjohtaja.

Tilintarkastajan on viimeistään toukokuun loppuun mennessä tarkastettava päättyneen tilikauden hallinto, kirjanpito ja tilinpäätös ja luovutettava tarkastuslautakunnalle valtuustolle osoitettu tilintarkastuskertomus. Kertomukseen sisältyy lausunto siitä, voidaanko tilinpäätös hyväksyä ja tilivelvollisille myöntää vastuuvapaus.

Kunnanhallitus saattaa tilinpäätöksen tarkastuslautakunnan valmistelun jälkeen edelleen valtuuston käsiteltäväksi viimeistään tilikautta seuraavan vuoden kesäkuun loppuun mennessä.

Tarkastuslautakunta antaa tilintarkastuskertomuksen tiedoksi valtuustolle sekä tekee esityksen siitä, voidaanko tilinpäätös hyväksyä ja tilivelvollisille myöntää vastuuvapaus. Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, tarkastuslautakunnan on arvioitava talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävyttä.

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida, ovatko talousarvion tavoitteet toteutuneet. Tarkastuslautakunta antaa arviointikertomuksensa valtuuston käsiteltäväksi erillisenä asiakohtana.

Toimintakertomusta koskevat säännökset

Toimintakertomuksen antamisesta vastaavat kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja.

Toimintakertomuksessa annetaan tiedot kunnan toiminnan kehittymistä koskevista tärkeistä seikoista. Kunnan toimintakertomuksen erityisenä tehtävä on selvittää valtuuston talousarviossa hyväksymien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista kunnassa ja kuntakonsernissa. Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista kunnan ja kuntakonsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, joista ei ole tehtävä selkoa kunnan tai kuntakonsernin taseessa, tuloslaskelmassa tai rahoituslaskelmassa. Tällaisia asioita ovat ainakin arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja niiden perusteella tehdyistä johtopäätöksistä.

Kunnanhallituksen on lisäksi toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsitteystä. Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on tehtävä selkoa talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

3.1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

3.1.1 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Valtuustokausi käsittää ajanjaksot 1.6.2017–31.7.2021 sekä 1.8.2021-31.5.2025. Pyhjärven kaupungin luottamushenkilöorganisaatio perustui lakisääteisten toimielimien lisäksi neljälle lautakunnalle. Hallintopalvelujen, alueellisten maaseutupalvelujen, hyvinvointipalvelujen ja teknisten palvelujen palvelualueilla toimi kaikissa yksi lautakunta. Maaseutulautakunta aloitti toimintansa vuonna 2013.

Lakisääteisiä lautakuntia ovat tarkastuslautakunta ja keskusvaalilautakunta. Kaupunginvaltuuston jäsenmäärä on 27 ja kaupunginhallituksessa on 7 jäsentä.

Uusi kuntalaki (410/2015) muutti kuntavaalien ajankohtaa lokakuusta huhtikuuhun. Koronaepidemiatilanne vaikutti vuoden 2021 kuntavaalien järjestämiseen. Vaalit toteutettiin kesäkuussa ja uusi valtuusto aloitti elokuun alussa.

Kaupunginvaltuusto 1.1. - 31.7.2021

Puheenjohtajat:

Tikanmäki Jukka, puheenjohtaja	Suomen Keskusta r.p.
Jussinniemi Jouni, I varapuheenjohtaja	Vasemmistoliitto r.p.
Torssonen Asko, II varapuheenjohtaja	Suomen Sosiaalidemokraattinen Puolue r.p.

Valtuutetut:

Halonen Jarmo	Suomen Keskusta r.p.
Karvonen Ilpo	Suomen Keskusta r.p.
Kauranen Aila	Suomen Keskusta r.p.
Kauranen Asko	Suomen Keskusta r.p.
Koski Heikki	Suomen Keskusta r.p.
Kärkkäinen Markku	Suomen Keskusta r.p.
Liuska Juha	Suomen Keskusta r.p.
Pappila Eeva-Riitta	Suomen Keskusta r.p.
Parttimaa Mauri	Suomen Keskusta r.p.
Pyhtilä Juhani	Suomen Keskusta r.p.
Tikanmäki Jussi	Suomen Keskusta r.p.
Aulakoski Eeva	Kansanliike Pro Pyhäjärvi ry.
Lehto Harri	Kansanliike Pro Pyhäjärvi ry.
Leppäharju Raija	Kansanliike Pro Pyhäjärvi ry.
Liuska Markku	Kansanliike Pro Pyhäjärvi ry.
Tammela Dennis	Kansanliike Pro Pyhäjärvi ry.
Hynninen Mirja	Suomen Sosiaalidemokraattinen Puolue r.p.
Kauranen Greta	Suomen Sosiaalidemokraattinen Puolue r.p.
Majava Hanna-Reetta	Suomen Sosiaalidemokraattinen Puolue r.p.
Leskinen Jorma	Vasemmistoliitto r.p.
Mykkänen Teija	Vasemmistoliitto r.p.
Savolainen Martti	Vasemmistoliitto r.p.
Böhme Erkki	Vaaliliitto / Kansallinen Kokoomus r.p.
Kurtén Kjell	Vaaliliitto /Suomen ruotsalainen kansanpuolue r.p.

Kaupunginvaltuusto 1.8. - 31.12.2021***Puheenjohtajat:***

Tikanmäki Jukka, puheenjohtaja
 Kuivaniemi Juha, I varapuheenjohtaja
 Leskinen Jorma, II varapuheenjohtaja

Suomen Keskusta r.p.
 Perussuomalaiset rp
 Vasemmistoliitto r.p.

Valtuutetut:

Halonen Jarmo
 Karvonen Ilpo
 Kauranen Aila
 Kuukasjärvi Olli
 Kärkkäinen Erkki
 Liuska Juha
 Pappila Eeva-Riitta
 Parttimaa Mauri
 Pesonen-Vuorisalo Sirpa
 Pyhtilä Juhani
 Tikanmäki Katriina

Suomen Keskusta r.p.
 Suomen Keskusta r.p.
 Suomen Keskusta r.p.
 Suomen Keskusta r.p.
 Suomen Keskusta r.p.
 Suomen Keskusta r.p.
 Suomen Keskusta r.p.
 Suomen Keskusta r.p.
 Suomen Keskusta r.p.
 Suomen Keskusta r.p.
 Suomen Keskusta r.p.

Haapapuro Tuomo
 Kähärä Teemu
 Lehto Harri
 Leppäharju Raija
 Liuska Markku
 Paavola Sari

Perussuomalaiset rp
 Perussuomalaiset rp
 Perussuomalaiset rp
 Perussuomalaiset rp
 Perussuomalaiset rp
 Perussuomalaiset rp

Hakkarainen Jere
 Jussinniemi Jouni
 Karsikas Timo
 Majava Hanna-Reetta
 Mykkänen Teija
 Vornanen Pasi

Vasemmistoliitto r.p.
 Vasemmistoliitto r.p.
 Vasemmistoliitto r.p.
 Vasemmistoliitto r.p.
 Vasemmistoliitto r.p.
 Vasemmistoliitto r.p.

Torssonen Asko

Suomen Sosiaalidemokraattinen Puolue r.p.

Kaupunginhallitus

Kuntalain 39 § mukaan kunnanhallituksen tulee

1. vastata kunnan hallinnosta ja talouden hoidosta;
2. vastata valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta;
3. valvoa kunnan etua ja, jollei hallintosäännössä toisin määrätä, edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa;
4. edustaa kuntaa työnantajana ja vastata kunnan henkilöstöpolitiikasta;
5. vastata kunnan toiminnan yhteensovittamisesta;
6. vastata kunnan toiminnan omistajaohjauksesta;
7. huolehtia kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Kaupunginhallitus 1.1. – 31.7.2021***Puheenjohtajat:***

Kauranen Asko, puheenjohtaja
 Leskinen Jorma, I varapuheenjohtaja
 Hynninen Mirja, II varapuheenjohtaja

Suomen Keskusta r.p.
 Vasemmistoliitto
 Suomen Sosiaalidem.Puolue

Henkilökohtainen varajäsen:

Tikanmäki Katriina (Kvalt.7.12.20)
 Mykkänen Teija
 Majava Hanna-Reetta

Jäsenet:

Koski Heikki
 Pappila Eeva-Riitta
 Kurtén Kjell
 Leppäharju Raija

Suomen Keskusta r.p.
 Suomen Keskusta r.p.
 Vaalil./Suomen ruotsal.kp
 Kansanliike Pro Pyhäjärvi ry

Henkilökohtainen varajäsen:

Parttimaa Mauri
 Laitinen Anita
 Kaijankoski Janne
 Liuska Markku

Kaupunginhallitus 1.8. – 31.12.2021***Puheenjohtajat:***

Jussinniemi Jouni, puheenjohtaja
 Kärkkäinen Erkki, I varapuheenjohtaja
 Leppäharju Raija, II varapuheenjohtaja

Vasemmistoliitto
 Suomen Keskusta r.p.
 Perussuomalaiset rp

Henkilökohtainen varajäsen:

Vornanen Pasi
 Karvonen Ilpo
 Kähärä Teemu

Jäsenet:

Pesonen-Vuorisalo Sirpa
 Tikanmäki Katrina
 Mykkänen Teija
 Lehto Harri

Suomen Keskusta r.p.
 Suomen Keskusta r.p.
 Vasemmistoliitto
 Perussuomalaiset rp

Henkilökohtainen varajäsen:

Pappila Eeva-Riitta
 Mykkänen Ville
 Majava Hanna-Reetta
 Paavola Sari

Kaupunginhallituksen esittelijänä on toiminut 1.1. – 31.12.2021 kaupunginjohtaja Henrik Kiviniemi. Sihteerinä on toiminut hallintosihteeriksi Kirsti Kinnunen.

Henkilöstöjaosto

Kaupunginhallituksen henkilöstöjaoston tehtävänä on seurata kaupungin henkilöstöhallinnon kehitystä ja hoitaa sen ratkaisuväliltään kuuluvat henkilöstöasiat. Kaupunginhallitus valitsi 9.9.2019 § 236 henkilöstöjaostoon toimikaudeksi 1.6.2019 - 31.5.2021 neljä jäsentä ja heille henkilökohtaisen varajäsenen sekä nimesi jäsenten keskuudesta jaoston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan ottaen huomioon Kuntal 31.2 §:n säädöksen. Toimikaudeksi 1.8.2021-31.5.2023 kaupunginhallitus valitsi jäsenet, puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan 30.8.2021 § 218.

Henkilöstöjaosto 1.1. – 31.7.2021

Pappila Eeva-Riitta
 Mykkänen Teija
 Parttimaa Mauri
 Majava Hanna-Reetta

puheenjohtaja
 varapuheenjohtaja
 jäsen
 jäsen

Henkilökohtainen varajäsen:

Karvonen Ilpo
 Leskinen Jorma
 Laitinen Anita
 Hynninen Mirja

Henkilöstöjaosto 1.8. – 31.12.2021

Kärkkäinen Erkki
 Majava Hanna-Reetta
 Kuivaniemi Juha
 Pappila Eeva-Riitta

puheenjohtaja
 varapuheenjohtaja
 jäsen
 jäsen

Henkilökohtainen varajäsen:

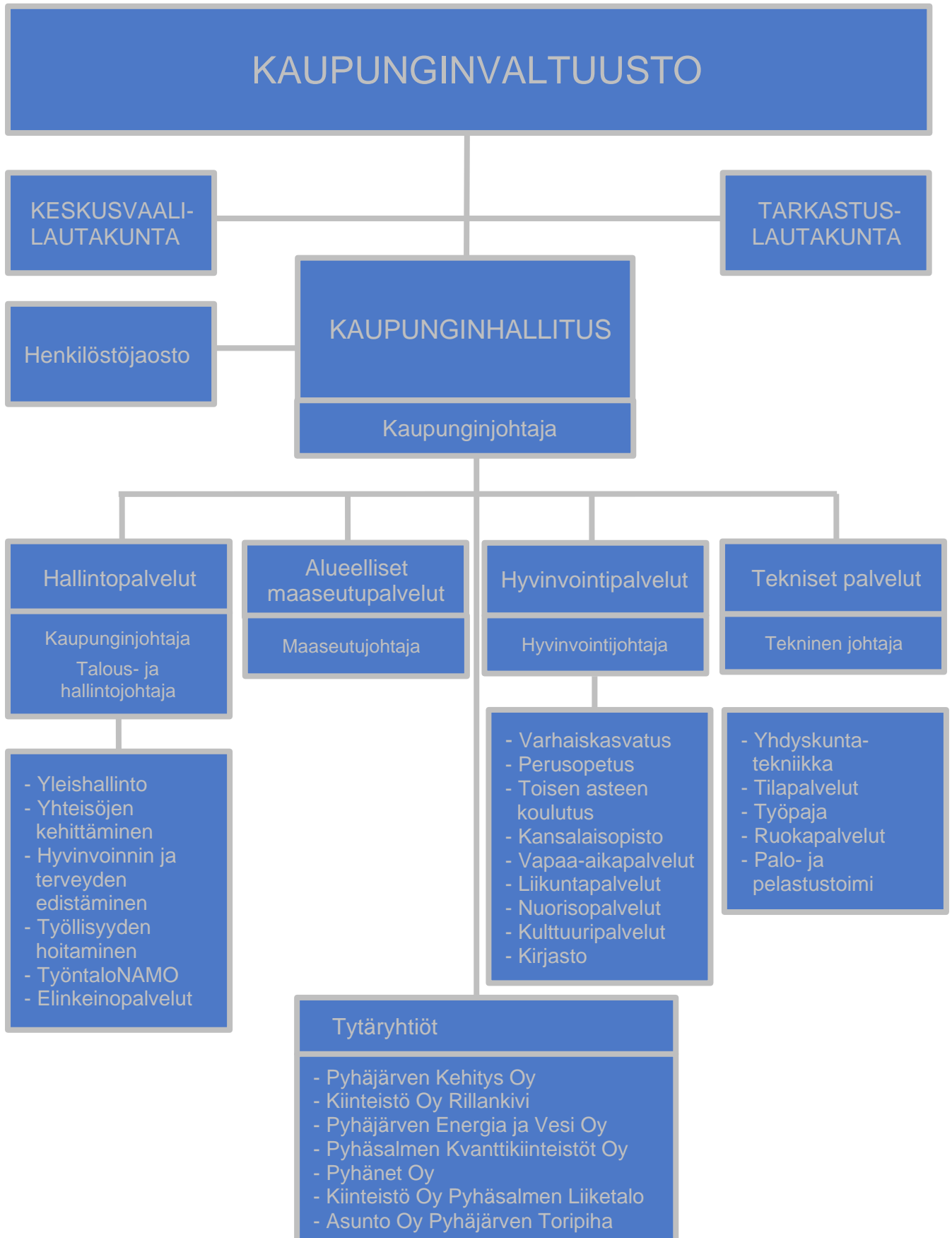
Pesonen-Vuorisalo Sirpa
 Mykkänen Teija
 Vilonen Eija
 Ruotsalainen Martti

Henkilöstöjaoston esittelijänä on toiminut henkilöstö- ja taloussihteeriksi Minna Pikkarainen.

Tilivelvollisia ovat kaupunginhallitus, kaupunginjohtaja ja toimialajohtajat sekä lautakunnat. Kaupunginjohtaja toimii viraston päällikkönä.

Viranhaltijaorganisaation johtoryhmän muodostavat hallintosäännön mukaan kaupunginjohtaja sekä toimialajohtajat (talous- ja hallintojohtaja, maaseutujohtaja, hyvinvointijohtaja ja tekninen johtaja). Kaupunginvaltuusto hyväksyi hallintosäännön muutokset 7.12.2020 § 84.

Pyhäjärven kaupungin organisaatio

3.1.2 Pyhäjärven kaupungin taloudellinen kehitys

Pyhäjärven kaupungin taloudellinen tilanne kohentui selvästi 2000-luvun puolenvälin alijäämäisistä tilinpäätöksistä, aina vuoden 2015 valtionosuusuudistukseen saakka. Tähän on vaikuttanut oleellisesti yhteisöverokertymän nousu noin 800.000 eurosta 6,5 miljoonaan euroon.

Vuoden 2006 alijäämä oli 1,15 miljoonaa euroa ja vuosina 2007 – 2015 taseeseen on kertynyt ylijäämää 10,3 miljoonaa euroa. Vuoden 2020 tilinpäätöksessä kertynyttä ylijäämää oli yhteensä 1,2 miljoonaa euroa.

Pyhäjärven kaupungin taloudellinen kehitys on ollut viime vuosina haasteellista. Vuoden 2015 valtionosuuspäätösten mukaisesti valtionosuudet vähentyivät noin 2,5 M€ vuonna 2015. Toimintakulujen kasvamiseen mm. sosiaali- ja terveyspalvelujen osalta on etsittävä vaihtoehtoisia toimintatapoja. Myös Pyhäsalmen kaivoksen maanalaisen kaivostoiminnan päättyminen vaikuttaa Pyhäjärven kaupungin verotuloihin merkittävästi. Pyhäjärvelle ja seutukuntaan kohdistuu noin 500 htv:n vajuus, palkkatuloihin paikkakunnalla 28 M€:n vajuus ja verotuloihin noin 7 M€:n vajuus.

Vuoden 2021 tilikauden tulos oli 1,85 Meuroa. Poistoeron vähennyksiä kirjattiin yhteensä 334.208 euroa, joka paransi tilikauden tulosta. Poistoeron muutoksen jälkeen tilikauden ylijäämä oli 2,18 miljoonaa euroa.

Vuoden 2021 tilikauden tulokseen vaikutti Pyhäjärven kaupungille myönnetty harkinnanvarainen valtionavustus, joka oli 805.000 euroa. Vuodelle 2021 kirjattiin valtionavustuksia julkiselle sosiaali- ja terveydenhuollolle covid-19-epidemiasta vuonna 2021 aiheutuneisiin kustannuksiin yhteensä 464.452 euroa. Myös yhteisöverotulojen jako-osuutta

Lainakanta vuoden 2021 lopussa oli 28,2 Meuroa, joka on 5.680 euroa/asukas. Vuonna 2021 ei nostettu talousarviolainaa ollenkaan.

Pyhäjärven kaupungin omavaraisuusaste vuonna 2021 oli 48,3 % (vuonna 2020 oli 44,9 %). Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääristä 70 %:n omavaraisuutta.

Pyhäjärven kaupungin omapääoma on 49,4 % (v. 2020 44 %) pysyvistä vastaavista vuonna 2021. Uudessa talousarviosuosituksessa on mainittu raja-arvo, jonka mukaan peruspääoman ja arvonnkorotusrahaston tulisi olla 67 % pysyvistä vastaavista.

Pyhäjärven kaupunki varautuu rakennemuutokseen kaupunkikonsernin talouden tasapainotusohjelman laadinnan kautta ja panostamalla paikkakunnan elinvoiman kehittämiseen rakennemuutosvuosina.

Kaupunginhallitus päätti 31.1.2022 asettaa taloustoimikunnan toukokuun lopussa 2023 päättyväksi toimikaudekseen. Taloustoimikunnan tehtävänä on koko kaupunkikonsernin toimintojen ennakkoluuloton tarkastelu ja niiden tehostaminen sekä tarvittaessa myös konsernin päällekkäisten toimintojen karsintaehdotukset. Toimikunta ei tee päätöksiä, vaan sen tehtävänä on ehdotusten valmisteleminen kaupunginhallitukselle palvelujen ja talouden tasapainottamiseksi toimikauden aikana. Toimikunnan tavoitteena on valmistella talouden tasapainottamisohjelma vuosille 2023 - 2025 valmiiksi elokuun loppuun 2022 mennessä. Tasapainottamisohjelman avulla Pyhäjärven kaupungin tulee turvata kaupunkistrategiansa mukaisesti paikkakunnan itsenäisyys ja elinvoimaisuus ja varmistaa lähivuosina konsernitaseeseen todennäköisesti kertyvän alijäämän kattaminen kuntalain mukaisesti. Taloustoimikunnan valmistellut toimenpiteet huomioidaan jo vuoden 2023 talousarvion laadinnassa siltä osin kun niiden valmistelu on saatu päätökseen.

3.1.3 Olennaiset muutokset Pyhäjärven kaupungin toiminnassa ja taloudessa

Peruspalvelukuntayhtymä Selänne aloitti toimintansa 1.1.2010. Kuntayhtymä hoitaa terveyden- ja sairaanhoitoon, ympäristön hoitoon ja rakennusvalvontaan liittyviä palveluja. Kaupungin em. tehtäviä hoitava henkilöstö siirtyi peruspalvelukuntayhtymä Selänteen palvelukseen.

Vuoden 2011 alusta alkaen Reisjärven kunta vastaa maatalousyrittäjien lomituspalvelujen järjestämisestä Pyhäjärven, Haapajärven, Reisjärven sekä Kärsämäen alueella.

Pyhäjärven ja Haapajärven kaupunginvaltuustot ja Reisjärven kunnanvaltuusto hyväksyivät yksimielisesti maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen muodostamisen ao. kuntien kesken järjestämisvastuun vastaanottavana kuntana ollessa Pyhäjärven kaupunki sekä yhteistoimintasopimuksen kuntien järjestettäväksi säädettyjen lakisääteisten maaseutuhallintotehtävien 1.1.2013 alkaen sekä muiden maaseudun kehittämisspalvelujen järjestämisestä. Pyhäjärven kaupunginvaltuusto on hyväksynyt yhteistoiminta-alueen kokouksessaan 27.6.2012 ja yhteistoimintasopimuksen 29.10.2012.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 26.6.2018 § 50 asiakirjan Pyhäjärvi strategia 2030. Uusi strategia ulottuu vuoteen 2030 saakka. Strategia perustuu valmisteluprosessin kautta tunnistettuihin tulevaisuuden muutostekijöihin ja sisältää Pyhäjärven kehittämisen pitkän aikavälin tahtotilan, johon yhteisesti sitoudutaan.

Strategisiksi painopisteiksi on valittu:

1. Saavutettavuudesta, infrastruktuurista ja osaamisesta vetovoimaa
2. Elinvoimasta ja hyvinvoinnista pitovoimaa
3. Kaupunkikonsernin tasapainoinen talous ja konserniyhtiöiden rooli elinvoiman edistämässä
4. Alueellinen yhteistyö ja vuorovaikutus

Kaupunkistrategian painotukset ja tavoitteet vuosille 2018 – 2021 on tarkennettu vuosittain talousarvion toiminnallisissa tavoitteissa, joiden valmisteluvastuu kohdennetaan kaupunginhallitukselle, lautakunnille ja tytäryhtiöille. Talousarviokirjaan valmistellaan tavoitekohtaisesti tarkemmat toimenpiteet ja niiden arvioimiseen soveltuvat mittarit. Kaupunkistrategia 2030:n päivitys on aloitettu vuoden 2021 aikana ja valmistuu 2022.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi Pyhäjärven kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet 30.6.2014 § 70.

Kuntalakiin sisällytetyt uudet veloitteet sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta ovat:

- 1) Valtuusto päättää kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista (13 §),
- 2) Hallintosäännössä annetaan tarpeelliset määräykset sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta (50 §),
- 3) Toimintakertomuksessa on esitettävä arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä (69 §),
- 4) Tilintarkastajan on tarkastettava, onko kunnan ja kuntakonsernin sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta järjestetty asianmukaisesti (73 §). Säännökset ovat astuneet voimaan vuoden 2014 alusta. Tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja johtopäätöksistä on sisällytettävä vuodelta 2014 laadittavaan toimintakertomukseen.

Kaupunginhallitus hyväksyi Pyhäjärven kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan ohjeen 16.12.2019. Sisäisen valvonnan tarkoituksena on edistää kaupungin toiminnan laadukasta johtamista, riskien ennaltaehkäisyä ja hallintaa, mahdollisuuksien ja vahvuuksien hyödyntämistä, toiminnan jatkuvaa kehittämistä ja tuloksellisuuden arviointia.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi Pyhäjärven kaupungin konserniohjeen 24.11.2014 § 106. Kuntalakiin vuonna 2012 lisätyt säännökset kunnan ja kuntakonsernin sisäisestä valvonnasta ja

riskienhallinnasta (325/2012) ovat tulleet voimaan vuonna 2014. Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan kunnan ja kuntakonsernin sisäisiä menettely- ja toimintatapoja, joiden avulla pyritään varmistamaan organisaation tavoitteiden saavuttamisesta ja toiminnan laillisuudesta. Riskienhallinnalla tunnistetaan, arvioidaan ja hallitaan tavoitteiden saavuttamista ja toiminnan laillisuutta uhkaavia tekijöitä.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 26.6.2018 § 52 sijoitustoiminnan perusteet Kuntalain 14 §:n mukaisesti. Kaupungin sijoitustoiminta jakaantuu kahteen luonteeltaan erilaiseen toimintaan; kaupungin toimialaan ja tehtäviin liittyvään sekä kassavarojen sijoittamiseen. Toimialasijoittamisella tarkoitetaan sijoituksia, joilla edistetään kaupungin tehtäviin kuuluvia päämääriä, esimerkiksi palvelutuotannon järjestämistä, elinkeinorakenteen muutosta tai työllisyyden turvaamista kaupungin tai seutukunnan alueella.

Sijoitustoiminnan tulee olla taloudellisesti tuottavaa ja sen perustavoitteena on sijoitusvarallisuuden reaaliarvon säilyttäminen. Sijoitustoiminnan strategisena tavoitteena on kaupungin vuosikatteen vahvistaminen. Sijoitustoiminnan tuottoa arvioitaessa johtopäätöksiä ei tule tehdä yhden vuoden perusteella, vaan sijoitushorisontti tulee ulottaa pidemmälle ajanjaksolle. Tällöin markkinoiden heilunnan vaikutus sijoitustoiminnan tuloksiin voidaan paremmin huomioida. Sijoitustoiminnan tuotto lisätään sijoitettavaan pääomaan. Sijoitusvarallisuuden käytöstä päättää kaupunginvaltuusto.

Kaupunginhallituksen 8.10.2018 § 263 päätöksen mukaisesti Pyhäjärven kaupungin varainhoitajiksi valittiin kilpailutuksen kautta Nordea Markets ja Evli Pankki Oyj.

Kaupunginhallitus asetti 31.1.2022 § 30 taloustoimikunnan toukokuun lopussa 2023 päättyväksi toimikaudeksi.

Korona pandemia

Keväällä 2020 Suomeen levinnyt koronaviruspandemia sekä sitä seuranneet hallituksen maaliskuussa asettamat rajoitustoimet vaikuttivat merkittävästi koko julkiseen talouteen ja kuntatalouteen sen osana. Tilanne vaikutti kevään aikana voimakkaasti kuntien tehtäväkenttään, palvelujen tarpeeseen ja kysyntään sekä niiden tuottamisen tapaan. Samanaikaisesti kuntien verotulot putosivat, myynti- ja maksutulot vähenivät sekä sosiaali- ja terveydenhuollon menot kasvoivat kuntien ja sairaanhoitopiirien valmistautuessa koronapotilaiden hoitoon. Myös kiireetöntä hoitoa lykättiin osittain kuntien ja kuntayhtymien, osittain asiakkaiden toimesta.

Koronapandemian vaikutukset yksittäisiin kuntiin ovat olleet hyvinkin erilaisia johtuen muun muassa kuntien erilaisista tulo- ja elinkeinorakenteista, palvelurakenteista, koronatapausten määrästä ja maantieteellisestä sijainnista. Työllisyyden ja yritystoiminnan näkökulmasta pandemian alkuvaiheessa keväällä 2020 vaikutukset kohdistuivat erityisesti kuntiin, joiden elinkeinorakenteessa palvelu-, logistiikka-, tapahtuma- ja matkailualan merkitys on suuri, toisin sanoen suuriin kaupunkeihin sekä pienempiin matkailusta riippuvaisiin kuntiin.

Valtio on tukenut kotitalouksia, yrityksiä ja kuntia suoraan useilla toimenpiteillä vuoden 2020 aikana annetuissa lisätalousarvioissa. Tukitoimenpiteillä pyrittiin turvaamaan työllisyyden, taloudellisen toimeliaisuuden sekä peruspalvelujen järjestämisen edellytykset kaikissa kunnissa sekä huolehtimaan kunnille suunnatun tuen osalta siitä, että tuki kohdistuisi mahdollisimman hyvin juuri niihin kuntiin ja tehtäviin, joihin koronakriisi vaikutti voimakkaimmin.

Mittaluokaltaan merkittävin kuntiin kohdistuva toimenpide oli vuoden 2020 neljännessä lisätalousarviossa osoitettu, toisiaan täydentävistä toimenpiteistä muodostunut kuntien tukipaketti. Tukipaketin toimet kohdentuivat pääosin vuoteen 2020 ja se oli yhteensä noin 1,4 mrd. euroa.

Syksyn 2020 budjettiriihen yhteydessä hallitus päätti osoittaa kunnille lisätukea syksyn 2020 lisätalousarviossa. Peruspalvelujen valtionosuuksia korotettiin vielä 400 milj. eurolla ja sairaanhoitopiirien valtionavustusta 200 milj. eurolla. Lisäksi syksyn lisätalousarviossa osoitetaan 355

milj. euroa koronavirukseen liittyvien välittömien kustannusten, kuten testauksen, täysimääräiseen korvaamiseen.

Hyvinvointialueuudistus

Sote-uudistus on Suomen historian yksi merkittävimmistä hallinnollisista uudistuksista. Vuoden 2023 alusta lukien vastuu sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisestä siirtyy kunnilta ja kuntayhtymiltä 21 hyvinvointialueelle. Poikkeuksena on Helsingin kaupunki, jolla säilyy sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuu. Lisäksi HUS-yhtymällä on erikseen säädetty järjestämisvastuu erikoissairaanhoidon liittyvistä tehtävistä omalla alueellaan.

Tavoitteena on:

- turvata yhdenvertaiset ja laadukkaat sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen palvelut hyvinvointialueella asuville,
- parantaa palvelujen saatavuutta ja saavutettavuutta,
- kaventaa hyvinvointi- ja terveyseroja,
- turvata ammattitaitoisen työvoiman saanti,
- vastata ikääntymisen ja syntyvyyden laskun aiheuttamiin haasteisiin ja
- hillitä kustannusten kasvua.

Hyvinvointialueilla toimintarakenteita ja -tapoja luodaan ihmislähtöisten palvelukokonaisuuksien aikaansaamiseksi. Tavoitteena on perus- ja erityistason palvelujen entistä parempi yhteentoimivuus, samoin kuin sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen ja pelastustoimen palvelujen saumattomuus. Hyvinvointialueen järjestämiä julkisia palveluja ovat esimerkiksi perusterveydenhuolto, erikoissairaanhoido, sosiaalihuolto, hammashoito, mielenterveys- ja päihdepalvelut, vammaispalvelut ja ikääntyneiden asumispalvelut.

Hyvinvointialueiden ja kuntien yhteistyössä painopiste on hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä, mikä vähentää tarvetta sosiaali- ja terveydenhuollon palveluihin. Kunnat vastaavat jatkossakin muun muassa päivähoidosta, opetuksesta, liikunnasta ja kulttuurista.

Sote-uudistus vaikuttaa merkittävästi kuntien toimintaan ja talouteen. Se vaikuttaa muun muassa kuntien tehtäviin ja niitä koskevaan rahoitukseen, verotusoikeuteen ja valtionosuusjärjestelmään, omaisuuteen, velkoihin ja sopimuksiin sekä henkilöstöön.

Kuntasektorin työntekijämäärä vähentyy merkittävästi. Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen henkilöstö siirtyy kokonaisuudessaan hyvinvointialueiden palvelukseen. Yli 173 000 ihmisen työnantaja vaihtuu.

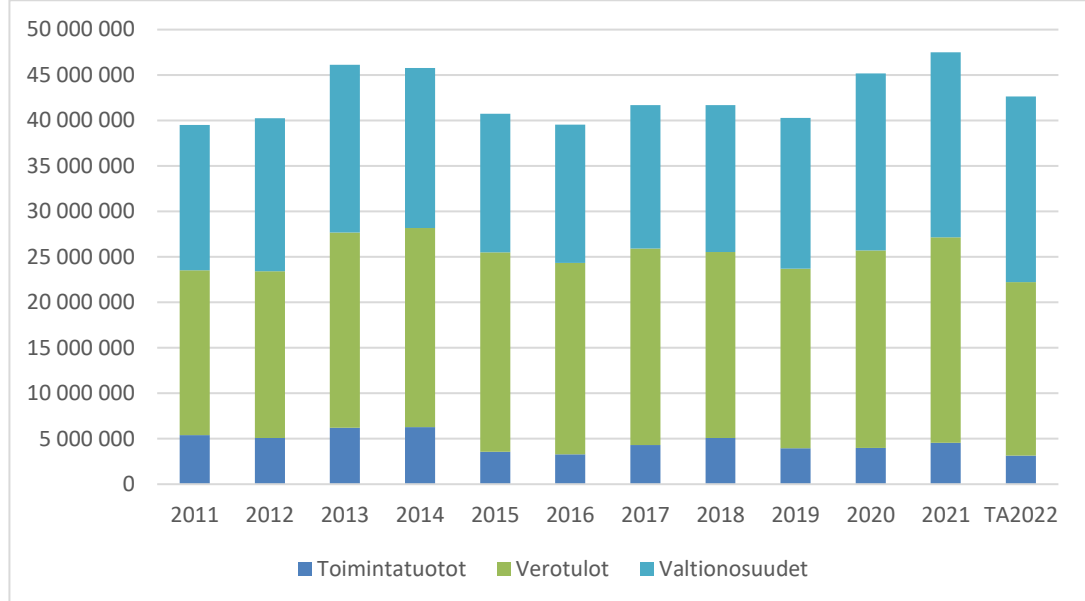
Uudistuksen seurauksena kuntien toiminnan kustannukset vähenevät ja käyttötalousmenoista siirtyy pois noin puolet. Pitkällä aikavälillä oleellisin kuntavaikutus on, että väestön ikääntymiseen ja sairastavuuteen liittyvät kustannukset ja niistä seuraavat kuntatalouteen kohdistuvat riskit siirtyvät pois yksittäisten kuntien vastuulta.

Tuottojen kehitys

Tuotot koostuvat toimintatuotoista, verotuloista sekä valtionosuuksista.

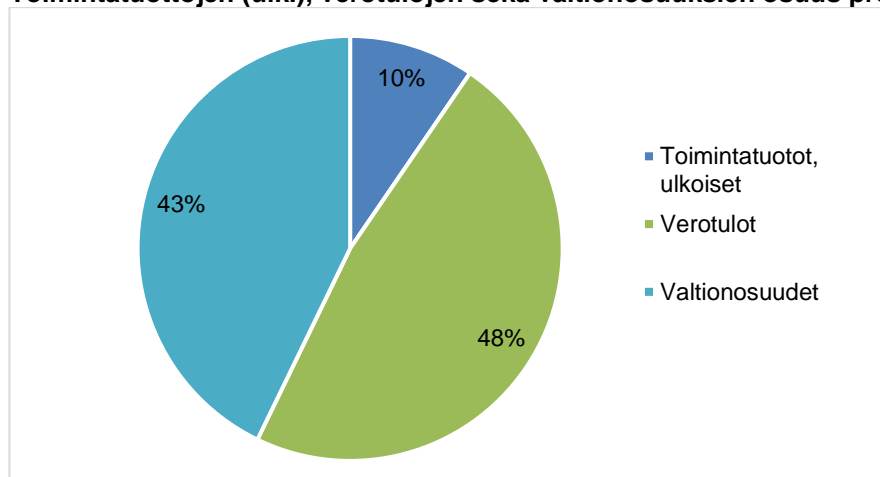
Toimintatuottojen (ulk.), verotulojen sekä valtionosuuksien kehitys vuosina 2011 – 2022

Valtionosuudet kasvoivat 4,5 % vuoteen 2020 verrattuna. Pyhäjärven kaupunki sai harkinnanvaraista valtionavustusta 805.000 euroa vuonna 2021. Vuosina 2020 ja 2021 kunnat saivat valtiolta valtionosuuksia väliaikaisen epidemiakorvauksen rahoittamiseen. Muutos valtionosuuksissa vuosien 2014 ja 2015 välillä on 2,3 M€. Verotulojen osalta merkittävä tuottojen kasvu johtuu pääosin yhteisöveron tuoton huomattavasta noususta.

1.1.2015 aloitti toimintansa Pyhäjärven Energia ja Vesi Oy, kaukolämmön ja vesi- ja viemärlaitoksen toimintatuotot siirtyivät yhtiölle.

Toimintatuottojen (ulk.), verotulojen sekä valtionosuuksien osuus prosentteina v. 2021

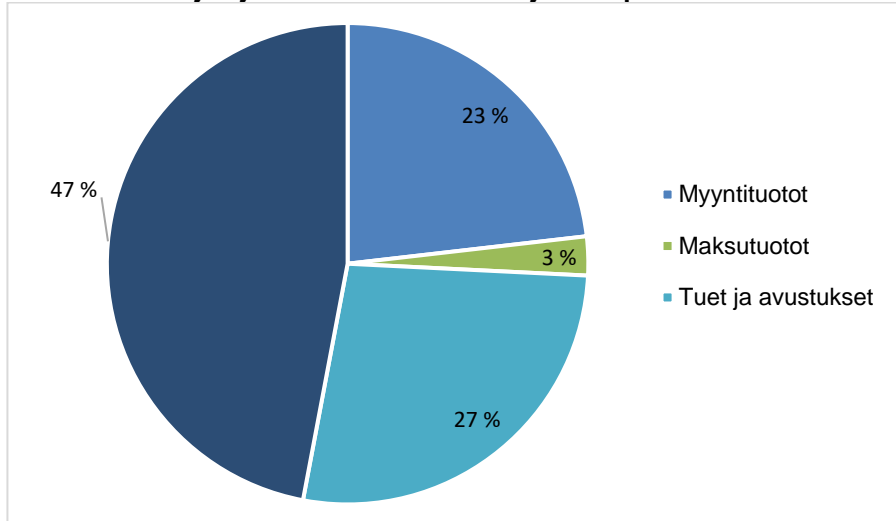

Toimintatuotot, verotulot ja valtionosuudet	TP 2021	Osuus tuotoista %
Toimintatuotot, ulkoiset	4 536 064	9,5 %
Verotulot	22 629 381	47,7 %
Valtionosuudet	20 335 468	42,8 %
Tuotot yhteensä	47 500 913	100,0 %

Toimintatuotot

Toimintatuottojen toteutumaprosentti oli 128,8 % vuoden 2021 talousarvioon verrattuna.

Toimintatuotot	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP2021
Toimintatuotot, ulkoiset	5 064 970	3 958 960	3 993 337	3 522 844	4 536 064

Toimintatuottojen jakautuminen eri tulolajeittain prosentiosuuksina vuonna 2021

Toimintatuotot	TP 2021	Osuus toimintatuotoista %
Myyntituotot kaupunki (ulkoiset)	1 051 280	23,2 %
Maksutuotot	118 402	2,6 %
Tuet ja avustukset	1 233 173	27,2 %
Muut toimintatuotot	2 133 210	47,0 %
Toimintatuotot yhteensä	4 536 064	100,0 %

Verotulot

Pyhjäjärven kaupungin verotulojen kehittyminen vuosina 2018 – 2022

Verotulot	TP 2018	TP 2019	TP2020	TP2021	TA2022
Kunnallisvero	14 330 981	14 333 918	15 799 366	15 269 143	14 800 000
Osuus yhteisöverosta	4 907 920	4 151 232	4 733 372	6 051 302	3 000 000
Kiinteistövero	1 218 748	1 248 924	1 184 656	1 308 936	1 290 000
Verotulot yhteensä	20 457 649	19 734 074	21 717 394	22 629 381	19 090 000

Verotulojen toteutuminen vuoden 2021 talousarvioon verrattuna oli 105,3 %. Vuoden 2021 verotulot perustuivat seuraaviin tulovero- ja kiinteistöveroprosentteihin: kunnallisvero 21,75 %, vakituiset asunnot 0,50 %, yleinen kiinteistövero 1,30 %, muut kuin vakituiset asunnot 1,40 %, rakentamattomat rakennuspaikat 6,0 %, yleishyödyllinen yhteisö 0,10 % sekä voimalaitokset 3,10 %. Tuloveroprosenttia nostettiin 21,75 %:iin vuonna 2020 ja 20,75 prosenttiin vuonna 2017. Tuloveroprosentti on ollut 19,75 prosenttia vuosina 2007 – 2016.

Verohallinnon laatiman selvityksen perusteella vuoden 2019 verokorttiuudistuksesta johtuva kertymävaje alkoi korjaantua suurelta osin vasta joulukuussa 2019 tehdyissä ennakonpidätyksissä sekä tämän jälkeen. Vuoden 2019 tilityksiin liittyvä korjausliike näkyi siten voimakkaammin vasta tammikuussa 2020. Lopullisesti vaje korjaantui kuitenkin vasta vuoden 2019 verotuksen valmistuttua heinäkuussa 2020 alkaen.

Yhteisöveron jako-osuutta korotettiin vuosille 2020 ja 2021. Tämä oli myös osa koronavirusepidemiaan liittyvää kuntien tukemisen toimenpiteiden kokonaisuutta

Pyhjärven kaupungin veroprosentit vuosina 2013 – 2021

Veroprosentit	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Kunnan tulovero	19,75	19,75	19,75	19,75	20,75	20,75	20,75	21,75	21,75
Yleinen kiinteistövero	0,90	0,90	1,00	1,00	1,30	1,30	1,30	1,30	1,30
Vakituinen asunto	0,45	0,45	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50
Muu asuinrakennus	0,90	0,90	1,00	1,00	1,30	1,30	1,30	1,40	1,40
Rakentamaton rakennuspaik.	3,00	3,00	3,00	3,00	4,00	4,00	4,00	6,00	6,00
Yleishyödyllinen yhteisö	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10
Voimalaitos	2,85	2,85	2,85	2,85	3,10	3,10	3,10	3,10	3,10
Efekttiivinen veroaste	13,47	13,57	13,56	13,30	13,61	13,64	13,70	14,43	14,50
Erotus, efekt. – kunnan tulov.	6,28	6,18	6,19	6,45	7,14	7,11	7,05	7,32	7,25

Veroprosentit	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Kuntien keskim. tulovero-%	19,74	19,83	19,85	19,89	19,84	19,88	19,96	20,02
Pohj-Pohjanm. keskim.tulovero%				20,44	20,47	20,57	20,57	20,91

Erialaisten vähennysten johdosta kuntien tuloveroprosentit (nimellinen veroaste) ei vastaa todellista veroastetta kunnissa. Puhutaan efektiivisestä veroasteesta joka on maksuunpannun kunnallisveron suhde ansiotuloihin. Kuntien keskimääräinen tuloveroprosentti vuonna 2021 on 20,02 %. Pohjois-Pohjanmaan keskimääräinen tuloveroprosentti vuonna 2021 on 20,91 %.

Veroprosentin korottamatta jättämiseksi esitetyt perustelut, joissa tasausjärjestelmän väitetään ”korvaavan” korotusta vastaavat verotulot, eivät pidä paikkaansa. Miksi näin on, johtuu siitä, että tasausta laskettaessa käytetään koko maan painotettua keskimääräistä tuloveroprosenttia eikä kunnan päättämää veroprosenttia.

Valtionosuudet

Pyhjärven kaupungin valtionosuuksien kehittyminen vuosina 2016 – 2021

Valtionosuudet	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021
Peruspalvelujen valtionosuus	15 899 805	16 203 030	16 659 345	16 982 007	16 956 145	16 992 586
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-680 353	-441 617	-490 644	-395 521	-336 897	-293 871
Veromenetysten kompensatio					2 841 326	2 831 753
Harkinnanvarainen osuuden korotus						805 000
Valtionosuudet yhteensä	15 219 452	15 791 413	16 168 701	16 586 486	19 460 574	20 225 468
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus, sisältyy peruspalvelujen valtionosuuks.	-256 406	-59 171	369 869	507 256	1 313 839	1 841 127
Valtionosuudet € / asukas	2 793	2 953	3 082	3 230	3 233	4 098
Valtionosuudet, %:a toimintamenoista ulk.	35,6	37,3	37,9	39,0	45,5	45,1
Valtionosuuksien osuus verotuloista %	72,4	76,6	79,0	84,0	89,6	89,9

Valtionosuuksien toteutuminen vuoden 2021 talousarvioon verrattuna oli 104,3 %. Valtionosuudet sisältävät verotulomenetysten korvausta 2.831.753 euroa.

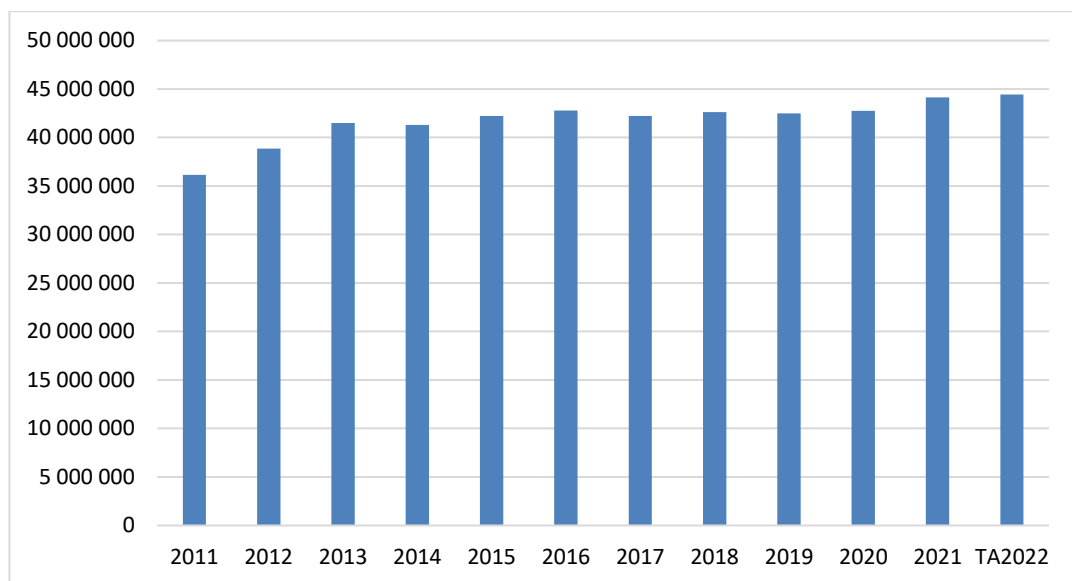
Toimintakulujen kehitys

Henkilöstökulut, palvelujen ostot, aineet, tarvikkeet ja tavarat, avustukset sekä muut toimintakulut muodostavat kaupungin toimintakulut.

Toimintakulut	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TA 2021 +muutos	TP 2021
Toimintakulut, ulkoiset	-42 630 789	-42 481 808	-42 760 856	-43 666 934	-43 724 479	-44 142 334

Toimintakulujen toteutuminen on vuoden 2021 muutettuun talousarvioon verrattuna 101 %. Tilinpäätösvuoden toimintakulut kasvoivat 3,2 % vuoden 2020 tilinpäätökseen verrattuna.

Pyhjärven kaupungin toimintakulujen (ulk.) kehittyminen vuosina 2011 – 2022

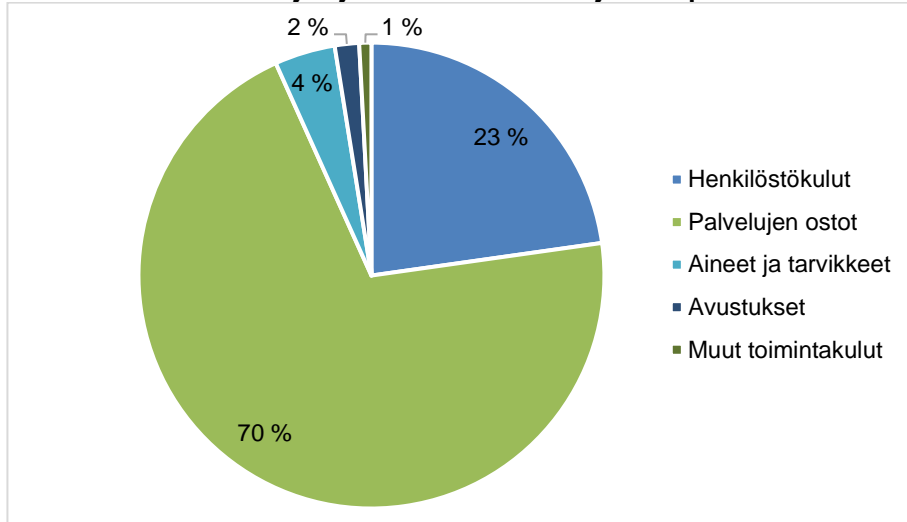
Sosiaali- ja terveystoimen palvelut, ympäristö- ja rakennustarkastuksen palvelut sekä talous-, henkilöstö- ja atk-palvelut ovat vuoden 2010 alusta alkaen siirtyneet Peruspalvelukuntayhtymä Selänteeltä ostettaviksi palveluiksi.

Vuoden 2011 alusta toimintakulut pienenevät, sillä lomituspalvelu siirtyi Reisjärven kunnan hoitettavaksi Melan tekemän päätöksen mukaisesti.

Haapajärven ja Pyhjärven kaupunginvaltuustot sekä Reisjärven kunnanvaltuusto ovat hyväksyneet maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen muodostamisen kuntien kesken. Pyhjärven kaupungilla on järjestämisvastuu yhteistoiminnassa, joka aloitettiin 1.1.2013.

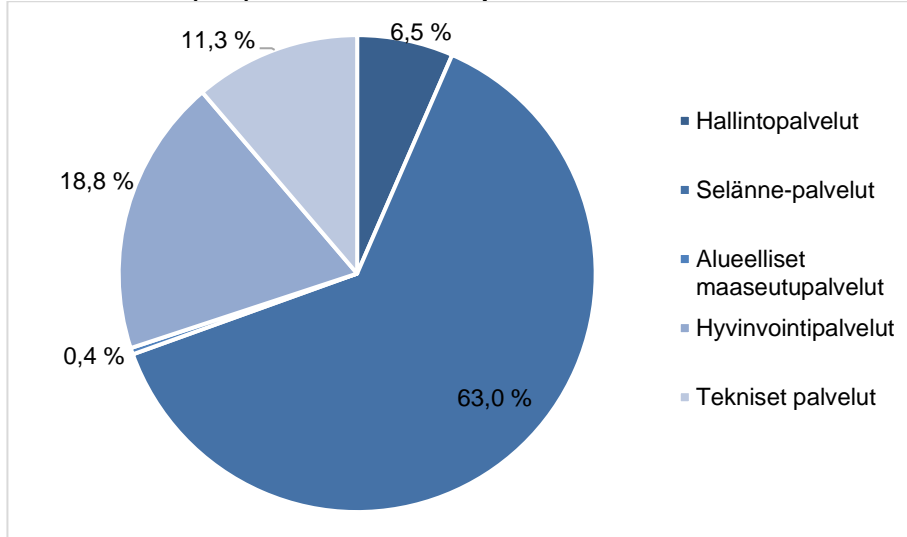
1.1.2015 alkaen perustettiin Pyhjärven Energia ja Vesi Oy, jonka johdosta toimintakulut pienenevät edelliseen vuoteen verrattuna. 1.1.2016 alkaen varhaiskasvatus siirtyi Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen toiminnasta Pyhjärven kaupungin toiminnaksi.

Ulkoisten toimintakulujen jakautuminen kululajeittain prosenttiosuuksina vuonna 2021

Pyhäjärven kaupungin ulkoiset toimintakulut kululajeittain	TP 2021	Osuus kuluista, %
Henkilöstökulut	-10 047 736	22,8 %
Palvelujen ostot	-31 121 472	70,5 %
Aineet ja tarvikkeet	-1 856 769	4,2 %
Avustukset	-745 338	1,7 %
Muut toimintakulut	-371 019	0,8 %
Ulkoiset toimintakulut yhteensä	-44 142 334	100,0 %

Toimintakulut (ulk.) toimialoittain tilinpäätöksessä 2021

Palvelujen ostot muodostavat suurimman osan ulkoisista kustannuksista. Selännepalvelujen osuus on 63 %:a kaikkien toimialojen kustannuksista. Selännepalvelut sisältävät kuntayhtymältä ostettujen palvelujen lisäksi eläkemenoperusteiset maksut, jotka kohdistuvat terveyden- ja sairaanhoidonpalvelujen tuottamiseen.

Toimintakate

Toimintakatteen on käyttötalouden toimintatulojen ja toimintamenojen erotus. Toimintakatteen toteutuminen vuoden 2021 muutettuun talousarvioon verrattuna oli 98,5 %.

	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TA+M 2021	TP 2021
Toimintakate	-37 565 819	-38 522 848	-38 767 519	-40 144 090	-40 201 635	-39 606 269

Lainakannat ja sijoitukset

Lainakanta sekä omavaraisuusaste vuosina 2015 – 2021

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Lainakanta, 1000 euroa	10 385	17 913	22 631	25 086	29 099	30 252	28 184
Lainakanta € / asukas	1 885	3 287	4 240	4 781	5 667	6 011	5 680
Omavaraisuusaste	72,0	59,8	54,7	52,0	45,1	44,9	48,3
Kuntien keskim.lainakanta € / as.	2 835	2 933	2 933	3 039	3 342	3 448	

Pyhjärven kaupungin lainakanta laski vuosina 2006 - 2014. Vuoden 2021 talousarvion laadinnan yhteydessä varauduttiin 3,85 miljoonan euron talousarviolainan nostoon. Tilinpäätösvuonna ei nostettu talousarviolainaa. Vuoden 2021 lopussa ei ollut lyhytaikaista lainaa. Vuoden 2021 talousarviossa viranhaltijoille on annettu maksuvalmiuden turvaamiseksi oikeus tilapäislainan ottamiseen enintään 3 miljoonan euron verran. Lainakanta 31.12.2021 oli 28.183.753 €.

Omavaraisuusaste mittaa yrityksen vakavaraisuutta, tappion sietokykyä ja ylipäättään kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäimellä. Omat varat muodostavat puskurin mahdollisia tappioita varten. Kunnissa pidetään omavaraisuusastetta hyvänä, jos se ylittää 70 %:a. Pyhjärven kaupungin omavaraisuusaste tilinpäätösvuonna oli 48,3 %.

Sijoitukset vuosina 2016 – 2021

Markkina-arvot	2016	2017	2018	2019	2020	2021
FIM	3 423 914	3 604 651				
Evli	5 805 505	6 343 367	5 052 711	5 536 254	5 521 552	5 947 332
Nordea varainhoito				1 248 495	1 144 190	1 602 379
Nordea kapitalisaatios.			3 317 256	3 765 371	3 951 016	4 038 017
Ålandsbanken					300 000	357 570
Yhteensä	9 229 419	9 948 018	8 369 967	10 550 120	10 916 758	11 945 298

Kirjanpitoarvot	2016	2017	2018	2019	2020	2021
FIM	3 083 821	3 246 061				
Evli	5 093 979	5 669 957	5 046 734	5 155 328	5 267 301	5 661 390
Nordea varainhoito				1 207 291	1 058 024	1 065 420
Nordea kapitalisaatios.			3 300 000	3 300 000	3 300 000	3 300 000
Ålandsbanken					300 000	300 000
Yhteensä	8 177 800	8 916 018	8 346 734	9 662 619	9 925 325	10 326 810

Kaupunginhallituksen 8.10.2018 § 263 mukaisesti Pyhjärven kaupungin varainhoitajia ovat Nordea Markets ja Evli Pankki Oyj. Kaupunginhallitus päätti 14.12.2020 § 279 merkitä Ålandsbankenin Tuulivoima-erikoissijoitusrahaston osuuksia. Uuden rahaston osuuksien merkintäsumma tuloutettiin Nordean ja Evlin hoitamista kaupungin sijoitussalkuista.

Salkku-yhteenvetojen mukaiset tuotot vuodelle 2021 olivat Evli:llä 7,8 % ja Nordealla 10,7 %. Pidemmän aikavälin tuottoja tarkastellessa 3 vuoden tuotto oli Evliillä 20,9% ja Nordealla 31,8%.

3.1.4 Pyhjärven kaupungin henkilöstö

Pyhjärven kaupungin vakituisen henkilöstön määrä oli 155,5 henkilöä sekä määräaikaisen henkilöstön määrä 77 henkilöä tilanteessa 31.12.2021. Vuoden 2020 vastaavaan ajankohtaan verrattuna kokonaisuutos on +11,5 henkilöä. Vuoden vaihteessa oli avoimia tehtäviä. Henkilöstömäärään merkittävästi vaikuttavia muutoksia ei ollut vuonna 2021.

Palkat ja palkkiot vuonna 2021 olivat 10.047.736 euroa. Henkilöstökulut kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna noin 3,9 prosenttia. Henkilöstöä kuvaavia tunnuslukuja esitetään Pyhjärven kaupungin henkilöstöraportissa, joka on osa Pyhjärven kaupungin toimintakertomusta ja tilinpäätöstä vuodelta 2021.

Syksyllä 2020 käytiin koko henkilöstöä koskevat yhteistoimintaneuvottelut. Neuvottelujen yhteydessä valmisteltiin 1,09 miljoonan euron säästöt, jotka sisälsivät henkilöstön lomautukset toteutettavaksi vuonna 2021. Keväällä 2021 suunnitellut lomautukset peruttiin.

3.1.5 Pyhjärven kaupungin ympäristöasiat

Pyhjärven kaupunki tarjoaa kuntalaisilleen kattavat peruspalvelut sekä terveellisen, turvallisen ja viihtyisän asuinympäristön. Tavoitteena on taloudellisesti, sosiaalisesti ja ekologisesti kestävä yhdyskuntarakenne.

Pyhjärven kaupungin pohjavesivarat ovat kunnan erityisessä suojelussa, pohjavesien puhtaus on koko kunnan hyvinvoinnin keskeinen edellytys. Kunnallisella vesihuollolla ja vesihuollon yleisellä kehittämisellä turvataan kaikille kuntalaisille riittävästi hyvänlaatuista talousvettä.

Vesistöjen ekologinen tervehdyttäminen ja niiden virkistyskäyttömahdollisuuksien parantaminen on yksi kunnan keskeisistä ympäristöhoitotoista. Kaivostoiminnan alueelliset tuotanto-, työllisyys- ja tulovaikutukset Pyhjärvellä, sen lähikunnissa ja Pohjois-Pohjanmaan maakunnassa ovat olleet huomattavat Pyhäsalmen kaivoksen ansiosta. Pyhäsalmen kaivoksen maanalaisen kaivostoiminnan päättyminen vuonna 2021 vaikuttaa myös Pyhjärven kaupungin ympäristöön.

Pyhjärven kaupungin tilinpäätös sisältää erillisen ympäristöraportin.

3.1.6 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Pyhjärven kaupungin myönteisen kehityksen ja kaupunkitalouden turvaaminen on lähivuosien keskeinen tavoite. Kaupunginvaltuuston määrittämä tahtotila on, että Pyhjärven kaupunki ei taloussuunnitelmavuosina täytä yhtäkään kriisi- tai kriisiytyvän kunnan kriteeriä. Nämä kriteerit tulevat täyttymään yksi kerrallaan. Tähän antaa siedettävän lähtökohdan taseessa oleva kertynyt ylijäämä, taseeseen kertynyt poistoero ja suhteellisen hyvin hoidetut sijoitussalkut. Kertynyt ylijäämä toimii vuoden 2022 sekä taloussuunnitelmavuosien alijäämäisten budjettien puskurina. Selvää kuitenkin on, että kaupunki tarvitsee tulevina vuosina merkittävää verotulopohjan laajentamista ja samalla yhä pitkäjänteistä taloudellista tasapainottamista.

Paikkakuntaa koettelevat lyhyellä aikavälillä tapahtuva elinkeinorakenteen rakennemuutos ja jo pitkään toteutunut väestörakenteen muutos, jotka asettavat Pyhjärven kaupungin suurten haasteiden eteen. Aikaisempien vuosien suuret investoinnit sosiaali- ja terveydenhuoltoon ja varhaiskasvatukseen sekä muuhun julkiseen käyttöpäähään kasvattivat kaupungin lainakan-
taa merkittävällä tavalla. Väestörakenteen muutos tuo mukanaan merkittävää palvelutarpeen kasvupainetta. Edellä mainitut trendit ja jo toteutunut valtionosuusuudistus ovat asettaneet Pyhjärven kaupungin rahoitusasemansa ja toiminnallisiin edellytyksiin osalta suuren tasapainotustavoitteen eteen.

Vuoden 2021 kaupungin talousarvion käyttötalousoosan laidinnassa etsittiin säästöjä esimerkiksi rakenteellisten ja toiminnallisten muutosten kautta. Henkilöstörakenne ja palvelutaso olivat

keskeisesti tarkastelussa säästöjen hakemisessa. Kaupungin toimialueet etsivät säästökoh- teita, jotka voivat pienentää tarvetta vähentää henkilöstömenoja. Säästötavoite oli 1,2 miljoonaa euroa kaupungin toimintojen osalta ja 1,2 miljoonaa euroa Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen palvelujen osalta verrattuna vuoden 2020 talousarvioon. Säästötavoitteeseen pyrittiin jo vuoden 2021 aikana ja kokonaan viimeistään vuonna 2022. Saman aikaisesti investointiohjelmaa kar- sittiin lähivuosille tuntuvasti.

Väestöpoliittiset toimet tulevat erityisen välttämättömiksi valmistauduttaessa kaivostoiminnan loppumiseen lähivuosina. Jotta välttyttäisiin kaivostoiminnan loppumisen aiheuttamilta talous- ja työllisyysvaikutuksilta jo meneillään olevalla valtuustokaudella on saatava pitkälle tulevaisuu- teen myönteisesti vaikuttavat kehitystekijät esiin ja tehokkaaseen käyttöön. Niissä onnistuminen on edellytys sille, että Pyhjärven väestön ja poliittisten päättäjien vankka yhteinen tahto Pyhä- järven kehittämiseksi itsenäisenä kuntana myös tulevaisuudessa on mahdollista. Muussa ta- pauksessa laukeavat monet taloudelliset, toiminnalliset, strategiset ja imagolliset riskit.

Vuoden 2020 keväällä alkanut koronavirusepidemia toi uusia haasteita myös kuntien talouteen. Koronaviruksen merkittävimmät taloudelliset vaikutukset liittyivät siihen, kuinka pitkään epävar- muus kehityksen kulusta jatkuu. Vaikutukset ovat sitä vakavampia ja pitkäkestoisempia, mitä enemmän ne vaikuttavat palvelujen kysyntään ja kuluttajien luottamukseen. Vaikutukset työllii- syyteen ilmenevät useimmissa tapauksissa viiveellä.

Suurimmat vaikutukset tulevat verotulojen pienentymisen ja sotemenojen kasvun kautta. Epidemian aiheuttama sote-menojen kasvu on keskimäärin +2 %. Koronavirusepidemia vaikuttaa kaikkien kaupunkien talouteen, mutta talousvaikutukset eivät jakaudu tasaisesti kuntien välillä. Muun muassa sairastuneiden määrällä, väestörakenteella ja elinkeinorakenteella on suuri merkitys kokonaisvaikutuksen suuruuteen yksittäisessä kaupungissa.

3.1.7 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Pyhjärven kaupungin ja kaupunkikonsernin riskit voidaan jaotella seuraaviin luokkiin:

- strategiset riskit,
- taloudelliset riskit,
- toiminnalliset riskit,
- vahinkoriskit,
- toimintatariskit ja
- imagoriskit.

Pyhjärven kaupungin merkittävimmät toiminta- ja vahinkoriskit ovat:

- vesihuollon ja puhtaan veden turvaaminen kaupunkilaisille,
- valtateilla ja rautateilla tapahtuvat kemikaalien ja muiden vaarallisten aineiden kuljetuk- set,
- sähkön jakelun keskeytyminen,
- tietoliikenteen keskeytyminen,
- epätavalliset luonnonilmiöt, esimerkiksi tulva tai mysky ja
- vaikeasti hallittavat epidemiat.

Kaupungin rahoitusriskit voidaan jaotella tulojen ja menojen toteutumiseen ja sijoitustoimintaan.

Tulojen toteutumisessa verotulojen kasvun kehittyminen on tuleva haaste kaupungille. Yhteisö- verotuloista suuri osa saadaan Pyhäsalmen kaivoksen toiminnan kautta. Kaivos on myös mer- kittävä työnantaja.

Menojen toteutumisessa on kiinnitettävä huomioita vuosittaiseen nousuun. On hiottava jatkuvasti valmiuksia siihen, että menojen kasvu voidaan rajoittaa ja jopa pysäyttää, mikäli verotulojen mahdollinen alentuma toteutuu ja kaivostoiminnan loppuessa korvaavia työpaikkoja ei ole onnistuttu toteuttamaan.

Kaupungilla oli vuoden 2020 lopussa sijoitusvaroja, joiden markkina-arvo oli 10,9 M€ ja tase-arvo oli 9,9 M€. Varat ovat sijoitettu kaupunginvaltuuston päätöksen mukaisesti ja sijoitusten hoitaminen on hajautettu kolmelle varainhoitajalle. Sijoitusten tuottokehitykseen vaikuttavat myös kansainväliset selkkaukset ja muut yleismaailmalliset seikat, jotka ovat Pyhjäjärven kaupungin riskienhallinnan ulkopuolella. Ammattisalkunhoitajien käytöllä ja sijoitusstrategian ajantasaisuudella kaupungin sijoitusriskin hallinta voidaan arvioida olevan riittävää.

Strategisen riskin aiheuttaa epäonnistuminen rakennemuutokseen valmistautumisessa, kun kaivostoiminta Pyhjäjärvellä loppuu. Kaivostoiminnan alueelliset tuotanto-, työllisyys- ja tulovaiikutukset Pyhjäjärvellä, sen lähikunnissa ja Pohjois-Pohjanmaan maakunnassa lakkaavat ja vaikutukset ovat niin mittavat, että Pyhjäjärvi ja lähiseutu ovat järjestyttävän rakennemuutoksen kourissa. Muutoksen hallinnan onnistumiselle olennaista on uusiokäytön (Pyhjäjärven Callion) kärkihankkeiden toteutuminen.

Arvion mukaan tuotantovaikutuksiin jää 250 miljoonan euron vaje ja työllisyysvaikutuksiin 825 henkilötyövuoden vaje. Kaivostoiminnan ja louhinnan toimialan vähennys on noin 300 henkilötyövuotta, kuljetuksen, varastoinnin ja tietoliikenteen noin 200 henkilötyövuotta, kiinteistö-, vuokraus-, tutkimus- ja liike-elämän palvelujen noin 80 henkilötyövuotta sekä koneiden ja laitteiden valmistuksen noin 70 henkilötyövuotta.

Kaivostoiminnan tuotantovaikutusten lakkaaminen jättää Pyhjäjärvelle noin 500 henkilötyövuoden vajauksen, palkkatuloihin 28 miljoonan euron vajauksen sekä verotuloihin noin seitsemän miljoonan euron vajauksen. Proaktiivinen toiminta rakennemuutoksen kohtaamisessa on tuloksetta parempaa kuin reaktiivinen toiminta rakennemuutoksen jo tapahduttua. Strategisena riskinä on, että heräämistä riskitietoisuuteen sekä riskin vaatimaan politiikkaan ja toimintaan ei tapahdu.

Imagollisen riskin hallinta vaatii rytmien vaihdosta ja terävää uudelleen profiloitumista. Sijainnista maakuntien rajalla on tehtävä haitan sijasta hyve liikennelogsistisesti erinomaisen sijainnin avulla. Silloin Pyhjäjärvestä välittyikin kuva liikennevirtojen keskiössä sijaitsevana paikkakuntana, joka sijainniltaan samankaltaisten naapurikuntien kanssa muodostaa elyvän Suomen luovan talouden kehitysvyöhykkeen. Uusi imago ja profiili on yhteydessä kaivoksen infrastruktuuriin uusiokäytön onnistumiseen ja asumisen, yritystoiminnan sekä hyvinvoinnin elinvoimainvestointeihin.

3.2 Selonteko kaupungin sisäisen valvonnan järjestämisestä

Kuntalain 115 §:n (410/2015) mukaan toimintakertomuksessa on annettava tietoa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä sekä keskeisistä johtopäätöksistä. Kaupunginhallitus vastaa valvonnan järjestämisestä ja yleisestä ohjeistamisesta. Valvonnan täytäntöönpanosta vastaa kaupunginjohtaja. Toimialueen päällikkö vastaa, että toimialueen sisäinen valvonta on järjestetty yleisten ohjeiden pohjalta ja on riittävää. Sisäisen valvonnan järjestäminen perustuu muun muassa kuntalakiin sekä kaupungin johto- ja toimintasääntöihin sekä niissä mainittuihin tehtäviin, toimivaltuuksiin ja vastuisiin sekä talousarvioon. Kaupunginhallituksen 12.6.2006 hyväksymä sisäisen valvonnan ohje painottaa talouden hoitoa, materiaalihallintoa sekä omaisuudenhoitoa ja niihin liittyviä systemaattisia tarkastuksia ja raportointeja. Sisäinen valvonta on toimintayksiköiden prosessi, jonka avulla se pyrkii kohtuullisessa määrin varmistamaan tavoitteidensa saavuttamista.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi Pyhäjärven kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet 30.6.2014 § 70. Sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta on lisäksi voimassa, mitä hallintosäännössä sekä muissa ohjeissa ja määräyksissä on sanottu. Pyhäjärven kaupungin uusi konserniohje hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 24.11.2014. Konserniohje on voimassa 1.1.2015 alkaen ja antaa paremmat työvälineet konsernivalvontaan. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteiden tavoitteena on vahvistaa ja yhdenmukaistaa kuntakonsernin hyvää hallintoa ja johtamista, ja ne koskevat kaikkia kuntakonsernin toimielimiä ja tilivelvollisia viranhaltijoita sekä kaikkea kuntakonsernin toimintaa. Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan kunnan ja kuntakonsernin sisäisiä menettely- ja toimintatapoja, joiden avulla pyritään varmistamaan organisaation tavoitteiden saavuttamisesta ja toiminnan laillisuudesta. Riskienhallinnalla tunnistetaan, arvioidaan ja hallitaan tavoitteiden saavuttamista ja toiminnan laillisuutta uhkaavia tekijöitä.

Kaupunginhallitus hyväksyi Pyhäjärven kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeet 16.12.2019. Nämä ohjeet ovat voimassa 1.1.2020 alkaen.

Sisäinen valvonta on osa kunnan johtamisjärjestelmää sekä kunnan johdon ja hallinnon työväline, jonka avulla arvioidaan asetettujen tavoitteiden toteutumista, toimintaprosesseja ja riskejä. Valvonnan tarkoituksena on edistää organisaation tehokasta johtamista, riskien hallintaa ja toiminnan tuloksellisuuden arviointia. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta kuuluvat operatiivisena toimintana kunnanhallitukselle, kunnanjohtajalle sekä kunnan muulle johdolle. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta ovat osa kuntalain 23 §:ssä kunnanhallitukselle säädettyä hallinnon ja taloudenhoiton vastuutehtävää, kuntalain 24 §:ssä kunnanjohtajalle säädettyä hallinnon, taloudenhoiton ja kunnan muun toiminnan johtotehtävää sekä kuntalain 25 a §:ssä säädettyä kuntakonsernin ohjausta ja konsernivalvonnan järjestämistä, mistä konsernijohto vastaa.

Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Säädösten, määräysten ja päätösten noudattamisessa ei ole havaittu merkittäviä puutteita. Valvontaa ovat suorittaneet osaltaan kaupunginhallitus täytäntöönpanopäätösten yhteydessä sekä valvontaohjeen mukaisesti määrätyt henkilöt. Yleisellä tasolla valvontaa on lisäksi toteutettu johtoryhmätyöskentelyn yhteydessä. Havaittuihin puutteisiin on esimiestasolla puututtu välittömästi.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 30.6.2014 sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet sekä 24.11.2014 Pyhäjärven kaupunkikonsernin konserniohjeen. Kaupunginhallitus hyväksyi Pyhäjärven kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeet 16.12.2019.

Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus

Tavoitteiden, varojen käytön ja toiminnan tuloksellisuutta seurataan toimintakertomuksen ja talousarvion toteutumisvertailussa ja näitä edeltävissä osavuosisikatsauksissa. Erityistä seurantaa on kohdistettu yleisen finanssikriisin ja talouskriisin seurauksena varainhoitosalkkujen hoitoon

sekä omistusjärjestelyihin koskien myös salkunhoitajayhtiöiden omistusjärjestelyjä. Kaupunginvaltuuston hyväksymä sijoitusstrategia on marraskuulta 2010. Tavoitteiden asettelussa tai määrärahojen budjetoinneissa ei ole havaittu olennaisia virheitä.

Riskienhallinnan järjestäminen

Riskienhallinnalla tarkoitetaan järjestelmällistä menettelyä, jonka avulla tunnistetaan ja arvioidaan kunnan toimintaan liittyviä riskejä sekä määritellään toimintatavat riskien hallitsemiseksi, valvomiseksi ja säännönmukaiseksi raportoimiseksi. Pyhäjärven kaupungin johtamisjärjestelmä, strategiset, toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet sekä toiminnan ja talouden ohjeet luovat perustan riskienhallinnalle. Mahdollisia vahinkoriskejä on arvioitu ja päivitetty kohteittain vakuutustarkastelun yhteydessä. Investointeihin ja rahoitukseen ei kertomusvuonna kohdistunut erityisriskejä.

Kaupungin vakuutusturvan laajuutta tarkasteltiin vakuutusten kilpailuttamisen yhteydessä syksyllä 2016. Toiminnallisia riskejä henkilöstön työturvallisuuden näkökulmasta kartoitettiin työvaarojen arvioinnilla niinkään syksyllä 2016.

Omaisuuksien hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta

Omaisuuksien hankinnassa, luovutuksessa tai käyttöarvossa ei ole toteutunut menetyksiä, arvonalennuksia tai jouduttu korvaus- tai muuhun oikeudelliseen vastuuseen. Tällaiset vastuut, menetykset tai korvaukset voisivat koskea esimerkiksi virheellistä menettelyä hankinnan kilpailuttamisessa tai valtion osuuden takaisinperinnässä.

Sopimustoiminta

Ennakoimattomia negatiivisia seuraamuksia ei ole tapahtunut liittyen sopimustoimintaan. Vanhentumisaikojen seurantaan on kiinnitettävä huomiota erityisesti siten, että varamiesjärjestelmät ovat riittävät myös mahdollisten pitkien sairaslomien yhteydessä.

Arvio sisäisen tarkastuksen järjestämisestä

Kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja esittävät sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisuudesta ja riittävydestä käynnistettyjen kehittämistoimien sekä oman, jatkuvan toiminnan ja talouden seurannan ja sisäisen tarkastuksen arviointi- ja varmistustoiminnan perusteella, että kaupungin hallinto on toiminut kuntalain, kaupungin johto- ja toimintasääntöjen sekä kaupunginhallituksen hyväksymien sisäisen valvonnan ohjeiden mukaisesti. Sisäinen valvonta on yleisesti ottaen toimivaa ja asianmukaisesti järjestetty.

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta kaupungissa ja kaupunkikonsernissa järjestettiin vuonna 2018 kuntalakiin vuonna 2012 tehtyjen muutosten mukaisesti. Kaupunginhallitus hyväksyi Pyhäjärven kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeet 16.12.2019.

3.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

Vuoden 2021 toimintakate osoittaa, että toimintamenoista jäi katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla 39,6 M€ (v. 2020 oli 38,8 M€). Toimintakatteen muutos oli +2,2 % edellisen vuoden vastaavaan toteutumaan verrattuna. Verotulojen, valtionosuuksien sekä muiden rahoitustuottojen ja –kulujen jälkeen vuosikatteen eli tulojen ja menojen erotukseksi muodostui 3,6 M€ (vuonna 2020 oli 2,1 M€).

Tilikauden tulos oli 1.835.387 euroa. Tilikauden tuloksesta ei tehty investointivarauksia. Poistojen muutosten jälkeen tilikauden ylijäämä vuoden 2021 lopussa oli 2.169.595 euroa.

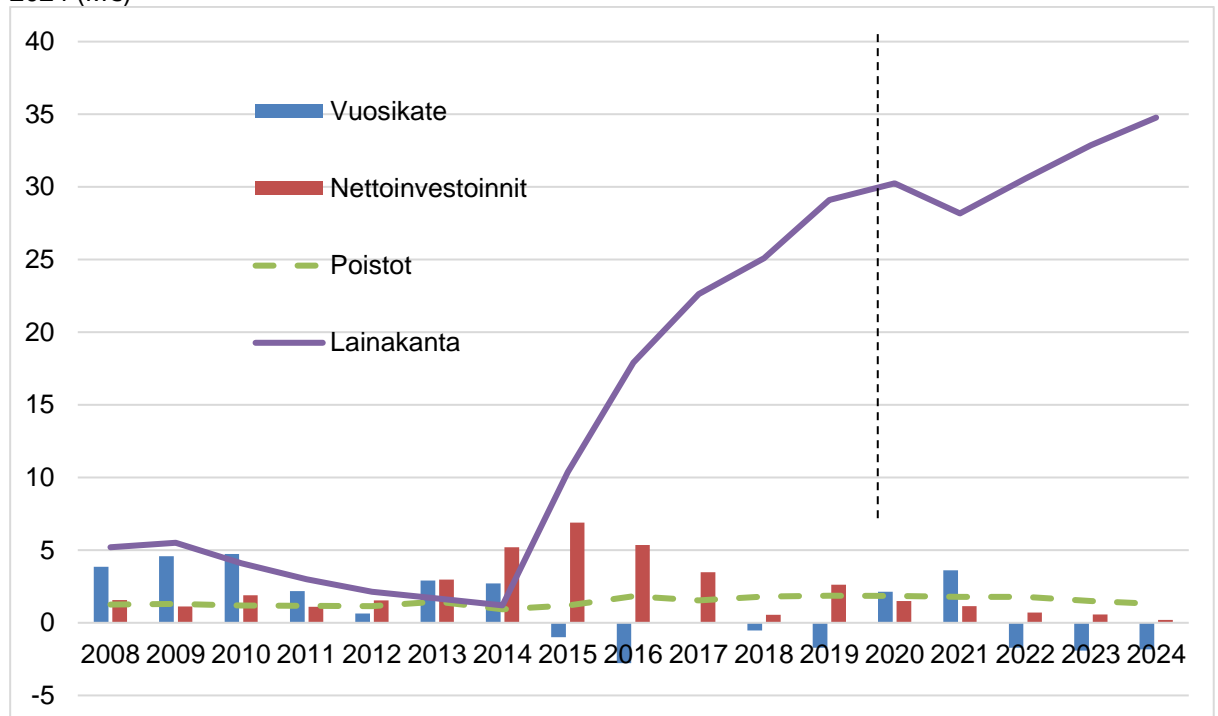
Tilikauden yli- / alijäämät vuosina 2017 – 2022

	2017	2018	2019	2020	2021	TA 2022
Taseen loppusum. 31.12.	60 946 625	59 689 013	60 929 026	61 414 364	60 867 876	
Peruspääoma 31.12.	20 542 187	20 542 187	20 542 187	20 542 187	20 542 187	
Peruspääoma-% taseen loppusummasta	33,7	34,4	33,7	33,4	33,8	
Tilikauden alijäämä 31.12.	-1 163 125	-1 421 945	-3 230 721	426 871	1 171 872	
-Ed.vuosien alijäämä						
+Ed.vuosien ylijäämä	6 560 791	5 397 666	3 975 720	745 001	2 169 595	
Tilik.ylij. taseessa 31.12.	5 397 666	3 975 721	745 001	1 171 872	3 341 467	
Alijäämä TA:ssa 2022						-3 144 164

Tulorahoituksen riittävyys

Vuosikate osoittaa sen tulorahoituksen, joka juoksevien menojen maksamisen jälkeen jää jäljelle käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainojen lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyttä. Perusoletus on, että tulorahoitus on riittävä, jos vuosikate on vähintään käyttöomaisuuden poistojen suuruinen. Vuonna 2021 vuosikate oli 3.620.859 euroa.

Vuosikate, nettoinvestoinnit, poistot ja lainakanta vuosina 2008 – 2021 sekä arvio vuosille 2022–2024 (M€)

3.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tilikaudelle jaksotettujen tulojen riittävyys jaksotettuihin menoihin osoitetaan tuloslaskelman välitulosten eli toimintaketteen, vuosikatteen ja tilikauden tuloksen avulla. Arvioinnissa käytetään lisäksi tuloslaskelman eristä ja välituloksista laskettuja tunnuslukuja

Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

	2021	2020	2019
	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	4 536	3 993	3 959
Valmistus omaan käyttöön			
Toimintakulut	-44 142	-42 761	-42 482
Toimintakate	-39 606	-38 768	-38 523
Verotulot	22 629	21 717	19 734
Valtionosuudet	20 335	19 461	16 586
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	11	20	26
Muut rahoitustuotot	463	226	655
Korkokulut	-151	-171	-147
Muut rahoituskulut	-60	-360	-46
Vuosikate	3 621	2 125	-1 715
Poistot ja arvonalentumiset	-1 785	-1 839	-1 863
Satunnaiset erät		-198	
Tilikauden tulos	1 835	88	-3 578
Poistoeron lisäys(-) vähennys(+)	334	338	347
Varausten lisäys(-) vähennys(+)			
Rahastojen lisäys(-) vähennys(+)			
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	2 170	427	-3 231

	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA + LTA 2021	TP 2021	TA2022
Toimintatuotot % toimintakuluista	10,2	11,9	9,3	9,3	13,3	10,3	12,3
Vuosikate/Poistot %	0,1	-29,0	-92,0	115,6	48,4	202,8	-96,4
Vuosikate €/asukas	0,3	-100,2	-333,9	422,3	171,9	729,7	-345,4
Poisto %	35,6	35,8	47,1	46,05	50,38	39,36	56,5
Poistot / asukas	287,9	345,7	362,8	365,4	354,96	359,8	358,42
Asukasmäärä	5 338	5 247	5 135	5 033	5 000	4 962	4 950

Tuloslaskelman tunnusluvut, selostus:

Toimintatuottojen % -osuus toimintakuluista:

$100 \times \text{toimintatuotot} / \text{toimintakulut}$

Tunnusluku osoittaa paljonko toiminnan kuluista saadaan katetuksi palvelusuo-
ritteiden myynti- ja maksutuotoilla sekä muilla toiminnan tuotoilla.

Vuosikate/Poistot %: $100 \times \text{vuosikate} / \text{poistot} + \text{arvonalentumiset}$

Poisto %: $100 \times \text{poistot käyttöomaisuudesta} / \text{toimintatulot}$

3.3.2 Toiminnan rahoitus

Toiminnan rahoitusta tilikauden aikana tarkastellaan rahoituslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoituslaskelmassa esitetään erikseen tulorahoituksen ja investointien nettomäärä ja rahoitustoiminnan eli anto- ja ottolainauksen, oman pääoman ja maksuvalmiuden muutosten nettomäärä. Näiden kahden nettomäärän erotus tai summa osoittaa kunnan rahavarojen muutoksen tilikaudella.

Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2021 1000 €	2020 1000 €	2019 1000 €
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	3 621	2 126	-1 715
Satunnaiset erät		-198	
Tulorahoituksen korjauserät	5	-33	-2
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-1 186	-2 091	-2 623
Investointien ennakkomaksut			
Rahoitusosuudet investointimenoihin	32	331	2
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	13	256	6
Toiminnan ja investointien rahavirta	2 484	391	-4 332
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäykset		-250	-453
Antolainasaamisten vähennykset	203	203	407
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		6 070	4 700
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 069	-1 917	-1 687
Lyhytaikaisten lainojen muutos		-3 000	1 000
Muut maksuvalmiuden muutokset	299	-1 099	332
Rahoituksen nettorahavirta	-1 566	8	4 299
Kassavarojen muutos	918	398	-33
Rahavarat 31.12.	11 240	10 321	9 923
Rahavarat 1.1.	10 321	9 923	9 956

	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021	TA 2022
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta	-15 875 285	-16 670 496	-25 095 021	-16 624 317		-5 906 182	
Investointien tulorahoitus	-0,1	-28,1	-65,6	120,8	-96,4	313,6	
Lainanhoitokate	0,1	-0,4	-0,9	1,1	-0,4	1,7	
Laskennallinen lainanhoitokate						1,0	
Kassan riittävyys, päivää	73	77	76	79		86	
Asukasmäärä	5 338	5 247	5 135	5 033	5 000	4 962	4 950

Rahoituslaskelman tunnusluvut

Investointien tulo-rahoitus, %

= $100 \cdot \text{vuosikate} / \text{investointien omahankintameno}$

Investointien tulo-rahoitus –tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenoista on rahoitettu tulo-rahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Laskennallinen lainanhoitokate

= $(\text{vuosikate} + \text{korkokulut}) / (\text{korkokulut} + \text{laskennalliset lainanlyhennykset})$

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulo-rahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita.

Laskennallinen lainanhoitokate lasketaan kaavalla, jossa tuloslaskelman vuosikatteeseen lisätään korkokulut ja jossa saatu summa jaetaan korkokulujen ja laskennallisten lainanlyhennysten summalla. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset.

Tulo-rahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja. Luotettavan kuvan kunnan lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1–2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Kunta voi halutessaan esittää myös todellisten lainanlyhennysten mukaisesti lasketun lainanhoitokatteen.

= $(\text{vuosikate} + \text{korkokulut}) / (\text{korkokulut} + \text{lainanlyhennykset})$

Kassan riittävyys, päivää

= $365 \cdot \text{kassavarat 31.12.} / \text{kassasta maksut tilikaudella}$

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla.

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €

Rahoituslaskelman välitulos Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta –välituloksen tilinpäätösvuoden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla seurataan investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

3.4 Rahoitusasema ja sen muutokset

TASE

VASTAAVAA	2021	2020	VASTATTAVAA	2021	2020
	1000 e	1000 e		1000 e	1000 e
A PYSYVÄT VASTAAVAT	48 378	49 231	A OMA PÄÄOMA	23 884	21 714
I Aineettomat hyödykkeet	171	242	I Peruspääoma	20 542	20 542
1. Aineettomat oikeudet	13		III Arvonkorotusrahasto		
2. Muut pitkävaikutteiset menot	158	242	IV Muut omat rahastot		
3. Ennakkomaksut			V Ed. tilikausien yli-/alijäämä	1 172	745
II Aineelliset hyödykkeet	30 682	31 260	VI Tilikauden yli-/alijäämä	2 170	427
1. Maa- ja vesialueet	4 056	4 070			
2. Rakennukset	21 243	21 416	B POISTOERO JA VAP.EHT.		
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	4 440	5 138	VARAUKSET	5 469	5 804
4. Koneet ja kalusto	0	8	1. Poistoero	5 469	5 804
5. Muut aineelliset hyödykkeet			2. Vapaaehtoiset varaukset		
6. Enn.maksut ja kesken. hank	943	628			
III Sijoitukset	17 525	17 729	C PAKOLLISET VARAUKSET	78	78
1. Osakkeet ja osuudet	13 468	13 468	1. Eläkevaraukset		
2. Joukkovelkakirjasaamiset			2. Muut pakolliset varaukset	78	78
3. Muut lainasaamiset	4 020	4 223	D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	56	66
4. Muut saamiset	38	38	1. Valtion toimeksiannot	24	27
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	24	27	2. Lahjoitusrahastojen pääomat	32	39
1. Valtion toimeksiannot	24	27	3. Muut toimeksiantojen pääomat		
2. Lahjoitusrah. erityiskatteet			E VIERAS PÄÄOMA	31 381	33 752
3. Muut toimeksiantojen varat			I Pitkäaikainen	26 115	28 184
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	12 466	12 156	1. Joukkovelkakirjalainat		
I Vaihto-omaisuus	5		2. Lainat rah. ja vak.laitoksilta	26 115	28 184
1. Aineet ja tarvikkeet			3. Lainat julkisyhteisöiltä		
2. Keskeneräiset tuotteet			4. Lainat muilta luotonantajilta		
3. Valmiit tuotteet			5. Saadut ennakot		
4. Muu vaihto-omaisuus			6. Ostovelat		
5. Ennakkomaksut	5		7. Muut velat		
II Saamiset	1 221	1 835	8. Siirtovelat		
Pitkäaikaiset saamiset	55	56	II Lyhytaikainen	5 266	5 569
1. Myyntisaamiset			1. Joukkovelkakirjalainat		
2. Lainasaamiset	30	30	2. Lainat rah. ja vak.laitoksilta	2 069	2 069
3. Muut saamiset	25	26	3. Lainat julkisyhteisöiltä		
4. Siirtosaamiset			4. Lainat muilta luotonantajilta		
Lyhytaikaiset saamiset	1 167	1 779	5. Saadut ennakot	145	134
1. Myyntisaamiset	582	496	6. Ostovelat	1 565	2 233
2. Lainasaamiset	41		7. Muut velat	160	159
3. Muut saamiset	124	92	8. Siirtovelat	1 326	974
4. Siirtosaamiset	419	1 191	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	60 868	61 414
III Rahoitusarvopaperit	10 327	9 925			
1. Osakkeet ja osuudet					
2. Sijoitukset rahamarkk.inst.	7 027	6 625			
3. Joukkovelkakirjalainasaamiset					
4. Muut arvopaperit	3 300	3 300			
IV Rahat ja pankkisaamiset	913	396			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	60 868	61 414			

Kunnan rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoitusasemassa tilikaudella tapahtuneet muutokset kuten sijoitukset, pääoman lisäykset ja palautukset käyvät ilmi rahoituslaskelmasta.

TASEEN TUNNUSLUVUT

	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TA 2022
Omavaraisuusaste, %	59,8	54,7	52,0	45,1	44,9	48,3	
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	58,8	65,8	68,3	82,5	74,4	65,8	
Kertynyt yli- / alijäämä, 1000 €	6 561	5 398	3 976	745	1 172	3 341	
Kertynyt yli- / alijäämä, € / asukas	1 204	1 011	758	145	233	673	
Lainakanta 31.12., €	17 913 293	22 631 015	25 086 455	29 099 135	30 252 319	28 183 753	30 570 000
Lainakanta 31.12., € / asukas	3 287	4 240	4 781	5 667	6 011	5 680	6 176
Lainat ja vuokravastuut 31.12.				29 164 958	30 356 535	29 149 906	
Lainat ja vuokravastuut 31.12., €/asukas				5 680	6 032	5 875	
Lainasaamiset 31.12., 1000 €	4 941	4 373	4 130	4 177	4 223	4 020	
Asukasmäärä	5 450	5 338	5 247	5 135	5 033	4 962	4 950

Taseen tunnusluvut kuvaavat kunnan omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaantuneisuutta.

Omavaraisuusaste, %

= $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaeht. varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$
Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä.

Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääräistä 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

Luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Lainakanta 31.12.

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$
Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa.

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat}) + \text{Vuokravastuut}$
Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä lainakantaan vuokravastuiden määrä. Vuokravastuiden määrä huomioidaan liitetiedoissa ilmoitetun mukaisena.

Lainasaamiset 31.12.

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

3.5 Kokonaistulot ja -menot

Kokonaistulojen ja –menojen laskelma laaditaan tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta, jotka sisältävät vain ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat.

Kokonaistuloiksi muodostui 48,2 M€ (52,2 M€), joista suurin osuus koostui verotuloista 46,9 % (41,6 %). Valtionosuuksien osuus tuloista oli 42,2 % (37,3 %) ja toimintatuottojen osuus oli 9,4 % (7,6 %). Suluissa näkyy vuoden 2020 vastaava luku.

Kokonaismenot olivat 47,6 M€ (50,7 M€), josta 92,7 % (84,3 %) koostui toimintakuluista. Investointimenot olivat 2,5 % (4,1 %) kokonaismenoista.

TULOT	Milj. €	%	MENOT	Milj. €	%
Varsinainen toiminta			Varsinainen toiminta		
Toimintatuotot	4,536	9,4	Toimintakulut	44,142	92,7
Verotulot	22,629	46,9	- Valmistus omaan käyttöön		
Valtionosuudet	20,335	42,2	Korkokulut	0,151	0,3
Korkotuotot	0,011	0,0	Muut rahoituskulut	0,060	0,1
Muut rahoitustuotot	0,463	1,0	Satunnaiset kulut		0,0
Satunnaiset tuotot		0,0	Tulorahoituksen korjauserät		
Tulorahoituksen korjauserät			+/- Pakollisten var. muutos		0,0
-Käyttöom. myyntivoitot	-0,005	0,0	- Käyttöom. myyntitappio	-0,011	0,0
Investoinnit			Investoinnit		
Rahoitusosuudet investointeihin	0,032	0,1	Käyttöomaisuusinvestoinnit	1,186	2,5
Pysyv.vast.hyöd.luov.tulot	0,013	0,0	Rahoitustoiminta		
Rahoitustoiminta			Antolainasaamisten lisäykset	0,000	0,0
Antolainasaamisten vähennys	0,203	0,4	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	2,069	4,3
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,000	0,0	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	0,000	0,0
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0,000	0,0	Oman pääoman muutos	0,000	0,0
Oman pääoman lisäykset	0,000	0,0	Kokonaismenot yhteensä	47,597	100,0
Kokonaistulot yhteensä	48,217	100,0			
Täsmäytys:					
Kokonaistulot	48 217		- Kokonaismenot	47 597	= 620
Maksuvalmiuden muutos	918		- Rahavarojen muutos	299	= 620

Tuloslaskelman toteutuminen

ULKOISET + SISÄISET

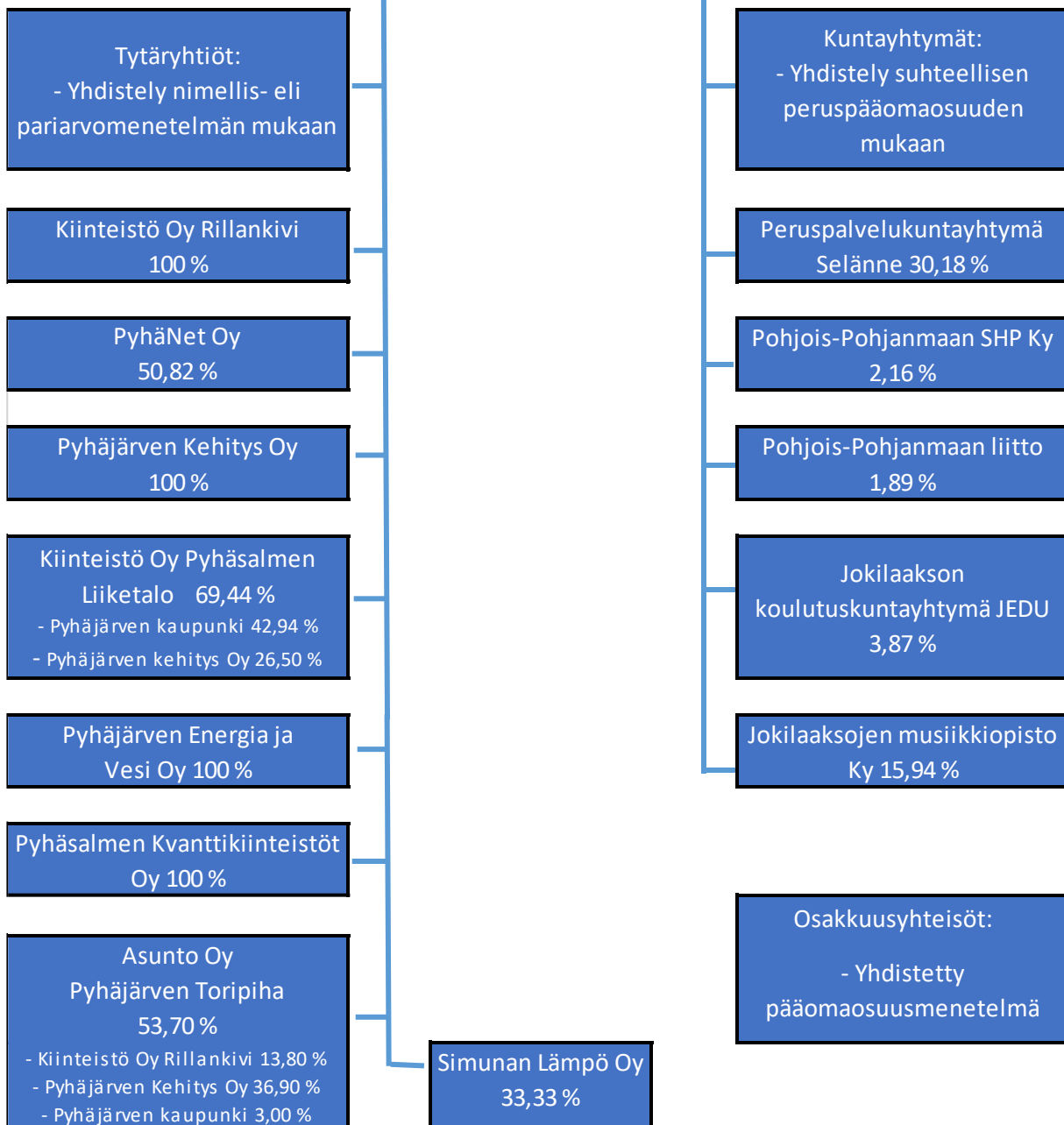
	Tilinpäätös 2018	Tilinpäätös 2019	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021	TA + LTA 2021	Tilinpäätös 2021	Talousarvio 2022
Toimintatuotot	8 072 125	6 899 630	6 881 838	6 168 945	6 168 945	7 121 706	5 807 081
Toimintakulut	-45 637 944	-45 422 478	-45 649 358	-46 313 035	-46 370 580	-46 727 975	-47 091 746
Toimintakate	-37 565 819	-38 522 848	-38 767 519	-40 144 090	-40 201 635	-39 606 270	-41 284 665
Verotulot	20 457 649	19 734 074	21 717 394	19 790 000	21 490 000	22 629 381	19 090 000
Valtionosuudet	16 168 701	16 586 486	19 460 574	19 500 000	19 500 000	20 335 468	20 428 700
Rahoitustuotot	863 716	681 626	246 151	351 000	351 000	473 140	336 000
Rahoituskulut	-450 163	-193 952	-530 955	-280 000	-280 000	-210 860	-280 000
Vuosikate	-525 917	-1 714 615	2 125 644	-783 090	859 365	3 620 859	-1 709 965
Poistot ja arvonal.	-1 813 960	-1 863 112	-1 839 058	-1 683 566	-1 774 784	-1 785 473	-1 774 199
Satun. tuotot / kulut			-198 141				
Tilikauden tulos	-2 339 877	-3 577 726	88 445	-2 466 656	-915 419	1 835 387	-3 484 164
Poistoeron muutos	917 931	347 006	338 427	360 000	360 000	334 208	340 000
Varausten muutos Rahaston muutos							
Tilik. yli-/ alijäämä	-1 421 945	-3 230 721	426 871	-2 106 656	-555 419	2 169 595	-3 144 164
Tilik.ylij.taseessa	3 976 181	745 001	1 171 872			3 341 467	

3.6 Kuntakonsernin toiminta ja talous

3.6.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisällyvistä yhteisöistä

Konsernirakenne kaaviona

PYHÄJÄRVEN KAUPUNKI

3.6.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Pyhäjärven kaupungin omistajapolitiikan tavoitteena on turvata kaupungin pitkäjänteinen toiminta ja varmistaa kunnan pääoman käyttöön sekä omaisuuden hankintaan ja hoitoon liittyvän päätöksenteon systemaattisuus, pitkäjännittäisyys ja pääomien käytön tehokkuus. Omistajapolitiikalla ohjataan käyttöomaisuuden ja pitkäaikaisten pääomasijoitusten hankintaa, hoitoa ja luovutusta koskevaa päätöksentekoa kaupungissa.

Omistajapolitiikassa on kyse omistajastrategian valinnasta ja sen onnistuneisuuden arvioinnista ja konserniohjauksesta, joka perustuu omistukseen liittyvän määräysvallan käyttöön. Konserniohjaus voidaan jakaa omistajaohjaukseen ja tytäryhteisöjen valvontaa koskevien ohjeiden antamiseen. Omistajaohjaus on kunnan edustajien päätösvallan käytön ohjaamista yhtiökokouksessa tai vastaavassa toimielimessä. Tytäryhtiöiden valvontaa koskevia ohjeita annetaan kunnan omille toimielimille ja viranhaltijoille. Lisäksi kunta voi antaa teknisuonteista ohjeistusta tytäryhteisöille sovitussa konsernin toiminnoissa kuten tilinpäätösraportoinnissa tai rahoituksen taikka hankintojen järjestämisessä. Konserniyhtiöiden toimintaa ohjaa konserniohje, jonka kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 24.11.2014 § 106.

Konsernijohto on antanut konserniohjeita tytäryhtiöille sekä kaupungin nimeämille yhtiöiden kokous- ja yhtiökokousedustajille useassa asiassa kuluvan vuoden aikana.

Kuluneena vuonna kokoonnuttiin tytäryhteisöjen edustajien kanssa säännöllisesti. Tytäryhtiöpalaverissa käsiteltiin ajankohtaisia asioita.

3.6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Peruspalvelukuntayhtymä Selänne aloitti toimintansa 1.1.2010. Peruspalvelukuntayhtymä Selännettä olivat perustamassa Haapajärven kaupunki, Kärsämäen kunta, Pyhäjärven kaupunki ja Reisjärven kunta. Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen jäsenkuntia ovat Haapajärven ja Pyhäjärven kaupungit sekä Reisjärven kunta. Kärsämäen kunta erosi kuntayhtymästä 1.1.2015 alkaen ja otti järjestämisvastuun itselleen, tuottamisvastuussa on yksityinen sote-palveluiden tuottaja. Kärsämäen kunta on osajäsen 1.1.2015 alkaen erillisten sopimusten mukaan ympäristö- ja rakennusvalvontapalveluiden ja Taloushallinto Selman talous- ja henkilöstöhallinnon osalta.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 29.4.2013 perustettavaksi PyhäNet Oy:n. Perustamissopimus allekirjoitettiin 21.5.2013. Pyhäjärven kaupungin omistamien PyhäNet Oy:n osakkeiden lukumäärä oli 250 ja osakepääoma 5.000 euroa. Osakeannista päätettiin 25.4.2014, missä Kärsämäen kunnalle merkittiin 55 osaketta 1.100 euron osakepääomalla. PyhäNet Oy:n osakemäärä osakeannin jälkeen oli yhteensä 305 osaketta. Pyhäjärven kaupungin omistusosuus oli osakeannin jälkeen 81,97 %. Yhtiön toimialana on mm. hankkia, omistaa, ylläpitää, hoitaa, myydä ja vuokrata hallinnassaan olevaa tietoliikenneverkkoa ja sen liittymiä.

Kaupunginhallitus päätti 13.6.2016 § 204 myydä Haapajärven kaupungille 95 Pyhäjärven kaupungin omistamaa PyhäNet Oy:n osaketta. Osakkeiden myynnin johdosta kaupungin omistusosuus on 50,82 % (tätä ennen 81,97 %).

Kaupunginvaltuusto hyväksyi Pyhäsalmen Kvanttikiinteistöt Oy:n perustamisen 29.9.2014. Yhtiön aputoiminimi on Pyhäjärven Callio, jonka nimen alla kaivosinfraa hyödyntävä yritystalue toimii ja kehittyy. Vesi- ja viemäritoiminta sekä kaukolämpötoiminta yhtiöitettiin kaupunginvaltuuston päätettyä asiasta 24.11.2014. Perustettiin Pyhäjärven kaupungin 100 prosenttisesti omistama Pyhäjärven Energia ja Vesi Oy, joka aloitti toimintansa 1.1.2015.

Kaupunginhallitus päätti 21.12.2015 § 473 ostaa varastotilaa Asunto Oy Pyhäsalmen Toripihasta. Kiinteistö Oy Rillankiven ja Pyhäjärven Kehitys Oy:n kanssa yhteisomistusosuudeksi muodostui 53,70 %.

Kaupunginhallitus antoi 31.7.2017 § 266 konserniohjeen Pyhäjärven Kehitys Oy:lle ja Kiinteistö Oy Rillankivelle, jonka mukaan Pyhäjärven Kehitys Oy:n kiinteistömässän siirto Kiinteistö Oy Rillankivelle toteutetaan osittaisjakautumisen kautta. Osittaisjakautuminen toteutettiin 1.1.2018 alkaen. Omaisuuden keskittämisellä yhteen yhtiöön on nähtävissä volyymietuja kiinteistönpidon eri osa-alueilla, jolloin on saatavissa sekä toiminnallisia että taloudellisia hyötyjä. Isännöinti (manageeraus) on jo keskitetty, jolloin on saatu vähennettyä kahden yhtiön päällekkäisyyksiä ja mahdollista toimintojen osioimintia. Edelleen kiinteistönhoidon ja -huollon (ja muiden hankintojen) yhdistämisellä (yhdessä kilpailuttamisella) on mahdollista saavuttaa mittakaava-hyötyjä. Myös kunnossapitoon liittyviä tehtäviä on mahdollista niputtaa suuremmiksi kokonaisuuksiksi.

Kiinteistö Oy Rillankivi rakennutti 6-kerroksisen hissillisen asuin- ja liikehuoneistokerrostalon Ollintien ja Torkkolantien kulmukseen, Pyhäsalmen keskustaan. Rakennus valmistui vuoden 2018 lopussa. Kerrostalon katutasoon toteutettiin uudet liiketilat Suomenselän Osuuspankille. Rakennuksen kerroksiin 2 - 6 sijoittuu 30 vuokra-asuntoa. Rakennushankkeen toteuttaminen tukee Kiinteistö Oy Rillankiven tarvetta uudistaa nykyistä asuntokantaansa. Laadukkaan ja monipuolisen asumisen edistäminen toteuttaa Pyhäjärven kaupungin strategisia tavoitteita.

Kaupunginvaltuusto päätti 10.12.2019 § 82 hyväksyä Pyhäsalmen Lentokenttä Oy:n purkamisen vuoden 2020 aikana. Kaupunginvaltuusto päätti myös valtuuttaa kaupunginjohtajan antamaan konserniohjeen Pyhäjärven kaupungin yhtiökokousedustajalle ylimääräiseen yhtiökokoukseen, missä asiana on Pyhäsalmen Lentokenttä Oy:n purkaminen osakeyhtiölain mukaisesti. Pyhäsalmen Lentokenttä Oy:n ylimääräinen yhtiökokous päätti 5.2.2020 yksimielisesti purkaa yhtiön ja asettaa sen vapaaehtoiseen selvitystilaan 6.2.2020 alkaen. Selvitystila rekisteröitiin 24.3.2020. Pyhäsalmen Lentokenttä Oy piti 21.12.2020 varsinaisen yhtiökokouksen. Yhtiökokous hyväksyi selvitysmiehen laatiman loppuraportin esitetyllä tavalla.

3.6.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Toimintakertomuksessa on esitettävä arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä erityisesti talouden näkökulmasta. Kehitysarvion tulee tuoda esiin seikat, joiden perusteella arvioidaan tulevaisuudennäköymien poikkeavan aiemmasta kehityssuunnasta.

Tulevaan kehitysarvioon konsernitasolla vaikuttaa samat seikat kuin arvioon kaupungin kehityksestä. Verotulokehityksen jatkuessa suurin piirtein samankaltaisena vielä lähivuodet, konsernin talouden tunnusluvut pysyvät suhteellisen tyydyttävinä.

Konserniyhtiöistä Pyhäjärven Kehitys Oy:n ja Rillankivi Oy:n kehitys talouden näkökulmasta on haasteellisin. Kehitys Oy:n roolina on luoda edellytyksiä uusille yrittäjille ja sitä kautta uusia työpaikkoja kaivostoiminnan loppumisesta aiheutuvien työpaikkamenetysten sijaan niiden vuosien aikana, jolloin kaivostoiminta vielä jatkuu.

Mikäli työpaikkakehitystä ei olennaisesti vaikuttavammalla tavalla saada menetyksiä vastaavalle tasolle, paikkakunnan väestön vähentyminen jatkuu edelleen ja se aiheuttaa Rillankivi Oy:n omistamien asuntojen käyttöasteen alenemisen.

Pyhäjärven Kehitys Oy:n, Kiinteistö Oy Rillankiven sekä PyhäNet Oy:n tulevan kehityksen arvioon vaikuttaa, miten paikkakunta pystyy pitämään yllä maaseutuelinkeinoja ja kylissä olevaa asutusta. Tämän hetken liittymätilausten lukumäärän perusteella arvio tulevasta on kohtuullisen hyvä. Pyhäjärven Energia ja Vesi Oy:llä on omat haasteensa, koska kaukolämpö- sekä vesi- ja viemäriverkoston korjausvelkaa ei olla täsmällisesti arvioitu.

Vaikka konsernin ja siihen kuuluvien tytäryhteisöjen tunnusluvut kokonaisuudessaan ovat tyydyttävät, talouden näkökulmasta ja kehityksen voimistamisen vaatimuksesta riskienhallintajärjestelmän kokonaisvaltaista, koordinoitua läpivalaisua on harjoitettava.

3.6.5 Selonteko konserninvalvonnan järjestämisestä

Toimivallan ja vastuun jako

Konsernijohto ja tehtävät on konserniohjeella jaettu valtuustolle, hallitukselle, toimielimille, kaupunginjohtajalle ja toimialajohtajille. Kokonaisuudessaan konserniohje koskee Pyhäjärven kaupungin tytäryhteisöjä sekä kuntayhtymiä, joissa kaupunki on jäsenenä. Tytäryhteisöjä ovat Pyhäjärven Kehitys Oy, PyhäNet Oy, Kiinteistö Oy Rillankivi, Pyhäsalmen Kvanttikiinteistöt Oy, Pyhäjärven Energia ja Vesi Oy, Pyhäsalmen Liiketalo Oy, josta omistus Pyhäjärven Kehitys Oy:n kanssa on yhteensä 69,44 % sekä Pyhäjärven Toripiha, josta omistus Kiinteistö Oy Rillankiven kanssa on yhteensä 53,70 %.

Ohjeiden anto kaupungin edustajille tytäryhteisöissä

Kaupunginhallitus antaa tarvittaessa ohjeet tytäryhtiön hallintoelimissä oleville edustajilleen asetettaessa tytäryhtiöiden toiminnallisia ja taloudellisia tavoitteita. Kuntalain 23 § 2 momentin mukaisesti kaupunginhallitus voi tarvittaessa antaa ohjeita kaupungin kannan huomioimisesta käsiteltäviin asioihin. Kaupunginhallitus antoi ohjeita tytäryhtiöitä koskeviin asioihin.

Konsernitavoitteiden asettamista ja toteutumista koskeva arviointi

Konsernitavoitteiden asettamista ja toteutumista koskevaa arviointia on pyritty kehittämään kuluneen vuoden aikana. Tytäryhtiöt ovat lisänneet toimintaa koskevia tavoitteita tilinpäätösraportointiin. Tavoitteet on johdettu valtuuston hyväksymästä Pyhäjärven kaupungin tulevaisuusstrategiasta. Kiinteistöyhtiö Rillankiven sekä Pyhäjärven Kehitys Oy:n käyttöasteita seurataan.

Tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointi ja raportointi

Tytäryhteisöjen vuotuiset toiminta-, talous-, rahoitus- ja investointisuunnitelmat tulee toimittaa konsernijohtolle seurantaan varten viivytyksettä niiden valmistuttua ja pyydettyä myös luonnosvaiheessa. Toiminnan seurannassa tulee huomioida sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan raportointi. Yhtiöiden taloudellista tilaa seurataan soveltuvin osin standardoiduin tunnusluvuin (kannattavuus, maksuvalmius, vakavaraisuus ja suhteellinen velkaantuneisuus). Tytäryhtiöt ovat toimittaneet talouteen liittyvät raportit Pyhäjärven kaupungin konserniohjeen mukaisesti. Muutaman kerran vuodessa järjestettävissä tytäryhtiöpalavereissa on tarkasteltu tytäryhtiöiden tuloksellisuutta, taloudellista asemaa sekä muita ajankohtaisia asioita.

Keskitettyjen konsernitoimintojen käyttö

Tytäryhteisöt toimivat ensisijaisesti niitä koskevien yhteisölakien sekä oman yhteisön edun mukaisesti. Keskitetyksi järjestettyjä toimintoja kuntakonsernissa voivat olla muun muassa rahoitus- ja sijoitustoiminta, maksuliikenteen hoito, hankinnat ja riskien hallinta, vakuuttaminen, henkilöstöpolitiikka ja tietohallinto. Yleistoteamuksena voidaan mainita, että keskitettyjä konsernitoimintoja ei pääsääntöisesti ole.

Konsernipalvelujen käyttö ja siirtohinnoittelun kustannusvastaavuus

Pyhäjärven kaupunkikonsernissa ei ole tytäryhteisöä, joka tuottaisi palveluja keskitetyksi muille konserniyhteisöille. Tällaisia palveluja voivat olla mm. toimitila- ja kiinteistöpalvelut, taloushallinnon palvelut, tietohallinnon palvelut ja muut hallinnon palvelut kuten lakipalvelut ja arkistointi- sekä monistus- ja painatuspalvelut.

Riskienhallintajärjestelmien toimivuus tytäryhteisöissä

Kaupunginvaltuuston 30.6.2014 § 70 hyväksymä Pyhäjärven kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet ovat perustana tytäryhteisöjen riskienhallinnan järjestämisessä. Tytäryhteisöt hoitavat itsenäisesti riskien vakuuttamisen. Kiinteistö Oy Rillankiven ja Pyhäjärven Kehitys Oy:n kiinteistövakuutukset ovat ajan tasalla. Riskienhallintajärjestelmien kehittämisen kannalta jatkossa on syytä käydä koordinoiva tarkastelu riskienhallintajärjestelmien kokonaisvaltaisesta toimivuudesta tytäryhteisöissä. säädetyn muutoksen mukaan toimintakertomukseen on sisällytettävä yksityiskohtaiset tiedot Kuntalain 115 §:ään riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.

Pyhäjärven kaupunki on ottanut käyttöönsä Julkisyhteisön hallinnon vastuuvakuutuksen, jolla tuetaan julkisyhteisön omistaja- ja riskienhallintapolitiikkaa, parantaen sekä päätöksentekijöiden että toimihenkilöiden turvaa eri yhtiömuodoissa.

3.6.6 Kuntakonsernille asetettujen tavoitteiden toteutuminen

Kuntien muodostaessa yhä monipolvisempia kuntakonserneja, korostuu johtamisessa kokonaisuuden ymmärtäminen ja hallinta sekä aktiivisen omistajuuden avulla tavoiteltavat tulokset.

Toimintaympäristön muuttuessa nopeasti kunnalta ja kuntakonsernilta vaaditaan nopeaa reagointi- ja uusiutumiskykyä ja onnistunutta johtamista. Se tarkoittaa johtamisen, toimintatapojen, -prosessien ja rakenteiden jatkuvaa tarkastelua, toiminnan kokonaistuloksellisuutta sekä riskienhallintaa. Kiristynyt taloudellinen tilanne luo kuntajohtamiselle vielä erityisen paineen.

Kuntalain (410/2015) säännökset terävöittävät kunnan toiminnan strategista johtamista, omistajaohjausta sekä riskienhallinnan ja arvioinnin merkitystä. Kuntalain uudet säännökset omistajaohjauksesta, kunnan tytäryhteisöjen toiminnasta ja konserniohjeista sekä konsernijohdosta ovat tulleet voimaan 1.6.2017. Pyhjärven kaupunki on aloittanut konserniohjauksen kehittämisen etupainotteisesti jo ennen kuntalain säännösten voimaan astumista.

	Tavoitearvo	Kiinteistö Oy Rillankivi	Pyhjärven Kehitys Oy	Pyhänet Oy	Pyhjärven Energia ja Vesi Oy
Konsernijohdolle asetettujen tavoitteiden toteutuminen					
Raportointivelvoite	3 kertaa / vuosi	3 kertaa / vuosi	3 kertaa / vuosi	3 kertaa / vuosi	3 kertaa / vuosi
Toimintatuotot / toimintakulut %	> 30 %	140,5	104,8	150,5	123,4
Vuosikate / poistot %	> 80 %	62	-12	144	106
Omavaraisuusaste %	> 50 %	19,7	-113,5	3,7	52,5
Suhteellinen velkaantuneisuus	< 40 %	585	348	351	178
Lainamäärä € / asukas		1 905	82	773	628
Tytäryhteisöille annettujen tavoitteiden toteutuminen					
Tilikauden yli-/alijäämä	+ / - 0 €	-192 073	-2 912	88 541	22 854
Asuntojen käyttöaste	> 90 %	87,0			
Toimitilojen käyttöaste		85,7			

3.6.7 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut

	2021	2020	2019
	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	40 938	40 127	38 707
Valmistus omaan käyttöön			
Toimintakulut	-79 160	-76 609	-75 900
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta/tappiosta	3	6	
Toimintakate	-38 220	-36 476	-37 193
Verotulot	22 552	21 645	19 660
Valtionosuudet	21 623	20 773	17 819
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	11	12	21
Muut rahoitustuotot	494	323	723
Korkokulut	-358	-430	-414
Muut rahoituskulut	-95	-381	-57
Vuosikate	6 007	5 466	559
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 840	-4 092	-4 206
Tilikauden yli- ja alipariarvot			
Arvonalentumiset			-372
Satunnaiset erät		-198	
Tilikauden tulos	2 167	1 175	-4 019
Tilinpäätössiirrot	-2	-20	62
Tilikauden verot	-21	-29	-44
Laskennalliset verot	-1	-4	-1
Vähemmistöosuudet	28	74	132
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	2 171	1 196	-3 870

KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021
Toimintatuotot / toimintakulut, %	49,5	50,4	51,3	51,0	52,4	51,7
Vuosikate / Poistot, %	9,6	63,2	30,9	13,3	133,6	156,5
Vuosikate, € / asukas	-74	436	232	109	1 086	1 211
Asukasmäärä	5 450	5 338	5 247	5 135	5 033	4 962

Toimintatuottojen % -osuus toimintakuluista:
 $100 \times \text{toimintatuotot} / \text{toimintakulut}$

Vuosikate % poistoista:
 $100 \times \text{vuosikate} / \text{poistot} + \text{arvonalennukset}$

Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2021 1 000 €	2020 1 000 €	2019 1 000 €
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	6 007	5 466	561
Satunnaiset erät		-199	-179
Tilikauden verot	-21	-22	-44
Tulorahoituksen korjauserät	-127	-23	-133
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-5 989	-6 855	-6 160
Investointien ennakkomaksut			
Rahoitusosuudet investointimenoihin	36	343	7
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	126	273	87
Toiminnan ja investointien rahavirta	31	-1 017	-5 861
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäykset	10	-25	-204
Antolainasaamisten vähennykset		2	204
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 405	9 306	6 954
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 069	-2 477	-3 570
Lyhytaikaisten lainojen muutos	43	-2 756	961
Oman pääoman muutokset	-755		
Muut maksuvalmiuden muutokset	320	-986	1 371
Rahoituksen nettorahavirta	-46	3 065	5 716
Kassavarojen muutos	-16	2 047	-145
Rahavarat 31.12.	15 694	15 710	13 663
Rahavarat 1.1.	15 710	13 662	13 808
	-16	2 047	-145
Erotus	0	0	0

KONSERNIRAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	TP2017	TP2018	TP2019	TP2020	TP2021
Investointien tulorahoitus	37,1	16,4	9,1	83,9	100,3
Lainanhoitokate	1,48	0,40	0,24	2,03	2,62
Kassan riittävyys, päivää	61,8	57,3	57,8	64,0	65,3
Toiminnan ja invest.rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	-31 297 791	-34 739 129	-30 286 259	-23 641 774	-14 172 113
Asukasmäärä	5 338	5 247	5 135	5 033	4 962

Investointien tulorahoitus, %

= 100 * vuosikate / investointien omahankintamenot

Lainanhoitokate

= (vuosikate + korkokulut) / (korkokulut + lainanlyhennykset)

Kassan riittävyys, päivää

= 365 * kassavarat 31.12. / kassasta maksut tilikaudella

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €

Toiminnan ja investointien rahavirta –välituloksen tilinpäätösvuoden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla seurataan investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä.

Konsernitase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA	2021	2020	VASTATTAVAA	2021	2020
	1 000 €	1 000 €		1 000 €	1 000 €
A PYSYVÄT VASTAAVAT	65 947	63 858	A OMA PÄÄOMA	23 498	23 143
I Aineettomat hyödykkeet	678	610	I Peruspääoma	20 542	20 542
1. Aineettomat oikeudet	243	610	II Osuus ky:n oman po:n lisäyks.		
2. Muut pitäviäik. menot	261		III Liittymismaksurahasto		
3. Ennakkomaksut	175		IV Arvonkorotusrahasto		
4. Keskenäiset hankinnat			V Muut omat rahastot	922	920
II Aineelliset hyödykkeet	64 999	62 668	VI Ed. tilikausien yli-alijäämä	-137	484
1. Maa- ja vesialueet	5 126	5 141	VII Tilikauden yli- alijäämä	2 171	1 196
2. Kiinteistöjen liittymismaksut					
3. Rakennukset	40 598	36 536	B VÄHEMMISTÖOSUUDET	553	-484
4. Kiinteät rakenteet ja laitteet	8 475	14 531			
5. Koneet ja kalusto	1 422	1 490	C POISTOERO JA VAPAAEHT.		
6. Muut aineelliset hyödykkeet	9	3	VARAUKSET		0
7. Ennakkomaksut ja kesk.er.	9 069	4 967	1. Poistoero		
III Sijoitukset	569	580	2. Vapaaeht. varaukset		
1. Osakkuusyhteisöosuudet	368	546			
2. Muut osakkeet ja osuudet	176		D PAKOLLISET VARAUKSET	740	758
3. Joukkovelkakirjalainasaamiset	1		1. Eläkevaraukset		
4. Muut lainasaamiset	16	14	2. Muut pakolliset varaukset	740	758
5. Muut saamiset	9	21			
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	361	382	E TOIMEKSIANT. PÄÄOMAT	398	426
			F VIERAS PÄÄOMA	62 445	61 568
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	21 326	21 171	I Pitkäaikainen	48 743	48 354
I Vaihto-omaisuus	432	362	1. Pitkäaikainen korollinen	47 602	47 265
II Saamiset	5 200	5 100	2. Pitkäaikainen koroton	1 141	1 089
Pitkäaikaiset saamiset	48	84	II Lyhytaikainen	13 702	13 214
Lyhytaikaiset saamiset	5 151	5 016	1. Lyhytaikainen korollinen	3 263	3 221
			2. Lyhytaikainen koroton	10 439	9 993
III Rahoitusarvopaperit	10 674	10 088			
IV Rahat ja pankkisaamiset	5 021	5 622			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	87 663	85 411	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	87 633	85 411

KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT

	TP2016	TP2017	TP2018	TP2019	TP2020	TP2021
Omavaraisuusaste, %	38,0	34,3	31,4	26,6	27,1	26,9
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	59,2	65,9	69,2	76,5	72,1	73,2
Velat ja vastuut prosenttia käyttötul. %		67,0				
Kertynyt yli- / alijäämä, 1000 €	6 109	5 140	3 293	21	1 681	2 033
Kertynyt yli- / alijäämä, € / asukas	1 120,9	962,8	627,6	4,0	333,9	409,8
Konsernin lainat, € / asukas	5 909	7 149	8 065	9 110	10 031	10 251
Konsernin lainakanta 31.12., 1000 €	32 203	38 159	42 319	46 782	50 486	50 865
Konsernin lainasaam.31.12., 1000 €	341	24	5	5	14	16
Asukasmäärä	5 450	5 338	5 247	5 135	5 033	4 962

KESKEISET LIITETIEDOT

	2017	2018	2019	2020	2021
Vastuositoumukset					
Samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta					
Takaukset	5 894 045,39	8 423 613,24	9 063 790,62	8 881 135,81	7 393 051,43
Kiinnitykset tiloihin					
Muut vastuositoumukset					
Takaukset muidenpuolesta	1 637 658,25	1 541 124,95	1 426 401,65	1 726 527,93	2 508 912,83
Kiinnitykset					
Tiloihin	2 568 829,73	2 568 829,73	2 568 829,73	2 602 467,32	5 476 087,22
Yrityskiinnitykset	168 187,93	168 187,93	168 187,93	168 187,93	328 187,93

3.7 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

3.7.1 Asiaa koskeva sääntely

Kaupunginhallituksen on tehtävä toimintakertomuksessa esitys tilikauden tuloksen käsittelystä. Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on tehtävä selkoa talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi KuntaL 115 § .

3.7.2 Tilikauden tuloksen käsittely

Tilikauden tuloksella tarkoitetaan tuloslaskelman tulosta ennen varaus- ja rahastosiirtoja. Kirjaimellisesti tuloksen käsittely on ylijäämäisen tuloksen siirtämistä taseen vapaaehtoiseen varaukseen, rahastoon tai tilikauden ylijäämä –tilille. Lain tarkoitusta tuloksen käsittelystä tulkitaan laajemmin siten, että hallitus ottaa esityksessään kantaa kaikkiin tilikauden tuloksen jälkeen esitettäviin eriin, myös varauksen tai rahaston vähennykseen.

Pakollinen varaus ei ole tuloksenkäsittelyerä, vaan se on tehtävä tilikauden tuloksesta riippumatta silloin, kun velvoite sen tekemiseen on syntynyt.

Vuosina 2019 - 2021 tilikauden tulosta on käsitelty seuraavaasti:

	2019	2020	2021
Tilikauden tulos	-3 577 726,30	88 444,74	1 835 386,65
Investointirahaston lisäys (-) / vähennys (+)			
Varauksen lisäys (-) / vähennys (+)			
Poistoeron lisäys (-) / vähennys (+)	347 005,73	338 426,75	334 208,46
Tilikauden alijäämä- / ylijäämä+	-3 230 720,57	426 871,49	2 169 595,11

Vuoden 2021 lopussa tilikauden tulos oli 1.835.386,65 euroa sekä tilikauden ylijäämäksi muodostui 2.169.595,11 euroa.

Edellisinä vuosina päätetyt poistoeron muutokset käsiteltiin aikaisempien suunnitelmien mukaisesti ja tuloutettiin tehtyjä poistoeroja yhteensä 334.208,46 euroa. Tilikauden ylijäämä 2.169.595,11 euroa lisätään kokonaisuudessaan taseen edellisten vuosien tilikausien ylijäämään (1.171.872,01 euroa) kuluvan vuoden kirjanpidossa.

Vuoden 2021 tilinpäätöksessä kumulatiivinen ylijäämä on yhteensä 3.341.467,12 euroa. Pyhäjärven kaupungilla ei ole kattamatonta alijäämää.

3.7.3 Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Kuntalain talouden tasapainottamista koskevilla säännöksillä pyritään lisäämään talouden suunnitelmallisuutta sekä selkeyttämään ja täsmentämään kunnan talouden tasapainosääntelyä erityisesti tilanteissa, jossa kunnan kertynyt alijäämä on merkittävä. Toimintakertomuksessa on tehtävä selkoa taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamisessa.

Vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelyyn johtavista tunnusluvuista on säädetty seuraavasti:

Kriisikuntakriteerit

Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan kriteerejä on uudistettu. Uudistetut kriisikuntakriteerit kuvaavat kunnan taloutta eri näkökulmista nykyistä paremmin. Kriisikuntamittariston rakenne säilyy ennallaan, mutta tunnuslukuja ja niiden raja-arvoja on muutettu. Laki tuli voimaan 1.3.2019. **Uusia raja-arvoja sovelletaan ensimmäisen kerran vuonna 2022 vuosien 2020 ja 2021 tilinpäätösten tunnuslukujen perusteella.** Siihen asti sovelletaan, mitä lain voimaan tullessa voimassa olleessa kuntalain 118 §:ssä säädetään. Arviointimenettely voidaan jatkossa käynnistää:

- jos kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää 110 §:n 3 momentissa säädettyssä määräajassa. **(ei muutosta nykyiseen), TP2021: ei kertynyttä alijäämää.**
- jos asukasta kohden laskettu kertynyt **alijäämä** on kunnan viimeisessä konsernitilinpäätöksessä vähintään 1 000 euroa ja sitä edeltäneenä vuonna vähintään 500 euroa **(ei muutosta nykyiseen), TP2021: kertynyt ylijäämä 410 €/asukas**

TAI

- jos rahoituksen riittävyttä tai vakavaraisuutta kuvaavat talouden tunnusluvut ovat kahdena vuonna peräkkäin täyttäneet kaikki seuraavat raja-arvot
  1. kunnan konsernituloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhde on alle 80 prosenttia; **TP2021: 156,5 %**
  2. kunnan tuloveroprosentti on vähintään 2,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti; Tuloveroprosentti vuonna 2020 on 21,75 %, kuntien painotettu + 2 % on yhteensä 22,02 %.
  3. asukasta kohden laskettu kunnan konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden määrä ylittää kaikkien kuntien konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden keskimääräisen määrän vähintään 50 prosentilla; TP2020: 10.380 €/asukas (koko maa 8.765 + 50 % = 13.148 €/as tilinpäätöksessä 2020), TP2021: 10.445 €/asukas
  4. konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate on alle 0,8, **TP2021: 0,9**

Kuntayhtymässä arviointimenettely voidaan käynnistää vain, mikäli kuntayhtymä ei ole kattanut taseeseen kertynyttä alijäämää kuntalain 110.3 §:n mukaisessa määräajassa. Lakia ei muutettu tältä osin.

Talouden tasapainottaminen

Kaupungin talouden tarkka seuranta ja reagoiminen tuleviin muutoksiin on vaatinut erityistä panosta tilinpäätösvuonna 2020 sekä tulevina vuosina. Kaupungin talouden tasapaino edellyttää kokonaistalouden hallintaa, uusien toimintatapojen luomista, yhteistyön tehostamista eri tahojen kanssa sekä kaupungin profiilin nostamista.

Vuoden talousarviovalmistelun yhteydessä toimialueet etsivät säästötoimenpiteitä omista toiminnoistaan. Lisäksi päätettiin yhteistoimintamenettelyjen mukaisesti koko kaupungin henkilöstön lomautuksista vuoden 2021 aikana.

4 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota (Kuntal. 110.5 §). Toteutumisvertailussa seurattavia asioita ovat toiminnallisten tavoitteiden, määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen.

Talousarviossa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Toteutumisvertailussa noudatetaan vastaavaa rakennetta. Toteutumisvertailu laaditaan sillä tarkkuudella, jolla valtuusto on hyväksynyt tavoitteet, määrärahan tai tuloarvion yksittäiselle tehtävälle, hankkeelle tai muulle meno- tai tuloerälle.

Toteutumisvertailun laadinnasta vastaa kaupunginhallitus sekä tilivelvolliset toimielimet ja viran- tai toimenhaltijat. Selvitys tavoitteiden toteutumisesta kaupungissa ja kaupunkikonsernissa annetaan talousarvion toteutumisvertailuosassa. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on mm. arvioida valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumista. Arvioinnissa keskeinen tietolähde on toimintakertomuksen toteutumisvertailu.

Toteutumisvertailuun otetaan alkuperäinen talousarvio, talousarviomuutokset, muutettu talousarvio ja toteutuma sekä poikkeama muutetun talousarvion ja toteutuman välillä.

Tavoitteen merkitystä ja noudattamista korostetaan kuntalain eri säännöksissä: valtuusto ylimpänä toimielimenä päättää kaupungin ja kaupunkikonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista (14 §, 110 §), määrärahan ja tuloarvion on liityttävä tavoitteeseen (110.4 §) ja kaupunginhallituksen on annettava toimintakertomuksessa selvitys tavoitteen toteutumisesta (113 §). Talousarviossa asetettujen tavoitteiden tulee toteuttaa valtuuston hyväksymää kaupunkistrategiaa (110 §). Kaupunkistrategiassa määritellään sen toteutumisen arviointi ja seuranta. Strategisten tavoitteiden toteutumisesta on suositeltavaa raportoida ainakin tilinpäätöksessä.

HALLINTOPALVELUT

Vastuuelin: Kaupunginvaltuusto, kaupunginhallitus
Vastuuhenkilö: Kaupunginjohtaja
 Talous- ja hallintojohtaja

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Hallintotoimi vastaa kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston käsittelyyn tulevien asioiden valmistelusta ja toimittamisesta toimielinten käsiteltäviksi. Hallintotoimi tuottaa koko kaupungin toiminnan ja talouden tilaa koskevia tietoja ja toteuttaa toiminnan ja talouden seurannan, valvontaa ja suunnittelua. Hallintotoimi vastaa koko kaupunkikonsernin toiminnan ohjaamisesta. Hallintotoimen tehtävänä on tuottaa ammattitaitoisesti laadukkaat tuki- ja ylläpitopalvelut eri toimialoille. Hallintotoimi sisältää keskusvaalilautakunnan, tarkastuslautakunnan sekä kaupunginhallituksen kustannuksiin varatut määrärahat.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

TUNNUSLUKU/MITTÄRI	TP2019	TP2020	TA2021	TA2021 +muutos	TP2021	TA2022
Toimintakate, kaupunki	-38 522 848	-38 767 519	-40 144 090	-40 201 635	-39 606 269	-41 284 665
Asukasluku	5 135	5 033	5 000	5 000	4 962	4 950
Toimintakate €/asukas	-7 502	-7 703	-8 029	-8 040	-7 982	-8 340
Toimintakate, muutos-%, verrattuna edellinen vuosi	2,5 %	0,6 %			2,2 %	

3. PERUSTELUT

Kuntalain 14 §:n mukaan valtuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta sekä käyttää kunnan päätösvaltaa. Valtuusto päättää mm. kuntastrategiasta, hallintosäännöstä, talousarviosta ja taloussuunnitelmasta, omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta, tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapaudesta. Valtuusto vastaa strategisesta päätöksenteosta ja koko kuntakonsernin tavoitteiden asettamisesta, toiminnan ja talouden tasapainosta sekä toiminnan arvioinnista ja seurannan järjestämisestä.

Valtuusto asettaa tehtäviinsä kaupungin muut toimielimet ja täyttää tärkeimmät virat. Valtuusto on hallintosäännöllä siirtänyt toimivaltaansa edelleen muille toimielimille, kuten kaupunginhallitukselle, lauta- ja johtokunnille sekä viranhaltijoille. Päätösvallan siirtämisen avulla valtuusto voi paremmin keskittyä tärkeimpien asioiden käsittelyyn ja kaupungin kehittämiseen.

Kaupunginvaltuusto päätti 26.6.2018 § 50 hyväksyä asiakirjan Pyhäjärven strategia 2030. Pyhäjärven uusi strategia ulottuu vuoteen 2030 saakka. Strategia perustuu valmisteluprosessin kautta tunnistettuihin tulevaisuuden muutostekijöihin ja sisältää Pyhäjärven kehittämisen pitkän aikavälin tahtotilan, johon yhteisesti sitoudutaan.

Strategisiksi painopisteiksi valittiin:

1. Saavutettavuudesta, infrastruktuurista ja osaamisesta vetovoimaa,
2. Elinvoimasta ja hyvinvoinnista pitovoimaa,
3. Kaupunkikonsernin tasapainoinen talous ja konserniyhtiöiden rooli elinvoiman edistämässä sekä
4. Alueellinen yhteistyö ja vuorovaikutus.

Strategisiksi tavoitteiksi valittiin painopisteiden alueilta:

1. Saavutettavuudesta, infrastruktuurista ja osaamisesta vetovoimaa
  - Liikenne- ja tietoliikenneyhteydet työelämän ja vapaa-ajan muutokseen vastaamassa
  - Liikenteen ja logistiikan virran hyödyntäminen elinkeinojen kehittämisessä
  - Ainutlaatuinen maanalainen infrastruktuuri ja maanalaisen toiminnan osaaminen
  - Paikallisten osaamisklustereiden rakentaminen
  - Resurssiviisas Pyhäjärvi
  - Viihtyisä elinympäristö
2. Elinvoimasta ja hyvinvoinnista pitovoimaa
  - Hyvinvoiva kasvuyhteisö
  - Sivistyksestä virtaa
  - Kantokykyinen palvelutuotanto
  - Mukaan vetävä toimintakulttuuri
  - Luonnon hyödyntäminen hyvinvoinnin rakentamisessa
3. Kaupunkikonsernin tasapainoinen talous ja konserniyhtiöiden rooli elinvoiman edistämässä
  - Talous tasapainossa
  - Tytäryhtiöiden elinvoimatyö
  - Kestävät ja vaikuttavat investoinnit
  - Henkilöstön osaamisen ja jaksamisen kehittäminen
4. Alueellinen yhteistyö ja vuorovaikutus
  - Aktiivinen ja erottuva Pyhäjärvi
  - Alueellinen yhteistyö vastaamaan elinvoimatyön haasteita
  - Resurssiviisuus inhimillisessä pääomassa

Kaupunkistrategian painotukset ja tavoitteet vuosille 2018 - 2021 tarkennetaan vuosittain talousarvion toiminnallisissa tavoitteissa, joiden valmisteluvastuu kohdennetaan kaupunginhallitukselle, lautakunnille ja tytäryhtiöille. Talousarviokirjaan valmistellaan tavoitekohtaisesti tarkemmat toimenpiteet ja niiden arvioimiseen soveltuvat mittarit.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutumista seurataan aktiivisesti osavuosikatsauksissa sekä yksityiskohtaisemmin konsernin tilinpäätöksessä. Strategian toteutumista arvioidaan osavuosikatsauksissa talousarvion toiminnallisten tavoitteiden mittarien avulla. Saatuja seurantatietoja hyödynnetään joka vuosi tehtävällä strategian päivittämisen tarvearvioinnilla.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP2019	TP2020	TA2021	TA2021 + muutos	TP2021	Poik- keama	TA2022
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatuotot	562 253	725 633	764 761	764 761	1 071 280	306 519	363 366
Toimintamenot	-29 820 554	-30 473 836	-31 187 078	-31 162 078	-30 994 407	167 671	-30 694 177
Toimintakate (netto)	-29 258 301	-29 748 203	-30 422 317	-30 397 317	-29 923 127	474 190	-30 330 811
Poistot ja arvonalent.	-54 128	-54 128	-54 150	-54 150	-54 130	20	-54 150
Tehtävän kokonaiskust.	-29 312 429	-29 802 331	-30 476 467	-30 451 467	-29 977 257	474 210	-30 384 961

Toimintatuottojen toteutuminen
Toimintakulujen toteutuminen

140,1 %
99,5 %

TARKASTUSLAUTAKUNTA

Vastuuelin: Tarkastuslautakunta

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten. Lautakunta valmistelee valtuustolle hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat. Arvioi ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet. Onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Arvioida talouden tasapainotuksen toteutuminen. Huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen, koko kuntakonsernin tilintarkastuksen yhteensovittamisesta. Valvoa lautakunnalle tehtävien sidonnaisuusilmoitusten noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Strateginen tavoite		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIointi / MITTARI
1. Tilintarkastusyhteisön tilintarkastajan toimesta kaupungin hallinnon ja talouden tarkastuksen toteuttaminen kunta- ja tilintarkastuslain edellyttämällä tavalla.	Hallinnon ja talouden tarkastuksen asianmukaisen toteutuksen järjestäminen niin, että tilintarkastajalla on käytössään riittävät voimavarat riippumattoman tilintarkastuksen suorittamiseksi.	Tilintarkastaja raportoi sopimuksenmukaisesti tarkastuslautakunnalle, joka valvoo tarkastuksen suorittamista / Lakien ja asetusten mukainen riittävä laajuus.
2. Valtuuston päättämän kaupunkistrategian toteutumisen arviointi ja seuranta.	Viranhaltijaorganisaatio toteuttaa kuntastrategiassa asetetut tavoitteet ja toimenpiteet.	Tarkastuslautakunta / Kaupunkistrategian toteutumisen arviointi.
3. Valtuuston asettamien kaupunkikonsernin toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen arviointi.	Lautakunta hankkii tiedot ja tutustuu tavoiteasettelun alaiseen toimintaan.	Kaupunginvaltuuston vuosittain asettamat tavoitteet / Toiminnan ja talouden arviointi, ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Kaupunginvaltuuston vuosittain asettamat tavoitteet / Oleellisen toiminnan riittävä arviointi.
4. Tarkastuslautakunnan toiminnan kehittäminen ja kouluttautuminen.	Koulutuksella pidetään yllä valmiudet arviointityön suorittamiseen.	Kaupunginvaltuuston ja tarkastuslautakunnan oma seuranta / Tarkastuslautakunnalla riittävä koulutuksen taso, käytössään riittävä asiantuntemus tehtävistä suoriutumiseksi.
5. Kaupunkikonsernin tavoiteasettelun kehittäminen / Tavoitteiden asettelun merkittävyyden ymmärtäminen.	Tavoiteasettelun merkittävyyden kehittäminen kaupunkikonsernissa.	Tarkastuslautakunta ja kaupunginvaltuusto / Riittävä määrä oleellisia, mitattavia ja arvioitavia tavoitteita.

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP2019	TP2020	TA2021	TP2021	TA2022
Nettomenot € / asukas	5,6	5,6	7,8	4,3	7,9

3. PERUSTELUT

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on kuntalain 121 §:n mukaan valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat; arvioida ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla; arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää; huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta; valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi; valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Kuntalain 125 §:n mukaan tarkastuslautakunnan on hankittava tilintarkastuskertomuksessa tehdyistä muistutuksista asianomaisen selitys sekä kunnanhallituksen lausunto.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP2019	TP2020	TA2021	TA 2021 +muutos	TP 2021	Poik- keama	TA 2021
Toimintatuotot							
Toimintamenot	-28 658	-28 185	-38 890	-38 890	-21 804	17 086	-38 872
Toimintakate (netto)	-28 658	-28 185	-38 890	-38 890	-21 804	17 086	-38 872

Toimintakulujen toteutuminen

56,1 %

KESKUSVAALILAUTAKUNTA

Vastuuelin: Keskusvaalilautakunta
Vastuuhenkilö: Talous- ja hallintojohtaja

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Keskusvaalilautakunta vastaa kunnassa valtiollisten ja kuntavaalien järjestämisestä. Vaalienjärjestäminen on kunnan lakisääteinen tehtävä (Vaalilaki 714/1998). Kuntavaalien toimitamisesta säädetään vaalilain lisäksi kuntarakennelaissa (1698/2009).

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Strateginen tavoite 1. SAAVUTETTAVUUDESTA, INFRASTRUKTUURISTA JA OSAAMISESTA VETOVOIMAA

TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIINTI / MITTARI
Liikenne- ja tietoliikenneyhteydet työelämän ja vapaa-ajan muutokseen vastaamassa	Tietotekniikan käyttö ennako- ja vaalipäivän äänestyksessä	Äänestäneiden reaaliaikainen merkitseminen vaalitietojärjestelmään
Liikenteen ja logistiikan virran hyödyntäminen elinkeinojen kehittämisessä	Ennakoäänestysauto reittiaikataulun mukaisesti palvelemaan haja-asutusalueiden ja taajaman asukkaita	Ennakoäänestysmahdollisuuden tarjoaminen muuallakin kuin yhdessä ennakoäänestyspaikassa
Resurssiviisas Pyhäjärvi	Kaupungintyöntekijöiden työpanoksen käyttö ennakoäänestysaikana	Työvuorojen jakaminen usean henkilön kesken, oman työn ohella

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP2018	TP2019	TP2020	TA2021	TP2021	TA2022
Äänioikeutettuja	4 371	4 573	4 566	4 566	4 144	4 144
Äänestäneitä	2 776	2 798			2 288	
Äänestys%	63,5	61,2			55,2	
		Eduskuntav				
Äänioikeutettuja		4 566				
Äänestäneitä		1 417				
Äänestys%		31,0				
	Pres.vaalit	EU-vaalit	Ei vaaleja	Kuntavaalit	Kuntavaalit	Aluevaalit

3. PERUSTELUT

Kuntavaalien ennakoäänestys järjestettiin 26.5. – 8.6.2021 ja varsinainen vaalipäivä oli 13.6.2021. Oikeusministeriö korvasi koronan vuoksi kunnille kuntavaalien järjestämisestä 1,40 €/äänioikeutettu. Vuodelle 2021 oli varattu määräraha maakuntavaalien järjestämiseen, niitä ei tullut järjestettäväksi vuonna 2021. Aluevaalit järjestettiin tammikuussa 2022.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TA 2021 +muutos	TP 2021	Poikk.	TA 2022
Tuloarviot ja määrär.							
Toimintatuotot	18 816		9 460	9 460	5 802	3 659	9 116
Toimintamenot	-19 205	-1 387	-30 000	-30 000	-16 930	-13 070	-16 000
Toimintakate (netto)	-389	-1 387	-20 540	-20 540	-11 129	-9 411	-6 884
Kustannukset	-389	-1 387	-20 540	-20 540	-11 129	-9 411	-6 884

Toimintatuottojen toteutuminen
 Toimintakulujen toteutuminen

61,3 %
 56,4 %

KAUPUNGINHALLITUS

Vastuuelin: Kaupunginhallitus
Vastuhenkilö: Kaupunginjohtaja
 Talous- ja hallintojohtaja

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Kaupunginhallitus vastaa kaupungin johtamisesta ja kehittämisestä kaupunginvaltuuston hyväksymien tavoitteiden, suunnitelmien ja päätösten mukaisesti. Kaupunginhallitus johtaa ja valvoo kaupungin ja kaupunkikonsernin toimintoja, vastaa strategian valmistelusta, toiminnan tuloksellisuudesta, kaupungin talouden ohjauksesta ja organisaation kehittämisestä, riskien hallinnasta ja omistajaohjauksesta sekä valvoo kaupungin yleistä etua. Sen lisäksi kaupunginhallitus vastaa alueiden käytön suunnittelusta ja ohjaa kaupungin maapolitiikkaa ja kaavoitusta, kuntasuunnittelua, seutuyhteistyötä, asuntopolitiikkaa, elinkeinopolitiikkaa sekä henkilöstöpolitiikkaa.

Kaupungin talouden tarkka seuranta ja reagoiminen tuleviin muutoksiin on vaatinut ja vaatii erityistä panosta viimeisinä sekä tulevina vuosina. Kaupungin talouden tasapaino edellyttää kokonaistalouden hallintaa, uusien toimintatapojen luomista, yhteistyön tehostamista eri tahojen kanssa sekä kaupungin profiilin nostamista.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Strateginen tavoite 1. SAAVUTETTAVUUDESTA, INFRASTRUKTUURISTA JA OSAAMISESTA VETOVOIMAA		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Liikenne- ja tietoliikenneyhteydet työelämän ja vapaa-ajan muutokseen vastaamassa	<p>Aktiivisella vaikuttamisella ja yritysyritysteistyöllä turvataan joukkoliikennepalvelujen riittävä toimivuus.</p> <p>Sähköisten palveluiden kehittäminen konsernin palveluissa.</p> <p>Valokuituliittymien määrää lisätään Pyhäjärvellä yhteismarkkinoinnilla Pyhänet Oy:n kanssa.</p> <p>Digitaalisuusasteen arviointi tehdään vuosittain</p>	<p>Julkisen liikenteen vuorot lisääntyvät vuosien 2020-2022 aikana. → ei toteutunut, korona ei mahdollistanut julkisen liikenteen lisäämistä.</p> <p>Vähintään 1 kpl sähköisiä palveluita käyttöön vuosittain (vuosina 2019 - 2021). → toteutui</p> <p>Valokuituliittymät lisääntyvät Pyhäjärvellä 20 kpl vuonna 2021 ja vuonna 2022 20 kpl. Tuulivoimaliittymät tuotteistetaan. → tuulipuistojen liittymät tuotteistettu. Uusia asiakasliittymiä Pyhäjärvellä 30 kpl.</p> <p>Kaupungin digitalisaatioaste kasvaa → toteutui KuntaAkkuna-projektin kehityksen kautta.</p>
Liikenteen ja logistiikan virran hyödyntäminen elinkeinojen kehittämisessä	<p>E75 ja 27-tien risteysalueen kehittämisen suunnitellusti. Kehittämissuunnitelma päivitetään vuosittain.</p> <p>Älykäs liikenne ja sen vaatima infrastruktuuri sekä tukipalvelut huomioidaan suunnittelussa.</p>	<p>Uudet yritykset risteysalueella / vuosi. → ei uusia vuonna 2021</p> <p>Uusia mainostauluja / LED-tiloja 3 kpl vuoteen 2022 mennessä. → ei toteutunut kokonaan.</p> <p>Huomioitu kehittämissuunnitelman päivityksessä.</p>

<p>Ainutlaatuinen maanalainen infrastruktuuri ja maanalaisen toiminnan osaaminen</p>	<p>Pyhäsalmen Kvanttikiinteistöt Oy:n liikevaihdon kehittyminen</p> <p>Callion toiminta varmistuu pitkällä aikavälillä liiketaloudellisesti ankkuriyritysten kautta.</p>	<p>Pyhäsalmen Kvanttikiinteistöt Oy:n liikevaihdon lisääntyminen sekä palvelu- ja vuokrasopimusten määrän kehitys. → toteutui</p> <p>Energiavaraston tai muun ankkurihankkeen investointipäätös vuoden 2021 aikana. → ei lopullista investointipäätöstä vielä 2021, taivoite ei toteutunut.</p>
<p>Paikallisten osaamisklustereiden rakentaminen</p>	<p>Energiahankkeet luovat paikkakunnalle uusia työpaikkoja.</p> <p>Marja-alan yritysten liikevaihdon kehitys</p> <p>Köpsinrinteen palvelukeskuksen uusiokäyttö sote-alan yritystoiminnassa.</p>	<p>Energia-alan työvoimavaikutusten kasvu (htv) → energia-alan uudet hankkeet toivat työvoimavaikutuksia Pyhäjärvelle arviolta 1-5 htv vuonna 2021.</p> <p>Viljelyalan lisääntyminen (ha) ja liikevaihdon kasvu. → Viljelyala +3% vuoteen 2020 verrattuna.</p> <p>Jatkokäyttöön valmistellaan uutta yritystoimintaa. → ei toteutunut.</p>
<p>Resurssiviisas Pyhäjärvi</p>	<p>Kaupunki edistää alueellaan energia-hankkeita, jotka kohdistuvat uusiutuvan energian tuotantoon, biopolttoaineisiin ja energian varastointiin.</p> <p>Kaupungin HINKU-sitoumus</p> <p>HINKU-foorumien parhaiden käytäntöjen implementointi</p>	<p>Valtateiden risteysalueelle edistetään liikennekaasun jakeluaseman syntymistä yksityisellä pääomalla. → ei toteutunut 2021, mutta investointihanke eteni.</p> <p>Kaupunki edistää uusien tuulivoima-alueiden kaavoittamista ja kehittämistä. → toteutui</p> <p>Pyhäjärven kasvihuonepäästöt vähenevät 80 % vuoteen 2030 mennessä. → 2007-2019 vähenemä -29 %.</p> <p>Vähintään yksi uusi ns. paras käytäntö implementoidaan per vuosi.</p>
<p>Viihtyisä elinympäristö</p>	<p>Paluumuutto vilkastuu kaikissa ikäryhmissä. Paluumuuttajien tarpeet mm. asumisessa ja yrittämisessä huomioidaan erityisesti.</p> <p>Riittävästi houkuttelevia kaavatontteja valmiina rakennettavaksi asumiseen.</p> <p>Eri väestö- ja ikäryhmille soveltuvaa nykyaikaista asuntotuotantoa edistetään.</p> <p>Pyhäjärven kauniit rannat raivataan asutuksen ja liikenneväylien läheltä.</p>	<p>Paikkakunnan tulomuutto lisääntyi 26 henkilöä. Vuonna 2021 muuttoliike oli lievästi voitollinen.</p> <p>Nuorten aikuisten (alle 35-v.) paluumuutto lisääntyy vuodesta 2020. Toteutui. Muuttaneita ikäryhmässä 8 kpl enemmän kuin vuonna 2020. Yhteensä 56 henkilöä.</p> <p>Vuonna 2021 myytyjä kaupungin kaavatontteja väh. 2 kpl. → toteutui, 2 kpl</p> <p>Uuden senioriasumiseen soveltuvan asuntokohteen rakentaminen Pyhäsalmeen alkaa vuonna 2021. → toteutui (Virkkulan kylä).</p> <p>Haastekampanja maanomistajille → ei toteutunut</p>

Strateginen tavoite 2. ELINVOIMASTA JA HYVINVOINNISTA PITOVOIMAA		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Hyvinvoiva kasvuyhteisö	<p>Nuorten kesätyösetelimallin käyttöä jatketaan ja kehitetään.</p> <p>Kutsuperusteista palveluliikennettä järjestetään haja-asutusalueille.</p> <p>Turvallisen ja älykkään senioriasumisen mahdollisuuksia kehitetään yritysten kanssa.</p>	<p>Kesätyösetelin käyttöaste vuosittain vähintään 95 %. → toteutui</p> <p>Palvelun asiakasmäärä pysyy hyvällä tasolla. → toteutui</p> <p>Senioriasuntoja rakennetaan 22 kpl vuoteen 2022 mennessä yksityisellä pääomalla. → tavoite toteutumassa aikataulussa.</p>
Sivistyksestä virtaa	<p>Tapahtumien sekä kulttuuri- ja liikuntapalveluiden esillä pitäminen. Avustukset tapahtumille ja järjestöille.</p> <p>Tapahtumatarjonta kasvaa Pyhäjärvellä. Kaupunki edistämässä.</p>	<p>Medianäkyvyys ja kävijämäärät → koronan vuoksi haasteellista. Toteutettu sähköistä markkinointia. Tapahtumien kävijämäärät vasta heräämässä koronan jäljiltä.</p> <p>Uusien tapahtumien määrä. → ei lisääntynyt mainittavasti, Covid-19 teki tämän erittäin vaikeaksi.</p>
Kantokykyinen palvelutuotanto	<p>Sote-kustannusten kasvun taittaminen ja tasapainottaminen kantokykä vastaavasti.</p> <p>Palveluiden kustannustehokkuus</p> <p>Henkilöstörakenne kantokykä vastaava</p>	<p>Sote-palveluiden määrärahojen kehitys Ppky Selänteen Pyhäjärven sote-kustannukset nousivat 3,56 %.</p> <p>Kaupungin tuottamien palveluiden hinta verrattuna verrokkikuntiin.</p> <p>Syksyllä 2020 laaditun henkilöstösäästöpakettin mukaiset säästöt toteutuvat</p>
Mukaan vetävä toimintakulttuuri	<p>Vaikutusten ennakoarvointi (EVA) käytössä kaikissa toimielimissä</p> <p>tiedottamista ja osallisuuden mahdollisuuksia lisätään kaupungin toiminnassa.</p>	<p>Laadittujen arviointien määrä / vuosi. Vuonna 2021 ei laadittu EVA-arvioita.</p> <p>Konsernin tiedotuslehti ilmestyy väh. 2 kertaa vuodessa. → toteutui (2 krt) erillinen lehti, lisäksi muita tiedotteita.</p>
Luonnon hyödyntäminen hyvinvoinnin rakentamisessa	<p>Luonto hyödynnetään monipuolisesti matkailuliiketoiminnan kehittämisessä</p>	<p>Tuotteistettujen luonto- ja vesistömatkailupalvelujen määrä → paikkakunnan yritykset eivät mainittavasti tuotteistaneet uusia matkailutuotteita vuonna 2021.</p> <p>Kaupungin satama-alueelle laaditaan kehittämissuunnitelma vuoden 2021 aikana. → ei toteutunut, haettu suunnitteluhanke ei saanut rahoitusta.</p>

Strateginen tavoite 3. KAUPUNKIKONSERNIN TASAPAINOINEN TALOUS JA KONSERNIYHTIÖIDEN ROOLI ELINVOIMAN EDISTÄMISESSÄ		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Talous tasapainossa	<p>Talouden tasapainotusohjelman noudattaminen ja päivittäminen vuonna 2020.</p> <p>Kuntalain § 118:n mukaiset ns. kriisikunnan raja-arvot eivät täyty kokonaan.</p> <p>Veropohja laajenee erityisesti tuulivoimarakentamisen kautta</p> <p>Kaupungin sijoitusvarallisuuden tuottavuus hyvällä tasolla</p>	<p>Konsernin positiivinen vuosikate vuonna 2022. → tavoitteena toteutuminen</p> <p>Kaupunkikonsernin lainamäärä €/asukas → 10.265 eur/asukas</p> <p>Tilikauden tulos positiivinen vuonna 2023</p> <p>Ns. kriisikuntamittareista täyttyy enintään kaksi. <i>Kriisikuntamittareista täyttyy ainoastaan tunnusluku konsernitiilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate</i></p> <p>Pyhjäjärven kiinteistöverotulot kasvavat 10 % vuoteen 2022 mennessä ja edelleen 30 %:ia vuoteen 2023 mennessä (vertailu vuoteen 2019)</p> <p>Sijoitussalkkujen tuotto, % / vuosi <i>Vuonna 2021: Evli 7,8 % ja Nordea 10,7 %.</i></p>
Tytäryhtiöiden elinvoimatyo	<p>Onnistunut konserniohjaus</p> <p>Konsernin yhteiset ns. toimitusjohtajapalaverit. Yhtiöiden hallitusten jäsenten ja kaupungin viranhaltijoiden läsnäolo prosentit hyvällä tasolla.</p> <p>Uusi elinkeinojen kehittämisen malli</p> <p>Konserniyhtiö koko paikkakunnan elinvoiman kasvattajana</p>	<p>Yhtiöiden tavoitteet ja toiminta ovat kaupungin strategian mukaisia. → toteutui</p> <p>Vähintään 6 kpl vuonna 2021 → toteutui (6 kpl)</p> <p>Läsnäoloprosentit hyvällä tasolla. → toteutui</p> <p>Uudet yritykset ja kehittämisinvestoinnit vuodessa → uusia yrityksiä 24 kpl, nettomuutos +3 kpl. Myönnetyt yritystuet 284.413 euroa (ei sis. alkutuotantoa)</p> <p>Muille konserniyhtiöille koituneet positiiviset vaikutukset ja paikallisten hankintojen määrä → toteutui osittain, yhtiökohtaisia eroja paljon.</p>
Kestävät ja vaikuttavat investoinnit	<p>Nettoinvestoinnit mitoitetaan taloudellisen kantokyvyn mukaan.</p> <p>Uusia verotuloja tuottavia investointeja haetaan aktiivisesti.</p> <p>Kaupunkikonsernin vuosikate kattaa pitkällä aikavälillä nettoinvestoinnit</p>	<p>Kaupungin nettoinvestoinnit ovat max. tasapainotussuunnitelman tasolla. Toteutui.</p> <p>Yli 500.000 euron investointihankkeiden määrä paikkakunnalla. → Yli 500.000 investointihankkei ei toteutunut v. 2021.</p> <p>Vuosikate ja nettoinvestointien tasalla. → <i>Vuosikate kattoi poistot tilinpäätöksessä 2021.</i></p>
Strateginen tavoite 4. ALUEELLINEN YHTEISTYÖ JA VUOROVAIKUTUS		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Aktiivinen ja erottuva Pyhäjärvi	<p>Turvallinen, saavutettava ja vahvan luontoelementin Pyhäjärvi näkyy</p> <p>Pyhjäjärven Callio tunnetaan maanalaisena menestystekijänä valtakunnallisesti.</p>	<p>Mainoskampanjoiden määrä → useita sähköisesti.</p> <p>Callion tuomat uudet kontaktit kaupungille. → toteutui</p>

	Pääpaino sisällöllisessä ja positiivisessa markkinoinnissa yhdessä yritysten kanssa.	Kaupunki markkinoi itseään aktiivisesti tapahtumissa sekä paikallisesti että valtakunnallisesti → tapahtumamarkkinointi vähäistä koronan vuoksi, sähköinen markkinointi toteutui
Alueellinen yhteistyö vastaamaan elinvoimatyön haasteita	Aktiivinen hankekehittäminen ja aluekehitysvarojen hyödyntäminen. Nihakilta hankitaan resurssia yritys- ja rahoitusneuvontaan 0,5 htv Korkeakoulu yhteistyö lisääntyä ja monipuolistuu	Aluekehitysrahojen määrä → toteutuneet heikosti (EAKR ja EMR: 2 kpl, yht. 74.400 euroa). Kaupungille 1 uusi hanke Kalasatamaan (EMKR, tuki 61.600 euroa). Nihakin yrityspalvelupäällikön tulostavoitteiden toteutuminen → toteutui osittain Kerttu Saalasti-instituutin ja AMK:iden kanssa tehtävät yhteiset toimenpiteet → Aammattikorkeakoulujen kanssa useampia yhteistyöprojekteja, tavoite toteutui.
Resurssiviisaus inhimillisessä pääomassa	Kaupunki selvittää säännöllisesti elinvoiman kehittämisen tarpeita. Yhteisöjä tuetaan hyödyntämään kehittämisaikaa.	Poismuuttajakyselyitä 1 kpl / vuosi. → ei toteutunut vuonna 2021 Saadun Leader-rahoituksen määrä. → yrityksille 5 kpl, yht. 83.974 euroa. Yhdistyksille 5 kpl, yht. 185.540 euroa.

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP2018	TP2019	TP2020	TA2021	TP2021	TA2022
Asukasluku	5 247	5 135	5 033	5 000	4 962	4 950
Tulovero %	20,75	21,75	21,75	21,75	21,75	21,75
Koko maan keskim.tulov-%	19,86	19,88	20,98		20,02	
Nettomenot €/asukas (kaupunginhallitus)	-5 371	-5 692	-5 916	-6 073	-6 024	

3. PERUSTELUT

Kaupunginhallitus muodostuu yleishallinnosta, elinkeinopalveluista sekä Selännepalveluista. Elinkeinopalvelut sisältävät elinkeinopalvelujen oston ja projektit, joissa Pyhäjärven kaupunki on osallisena. Yleishallintoon kuuluvat mm. keskushallinto, henkilöstöhallinto, työterveyshuolto, luottamusmiestoiminta, yhteistyötoimikunta, työsuojelu, palveluliikenne, velkaneuvonta, vanhusneuvosto, vammaisneuvosto, kylien kehittäminen, työllistäminen sekä Työntalo Namon.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

Kaupunginhallitus	TP2019	TP2020	TA2021	TA2021 +muutos	TP2021	Poikkeama	TA2022
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatuotot	543 437	725 633	755 301	755 301	1 065 479	310 178	354 250
Toimintamenot	-3 186 414	-3 415 627	-3 236 322	-3 336 322	-3 526 826	-190 504	-2 831 885
Toimintakate (netto)	-2 642 977						
Toimintakate Selänne	-26 586 277	-27 028 638	-27 881 866	-27 756 866	-27 428 847	328 019	-28 075 113
Toimintakate (netto)	-29 229 254	-29 718 631	-30 362 887	-30 337 887	-29 890 194	447 693	-30 552 748
Laskennalliset kustann.							
Poistot ja arvonalent.	-54 128	-54 128	-54 150	-54 150	-54 130	-20	-54 150
Tehtävän kokonaiskust.	-29 283 382	-29 772 759	-30 417 037	-30 299 773	-29 944 324	447 673	-30 606 898

Toimintatuottojen toteutuminen
Toimintakulujen toteutuminen

141,1 %
99,6 %

Yleishallinto

Vastuuelin: Kaupunginhallitus
Vastuhenkilö: Talous- ja hallintojohtaja

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Yleishallinto sisältää kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen, keskushallinnon, työterveyshuollon, muun henkilöstöhallinnon, luottamusmiestoiminnan, yhteistyötoimikunnan, työsuojelun, palveluliikenteen, verotuksen, velkaneuvonnan, eri toimikuntien, vammaisneuvoston, kylien kehittämisen, vanhusneuvoston, työllistämisen sekä Namon määrärahavaraukset.

2. PERUSTELUT

Vuosi 2010 on ensimmäinen vuosi, jolloin kaupunki ei ole omana toimintanaan tuottanut peruspalveluja. Tämä näkyy kaupunginhallituksen talousarvion huomattavana nousuna, sillä peruspalvelut ostetaan kuntayhtymältä kuten myös taloushallinnon palvelut. Vuoden 2011 alusta alkaen Reisjärven kunta on hoitanut maatalouslomitus toiminnan palveluja. 1.1.2013 alkaen Pyhäjärven kaupungilla on järjestämisvastuu maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueella, jonka muodostavat Haapajärvi, Pyhäjärvi sekä Reisjärvi.

Työllistämismäärärahat on koottu talousarviossa hallintotoimelle, jolloin työllisyysmäärärahojen käyttäminen on kaupunginhallituksen alaisuudessa. Työllisyysmäärärahoja käytetään yhteistyössä toimialueiden esimiesten kanssa.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi Pyhäjärven strategia 2030 asiakirjan 26.6.2018 § 50. Hallintosääntöä uudistettiin vuonna 2018.

Yleishallinto vastaa kaupunginhallituksen ja -valtuuston käsittelyyn tulevien asioiden valmistelusta ja toimittamisesta toimielinten käsiteltäviksi. Se tuottaa koko kaupungin toiminnan ja talouden tilaa koskevia tietoja ja toteuttaa toiminnan ja talouden seurantaa, valvontaa ja suunnittelua. Hallinto vastaa koko kaupunkikonsernin toiminnan ohjaamisesta.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP2019	TP2020	TA2021	TA2021 +muutos	TP2021	Poikkeama	TA2022
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatuotot	287 406	241 798	286 000	286 000	362 136	76 136	286 000
Toimintamenot	-2 453 763	-2 434 066	-2 402 633	-2 502 633	-2 541 107	-38 474	-2 402 633
Toimintakate	-2 166 357	-2 192 268	-2 116 633	-2 216 633	-2 178 971	37 662	-2 116 633
Poistot ja arvonal.	-54 128	-54 128	-54 150	-54 150	-54 130	20	-54 150
Kokonaiskust.	-2 220 485	-2 246 396	-2 170 783	-2 270 783	-2 233 102	37 681	-2 170 783

Toimintatuottojen toteutuminen
 Toimintakulujen toteutuminen

126,6 %
 98,3 %

Maaseutupalvelut

Pyhjärven kaupungin osuus kunnallisesta maaseudun kehittämisestä:

	TP2019	TP2020	TA2021 +muutos	TP2021	Poikkeama	TA2022
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatuotot						
Toimintamenot	-83 320	-79 853	-70 476	-71 131	-655	-70 476
Toimintakate (netto)	-83 320	-79 853	-70 476	-71 131	-655	-70 476

Toimintakulujen toteutuminen

100,9 %

Kunnallinen maaseudun kehittäminen sisältää Pyhjärven kaupungin kustannusosuuden kuntien välisestä maaseutuhallinnon yhteistoimintasopimuksesta, sekä ostopalvelun. Määräraha sisältää varauksen sisäisistä palveluista maksettaviin kuluihin mm. vuokrat ym. ja varauksen aiemmista sopimusperäisistä eläkkeistä aiheutuviin kuluihin.

Pyhjärven kaupungin myöntämää kehittämisrahaa ei maksettu enää tilikaudella 2021.

Henkilöstöjaosto

Vastuuelin: Henkilöstöjaosto
Vastuhenkilö: Henkilöstö- ja taloussihteeri

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Henkilöstöjaoston tehtävänä on seurata kaupungin henkilöstöhallinnon kehitystä ja hoitaa sen ratkaisuvalltaan kuuluvat henkilöstöasiat. Sen yleisenä tehtävänä on valmistella ja toimeenpanna ne henkilöstöä ja muuta hallintoa koskevat asiat, jotka kaupunginhallitus on uskonut sen valmisteltaviksi ja toimeenpantaviksi. Pyhäjärven kaupungin henkilöstöraportti on osa Pyhäjärven kaupungin toimintakertomusta ja tilinpäätöstä vuodelta 2021.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

HENKILÖSTÖSTRATEGIA 2020-2022		
PAINOPISTE	TAVOITE	ARVIOINTI / MITTARI
Työhyvinvoinnin tukeminen	Henkilöstön osallisuus	Henkilöstön kehittämisaloitteiden antamiseen luodaan kanava. Toteutunut. Aloitteita voi antaa intran kautta.
	Varhaisen tuen mallin mukainen toiminta	Työkykyä tukevan työhyvinvointihankkeen suunnittelu. Ei toteutunut.
	Tyytyväinen ja hyvinvoiva henkilöstö	Työhyvinvointikyselyn toteuttaminen. Vuonna 2021 toteutettiin riskien ja vaarojen arviointi, jonka kyselyyn sisältyi myös työhyvinvoinnin osio. Hyvinvointitapahtuman järjestäminen. Ei toteutunut.
Osaamisen varmistaminen	Henkilöstön ammatillinen kehittyminen Digiosaamisen vahvistaminen	Koulutuspäivien lukumäärä. 297 pv v. 2021 Digiosaamista kehittävien koulutusten määrä. Toimipisteet toteuttivat koulutuksia tarpeen mukaan.
	Vetovoimainen työyhteisö	Rekrytointikanavan käyttöönotto. Toteutui. Kuntarekry otettiin käyttöön v. 2021 alussa.
Johtamisen ja esimiestyön kehittäminen	Sisäisen tiedon kulun tehostaminen	Sisäisen viestintäkanavan käytön tehostaminen. Toteutui. Intranet otettiin käyttöön v. 2021 alussa. Lisäksi tärkeimmät asiat on tiedotettu sähköpostilla koko henkilöstölle.
	Johtamistaitojen ylläpitäminen Muutosten hallittu johtaminen	Esimiesten ja työterveyshuollon välistä yhteistyötä kehitetään. Toteutettiin työterveyshuollon ja esimiesten yhteinen tilaisuus.

HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ

Vakinaisen ja määräaikaisen henkilöstön määrä 31.12. tilanteen mukaan

Vuosi	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021
Vakinainen henkilökunta						
Hallintopalvelut	9	11	11	11	11	11,5
Alueelliset maaseutupalvelut	5	5	5	4	4	4
Hyvinvointipalvelut	107	104	103	99	105	101
Tekniset palvelut	54	52	47	44	41	39
YHTEENSÄ VAKINAINEN	175	172	166	158	161	155,5
Sijaiset ja määräaikaiset, työllistetyt						
Hallintopalvelut	5	6	5	10	6	3
Työllistetyt	13	5	12	10	15	18
Hyvinvointipalvelut	37	39	41	36	32	46
Tekniset palvelut	25	20	10	10	7	10
YHTEENSÄ SIJAISET ym.	80	70	68	66	60	77
KAIKKI YHTEENSÄ	255	242	234	224	221	232,5

Yhteisöjen kehittäminen

Vuonna 2017 aloitettiin yhteisöohjelman työstäminen. Yhteisöohjelman tarkoitus on kehittää kunta-järjestöyhteistyötä sekä järjestöjen keskinäistä yhteistyötä. Järjestöohjelma tulee sisältämään muun muassa osallisuuden ja vaikutusmahdollisuuksien kehittämistä, järjestötoimijoiden osaamisen kehittämistä ja pohdintaa järjestöjen roolista työllistäjänä ja palveluiden tuottajana. Yhteisöohjelmaa on työstetty järjestökyselyn ja järjestötapaamisissa pidettyjen työpajojen kautta. Yhteisöohjelman työstäminen jatkuu vuonna 2021.

Ohjelman keskeiset sisällöt ovat:

1. Osallisuuden ja vaikutusmahdollisuuksien kehittämisen Pyhjärven kaupungissa
2. Yhdistystoiminnan resurssien ja osaamisen kehittäminen
3. Paikalliskulttuurin, ympäristöarvojen potentiaalın ja kestävän kehityksen edistäminen
4. Kolmannen sektorin rooliin palveluiden tuottajana ja työllistäjänä (yhteistoimintamalli)

Pyhjärvellä toimivat aktiivisesti kylä-, vammais- ja vanhusneuvostot. Neuvostot toimivat oman aihealueensa asiantuntijoina ja tiedonvälittäjinä. Neuvostoilla on merkittävä rooli kehitys- ja hyvinvointityössä.

Kaupunki järjestää vähintään neljä järjestötapaamista vuodessa. Tapaamiset ovat kaikille järjestöille avoimia iltatapahtumia, joissa on esillä ajankohtaisia asioita, asiantuntijavierasasioita ja työryhmätyöskentelyä. Kaupunki on varannut henkilöresurssia järjestöjen tueksi. Yhteisöasiamies avustaa muuan muassa hankesuunnitelmien laadinnassa ja haussa ja toimii järjestöyhdyshenkilönä. Yhteisöjen kehittämisen määrärahavaroja on mm. kaupunginhallituksen avustuksissa ja kyläneuvoston määrärahoissa.

Nykyaikana palvelut ovat pääosin sähköisiä tai digitaalisia. Tämä laittaa ihmisiä eriarvoiseen asemaan. Digituen kehittämisellä ja tiedottamisella edistetään kaikenikäisten kuntalaisten valmiuksia hyödyntää sähköisiä palveluita.

Koronapandemian vaikutukset näkyivät järjestöjen ja vaikuttamistoimielinten toiminnassa ja toiminnan suunnittelussa. Yhdistysten toiminta hiljeni kokoontumisrajoitusten myötä kevään ajaksi. Kesästä lähtien yhdistysten toiminta virkistyi, kun tapaamisia ja tapahtumia oli mahdollisuus järjestää ulkona ja rajoitetusti sisätiloissa. Loppuvuoden toimintaa pystyi järjestämään rajoitusten mukaisesti. Vaikuttamistoimielimet pystyivät kokoontumaan kevään aikana etäyhteyksien kautta sekä loppuvuoden hybridikokouksina.

Digituen tarve korostui kevään aikana. Pyrittiin miettimään keinoja, kuinka antaa digitukea etänä. Jaettiin tietoa etätukea tarjoavista toimijoista sekä osallistuttiin digituen viikkoon, kysy vastaa tempauksella. Lisäksi koottiin tieto kaupungin omista sosiaalisen median kanavista yhteen ja tiedotettiin kanavien olemassaolosta. Digituen verkoston kokoaminen käynnistyi ja tukea verkoston suunnitteluun saatiin Pohjois-Pohjanmaan digituki -hankkeelta.

Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskus (STEA) avasi huhtikuussa koronavirustilanteeseen liittyvän ylimääräisen avustushaun. Pyhäjärven Sydänyhdistys ry haki ylimääräisessä avustushaussa rahoitusta Digiloikalla kohtaamisiin -hankkeelle. Hankkeen avulla tuetaan paikallisia yhdistyksiä digiloikassa koulutusten ja tuotetun materiaalin avulla. Puolivuotinen hanke sai rahoituksen ja aloitti toimintansa heinäkuussa. Hanke järjesti koulutuksia toiveiden mukaisesti, toimi yhteistyötahona virtuaalisissa tapahtumissa sekä kokosi digioppaan. Hankkeen toiminta jatkuu vuoden 2021 maaliskuun loppuun saakka.

Vanhustenviikko järjestettiin lokakuussa virtuaalisena Virtaa vapaaehtoisuudesta -hankkeen, Digiloikalla kohtaamisiin -hankkeen ja kaupungin koordinoimana. Viikon ohjelma oli monipuolinen ja toteutuksessa oli mukana useita eri tahoja. Vapaaehtoisten viikko järjestettiin marras-joulukuun vaihteessa myös virtuaalisesti. Viikolla järjestettiin järjestötapaaminen sekä vapaaehtoisten Kiitos-juhla, jossa palkittiin vuoden vapaaehtoinen.

Strateginen tavoite 1. SAAVUTETTAVUUDESTA, INFRASTRUKTUURISTA JA OSAAMISESTA VETOVOIMAA

TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Viihtyisä elinympäristö	Kaupunki varaa kylien kehittämis-avustukseen määrärahan Edistetään yhdistysten Leader-rahoituksen saamista	Jaettu avustus jakaantuu mahd. monelle kohteelle, <i>tilinpäätös</i> vuonna avustusta myönnettiin 3 kylälle. Myönnetty Leader-rahoitus / vuosi <i>3 Leader-hanketta</i> <i>2 yhteisö-leader avustusta</i> <i>Hankehauista on tiedotettu yhdistys-tiedotteissa.</i> <i>Hankeneuvontaa on annettu tarvittaessa.</i>

Strateginen tavoite 2. ELINVOIMASTA JA HYVINVOINNISTA PITOVOIMAA

TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Hyvinvoiva kasvu-yhteisö	Luodaan Pyhäjärvelle oma kyläbarometri kylien elinvoimasta Kolmannen sektorin kanssa luodaan kumppanuusmalli vastikkeellisesta palvelutoiminnasta Jatketaan hyvinvointipäivien järjestämisen tukemista kylien ja järjestöjen kanssa yhteistyössä	Kyläbarometri valmistellaan vuonna 2021, ei toteutunut Vastikkeellisen palvelutoiminnan kumppanuusmalli valmistellaan v. 2021, ei toteutunut Järjestettyjen hyvinvointipäivien määrä/vuosi, hyvinvointipäiviä on järjestetty 2 kpl
Mukaan vetävä toiminta-kulttuuri	Järjestötapaamisia pidetään säännöllisesti ajankohtaisella teemalla Laaditaan yhteisöohjelma yhteistyössä järjestöjen kanssa	Järjestötapaamisia min. 3 kpl/vuosi <i>Järjestötapaamisia on järjestetty 3 kpl.</i> Yhteisöohjelma hyväksytty v. 2021 <i>Yhteisöohjelmaa valmistellaan.</i>

Strateginen tavoite 4. ALUEELLINEN YHTEISTYÖ JA VUOROVAIKUTUS		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Aktiivinen ja erottuva Pyhäjärvi	Kyläyhdistysten ja kaupungin yhteistyö kesäasukkaiden aktivoimiseksi ja houkuttelemiseksi on suunnitelmallista	Yhteinen suunnitelma valmis v. 2021 <i>Valmistelua jatketaan vuonna 2022</i>
Resurssiviisaus ihmillisessä pääomassa	Vaikuttamistoimielinten jäsenten aktiivinen toiminta ja neuvostojen viestinnän kehittäminen. Kehitetään digitukea digituen verkoston ja digiyhdyshenkilön koordinoimana.	Neuvostojen toiminnan esittelyt ja jalkautuminen eri tilaisuuksiin. <i>Kyläneuvosto nosti Avoimet kylät -päivän sosiaalisessa mediassa ja lehtiartikkelilla. Vanhusneuvosto järjesti kevään aikana 5 etätuokiota ikäihmisille ja osallistuivat vanhustenviikon suunnitteluun. Koronapandemia rajoitti tapahtumien järjestämistä ja osallistumista.</i> Digitukea ja siitä tiedottamista on tehostettu. Kaupunkilaisten digiosaaminen paranee. <i>Digituen verkostossa mukana vanhusneuvoston jäsen. Valtakunnallisella digituen viikolla järjestettiin koulutuksia ja ohjaushetkiä digitutoreiden toimesta ja yhteistyössä Virtaa vapaaehtoisuudesta kanssa. Pyhäjärven Sydänyhdistyksen hallinnoima Digiloikalla kohtaamisiin -hanke jatkui keväälle 2021.</i>

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Vastuuelin: Kaupunginhallitus

Pyhäjärven valtuuston hyväksymä kaupunkistrategia ohjaa hyvinvoinnin näkökulmasta painopistealueita. Tavoite, että hyvinvoinnin edistäminen huomioidaan kaikessa palvelutoiminnassa ja uudistamistyössä on toteutumassa aktivoituneen verkostoyhteistyön sekä eri toimijoiden hyte sitoutuneisuuden ansiosta. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä käytetään lyhennettä hyte. Eri toimijoiden toteuttama hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyö antaa tukevaa kivijalkaa kehittyvään Pyhäjärven hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen malliin. Kaupunki on sitoutunut Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointisopimuksen mukaiseen hyte -työn toimintaan. **Hyvinvoinnin edistäminen perustuu ihmislähtöisyyteen. Luomme myönteistä asennetta ja mahdollistamme verkostomaisen yhteistyön. Kaupunkilaisten osallisuus ja vaikuttaminen ovat hyvinvointijohtamisen lähtökohta. Kannustamme kuntalaisia omaan vastuuseen, ennaltaehkäiseviin arjen valintoihin ja digitaalisten palvelujen osaamiseen hyvinvoinnin edistämiseksi.**

Hyvinvointijohtamisen – ja työn kokonaiskoordinoinnista vastaa kaupunginjohtaja keskeisten johtavien viranhaltijoiden tukemana. Kaupunginhallituksen nimeämä hyvinvointiryhmä on kokoontunut säännöllisesti myös koronavirusepidemian ajan Teams-verkkoyhteyksillä. Hyvinvointiryhmän puheenjohtajana, hyvinvointikoordinaattorina ja ehkäisevän päihdetyön yhdyshenkilönä toimi vuonna 2020 sivistysjohtaja. Laajennettu hyvinvointiryhmä toimii myös LAPE (Lapsi – ja perhepalveluiden muutosohjelma) työryhmänä. LAPE-työn vastuuhenkilönä on toiminut sivistysjohtaja ja yhteyshenkilönä hyvinvointi-sote projektipäällikkö ja Ppky Selänteeltä hyvinvointijohtaja. Hyte/Lape työryhmän valmistelijana/sihteerinä on yhteisöasiamies. Valtuuston hyväksymän hyvinvointisuunnitelman 2020 toimenpiteet integroitiin pääosin talousarvioon – ja suunnitelmaan, jolla varmistetaan hyvinvointityön suunnitelmallinen toteutuminen ja palvelujärjestelmän kyky vastata hyvinvointitarpeisiin. Pyhäjärvi hyte -mallissa hyvinvointityötä tehdään verkostomaisesti useiden toimijoiden kanssa. Eri toimijoiden koordinoinnista ja Pyhäjärvi -hyvinvointimallin valmistelusta ja jalkauttamisesta vastasi sivistysjohtaja sekä määräaikaaisesti hyvinvointi-sote projektipäällikkö.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) seuraa kyselyillä säännöllisesti kuntien terveyden edistämisen aktiivisuutta kuntajohdossa, perusopetuksessa, lukiokoulutuksessa, liikunnan edistämisessä, perusterveydenhuollossa ja terveyttä edistävästä kulttuuritoiminnasta. Näistä TEA- tulostiedoista kaupunki hyötyy toiminnan suunnittelussa, arvioinnissa ja hyvinvointijohtamisessa. Hyvinvointityötä ja -johtamista tehdään Ikäystävällisen Pyhäjärvi -teeman alla suunnitelmallisesti noudattaen kuntastrategian painotuksia elinvoiman ja hyvinvoinnin edistämiseksi. Helmi-maaliskuussa toteutettiin ensimmäinen kuntalaisten hyvinvointikysely. Positiivinen kuntalaispalautteen määrä kyselyn tekemisestä kertoi asukkaiden halusta osallistua ja vaikuttaa sekä omaan että arkiympäristössä toimijoiden hyvinvointityöhön.

Merkittävän poikkeaman hyvinvointityön toteuttamistavoille aiheutti koronavirusepidemian puhkeaminen Suomessa alkuvuodesta ja valtioneuvoston päätös julistaa maa poikkeustilaan ottamalla valmiuslaki käyttöön 16.3.2020. Epidemian hoitoa Pyhäjärvellä koordinoi kaupungin johtoryhmä. Hyvinvointi-sote projektipäällikön työpanosta käytettiin keväällä valmiussuunnitelman mukaiseen tiedottamispäällikön tehtävään. Koronavirusepidemian vaikutukset jatkuivat koko vuoden 2020 ajan toimintaan merkittävästi.

Valmisteilla olevassa sote-maakuntaudistuksessa on kunnan vastuulle edelleen jäävä hyvinvoinnin ja terveydenedistämistehtävä huomioitu valtionosuuksien lisäosaperusteissa. Näin kuntia pyritäisiin kannustamaan ennaltaehkäiseviin, hyvinvointia ja terveyttä lisääviin toimiin. Myös sote-maakunnille on esityksessä tulossa ns. hyte- lisäosa.

Strateginen tavoite 1. SAAVUTETTAVUUDESTA, INFRASTRUKTUURISTA JA OSAAMISESTA VETOVOIMAA		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIINTI / MITTARI
Viihtyisä elinympäristö	Edistetään yhteisöllistä ja turvallista senioriasumista ja älykästä senioriasuntotuotantoa taajamaan	Kotona asuvien osuus yli 75- vuotiasta % nousee. Tavoite v.2021: 93 %. 22 uutta senioriasuntoa vuoteen 2022 mennessä Yhteisöllisen asumisen kerrostalon rakennustyöt alkaa kesällä 2021. Jatketaan yhteisöllisen asumisen talon markkinointia yhdessä rakennuttajan kanssa
	Edistetään ikäihmisten kotona asumista tukemalla tukipalvelusetelien myöntämistä kodinhoidollisiin ulkotöihin Ppky Selänteen toimesta	Kotona asuvien osuus yli 75- vuotiasta 93 %
	Pyhäjärvi luontoresepti käytössä	Myönnettyjen luontoreseptien määrä

Strateginen tavoite 2. ELINVOIMASTA JA HYVINVOINNISTA PITOVOIMAA		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Hyvinvoiva kasvuyhteisö	Hyte -kertoimen indikaattoreiden positiivinen muutos Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen Pyhäjärvi-mallin jalkauttaminen Perhekeskustoimintamallin syventäminen ja toiminnan sujuvoittaminen Etsitään uusia kumppanuuksia eri palveluntuottajien, järjestöjen ja hankerahoittajien kautta	Tea-viisarin tulos kuntajohdossa 90 vuonna 2021. Hyte -kertoimen tulosindikaattorit ** paranevat vuoden 2019 tuloksiin verrattuna v:n 2021 mennessä. Pyhäjärvi hyte-malli jalkautettu vuoden 2021 aikana Toteutuvat hankkeet ja projektit (kaupunki mukana)
Sivistyksestä virtaa	Edistetään kulttuuripalvelujen saavutettavuutta ja lisätään eri ikäryhmien osallisuutta Pyhäjärven kulttuuriresepti käytössä	Myönnettyjen kulttuurireseptien määrä
Mukaan vetävä toimintakulttuuri	Järjestetään asukas/käyttäjäraateja ”Ikäystävällinen Pyhäjärvi teemalla” informaation jakamiseen ja kuntalaisten osallistamiseen hyvinvointityössä. Viestintä on monipuolista ja monitahoista. Edistetään kuntalaisten hyvinvointia viestimällä esimerkkien ja hyvien käytäntöjen kautta.	Tapahtumien ja osallistujien määrä Tapahtumien ja viestintäkampanjoiden määrä

Strateginen tavoite 4. ALUEELLINEN YHTEISTYÖ JA VUOROVAIKUTUS		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Aktiivinen ja erottuva Pyhäjärvi	Ikäystävällinen Pyhäjärvi malli kehitetään rohkeaksi ja tehdään uusia avauksia, joka huomataan ja tunnustetaan myös valtakunnallisesti Aivoterveyttä ja henkistä hyvinvointia edistäviä tapahtumia järjestetään. Pyhäjärven aivoterveysreseptin käyttäminen juurrutetaan sote palveluihin, järjestötyöhön ja tapahtumiin	Ikäystävällinen Pyhäjärvi mallin saama huomio/tunnustus Sairastavuusindeksit (Kela, THL) paranevat Myönnettyjen aivoterveysreseptien määrä
Resurssiviisaus inhimillisessä pääomassa	Toteutetaan hyvinvoinnista kuntalaiskysely kerran valtuustokaudessa Päätöksenteko ja toiminta on kustannustietoista ja vaikutuksia ennalta-arvioivaa (EVA-menettely) Valmistellaan osallisuusohjelma	Hyödynnetään vuonna 2020 hyvinvointikyselystä saatua kokemustietoa hyvinvointityössä. Seuraava kysely toteutetaan ensi valtuustokaudella Laadittujen EVA-arviointien määrä Osallisuusohjelma valmis 2021

* TEA-viisarin indikaattorit kuntajohdossa ovat laaja hyvinvointikertomus, kuntalaisten elintapojen raportointi, paikallinen turvallisuussuunnitelma, väestön hyvinvointia ja terveyden edistämistä kuvaavat mittarit, hyvinvointi- ja terveystavoitteiden toteutuminen, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen asiantuntijuus, kunnan hyvinvointitavoitteet valtuustokauden investointiohjelmassa, lasten osallisuutta edistävä toiminta sekä asiakasraadit/foorumit. Yhteensä 9 indikaattoria, joista on julkaistu kuvaukset ja toimenpidesuositukset. Kysely kuntajohdolle tehdään parittomina vuosina, joten seuraava toteutuu vuonna 2021.

TEA -viisari* kuntajohdossa: koko maa, P-Pohjanmaa ja Pyhäjärvi.

TEA -viisarin pisteet v. 2019 (THL)	Koko maa	Pohjois-Pohjanmaa	Pyhäjärvi
Kuntajohto	78	78	73
Sitoutuminen	77	77	83
Johtaminen	80	83	88
Seuranta ja tarveanalyysi	87	89	93
Voimavarat	66	57	50
Osallisuus	80	83	52

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kertoimen tulosindikaattorit **.

Indikaattori	Alue	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajakset 65 vuotta täyttäneillä / 10 000 vastaavan ikäistä	Koko maa	368,1	354,2	376,3	368	373,6	370
	Pohjois-Pohjanmaa	432,3	405,9	424,6	447,1	444,2	436,2
	Pyhäjärvi	713	568	711,7	505	826,5	608,7
Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, % 8. ja 9. luokan oppilaista	Koko maa		16,2		18,8		20,9
	Pohjois-Pohjanmaa				18		19,6
	Pyhäjärvi				17,3		18,8
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17 - 24-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä	Koko maa	8,6	8,3	8,3	8,1	7,9	
	Pohjois-Pohjanmaa	6,8	6,9	6,7	6,6	7,2	
	Pyhäjärvi	9,6	9,8	9,7	9,5	9,2	
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25 - 64-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä	Koko maa	2,4	2,5	2,5	2,8	2,9	2,7
	Pohjois-Pohjanmaa	1,5	1,6	1,6	1,8	1,9	1,7
	Pyhäjärvi	1,1	1,2	1,5	1,4	1,9	2,2
Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 - 64-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä	Koko maa	7,8	7,4	7,2	6,9	6,7	6,6
	Pohjois-Pohjanmaa	9,8	9,4	9,1	8,8	8,7	8,5
	Pyhäjärvi	17,5	16,9	16,9	15,9	15,5	15,1
Ylipaino, % 8. ja 9. luokan oppilaista	Koko maa		15,7		16,2		16,9
	Pohjois-Pohjanmaa				14,3		15,2
	Pyhäjärvi				30,6		20

Hyte-kertoimen prosessi-indikaattorit löytyvät tästä osoitteesta: <https://thl.fi/fi/web/hyvinvoinnin-ja-terveyden-edistamisen-johtaminen/hyvinvointijohtaminen/hyvinvointijohtaminen-kunnassa/hyte-kerroin-kannustin-kunnille/prosessi-indikaattorit>

Työllisyyden hoitaminen

Pitkittynyt työttömyys on yhä vaikea haaste Pyhjärvellä, sillä pitkäaikaistyöttömien määrä on noin 38,1 % kaikista työttömistä työnhakijoista. Koronapandemia vaikeuttaa myös osaltaan työttömyysasteen vähenemistä. Työttömien työnhakijoiden osuus oli vuoden 2021 lopussa 11,9 %. Nuorien työttömien sekä yli 50-vuotiaiden työttömien määrä on noussut.

Indikaattori	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2021
Työttömyysaste	11,5 %	14,6 %	11,9 %
Työttömien määrä, henkilöä	227	285	226
Nuorisotyöttömien määrä, henkilöä	30	41	29
Yli 50-vuotiaat, henkilöä	104	123	107
Pitkäaikaistyöttömien määrä, henkilöä	46	72	86

Pyhjärvän kaupungin työttömyysasteet vuosina 2015 – 2021

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
työttömyys % Pyhäjärvi 31.12.	15,5	14,1	12,1	11,6	11,5	14,6	11,9
työttömyys % Pohjois-Pohjanmaa 31.12.	16,2	15,3	12,8	10,8	11,1	13,6	10,9
työttömyys % Koko maa 31.12.	9,2	7,9	8,4	9,7	9,8	13,6	6,7

Työvoima sekä työlliset ja työttömät vuosina 2017 – 2021

Pyhjärvän kaupunki	Asukkaita	Työvoima asukkaista	%	Työlliset työvoimasta	%	Työttömät työvoimasta	%
31.12.2019	5 131	1 979	38,6	1 752	88,5	227	11,5
31.12.2020	5 033	1 949	38,7	1 664	85,4	285	14,6
31.12.2021	4 962	1 900	38,3	1 674	88,1	226	11,9

Pyhjärvän kaupungin osuus työmarkkinatuen kuntaosuudesta, €

	2016	2017	2018	2019	2020	TP2021	TA2022
Työmarkkinatuen kuntaosuus,€	242 000	218 703	182 596	186 898	229 965	265 376	210 000

Väliaikainen laajennus yrittäjien työttömyysetuuteen tuli voimaan 8.4.2020. Sen perusteella yrittäjille on voitu maksaa työmarkkinatukea tilanteessa, jossa työmäärä tai yrityksestä saatava tulo on vähentynyt pandemian takia. Työmarkkinatuki koskee kaikkia yrittäjiä riippumatta siitä, harjoitetaanko yritystoimintaa yksityisenä elinkeinonharjoittajana tai yhtiömuodossa. Tukea voidaan myöntää kaikkien toimialojen yrittäjille.

Koronapandemian johdosta yrittäjillä on mahdollista ilmoittautua työttömiksi ja saada työmarkkinatukea, kun tulot ovat yrittäjää kohden alle 1 089,67 euroa kuukaudessa. Yrittäjien työmarkkinatukioikeus on lisännyt kaupungin työmarkkinatuen kuntaosuuksia 46.000 euroa vuonna 2021.

Pyhjärvän kaupunki on panostanut työllisyyden hoitamiseen erityisesti vuodesta 2017 alkaen. Työmarkkinatuen kuntaosuuksien vähentämiseen on pyritty monin keinoin. Pyhjärvän kaupunki myöntää lisäpalkkatukea yhdistyksille ja yrityksille, jotka palkkaavat yli 300 päivää työmarkkinatuella olleita pyhäjärvisiä työttömiä töihin. Lisäpalkkatuen käyttö on ollut vähäistä tiedottamisesta huolimatta. Lisäpalkkatuen käyttöä pyritään tehostamaan muuttamalla lisäpalkkatuen hakemiskäytäntöä käyttäjätavallisemmaksi, keräämällä käyttäjäkokemuksia ja reagoimalla saatuihin käyttäjäkokemuksiin. Lisäksi tiedottamista lisätään henkilökohtaisen kontaktoinnin avulla. Tavoitteena on saada lisäpalkkatuki tehokkaaseen käyttöön vuonna 2022.

Nuorten kesätyöllistämässä kesätyöseteli on toimiva ratkaisu. Kesätyöinfo on järjestetty nuorille yhteistyössä hyvinvointipalvelujen kanssa. Kaupungin tarjoaman kesätyösetelin kautta yrityksiin työllistyi vuonna 2021 kesätöihin 60 nuorta 37 yrityksen tai yhdistyksen palkkaamana ja kaupungin eri yksiköihin 23 nuorta. Talousarviovuonna nuorten kesätyöllistämiseen tähtäävää toimintaa kehitellään edelleen eri toimijoiden kanssa yhteistyössä.

Työllisyyden hoitamista koskevat määrärahat ovat toteutuneet vuonna 2021 seuraavasti:

Kesätyöllistäminen	Toimintatuotot	0 €
	Toimintakulut	-21 188 €
Työllistäminen	Toimintatuotot	253 788 €
	Toimintakulut	-620 616 €
Työntalo Namon	Toimintatuotot	35 608 €
	Toimintakulut	-246 873 €
Työpaja	Toimintatuotot	585 639 €
	Toimintakulut	-527 345 €
Yhteensä	Toimintatuotot	875 035 €
	Toimintakulut	-1 416 022 €

Strateginen tavoite 2. ELINVOIMASTA JA HYVINVOINNISTA PITOVOIMAA		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Hyvinvoiva kasvuyhteisö	Kuntouttavan työtoiminnan paikkojen hankinta, koordinointi, valvonta ja ohjaus	Työmarkkinatuen kuntaosuus vähenee vuodesta 2020. -> Ei toteutunut.
	Sosiaalisen kuntoutuksen toteuttaminen jatkuu ppky Selänne palveluna ja integroidaan mahdollisuuksien mukaan Työntalo Namon toimintaan.	Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25 – 64 -vuotiaat, osuus vastaavan ikäisestä väestöstä vähenee, tavoite 1,5 % -> v. 2021, 2 %
	Verkostoyhteistyö yritysten, yhdistysten ja julkisten toimijoiden kanssa työttömän henkilön työllistymiseen Rekrymessujen organisointi	Työttömyysaste laskee (9/2020 13.3%) -> toteutui 12/2021 11,9% Rekrymessut toteutuu kerran vuodessa -> ei toteutunut v. 2021
	Yritysten tukeminen työllistämislisän käyttöön	Työllistämislisän käyttömäärä €/vuosi -> toteutui yhdelle työllistyneelle Kesätyöseteleiden käyttö €/vuosi -> 15.300 eur v. 2021
	Nuorten kesätyöllistymisen tukeminen	Nuorisotyöttömät, osuus 18-24-vuotiaasta työvoimasta, määrä pienentynyt, tavoite 15,0 % (v. 2019 20,4 %) -> v. 2021 18,7% Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17-24 vuotiaat, määrä pienentynyt -> v.2021 6,4%
	Oppisopimuskoulutuksen mahdollisuuksien hyödyntäminen	Oppisopimuskoulutusten määrää pystytään kasvattamaan tarpeita vastaavaksi Tavoitteena on löytää työllistymispolku ihmisille, jotka tarvitsevat tukea työllistymiseen. Tavoitteena 5 ihmistä / vuosi. Toteutui.
	Työllistymispolkujen löytyminen yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa (Namo, TE-keskus, Ppky Selänne)	Työkyvyttömyyseläkettä saaneet 25 – 64 -vuotiaat, osuus vastaavan ikäisestä väestöstä V. 2019 oli 15,1 % -> v. 2020 oli 15,2%
	Koulutusmahdollisuuksien edistäminen kaupungissa	Lähihoitajakoulutus on toteutunut. Sairaanhoitajan monimuotokoulutuksen hakuaika päättyy 30.3.2022.

TyöntaloNAMO

Vastuuelin: Kaupunginhallitus

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Työntalo NAMO on kaikenikäisten työttömien työnhakijoiden työpaja, jossa toimintamuotoina ovat tällä hetkellä kuntouttava työtoiminta, työkokeilu, palkkatukityö, koulutus sopimus, seinätön paja tai matalan kynnyksen paja sekä velvoitetyö. Työpajan tehtävänä on olla tuke- massa sekä yksilöohjauksen että työnohjauksen keinoin työttömien työnhakijoiden mahdol- lisuuksia työllistymiseen. Työpaja toimii osaamisen hankkimista tukevana oppimisympäris- tönä ja tukipalveluna eri alojen opiskelijoille.

Työpajalla on mahdollisuus osallistua talon sisällä toimivien eri pajojen tehtäviin, mm. pesu- lapalvelu, catering/lounaskeittiö, puhtaanapito, kädentaidot, puutyöt, mediapaja ja kiinteistö- hoito ja ulkoilualueiden kunnossapito. Pajatoimintaa kehitetään osallistujalähtöisesti ja aktii- visesti yhdessä ohjattavien kanssa. Pajatoiminnan tavoitteena on kehittää työelämä- tai opis- keluvalmiuksia, tukea arjenhallintaa ja sosiaalista vahvistumista. Työpajan osallistujat voivat toimia myös kaupungin eri hallintokuntien, seurakunnan ja eri yhdistysten tehtävissä, jolloin toteutetaan seinättömän työpajan mallia. Työpajalla on myös mahdollista suorittaa TET- jak- soja ja kesätyötä.

Työpaja toteuttaa pitkäjänteistä tavoitteellista, yksilölliset tarpeet huomioivaa oppilaitos- sekä työelämäyhteistyötä. Tavoitteena on myös jatkaa varhaisen puuttumisen mallin kehit- tämistä perusasteen oppilaitosten kanssa yhdessä monialaisen työryhmän kanssa. Tarkoi- tuksena on vakiinnuttaa osaamisen tunnistamisen menetelmät ja opinnollistaminen työpajan toimintaan.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Strateginen tavoite 1. SAAVUTETTAVUUDESTA, INFRASTRUKTUURISTA JA OSAAMISESTA VETOVOIMAA		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Resurssiviisas Pyhäjärvi	<p>Kestävän kehityksen toimintamalli kaikessa materiaaleissa ja valmistuksessa.</p> <p>Lounaskeittiö toimii kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti. Elintarvikeliikkeiden hävikkiruokaa hyödynnetään tehokkaasti ja luovasti.</p> <p>Hyvinvoinnin edistäminen, terveellisiin elintapoihin ohjaaminen sekä päivittäisen lounasruuan tarjoaminen.</p> <p>Työnohjaus- ja yksilönohjaus-resurssoinnilla sekä ohjaajien lisäkoulututtamisella voimme varmis- taa laadukkaan ja tuloksellisen toiminnan.</p>	<p>Asiakastyytyväisyys ja tunnettavuus</p> <p>Näkyvyys ja palautteet <i>Lounaskeittiö on toiminut vaikkakaupoista saatu hävikkiruokan määrä on vähentynyt merkittävästi. Itse kasvatetut vihannekset tuottivat raaka-ainetta hankinnat kestävän kehityksen ajatuksella.</i></p> <p><i>Hyvinvointia edistetään esim. tarjoamalla valmentautujillepäivittäinen lounas, joka nautitaan yhteisöllisesti.</i></p> <p>Koulutuspäiviä 20 kpl / tilikausi</p>
Paikallisten osaamisklustreiden rakentaminen	<p>Toimiva ohjaus- ja palveluverkosto.</p> <p>Eri ikäryhmien huomioiminen työpajatoimintojen suunnittelussa.</p> <p>Seinättöntä pajatoimintaa järjestetään yhdessä eri toimijoiden kanssa mm. seurakunta, yhdistykset ja kaupunki.</p> <p>Työllistymisen tukeminen yksilö- ja työnohjauksen keinoin.</p>	<p>Yhteinen suunnittelu oppilaitosten kanssa opinnollistamiseen liittyvissä asioissa sekä verkostoitumisen dokumentointi. <i>Osaamistodistuksia annettiin 2 kpl.</i></p> <p>Seinättönmässä pajatoiminnassa olleiden määrä ja saatu palaute <i>3 henkilöä, yhteistyö ja tiedonkulku hyvää. 5 henkilöä siirtyi työelämään.</i></p> <p>JOPO-toimintaan ja TET- jaksoihin osallistuneiden määrä sekä muuhun toimintaan pajalla osallistuneiden määrä.</p>

	<p>Työharjoittelumallin (JOPO- toiminta) sekä TET-jaksojen kehittäminen peruskoulun/oppilaitosten kanssa.</p> <p>Yhteistyön kehittäminen alueen hankkeiden ja muiden toimijoiden kanssa. Aktiivinen yhteistyö etsivän nuorisotyön kanssa. Nuorten kuuleminen työpajatoimintojen kehittämisessä ja tavoittaminen toiminnan piiriin.</p>	<p><i>TET-jaksolla ja kesätyöjaksoilla oli 4 + 3 alle 29-vuotiasta henkilöä.</i></p> <p><i>Asumisen tukemisella eteenpäin (AsTu) -hankkeen kanssa aloitettu yhteistyö. Etsivä nuorisotyöntekijä käy pajalla säännöllisesti.</i></p>
--	---	---

Strateginen tavoite 2. ELINVOIMASTA JA HYVINVOINNISTA PITOVOIMAA		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Hyvinvoiva kasvuyhteisö	<p>Oikea-aikaisen ja mielekkään toiminnan ylläpitäminen ja jatkuvuus kaikenikäisille.</p> <p>Nuorten työpajatoiminnan kehittäminen, nuorten sosiaalinen vahvistaminen ja varhainen puuttuminen.</p> <p>Matalankynnyksen toimintojen vakiintuminen sekä yhteistyön ja verkostoitumisen kehittäminen eri tahojen kanssa jotka toimivat nuorten parissa.</p> <p>Yli 29 vuotiaiden työllisyyden mahdollisuuksien vahvistaminen työpajatoiminnoin ja monialaisen verkoston avulla.</p> <p>Nuorten työpajatoiminnan ohjausryhmän toiminnan ylläpitäminen ja vieraillevien asiantuntijoiden kutsuminen ohjausryhmään .</p>	<p>Toimintaa / tuloksellisuutta arvioidaan valmentautujien sijoittumisen seurannan perusteella pajajakson päätyttyä mm. PAR- järjestelmällä sekä SOVARI- mittarilla.</p> <p><i>Nuoria on ollut toiminnassa sosiaalisessa kuntoutuksessa Opiskelemisen aloitti 3 henkilöä. Toiminnan keskeytti 1 henkilö. Perusopetuksen kanssa tiivistä yhteistyötä, Ppky Selänteen kanssa sosiaalinen kuntoutus Työllistymistä edistävän monialaisen palvelun (TYP) kanssa sovitut käytänteet mm. dokumentointi.</i></p> <p>Vähintään 3 ohjausryhmää vuoden aikana. <i>Ohjausryhmä kokoontui 3 kertaa vuonna 2021.</i></p>

3.

PERUSTELUT

Vuonna 2021 toiminnassa on ollut 48 valmentautujaa joista nuoria (alle 29 v.) 17 henkilöä. Vuoden aikana 2 henkilöä aloitti koulutussopimuksella. Korona esti erilaisten tilaisuuksien järjestämisen. Korona-ajan jatkumisesta huolimatta toimintaa on pystytty jatkamaan normaalisti ja Työntalo NAMO:n toiminta oli avoinna koko tilikauden ajan. Yhteistyö kaupungin eri työllisyydenhoidon yhteistyötahojen kanssa toimi hyvin esim. TE-toimi, sosiaalitoimi, etsivä nuorisotyö, koulut sekä tekninen toimi. Työ- ja opiskelupaikkojen puute Pyhäjärvellä vaikeuttaa valmentautujien etenemistä kohti työelämää tai opintoja.

PAIKKO-osaamisen tunnistamisen työkalu/menetelmä otettiin käyttöön vuonna 2021. Osaa- mistodistuksen avulla on mahdollista näyttää jo kertynyttä osaamistaan esim. suunnitelta- essa opintojen henkilökohtaistamista oppilaitoksessa. Koulutussopimus työpajalla antaa mahdollisuuden suorittaa osan tai kokonaan tutkinnosta omalla paikkakunnalla. Työpaja op- pimisympäristönä on todettu hyväksi ja yhteistyö eri oppilaitosten (JEDU, perusopetus) on ollut hyvää.

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP2018	TP2019	TP2020	TA2021	TA2021+M	TP2021	TA2022
Nettomenot € / asukas	37,95	33,76	38,69	36,70	36,7	42,58	36,70

4.

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

Namo	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TA2021	TP 2021	Poikkeama	TA2022
Toimintatulot	36 817	31 133	44 500	44 500	35 608	-8 892	37 500
Toimintamenot	-210 196	-225 843	-227 985	-227 985	-246 873	-18 888	-231 645
Toimintakate	-173 379	-194 709	-183 485	-183 485	-211 265	-27 780	-194 145

Toimintatuottojen toteutuminen
Toimintakulujen toteutuminen

80,0 %
108,3 %

Elinkeinopalvelut

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Elinkeinopalvelut sisältävät Pyhäjärven kaupungin ostamat elinkeinopalvelut Nihak:lta ja Pyhäjärven Kehitys Oy:lta sekä hankkeiden ja projektien osuuden.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP2019	TP2020	TA2021	TP2021	TA2022
Elinkeinotoimi € / asukas	92,8	98,9	72,9	56,9	77,0

3. PERUSTELUT

Kaupunginhallituksessa 14.9.2020 päätettiin hyväksyä muutokset elinkeinopalveluiden järjestämismalliin. Elinkeinojen kehittäjän työaika jakaantuu 50 % kaupungin elinkeinotoimen ja 50 % Pyhäjärven Kehitys Oy:n välille. Nihak ry:lta ostetaan 0,5 htv yrityspalvelupäällikön palvelua.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP2019	TP2020	TA2021	TA2021 +muutos	TP2021	Poik- keama	TA2022
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatuotot	256 031	483 835	469 301	469 301	324 452	-144 849	77 750
Toimintamenot	-732 650	-981 560	-833 689	-833 689	-606 828	226 861	-458 999
Toimintakate (netto)	-476 619	-497 725	-364 388	-364 388	-282 376	82 012	-381 249
Poistot ja arvonalent.							
Tehtävän kokonaiskust.	-476 619	-497 725	-364 388	-364 388	-282 376	82 012	-381 249

Toimintatuottojen toteutuminen
Toimintakulujen toteutuminen

69,1 %
72,8 %

**Pyhäjärven kaupungin hallinnoimat ja sen osallisena olevat
kehittämishankkeet vuosina 2020-2022**

		TP2020	TA2021	TP2021	TA2022
9302	Maanal. innov.verkoston perust.hanke (BSUIN)	-20 000			
9306	SUMU – Suuntana muutos -hanke	-4 631			
6315	Callio Underground Rescue -hanke	-69 649	-5 672	27 245	-22 943
6317	Towards carbon neutral municipalities and regions		-3 060	0	-3 060
6320	Callio Edible Insects from Mine	1 066	0	11 599	
6323	Callio Energy Park		-10 000	-75 709	-8 250
6300	Muut hankkeet	-1 678	-20 000	-1 446	-20 000
	Yhteensä	-94 892	-38 732	-38 311	-54 253

Uudistuva ja osaava Suomi 2021 - 2027 ohjelma ja EU:n alue- ja rakennepoliitiikan ohjelma

Uudistuva ja osaava Suomi 2021 - 2027 ohjelman ja EU:n alue- ja rakennepoliitiikan ohjelmakauden 2021 - 2027 kansallinen valmistelu on käynnissä. Alueellista valmistelua tehdään kahdella suuralueella: Itä- ja Pohjois-Suomessa sekä Etelä- ja Länsi-Suomessa. Itä- ja Pohjois-Suomen alueeseen kuuluvat Pohjois-Pohjanmaa, Lappi, Kainuu, Keski-Pohjanmaa, Etelä-Savo, Pohjois-Savo ja Pohjois-Karjala. Itä- ja Pohjois-Suomen alueellista valmistelua johtaa Pohjois-Pohjanmaan liitto. Kansallista valmistelua johtaa Työ- ja elinkeinoministeriö.

Ohjelman sisällöt ja rahoitus

Suomen alue- ja rakennepoliitiikan ohjelmaa tullaan rahoittamaan Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) ja Euroopan sosiaalirahaston (ESR+) tuella. Uutena rahastona ohjelmaan tulee EU:n oikeudenmukaisen siirtymän rahasto (JTF). Arvio koko Suomen EAKR- ja ESR EU-rahoituksesta on noin 1,5 mrd. €. Arvio koko Suomen JTF-rahoituksesta on noin 422 milj. €.

EU:n alue- ja rakennepoliitiikan ohjelmakauden 2021 - 2027 toimeenpano käynnistyy Suomessa 1.11.2021, jolloin Uudistuva ja osaava Suomi -ohjelman toteutus Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) ja Euroopan sosiaalirahaston (ESR) osalta alkaa. Oikeudenmukaisen siirtymän rahaston (JTF) ja vähävaraisille suunnatun aineellisen avun osalta toimeenpano käynnistyy vuoden 2022 alkupuolella.

EAKR-rahoitus kohdennetaan pk-yritysten yritystukiin, julkisten toimijoiden elinkeinoelämää edistäviin innovaatiohankkeisiin, digitalisaatioon, ilmastotoimiin, kuten uusiutuvan energian edistämiseen, energiatehokkuuteen, ilmastonmuutokseen sopeutumiseen ja kiertotalouteen, sekä elinkeinoelämää tukeviin pienimuotoisiin liikenneinfrastruktuurihankkeisiin. ESR-rahoituksella tuetaan työllisyyttä, osaamista, työelämän kehittämistä, osallisuutta ja yhdenvertaisuutta.

JTF-rahoitus kohdennetaan Pohjois-Pohjanmaan oikeudenmukaisen siirtymäsuunnitelman mukaisiin toimiin. Rahaston tarkoitus on lieventää turpeen energiakäytön vähentämisestä syntyviä aluetaloudellisia ja sosioekonomisia haittavaikutuksia. JTF-rahastosta tuetuilla toimilla tuetaan talouden monipuolistamista ja uusien työpaikkojen luomista. Rahoitusta kohdennetaan EAKR-rahoitusta vastaavalla tavalla mm. pk-yritystukiin ja julkisten toimijoiden elinkeinoelämää edistäviin innovaatiohankkeisiin, sekä ESR-rahoitusta vastaavalla tavalla osaamisen kehittämiseen.

Ohjelmassa on yhteensä seitsemän toimintalinjaa:

- Innovatiivinen Suomi, EAKR
- Hiilineutraali Suomi, EAKR
- Saavutettavampi Suomi (vain Itä- ja Pohjois-Suomi), EAKR
- Työllistävä, osaava ja osallistava Suomi, ESR+
- Sosiaalisten innovaatioiden Suomi, ESR+
- Aineellista puutetta torjuva Suomi, ESR+
- Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto (JTF).

6315 Callio Underground Rescue -hanke
--

Hankkeen hallinnoija: Pyhäjärven kaupunki

	TP2018	TP2019	TP2020	TA2021	TP2021	TA2022
Toimintatuotot		86 601	333 225	162 050	247 410	
Toimintamenot		-31 535	-402 874	-167 722	-220 165	
Toimintakate (netto)		55 066	-69 649	-5 672	27 245	

Kaupunginhallitus 24.9.2018 § 246

Maanalaisten tilojen onnettomuuksiin liittyy paljon erityispiirteitä, jotka saattavat vaikuttaa ihmisten työturvallisuuteen ja pelastushenkilöstön käyttäytymiseen. Tällaisia ovat mm. vaikeudet hahmottaa maanalainen tila ja eri osien keskinäisiä yhteyksiä, mikä voi vaikeuttaa lyhimmän turvaan johtavan kulkureitin löytämistä. Savukaasujen nouseminen ylöspäin, kuiluihin, porrashuoneisiin ja tunneleihin voi myös vaikeuttaa poistumista, ellei tilojen ja turvaopasteiden suunnittelussa asiaan ole kiinnitetty riittävästi huomiota.

Callio Underground Rescue -hankkeen yleisluontoisena päätavoitteena on hyödyntää Euroopan syvimmän tunnetun paikan, Pyhäsalmen kaivoksen ainutlaatuiset maanalaiset olosuhteet elinkeinorakenteen monipuolistamiseksi kehittämällä henkilö- ja työturvallisuusalan toimijoille ympärivuotista testaus- ja palvelutoimintaa tarjoava koulutuskeskus. Tavoitteena on kehittää valtakunnallisestikin merkittävän koulutus-, harjoittelu-, kehittämis- ja innovaatioympäristön sekä konkreettinen uusi työturvallisuuden johtamismalli.

Hankkeen osatavoitteina on

- Karakterisoida Pyhäsalmen maanalainen kaivosinfra harjoittelu- ja koulutustarpeisiin.
- Kartoittaa turvallisuusteknologian ja kriittisen viestintäteknologian testaustarpeet.
- Kehittää kuilu- ja tunnelipelastuksen harjoitusrata esimerkiksi 400m tasolle kaivokseen.
- Kehitetään maanalaisten tilojen työturvallisuuden digitaalinen oppimisympäristö.
- Kehittää ISO 45001 työterveys- ja työturvallisuus-järjestelmästandardin mukainen johtamismalli.
- Kehittää uusia palvelukonsepteja ja liiketoimintamalli syntyvälle toiminnalle.

Hankkeen käytännön toteuttaminen tehdään työpakettien kautta. Työpakettien avulla hankkeen tekeminen on työnositettu pienempiin osiin, jotta nämä osat voitaisiin tunnistaa ja luokitella paremmin. Koko hankkeen työ jaetaan hierarkkisesti pienempiin, hallittavissa oleviin elementteihin, joilla on selkeät suoritusoikeudet ja vastuut. Nämä tehtäväelementit eli työpaketit ovat itsenäisiä, eivätkä välttämättä riipu toisistaan. Työpaketit ovat helppo aikatauluttaa ja budjetoida ja tarvittaessa myös jakaa toteuttajaorganisaatioittain. Työpaketeista muodostuu koko projektin kokonaisuus.

Hankkeen työpaketit ovat seuraavat:

- TP1 Projektin hallinta, viestintä ja tulosten levittäminen.
- TP2 Asiakasyritysten tarvekartoitus ja kaivosinfran karakterisoinnit vastaamaan tarpeita.
- TP3 Turvallisuusteknologian ja kriittisen viestintäteknologian testaustarpeiden selvitys.
- TP4 Kuilu- ja tunnelipelastuksen harjoitusradan kehittäminen.
- TP5 Maanalaisten tilojen työturvallisuuden digitaalisen oppimisympäristön kehittäminen.
- TP6 ISO 45001 työterveys- ja työturvallisuus-järjestelmästandardin mukaisen johtamismallin kehittäminen.
- TP7 Koulutuskeskuksen palvelukonseptien ja liiketoimintamallin selvittäminen.
- TP8 Pilotti-investointi: Maanalainen onnettomuus - peruskurssin toteuttaminen.

Hankkeen päärahoittaja myönsi jatkoa hankkeen toteutusajalle. Hanke toteutetaan aikavälillä 1.1.2019 - 30.9.2022 yritysten ja tutkimus- koulutus tai kehittämisorganisaatioiden yhteistyönä. Hankkeelle haetaan Euroopan aluekehitysrahaston hankerahoitusta. Pyhäjärven kaupungin rahoitusosuus hankkeesta on vuosille 2019 - 2022 yhteensä 25.000 euroa.

6317 Towards carbon neutral municipalities and regions -hanke

	TP2018	TP2019	TP2020	TA2021	TP2021	TA2022
Toimintatuotot						
Toimintamenot		-3 060		-3 060	0	-3 060
Toimintakate (netto)		-3 060		-3 060	0	-3 060

CANEMURE toteuttaa konkreettisia ilmastonmuutoksen hillintää tukevia toimenpiteitä hankkeen ydinalueilla. Hanke vahvistaa ilmastonmuutoksen hillintätöiden jatkuvuutta ja verkostoyhteistyötä alueellisten yhteistyöelimien sekä keskitetyn palvelukeskuksen (expert platform) kautta. Life IP Canemure synnyttää uusia ilmastonmuutoksen hillintää tukevia hankkeita ja prosesseja. Hankkeen ydinalueita ovat Uusimaa, Tampereen seutu, Varsinais-Suomi, Päijät-Häme, Etelä-Karjala, sekä Pohjois-Pohjanmaa. Hankkeessa on mukana 23 partneria. Mukana on kuntia, kuntien kehitysyhtiötä ja alueellisia toimijoita, tutkimus- ja koulutuslaitoksia, sekä yrityksiä.

Kaupunkien konkreettiset toimenpiteet liittyvät rakennettuun ympäristöön ja aluesuunnitteluun, energiatehokkuuteen ja puhtaaseen teknologiaan, liikenteeseen, kotitalouksien kulutukseen ja vähähiilisiin hankintoihin. Tutkimuslaitosten toimenpiteissä pyritään löytämään suometsille ja turvemaille kustannustehokkaita ratkaisuja maatalouden ja metsätalouden päästöjen vähentämiseen, kehittämään palvelu ilmastonmuutoksen sopeutumisen mallille apuun kaupunkisuunnittelussa. Lisäksi tarkastellaan kierrätysbetonin mahdollisuuksia toimia hiilinieluna.

Expert platform tuottaa kunnille, hallinnolle, yrityksille ja kansalaisille työkaluja, palveluita ja kasvihuonekaasujen päästövaikutusarvioita, jotka tukevat Energia- ja ilmastostrategian ja Keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelman toteuttamista. Expert platform tuottaa myös tutkimustietoa parhaiden käytäntöjen toteuttamisen esteistä. Expert platformissa ovat mukana SYKEN johdolla Tampereen teknillinen Yliopisto, Luonnonvarakeskus ja ilmatieteen laitos.

6320 Callio Edible Insects from Mine

Hankkeen toteuttaja: Pyhjärven kaupunki

	TP2018	TP2019	TP2020	TA2021	TP2021	TA2022
Toimintatuotot			123 217	47 000	44 204	
Toimintamenot			-122 151	-47 000	-32 605	
Toimintakate (netto)			1 066	0	11 599	

Callio edible insects from Mine - hankkeen päätavoitteena on yhdistää Euroopan syvin tunnettu paikka, Pyhäsalmen kaivosympäristö, sekä kestävä ja tehokas hyönteisruoantuotanto maanalaisessa tilassa kiertotalouden periaattein. Tuloksena kehitetään ja testataan syötävien hyönteisten suljetun ruoantuotantojärjestelmän prototyyppi kaivoksessa, joka

- tarjoaa uutta tietoa ja taitoa teollisen kokoluokan hyönteistuotannon testaamiseen lähellä asutusta,
- simuloi paineistettuihin Marsin laavatunneloihin perustettua ihmisyhdyskuntaa ja
- kehitettävä konsepti voidaan hankkeen päätyttyä monistaa myös muihin maanalaisiin tiloihin Suomessa ja ulkomailla.

Hankkeen toteutusajaksi oli 01.12.2018 – 31.5.2021.

6323 Callio Energy Park

	TP2018	TP2019	TP2020	TA2021	TP2021	TA2022
Toimintatuotot				161 350	32 838	24 750
Toimintamenot				-171 350	-108 547	-33 000
Toimintakate (netto)				-10 000	-75 709	-8 250

Hankkeessa toteutetaan teknisiä- ja liiketaloudellista toteutussuunnittelua sekä vaatimusmäärittelyjä ja mallinnetaan Callio Energy Park -liiketoimintakonsepti tavoitteiden saavuttamiseksi vuoteen 2025 mennessä.

Tavoitteina on

1. Konseptin kokonaisenergiataseen mallintaminen
2. Energiayhteisön tarvitseman paikallisen sähkösiirtoverkon toteutussuunnittelu kaivosalueelle
3. Uuden houkuttelevan toimintaympäristön ja -mallin luominen teollisen mittakaavan investoinneille
4. Kylmäelintarvikkeiden rahtiterminaalin toteutussuunnittelu

Lopputuloksena syntyy kokonaisenergiataseeltaan yksi Suomen houkuttelevimpia yritysalueita, joka luo Pyhäsalmen kaivosinfrastruktuurille uutta elinkaarta sekä auttaa Pyhäjärven rakennemuutoksen hallintaa uusien elinkeinomahdollisuuksien luomisessa.

Hankkeen alkuperäinen toteutusaika oli 31.12.2021 saakka. Hankkeen päärahoittaja on myöntänyt toteutusajalle jatkoa 30.6.2022 saakka.

6300 Talousarviovuonna alkavat projektit

	TP2018	TP2019	TP2020	TA2021	TP2021	TA2021
Toimintatuotot						
Toimintamenot	-15 949	-20 323	-20 000	-20 000	-1 446	-20 000
Toimintakate (netto)	-15 949	-20 323	-20 000	-20 000	-1 446	-20 000

Vuoden 2021 toteuma sisältää Pohjois-Pohjanmaan yrittäjien Kasvun kartta -hankkeen kuntarahoitusosuuden, Pro Agria Oulu ry:n Avaimet yrittäjyyteen -hankkeen kuntarahaosuuden sekä Oulun kaupungin laskuttaman kuntarahoitusosuuden Pohjois-Pohjanmaan työllistymistä edistävästä monialaisesta yhteispalvelusta.

Selänne-palvelut

Hyvinvointipalvelut, Pyhäjärven palvelut	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021	TA 2022
Toimintatulot	642 281	658 021	572 200	597 990	517 125
Toimintakulut	-5 996 600	-5 916 558	-6 929 260	-6 060 007	-6 609 754
Poistot	-21 915	-8 569	-9 500	-3 674	-8 450
Yhteensä	-5 376 234	-5 267 106	-6 366 560	-5 465 691	-6 101 079

Terveys- ja vanhuspalvelut, Pyhäjärven palvelut	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021	TA 2022
Toimintatulot	2 343 031	2 612 137	1 965 970	2 090 053	1 936 200
Toimintakulut	-21 999 738	-22 818 430	-21 731 520	-22 847 271	-22 334 628
Poistot	-97 644	-51 175	-70 770	-28 430	-26 800
Yhteensä	-19 754 351	-20 257 468	-19 836 320	-20 785 648	-20 425 228

Ympäristö- ja rak.valvonta Pyhäjärven palvelut	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021	TA 2022
Toimintatulot	145 661	154 135	67 000	71 939	81 800
Toimintakulut	-372 334	-399 826	-473 990	-431 127	-452 060
Poistot	-1 678	-1 925	-1 800	-2 129	
Yhteensä	-228 351	-247 616	-408 790	-361 318	-370 960

Yht. Pyhäjärven palvelut (ei sis. hallintoa)	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021	TA 2022
Yhteensä	-25 358 935	-25 772 190	-26 611 670	-26 612 657	-26 897 267

Hallinto, Pyhäjärven palvelut	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021	TA 2022
Toimintatulot					
Toimintakulut	-558 159	-566 202	-638 924	-662 227	-672 846

Yhteensä Pyhäjärven maksuosuus	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021	TA 2022
Yhteensä	-25 917 094	-26 338 392	-27 260 774	-27 274 884	27 570 113

Ppky Selänne Pyhäjärven palvelut yht.	TP 2019	TP 2020	TA 2021 LTA 2021	TP 2021	TA 2022
Pyhäjärven maksuos. Selänteelle	-25 917 094	-26 338 392	-27 260 774	-27 274 884	-27 570 113
Eläkemenoper. maksut	-562 573	-577 057	-465 192	-496 236	-481 000
STM:n koronatuot				378 891	
Muut kustannuspaik. kohdistetut menot	-106 610	-113 189	-30 900	-36 618	-24 000
Selänne palvelut yht. (sis.eläkemenop)	-26 586 277	-27 028 638	-27 756 866	-27 428 847	-28 075 113

PERUSPALVELUKUNTAYHTYMÄ SELÄNNE

Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen jäsenkuntia ovat Haapajärven ja Pyhäjärven kaupungit sekä Reisjärven kunta. Kärämäen kunta erosi kuntayhtymästä 1.1.2015 alkaen ja otti järjestämisvastuun itselleen. Tuottamisvastuussa on yksityinen sote-palveluiden tuottaja. Kärämäen kunta on osajäsen 1.1.2015 alkaen erillisten sopimusten mukaan ympäristö- ja rakennusvalvontapalveluiden osalta. Kuntayhtymä Selänteen tehtäväksi ja vastuulle on annettu järjestää asukkaille lain säätämät sosiaali- ja terveydenhuolto- ja erikoissairaanhoidon palvelut. Lisäksi kuntayhtymä Selänteen tehtävänä ja vastuulla on järjestää ympäristöterveydenhuollon, ympäristösuojelun, maa-aineslain, rakennusvalvonnan ja korjausneuvonnan palvelut. Selänteen tukipalveluissa hoidetaan atk-palvelut, taloushallinnon ja palkanlaskennan tehtävät.

Kuntayhtymän ylimpänä päätöksentekokoelimenä toimii yhtymävaltuusto. Sen tehtävät vastaavat kuntalain 14 §:n mukaisesti kuntien valtuustojen tehtäviä.

Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen talous

Seuraavassa taulukossa Pyhäjärven erikoissairaanhoidon kustannusten toteutuminen kustannuspaikoittain vuosina 2018 – 2021.

	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021
Erikoislääkärit	-214 452	-194 328	-148 850	-175.730
Dialyysiyksikkö	-106 312	-121 641	-297 428	40 012
Aluesairaala	-1 606 206	-1 472 262	-1 428 735	-1 628 058
Keskussairaala	-5 176 226	-5 586 294	-5 261 017	-5 615 168
Psykiatrinen hoito	-511 903	-462 117	-1 029 682	-858 579
Yksityiset sairaalat	-71 013	-36 537	-40 293	-35 285
Yhteensä	-7 686 111	-7 873 179	-8 206 005	-8 272 808

Vuodelle 2021 on tehty korjauskirjaus dialyysiyksikön kustannuksiin 169.901 euroa, joka kohdistuu vuoden 2020 dialyysiyksikön kustannuksiin.

Selänteen jäsenkuntien asukaslukujen kehitys vuosina 2016 – 2020

Jäsenkunnat	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2020
Haapajärvi	7 332	7 251	7 147	7 010	6 896
Pyhäjärvi	5 446	5 337	5 248	5 131	5 033
Reisjärvi	2 854	2 813	2 743	2 718	2 710
Yhteensä	15 632	15 401	15 138	14 859	14 639

Alueen keskeisiä haasteita on vanheneva ja vähenevä väestö. Syntyvyys osassa jäsenkuntia on maakunnan ja maan keskiarvoja runsaampaa.

Jäsenkuntien kustannusten jakautuminen, %:a kokonaiskustannuksista	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021
Haapajärvi	42,2 %	44,3 %	43,7 %	44,3 %
Kärämäki	0,3 %	0,2 %	0,4 %	0,3 %
Pyhäjärvi	40,2 %	38,2 %	38,3 %	38,6 %
Reisjärvi	17,3 %	17,2 %	17,6 %	16,8 %

Pyhäjärven kaupungin Selänteen maksuosuuksien kehitys vuosina 2018 - 2021

	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021
Pyhäjärven maksuosuudet €	-25 750 169	-25 917 094	-26 338 392	-27 274 884
Muutos edelliseen vuoteen, €	602 301	166 925	421 298	936 492
Muutos edelliseen vuoteen, %	+2,4	+0,65	+1,63	+3,6

ALUEELLISET MAASEUTUPALVELUT

Vastuuelin: Maaseutulautakunta
Vastuuhenkilö: Maaseutujohtaja Pasi Liikanen

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen tehtävänä on suorittaa erityislainsäädännöllä kunnan tehtäviksi määrätty maaseutuelinkeinoviranomaistehtävät ja lisäksi toteuttaa vapaaehtoista maaseutuelinkeinojen kehittämistyötä resurssien asettamissa rajoissa. Yhteistoiminta-alueeseen kuuluvat Pyhäjärven ja Haapajärven kaupungit sekä Reisjärven kunta.

Pyhäjärven kaupunki on maksajavirastosopimuksessa sitoutunut hoitamaan sille siirretyt maksajavirastotehtävät Euroopan unionin komission delegoidun asetuksen (EU) N:o 907/2014 (ns. maksajavirastoasetuksen) mukaisesti.

2. TOIMINNAN JA TALOUDEN TAVOITTEET

Kaupunginvaltuusto on 7.12.2020 § 81 hyväksynyt talousarviovuoden 2021 toiminnalliset tavoitteet, sitovat määrärahat, tuloarvion ja tunnusluvut.

Strateginen tavoite 2. ELINVOIMASTA JA HYVINVOINNISTA PITOVOIMAA		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Kantokykyinen palvelutuotanto	Maatilojen suunnitelmallista kehittymistä tuetaan	Sukupolvenvaihdoksia ja maatilojen investointeja seurataan.
Mukaan vetävä toimintakulttuuri	Viljelijätapaamisia säännöllisesti ajankohtaisista aiheista	Järjestetään tai osallistutaan viljelijätapaamisten järjestämiseen ainakin 4 kertaa vuoden aikana – toteutui etänä
Mukaan vetävä toimintakulttuuri	Tiedotteita viljelijöille ajankohtaisista aiheista	Tiedottamista laajennetaan kuntien sosiaalisen mediaan. Toteutui osin, oma some ei lisäarvoa.

Strateginen tavoite 3. KAUPUNKIKONSERNIN TASAPAINOINEN TALOUS JA KONSERNIYHTIÖIDEN ROOLI ELINVOIMAN EDISTÄMISESSÄ		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Henkilöstön osaamisen ja jaksamisen kehittäminen	Henkilöstöpolitiikka mukautuu työntekijöiden asuinpaikkaan	Omaehtoisen koulutuksen tukeminen varauduttaessa hallinnon muutoksiin – koulutukset koronan vuoksi etänä 2021.

Strateginen tavoite 4. ALUEELLINEN YHTEISTYÖ JA VUOROVAIKUTUS		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Alueellinen yhteistyö vastaamaan elinvoimatyön haasteita	Pyhäjärven maaseutupalvelut huolehtii yt-alueen viljelijöiden tukien maksut oikein ja ajallaan	Maksajavirastosopimuksen edellytykset täytetään. Toteutui.

Tavoite / toimenpide	Seuranta / mittari
1.aktiivitulojen säilyminen (414)	401 aktiivituloa
2.peltohehtaarien säilyminen (23.335)	23.430 hehtaaria
3.maksetun tuen määrä (19.969.260)	20.198.521 euroa
4.tukipäätösten lukumäärä (3.207)	3.095 kirjallista päätöstä

Tunnusluku / mittari	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Aktiivitulat	437	428	422	414	406	406	401

3. PERUSTELUT

Toimivien maatilojen lukumäärän väheneminen on jatkunut, mutta viljelystä luopuneiden tilojen maatalousmaa on säilynyt viljelyssä. Vuosi on edelleen ollut koronapandemian vuoksi hyvin erikoinen, eli lähikontakteja ja kokoontumisia on jouduttu välttelemään. Pandemian vuoksi öljyn pörssihinta oli vuonna 2020 alhaalla, mutta hinta lähti voimakkaaseen nousuun vuoden 2021 kesällä. Öljyn hinnan nousun, poikkeuksellisen kuivuuden vuoksi heikon satovuoden ja kohonneiden viljan hintojen vuoksi loppuvuodesta tilat olivat syöksymässä kustannuskriisiin. Tiloille maksettavan tuen ennakon maksuprosentin Ruokavirasto piti edellisvuoden korotetulla tasolla, ja suurin osa tuista on maksettu tiloille vuoden viimeisen neljänneksen aikana. Sukupolvenvaihdoksia tai uusia viljelijöitä on edellisen vuoden hakuajan jälkeen Haapajärvellä 1 tilalla, Pyhäjärvellä 2 tilalla ja Reisjärvellä ei tapahtunut sukupolvenvaihdoksia. Osakeyhtiöittämiä alueella oli 3 tilalla.

Maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen toiminnasta aiheutuva kustannus muodostuu pääosin henkilöstökuluista (90%). Toimielimen aiheuttama kustannus jaetaan kuntien välisen sopimuksen mukaisesti sopimuskunnille ja Pyhäjärven kaupunki laskuttaa muita sopijakuntia.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021	Poikkeama	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatuotot	189 217	191 406	194 991	228 000	193 259	-34 741	228 000
Toimintamenot	-189 217	-191 406	-194 991	-228 000	-193 259	34 741	-228 000
Toimintakate (netto)	0	0	0	0	0	0	0

Toimintatuottojen toteutuminen 84,8 %
Toimintakulujen toteutuminen 84,8 %

Tehtävät on voitu toteuttaa suunnitellun budjetin mukaisena ja jokaisessa yhteistoiminta-alueen kunnassa on toiminut toimihenkilöiden loma-aikojen järjestelyjä lukuun ottamatta virka-aikainen asiakaspalvelu koko tilivuoden ajan.

Vuonna 2021 tiloille maksetun tuen määrä on ollut 20.198.521,76 euroa (v. 2020 20.139.549), josta Haapajärvelle 7.663.183,59 euroa, Pyhäjärvelle 4.987.028,52 euroa ja Reisjärvelle 7.548.309,65 euroa.

Maaseututoimi on vuoden 2021 aikana huolehtinut valtuustojen päätösten mukaisesti maksullisen lomituksen avustuksen maksujen valmistelusta tukeen oikeutetuille yrittäjille. Tukea on maksettu de minimis avustuksena maatalouden alkutuotannon alalla toimiville mikroyrityksille ja sen varmistamiseen, että työvoimaa hyödynnetään parhaalla mahdollisella tavalla. Tuki on mahdollistanut lomittajien työtä Haapajärvellä noin 5289 lomitustuntia, Reisjärvellä noin 4851 lomitustuntia ja Pyhäjärvellä on tuetusti tehty noin 4197 tuntia. Lomituksen tukea on maksettu Haapajärvellä 67, Pyhäjärvellä 40 ja Reisjärvellä 70 karjatalousyrittäjälle.

Pyhäjärven ja Haapajärven kaupunginvaltuustot ja Reisjärven kunnanvaltuusto hyväksyivät yksimielisesti maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen muodostamisen ao. kuntien kesken järjestämisvastuun vastaanottavana kuntana ollessa Pyhäjärven kaupunki sekä yhteistoimintasopimuksen kuntien järjestettäväksi säädettyjen lakisääteisten maaseutuhallintotehtävien 1.1.2013 alkaen sekä muiden maaseudun kehittämisspalvelujen järjestämisestä. Pyhäjärven kaupunginvaltuusto on hyväksynyt yhteistoiminta-alueen kokouksessaan 27.6.2012 ja yhteistoimintasopimuksen 29.10.2012.

HYVINVOINTIPALVELUT

Vastuuelin: Hyvinvointilautakunta
Vastuhenkilö: Hyvinvointijohtaja

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Hyvinvointilautakunta vastaa varhaiskasvatuksesta, esiopetuksesta, perusopetuksesta, toisen asteen koulutuksesta, koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnasta sekä taiteen perusopetuksesta. Opetustoimen lisäksi lautakunta vastaa kansalaisopiston ja vapaa-aikapalvelujen tuottamisesta. Vapaa-aikapalvelut sisältävät liikuntatoimen, kulttuuritoimen, nuorisotoimen ja kirjaston palvelujen tuottamisen.

Tavoitteena on antaa lapsille turvallinen kasvuympäristö ja nuorille edellytykset jatko-opintoihin ja turvata kaikenikäisten mahdollisuudet elinikäiseen oppimiseen ja elämän eri tilanteissa tarvittavien tietojen ja taitojen kehittämiseen sekä luoda edellytyksiä kuntalaisten fyysisen ja psyykkisen hyvinvoinnin edistämiseksi.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Strateginen tavoite 1. SAAVUTETTAVUUDESTA, INFRASTRUKTUURISTA JA OSAAMISESTA VETOVOIMAA

TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Liikenne- ja tietoliikenneyhteydet työelämän ja vapaa-ajan muutokseen vastaamassa	Liikunnan verkkovalmennus Verkkoliikuntaryhmä kotikuntoilijoille	Toteutui keväällä 2021, aktiivisia käyttäjiä yhteensä n. 70. Syksyllä käyttöön otettiin Trainero -digitaalinen valmennusohjelmisto.
Resurssiviisas Pyhäjärvi	Perusopetuksen ryhmäkoot pidetään taloudellisesti ja pedagogisesti tehokkaina. Oppilashuollon resurssit on turvattu <ul style="list-style-type: none"> - koulupsykologi - kaksi kuraattoria - kouluterveydenhuolto - perheneuvola Maksuton varhaiskasvatus	Opetusryhmien keskip koko 18 opp./ryhmä: jäi alle tavoitteen Tuntikehys perusopetuksessa 2,0 h/oppilas: meni hieman yli tavoitteen, JOPO-luokka mukana kevään osalta. Toteutunut HYTE-indikaattorit kehittyivät positiivisesti TEA-viisarin tulos yli 70 pistettä Toteutunut Osallistumisaste 75 %
Viihtyisä elinympäristö	Nuorisotoimen toimintaympäristön kehittäminen	Uusi harraste- ja kerhotila 2021 ei toteutunut

Strateginen tavoite 2. ELINVOIMASTA JA HYVINVOINNISTA PITOVOIMAA

TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Hyvinvoiva kasvuyhteisö	Etsivä nuorisotyö kaupungin omana toimintana Monipuolinen aktiviteettien tarjonta -matalankynnyksen liikuntaryhmät ja tapahtumat lapsille, nuorille, aikuisille ja ikäihmisille -lasten arkiliikuntaryhmien ylläpitäminen Kirjasto-monitoimitilasta rakentuu monikäyttötila kaupungin eri sektoreiden, yhdistysten sekä yhteisöjen käyttöön.	Yhteistyön paraneminen toimijoiden välillä on toteutunut Toteutui osittain. Koronan vuoksi ryhmäliikunta oli kevään tauolla. Kesällä ja syksyllä ohjausryhmiä oli yhteensä 10 kpl, joissa liikkui viikottain 200-250 kuntalaista. Uutta kirjasto-monitoimitilaa ei vielä ole, mutta nykyinen tila mahdollistaa mm. pienten tapahtumien järjestämisen

<p>Sivistyksestä virtaa</p>	<p>Varhaiskasvatuksen toimintaympäristön edelleen kehittäminen</p> <ul style="list-style-type: none"> - henkilöstön osaaminen - asiakaskysely - LOISTO-verkoston osallistuttu - lasten erityistarpeisiin vastattu <p>Laadukas perusopetus</p> <p>Lukiokoulutus turvattu</p> <p>Poikkihallinnollisen yhteistyön kehittäminen hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi</p> <p>Lasten kulttuuriviikot</p> <p>Vanhustenviikon tapahtumienkoordinointi ja digitaalisten mahdollisuuksien hyödyntäminen</p> <p>Kulttuurikasvatussuunnitelma osana perusopetusta</p>	<p>-Henkilöstön koulutusaste nousut päiväkodeissa: Koulutustaso laskenut.</p> <p>-Uusissa rekrytoinneissa ei ole pätevää henkilökuntaa saatu, esimerkiksi Hiisimuorin hoiva, vakan avustajilla ei myöskään ole alalle koulutusta. Osa vaka lastenhoitajista epäpäteviä</p> <p>-Määräaikaisen henkilöstön väheneminen: Määräaikaisen henkilöstön määrä noussut.</p> <p>-Koulun oppilashuoltoa hyödynnetty, erityisvarhaiskasvatuksen opettajan palvelua käytössä</p> <p>Päättötodistus 100 % oppilaista Jatko-opiskelupaikka kaikille</p> <p>Yo-tulokset hieman alemmat maan keskitasoon verrattuna.</p> <p>Uusi opetussuunnitelma otettu käyttöön: toteutunut - LOPS 2021 otettu käyttöön 1.8.2021</p> <p>Houkuttelevuutta parannettu/oppilasmäärä kasvanut: toteutunut, opiskelijat: 1.8.2020 = 64, 1.8.2021=78</p> <p>Kulttuurin TEAviisarin 2021 pisteet 71 v.2019 45). Taiteen perusopetukseen osallistuvien lasten/nuorten suhteellinen osuus alle 18-vuotiasta v.2021 19,98 % (v.2020 16,06 %).</p> <p>Pohjois-Pohjanmaan liiton kehittämistehtävän mukaiselle Kulttuurikeno-hankkeelle OKM rahoitus.</p> <p>POPKulta verkostotapaamisiin sekä Osallisuusverkostotapaamisiin osallistuminen</p> <p>Lastenkulttuuriviikot peruttiin koronaepidemian vuoksi.</p> <p>Vanhustenviikon toteuttajatahoja 11 ja osallistujia 493; yksi digitapahtuma PP Kesäyliopiston kautta. Kulttuuripalvelut vastaavat viikon tapahtumakoordinoinnista.</p> <p>Kulttuurikasvatussuunnitelmatyö aloitettu</p>
<p>Kantokykyinen palvelutuotanto</p>	<p>Maksuttomat liikuntapalvelut:</p> <ul style="list-style-type: none"> - liikuntasalivuorot lapsille ja nuorille - alle 19 v uintivuorot (ti & pe) - erityisuintikortti - Time Out! kuntosali ja uinti varusmiespalvelukseen valmistuville 	<p>Toteutuivat normaalisti. Maksuttomat palvelut ovat säilyttäneet suosionsa:</p> <p>Kävijämäärät 21.10. – 31.12.2021</p> <ul style="list-style-type: none"> -alle 19 v uintivuorot, 728 käyntikertaa -alle 19 v kuntosalivuorot, 163 käyntikertaa -erityisuintikortti, 355 käyntikertaa -Time Out!, 26 käyntikertaa
<p>Mukaan vetävä toimintakulttuuri</p>	<p>Seurojen ja järjestöjen toiminta-avustukset ja juniorituki</p> <p>Liikuntaraadin kokoontumiset (järjestöt, seurat, yrittäjät)</p>	<p>Toteutuivat normaalisti. Avustuksia jaettiin yhteensä 20.000 euroa, joista 2.500 e oli junioritukea.</p> <p>Ei toteutunut.</p>

	<p>Yhteistyötapaamiset eri toimijatahojen kesken paikkakunnalla ja alueellisesti</p> <p>Edistetään kulttuuripalvelujen saavutettavuutta ja lisätään eri ikäryhmien osallisuutta tapahtumien lisäämisen / kehittämisen kautta</p>	<p>Yhteistyötapaamiset eri toimijatahojen kanssa paikkakunnalla ja alueellisesti jatkuneet. Tapaamiset pääosin Teamsin kautta koronaepidemian vuoksi.</p> <p>Tapahtumien kävijämäärät alentuneet edelleen koronaepidemian vuoksi v. 2021/ 2157. Tapahtumia voitiin toteuttaa kesällä ja alkusyksystä alkaen.</p> <p>Yhteistyössä eri toimijoiden kanssa toteutettu Euroopan kulttuuriympäristöviikon tapahtuma sekä Ennalta ehkäisevän päihdetyön viikon tapahtumakokonaisuus</p>
Luonnon hyödyntäminen hyvinvoinnin rakentamisessa	<p>Lasten ja nuorten retket ja leiritoiminta</p> <p>Luontoliikuntaan ja metsäluonnon saavutettavuuteen panostaminen</p>	<p>Kesäleirit toteutuivat suunnitellusti</p> <p>Osallistujamäärä on ollut hyvä</p> <p>Tapahtumien määrä on ollut suunniteltua vähemmän</p> <p>Osallistujien määrä ollut hyvä</p> <p>Työryhmä aloittanut luontoliikuntakohteiden ja reitistöjen tilannekartoituksen. Kysely kyläyhdistyksille kylien alueilla olevista luontoliikuntakohteista keväällä 2021.</p>

**Strateginen tavoite 3. KAUPUNKIKONSERNIN TASAPAINOINEN TALOUS
JA KONSERNIYHTIÖIDEN ROOLI ELINVOIMAN EDISTÄMISESSÄ**

TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Kestävät ja vaikuttavat investoinnit	Taiteen prosenttiperaatteen soveltaminen kirjasto-monitoimitalohankkeessa viihtyisyyden ja vetovoimaisuuden lisäämiseksi.	Huomioidaan rakentamisessa/ ei huomioida rakentamisessa Ei toteutunut, sillä hanketta ei ole vielä toteutettu

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP2018	TP2019	TP2020	TA2021	TP2021	TA2022
Nettomenot €/asukas	1 893,58	1 970,90	1 957,11	1 993,90	2 017,71	2 142,55

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TA 2021 +muutos	TP 2021	Poikkeama	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatuotot	407 976	346 446	251 855	251 855	412 263	160 408	439 949
Toimintamenot	-10 520 204	-10 188 232	-10 121 405	-10 190 905	-10 424 148	-233 243	-11 045 609
Toimintakate	-10 112 228	-9 841 786	-9 869 550	-9 939 050	-10 011 885	-72 835	-10 605 660
Laskenn. kustannukset							
Poistot	-8 352	-8 352			-8 360	-8 360	
Kokonaiskust.	-10 120 580	-9 850 138	-9 869 550	-9 939 050	-10 020 246	-81 196	-10 605 660

Toimintatuottojen toteutuminen
Toimintakulujen toteutuminen

163,7 %
102,3 %

Hyvinvointipalvelujen hallinto

Vastuuelin: Hyvinvointilautakunta
Vastuuhenkilö: Hyvinvointijohtaja

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Hyvinvointipalvelujen hallinnon tehtävänä on tukipalvelujen tuottaminen varhaiskasvatukselle, opetustoimelle ja vapaa-aikatoimelle sekä sivistyslautakunnan valmistelu- ja esittelytehtävät.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP2018	TP2019	TP2020	TA2021	TP2021	TA2022
Nettomenot €/asukas	41,22	43,41	40,60	42,79	43,24	48,0

3. PERUSTELUT

Hyvinvointipalvelujen hallintoon sisältyy hyvinvointilautakunnan kokoukset, hyvinvointijohtajan, toimistosihteerin ja arkistosihteerin (40 %) tehtävät kuluineen. Lisäksi hallinnon alla on henkilöstön koulutusmäärärahat.

Henkilöstömuutoksia tapahtui hyvinvointijohtajan tehtävässä. Syksyllä tehtävää hoidettiin vi-ransijaisuutena ja uusi hyvinvointijohtaja aloitti työssään 15.12.2021.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP2019	TP2020	TA2021	TA2021+ muutos	TP2021	Poik- keama	TA2022
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatuotot		600					
Toimintamenot	-214 573	-204 923	-213 992	-213 992	-214 573	-581	-237 649
Toimintakate (netto)	-214 573	-204 323	-213 992	-213 992	-214 573	-581	-237 649
Poistot ja arvonalent.	-8 352	-8 352			-8 360	-8 360	
Tehtävän kokonais-kust.	-222 925	-212 675	-213 992	-213 992	-222 933	-8 941	-237 649

Toimintakulujen toteutuminen

100,3 %

Varhaiskasvatus

Vastuuelin: Hyvinvointilautakunta

Vastuuhenkilö: Hyvinvointijohtaja

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Varhaiskasvatuksen tavoitteena on yhteistyössä perheen kanssa edistää alle kouluikäisen lapsen tasapainoista kasvua, kehitystä ja oppimista. Päivähoitomuodoista perhe voi valita perhepäivähoidon, ryhmäperhepäivähoidon tai päiväkotihoidon.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021	TA 2022
Nettomenot €/asukas	342,31	362,28	387,52	427,33	473,11	476,52

3. PERUSTELUT

Talousarvioon ei ole varattu varhaiskasvatusmaksuja pyhäjärvisiltä perheiltä. Vieraskuntalaisilta laskutetaan lautakunnan päättämän päivätaxan mukaan maksut. Lasten kotihoidon tuen korvaussummaa on tarkistettu toteuman mukaisesti. Toimintamenoissa näkyy varhaiskasvatuksen henkilöstön mitoittukseen tulleet muutokset päiväkodeissa.

Vuoden aikana useisiin ryhmiin saatiin ryhmäavustajat. Avustajien palkkaamiseen on käytetty osittain hankerahoitusta. Ryhmäavustajat ovat helpottaneet mm. koronan vuoksi runsaasti tehtyjä sijaisjärjestelyitä. Mentoriopettaja/varajohtaja -järjestelmän kehittäminen alkoi. Mentoriopettajan palkkaamiseen saatiin hankerahoitus.

Eskareiden avoimen varhaiskasvatuksen aamu- ja iltapäivätoiminta käynnistyi remontin myötä Ollintiellä kerrostalossa. Toiminnassa mukana 18 lasta. Vakasta toimintaa pyörittää kaksi varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa. Perusopetuksen puolelta aamujen siirtymissä yksi työntekijä kaverina kävelymatkalla, samoin iltapäivällä.

Päiväkoti Hoijakan vuororyhmän viikonloppujen ja juhlapyhien ruokakuljetuspalvelu ostetaan (11/2021 alkaen) Tenhusen Liikenteenne Oy:ltä.. He kuljettavat ruoan vuorohoitoyksikköön terveyskeskuksen keittiöltä.

Varhaiskasvatuksen erityisopettajan työpanos nousi yhdellä päivällä alkuvuodesta 2021. Tekee nyt kolme päivää kuukaudessa Pyhäjärven vakassa. Palvelu ostetaan Daisyltä. Varhaiskasvatuksen kuraattori työskentelee yhden päivän viikossa varhaiskasvatuksessa. Moniammatillinen lapsen kasvun tukiryhmä perustettiin alkuvuodesta 2021. Hoijakan piharemontti syksyllä 2021.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TA 2021 +muutos	TP 2021	Poikkeama	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatuotot	203 547	167 799	79 000	79 000	90 081	11 081	147 068
Toimintamenot	-2 063 884	-2 118 166	-2 215 666	-2 285 166	-2 437 649	-152 483	-2 505 848
Toimintakate (netto)	-1 860 337	-1 950 367	-2 136 666	-2 206 166	-2 347 568	-141 402	-2 358 780
Kokonaiskustannukset	-1 860 337	-1 950 367	-2 136 666	-2 206 166	-2 347 568	-141 402	-2 358 780

Toimintatuottojen toteutuminen

114,0 %

Toimintakulujen toteutuminen

106,7 %

Varhaiskasvatuksen hallinto

Vastuuelin: Hyvinvointilautakunta

Vastuhenkilö: Hyvinvointijohtaja, varhaiskasvatuksen ohjaaja, päiväkotien johtajat

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Varhaiskasvatuksen hallinnon tehtävänä on koordinoida päivähoidon kysyntä ja tarjonta perheiden kannalta mahdollisimman hyvin sekä vastata päivähoitotoimiston palveluista ja päivähoidon laskutuksesta.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021	TA 2022
Nettomenot €/asukas	15,91	16,79	18,59	11,06	15,82	14,07

3. PERUSTELUT

Varhaiskasvatuksen hallintoon on kirjattu varhaiskasvatuksen ohjaaja ja keskitetysti koko varhaiskasvatuksen ATK-palvelujen kustannukset ja koko henkilöstön koulutusmäärärahat. Varhaiskasvatuksen ohjaaja ja päiväkodin johtajat vastaavat palvelutoimiston toiminnasta. Maksuttomaan varhaiskasvatukseen siirtyminen on vähentänyt hallinnon työvoimatarvetta. Varhaiskasvatuksen hallinnon toiminta on ollut taloudellisesti ja toiminnallisesti tavoitteiden mukaista.

Varhaiskasvatuksen ohjaajan työt siirtyneet Päiväkoti Hoijakan johtajalle keväällä 2021.

Henkilöstömuutoksista johtuen, kaikki hallintotehtävät siirtyivät syksyllä Hoijakan johtajalle.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TA 2021 +muutos	TP 2021	Poik- keama	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatuotot		11 000	29 000	29 000	38 000	9 000	77 000
Toimintamenot	-86 234	-104 568	-83 784	-83 784	-116 518	-32 734	-146 684
Toimintakate (netto)	-86 234	-93 568	-54 784	-54 784	-78 518	-23 734	-69 684
Kokonaiskustannukset	-86 234	-93 568	-54 784	-54 784	-78 518	-23 734	-69 684

Toimintatuottojen toteutuminen

131,0 %

Toimintakulujen toteutuminen

139,1 %

Päiväkodit ja erityisvarhaiskasvatus

Vastuuelin: Hyvinvointilautakunta
Vastuhenkilö: Päiväkodin johtajat

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Päiväkotitoiminnan tavoitteena on vaalia lapsuutta ja tarjota lapsille turvallinen ja innostava kasvuympäristö päiväkodissa sekä tukea lapsen hyvinvointia yhteistyössä huoltajien kanssa. Erityisvarhaiskasvatus tarkoittaa päivähoidossa tapahtuvaa varhaista ja erityistä tukea.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021	TA 2022
Nettomenot €/asukas	234,84	254,53	279,27	310,85	325,52	328,63

3. PERUSTELUT

Käytössä on kaksi päiväkotia ja niissä yhteensä kuusi päiväkotiryhmää (neljä Hoijakassa ja kaksi Muksuteekissa). Molemmissa päiväkodeissa on oma päiväkodinjohtaja. Vuorohoito on toteutettu Hoijakassa. Erityislastentarhanopetuksessa hyödynnettiin opetustoimen oppilashuollon henkilöstön tukitoimia sekä osittain ostopalvelua.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TA 2021 +muutos	TP 2021	Poik- keama	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatuotot	153 051	124 514	40 000	40 000	47 870	7 870	63 568
Toimintamenot	-1 460 108	-1 530 059	-1 594 297	-1 600 797	-1 663 094	-62 297	-1 690 302
Toimintakate	-1 307 057	-1 405 545	-1 554 297	-1 560 797	-1 615 224	-54 427	-1 626 734
Kokonaiskustannukset	-1 307 057	-1 405 545	-1 554 297	-1 560 797	-1 615 224	-54 427	-1 626 734

Toimintatuottojen toteutuminen

119,7 %

Toimintakulujen toteutuminen

103,9 %

Perhepäivähoito

Vastuuelin: Hyvinvointilautakunta
Vastuhenkilö: Päiväkodinjohtaja (Muksuteekki)

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Perhepäivähoito on eri-ikäisistä lapsista koostuvassa, pienessä ryhmässä tapahtuvaa varhaiskasvatusta, jossa korostuvat perushoito ja leikki viihtyisässä kasvuympäristössä. Perhepäivähoitoa toteutetaan kotona tai ryhmäperhepäivähoitopaikoissa.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021	TA 2022
Nettomeno €/asukas	91,59	90,95	89,65	119,31	131,77	133,48

3. PERUSTELUT

Kotona toimivia perhepäivähoitajia on kaksi henkilöä. Lisäksi perhepäivähoitoa annetaan kahdessa Ruotasella toimivassa ryhmäperhehoitoryhmässä. Ryhmäpäivähoito aloitti toiminnan uusissa tiloissa 1.8.2020 Ruotasen koululla.

Varhaiskasvatuksen tulojen toteuma on ylittänyt asetetut tavoitteet pääosin muille kunnille myytävien palvelujen kasvamisen vuoksi. 1.8.2020 alkaen pyhäjärvisiltä perheiltä ei peritä varhaiskasvatusmaksuja.

Ruotasen ryhmis aloitti uudella nimellä Hiisimuorin hoivana. Hiisimuorin hoivan uusi ryhmä aloitti remontin myötä toiminnan 27.12. (8-paikkainen) Tänne rekrytoitiin kolme uutta työntekijää.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TA 2021 +muutos	TP 2021	Poikkeama	TA 2022
Tuloarviot ja määrät.							
Toimintatuotot	50 496	32 285	10 000	10 000	4 211	-5 789	-6 500
Toimintamenot	-517 543	-483 539	-537 585	-600 585	-658 037	28 175	-668 862
Toimintakate (netto)	-467 047	-451 254	-527 585	-590 585	-653 826	22 386	-662 362
Kokonaiskustann.	-467 047	-451 254	-527 585	-590 585	-653 826	22 386	-662 362

Toimintatuottojen toteutuminen

42,1 %

Toimintakulujen toteutuminen

109,6 %

Perusopetus

Vastuuelin: Hyvinvointilautakunta

Vastuuhenkilö: Hyvintointijohtaja, rehtorit

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Perusopetukseen kuuluvat esiopetus, perusopetuksen 1–9-luokat, koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta, taiteen perusopetus sekä koulun oppilashuoltotoiminta. Tavoitteena on antaa nuorille edellytykset jatko-opintoihin ja taata turvallinen oppimisympäristö sekä laadukkaat tukipalvelut.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021	TA 2022
Oppilasmäärä ka. kalenteriv	542	547	545,5	532	541	526,5
Nettomenot €/oppilas	10 753,97	10 710,87	10 385,33	10 393,59	10 295,55	10 852,87
Tuntikehys/oppilas	2,2	2,04	2,08	2	2,32	2
Opetusryhmien keskipöytä	13	15,6	16	16	15,47	16

3. PERUSTELUT

Alakoulun opetus toteutetaan Ikosen koulun alaisuudessa. 0–4. – luokat toimivat Ikosen koulun tiloissa ja 5. ja 6 – luokkalaiset Keskuskoululle saneeratuissa opetustiloissa yhdessä yläkoulun kanssa. Molemmassa tiloissa toimii yhteensä neljä pienluokkaa, joista kaksi pidennetyn opetuksen ryhmää.

Perusopetuksen oppilasmäärissä ei ole tapahtunut oleellisia muutoksia edelliseen vuoteen verrattuna. Oppilashuollossa on toiminut kaksi kuraattoria ja psykologi.

Aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestetään Ikosen koululla. Syksystä 2020 lähtien pidennetyn opetuksen piirissä olevien useiden pienempien oppilaiden aamu- ja iltapäivähoito on siirtynyt varhaiskasvatuksen puolelta Ikosen koululle, mistä johtuen henkilöresurssin tarve on lisääntynyt. Syystä, että moni tarvitsee oman henkilökohtaisen ohjaajan jatkuvasti.

Salmen koulun matematiikan siiven remontti valmistui keväällä 2021 ja opiskelu uusissa tiloissa (erikoisluokat FK- ja KU-opiskeluun, tietokonehuone ja uusitut erityisopetuksen tilat) alkoi syksyllä 2021.

Syksyllä 2021 aloitettiin kotitalousluokkien ja kahden tavallisen luokan remontti. Lukuvuodelle 2021-2022 saatiin käyttöön yksi kotitalousluokka väistötiloihin, mikä vähensi kotitalouden opetusta. Kahden perusluokkatilan puuttumisen takia yläkoulu on käyttänyt aiempaa enemmän lukion tiloja.

Syksyllä 2021 JOPO-luokka siirtyi väliaikaisesti pois toiminnasta, eikä Salmen koululla ole lukuvuoden 2021–2022 aikana toimivaa pienryhmää.

3. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TA 2021 +muutos	TP 2021	Poikkeama	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatuotot	126 977	91 136	84 882	84 882	197 441	112 559	161 731
Toimintamenot	-5 985 825	-5 756 331	-5 614 274	-5 614 274	-5 767 332	-153 058	-5 875 772
Toimintakate	-5 858 848	-5 665 195	-5 529 392	-5 529 392	-5 569 891	-40 499	-5 714 041
Lask. kustann.							
Kustannukset	-5 858 848	-5 665 195	-5 529 392	-5 529 392	-5 569 891	-40 499	-5 714 041

Toimintatuottojen toteutuminen

232,6 %

Toimintakulujen toteutuminen

102,7 %

Toisen asteen koulutus

Vastuuelin: Hyvinvointilautakunta

Vastuuhenkilö: Lukion rehtori

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Toisen asteen koulutus pitää sisällään lukio-opetuksen sekä ammatillisen koulutuksen. Kaupunki vastaa lukio-opetuksesta ja tavoitteena on antaa nuorille hyvät edellytykset jatko-opintoihin.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP2021	TA 2022
Oppilasmäärä ka. painotettu	81,33	70	64,83	64	70,25	76
Nettomenot €/oppilas	10.320,23	12.346,35	13.842,25	13 596,31	12 793,91	12 711,14
Kurssit/oppilas	1,9	2,24	2,4	2,0	2,3	1,9

3. PERUSTELUT

Koko lukio on toiminut 1-sarjaisena, mutta etenkin suuri lukion aloittaneiden ryhmä on pyritty jakamaan kahdeksi pienemmäksi opetusryhmäksi. Uusi opetussuunnitelma on edellyttänyt digitaalisten opetusvälineiden ja uuden oppimateriaalin hankintaan panostamista sekä opettajien täydennyskoulutusta. Siirtyminen maksuttomaan toiseen asteeseen syyslukukauden alussa on lisännyt oppimateriaalikustannuksia.

Harrasteakatemian toiminta jatkunut viiden lajin voimin, suosituin laji on ollut esports. Etälukioyhteistyö on jatkunut toisen ja kolmannen vuoden opiskelijoiden osalta, lisäksi lukiolaisille tarjottu mahdollisuus Oulun ammattikorkeakouluopintoihin lukion ohessa. Koronapandemian aiheuttamaa oppimisvajetta on pyritty korjaamaan OPH:n Tuella tavoitteeseen-hankkeen avulla. Opiskelijoiden hyvinvointia on parannettu myös uusilla ergonomisilla luokkakalusteilla.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TA 2021 +muutos	TP 2021	Poikkeama	TA 2021
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatuotot	25 277	30 928	26 273	26 273	59 891	33 618	26 270
Toimintamenot	-889 522	-928 321	-896 437	-896 437	-958 663	-62 226	-992 317
Toimintakate	-864 245	-897 393	-870 164	-870 164	-898 772	-28 608	-966 047
Kustannukset	-864 245	-897 393	-870 164	-870 164	-898 772	-28 608	-966 047

Toimintatuottojen toteutuminen

228,0 %

Toimintakulujen toteutuminen

106,9 %

Kansalaisopisto

Vastuuelin: Hyvinvointilautakunta
Vastuuhenkilö: Jokilatvan Opiston rehtori

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Kansalaisopistopalvelut ostetaan Haapajärven kaupungin ylläpitämältä Jokilatvan Opistolta. Opisto tarjoaa toimialueensa väestölle monipuolisia ja korkeatasoisia opiskelumahdollisuuksia. Opetuksen saatavuus turvataan hajauttamalla opetus koko toiminta-alueelle ja pitämällä kurssimaksut kohtuullisina.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021	TA 2022
Nettomenot €/asukas	14,63	17,21	15,98	16,98	17,36	15,59
Opetustunnit/vuosi	3 818	3 765	3 058	3 600	3 370	3 600
Ilmoittautuneet opiskelijat	1 599	1 621	1 455	1 750	1 238	1 600

3. PERUSTELUT

Toimintaympäristössä ei ole tapahtunut oleellisia muutoksia. Nettokustannukset kaupungin osalta pienentyivät talousarvioon verrattuna johtuen poikkeusolojen supistuksista. Opetustuntien määrä jäi tavoitteesta samoin kuin opiskelijamäärä poikkeusoloista johtuen.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TA 2021 +muutos	TP 2021	Poik- keama	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatuotot							
Toimintamenot	-88 420	-80 432	-84 948	-84 948	-86 180	-1 232	-77 117
Toimintakate (netto)	-88 420	-80 432	-84 948	-84 948	-86 180	-1 232	-77 117
Kustannukset	-88 420	-80 432	-84 948	-84 948	-86 180	-1 232	-77 117

Toimintakulujen toteutuminen

101,5 %

Vapaa-aikapalvelut

Vastuuelin: Hyvintointilautakunta

Vastuhenkilö: Hyvinvointijohtaja

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Vapaa-ajan palvelujen alle kuuluvat liikunta- nuoriso- ja kulttuuritoimen toiminnot sekä kirjaston toiminta. Tavoitteena on tuottaa laaja-alaisesti kuntalaisten fyysisistä ja psyykkistä hyvinvointia edistäviä palveluja kaikille ikäryhmille asuinpaikasta riippumatta.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021	TA 2022
Nettomenot €/asukas	223,24	238,71	249,91	206,87	177,23	237,86

3. PERUSTELUT

Vapaa-aikapalveluille suurimman haasteen aiheutti edelleen vuoden 2021 aikana koronapandemia. Tämä rajoitti toimintoja ja tapahtumien järjestämistä. Muutoin toimintoja pystyttiin kehittämään aktiivisesti sekä löytämään uusia toimintamuotoja niin pandemiarajoitusten ajalle kuin myös jatkuvaan uudistamiseen.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TA 2021 +muutos	TP 2021	Poik- keama	TA 2021
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatuotot	52 174	55 984	61 700	61 700	64 849	3 149	104 880
Toimintamenot	-1 277 979	-1 100 060	-1 096 088	-1 096 088	-959 751	136 337	-1 282 314
Toimintakate (netto)	-1 225 805	-1 044 076	-1 034 388	-1 034 388	-894 902	139 486	-1 177 434
Kustannukset	-1 225 805	-1 044 076	-1 034 388	-1 034 388	-894 902	139 486	-1 177 434

Toimintatuottojen toteutuminen

105,1 %

Toimintakulujen toteutuminen

87,6 %

Liikuntatoimi, uimahalli, monitoimihalli

Vastuuelin: Hyvinvointilautakunta
Vastuuhenkilö: Vapaa-ajanohjaaja (liikunta)

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Pyhäjärven liikuntatoimi tekee työtä tavoitteenaan saavuttaa terveempi ja liikkuvampi Pyhäjärvi. Tavoitteisiin vastataan järjestämällä monipuolisia, matalan kynnyksen liikuntaryhmiä ja tapahtumia lapsille, nuorille, työikäisille ja ikäihmisille. Liikuntatoimi tukee paikallisten urheiluseurojen ja järjestöjen toimintaa toiminta-avustuksilla ja/tai ohjauspanoksella.

Pyhäjärven uimahalli tarjoaa kuntalaisille edulliset ja monipuoliset vesiliikunnan palvelut. Uimahallin alakerrassa toimii kunnallinen kuntosali ajanmukaisine laitteineen. Monitoimihalli tarjoaa koululaisille luistelupuitteet läpi talven. Uusimpana liikuntapaikkana käyttöön otettiin Honkavuoren tennishalli.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021	TA 2022
Liikuntatoimi						
Nettomenot €/asukas	19,06	20,97	23,47	19,34	17,71	19,80
Uimahalli						
Käyntejä	30 587	29 049	8 984	15 000		34 000
Nettomenot €/asukas	51,34	51,12	39,90	28,17	14,01	49,40
Monitoimihalli						
Nettomenot €/asukas	24,55	28,30	28,52	28,17	28,40	28,36
Tennishalli						
Nettomenot €/asukas					0,64	1,60

3. PERUSTELUT

Liikuntatoimi on järjestänyt toimintaa poikkeusolot huomioiden kaikille ikäryhmille laadukkaasti ja matalan kynnyksen periaatteella. Ohjaustoiminta oli koronan vuoksi pysähdyksissä kevätkauden, jona aikana kuntalaisille tarjottiin mahdollisuus harrastaa liikuntaa etänä, verkkovalmennusryhmässä. Aktiivisimmat verkkoliikkuajat palkittiin aktiivisuusrannekein. Tämän lisäksi kaupungin internet-sivuilla oli tarjolla sähköisiä liikunnan ohjausvideoita. Syksyllä uutena käyttöön otettiin digitaalinen valmennusohjelmisto Trainero, jota hyödynnetään sähköisten kuntoiluohjelmien laatimisessa. Tapahtumista vain Pyhäjärvi pyöräily ja ikäihmisten liikuntapäivä järjestettiin normaalisti.

Syyskuussa liikuntapalveluiden ohjaustoiminta käynnistyi normaaliin tapaan yhteensä 10 ryhmän voimin. Ryhmistä kolme oli suunnattu lapsille ja nuorille, kolme ikäihmisille, kolme työikäisille ja yksi erityisryhmille. Liikuntapalveluiden tarjoamissa ohjatuissa liikuntaryhmissä liikkui viikoittain 200-250 kuntalaista.

Liikuntatoimijoiden tasavertaisuus huomioiden, myös liikuntapalveluiden aikuisliikunnan ryhmät tulivat maksullisiksi syyskuussa. Kausimaksu (40,00 €/syyskausi, 40,00 €/kevätkausi) oikeuttaa osallistumaan kaikkiin liikuntapalveluiden ohjausryhmiin. Ikäihmisille suunniteltu liikuntapassi otettiin puolestaan käyttöön lokakuussa, uimahallin avauduttua. Liikuntapassiin (35 €/6kk) sisältyvät rajaton uimahallin ja kuntosalin käyttö, vesijumput sekä muut liikuntapalveluiden ohjausryhmät. Liikuntapassin saavat lunastaa kaikki 65-vuotta täyttäneet Pyhäjärven kuntalaiset tai vaihtoehtoisesti alle 65-vuotiaat, joilla on työeläketodistus. Erityisryhmät ja pitkäaikaissairaat voivat kriteerien täytyessä hakea maksutonta erityisuintikorttia.

Lasten ja nuorten liikuntasalivuorot, liikuntaryhmät, uimakoulutoiminta sekä uinti- ja kuntosalivuorot säilyivät maksuttomina. Kutsuntaikäiset nuoret ja varusmiehet harjoittelivat myös kuntosalilla maksutta (Time out! -palvelu).

Koronan pysäyttämä liikuntaneuvonta käynnistettiin syksyllä uudelleen yhteistyössä PPKY Selänteen kanssa. Vapaa-ajanohjaaja antoi liikuntaneuvontaa maanantaisin klo 10.00–13.00 välisenä aikana terveyskeskuksen tiloissa. Liikuntaneuvontaan saavutaan terveydenhoitoalan ammattilaisten ajanvarauksella. Päämääränä on ohjata asiakkaita erilaisissa terveyteen ja toimintakykyyn liittyvissä tavoitteissa, kuten painonhallinnassa, liikunnan aloittamisessa tai muissa perusliikuntataitojen kehittämisessä. Vastaanotolle ovat tervetulleita sekä lapset, nuoret, aikuiset että ikäihmiset.

Uimahalli avautui palovahingon jälkeen yleisölle lokakuussa. Remontin yhteydessä saimme käyttöömmä uusittujen tilojen/välineiden lisäksi nykyaikaisen kassa- ja kulunvalvontajärjestelmän. Hinnastoon tehtiin pieniä korotuksia vastaamaan remontinjälkeistä palvelutasoa. Avajaiset olivat suunnitellusta aikataulusta myöhässä, joten kävijämäärätavoitteet eivät toteutuneet odotetusti. Siitä huolimatta uimahallissa liikkui 21.10.–31.12. välisenä aikana yhteensä 7250 asiakasta.

Syksyllä toteutetusta työntekijäkrytoinnista emme saaneet apua uimahallin työntekijäpuolaan. Sisäisillä tehtävämuutoksilla ja määräaikaisilla työsopimuksilla saimme koululaisten uimaopetukset ja yleisöuinnin palvelutarjontaan normaalisti. Uimahallissa työskenteli kaksi uimavalvojaa, yksi osa-aikainen uimaopettaja sekä osa-aikainen kassatyöntekijä. Viikonloput pidettiin suljettuina. Joulukuussa uimahalli ja kuntosali suljettiin aluehallintoviranomaisen toimesta.

Liikuntapalveluiden talouden toteuma oli odotetusti positiivinen. Aikuisliikunnan maksullisuus ylitti liikuntapalveluiden tuotot. Menot alittuivat, koska uimahalli päästiin avaamaan vasta lokakuun lopulla.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TA 2021 +muutos	TP 2021	Poikkeama	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatuotot	50 670	14 452	22 400	22 400	32 091	9 691	53 500
Toimintamenot	-566 195	-476 997	-400 874	-400 874	-333 677	67 197	-544 473
Toimintakate	-515 525	-462 547	-378 474	-378 474	-301 586	76 888	-490 973
Kustannukset	-515 525	-462 547	-378 474	-378 474	-301 586	76 888	-490 973

Toimintatuottojen toteutuminen

143,3 %

Toimintakulujen toteutuminen

83,2 %

Nuorisopalvelut

Vastuuelin: Hyvintointilautakunta
Vastuuhenkilö: Vapaa-ajanohjaaja (nuoriso)

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Nuorisopalvelun tavoitteena on yhteistyötahojen kanssa kehittää ja luoda virikkeellinen, turvallinen ja toimiva kasvuympäristö pyhäjärvisille nuorille kasvun ja kehityksen kannalta sekä tarjota jokaiselle nuorelle tasapuoliset lähtökohdat vapaa-aikatoiminnalle.

Tavoitteena on saada nuoret valvottuun toimintaan mukaan sekä aktiivisesti kehittämään Pyhäjärven toimintaa nuoria koskevissa asioissa ja tapahtumissa. Nuorisopalvelut kuuluvat eri työryhmiin, jotka vaikuttavat nuorten asioissa. Nuorten vaikuttaja -ryhmän tehtävänä on tuoda nuorten tuomia asioita esille päättäjille, seurata nuoria koskevia asioita, suunnitella ja toteuttaa nuorille suunnattuja tapahtumia.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021	TA 2022
Nettomenot €/asukas		41,84	32,42	39,31	33,67	37,14

3.

PERUSTELUT

Nuorisopalvelun tehtävänä on pyörittää talotoimintaa nuorisotilassa sekä hankkia ja vastata tilan kalustosta sekä käyttövuoroista. Tiloissa on toimisto ja varastotilat nuoriso- ja liikuntapalveluilla, 4H:lla ja etsivällä nuorisotyöllä sekä kokoustila. Tilat ovat olleet nuorten käytössä pääsääntöisesti iltaisin ja viikonloppuisin. Nuorisotila on ollut avoinna nuorille melkein koko vuoden ajan. Koronapandemian takia on joitakin ajanjaksoja jouduttu pitämään tiloja suljettuna tai kävijämäärää rajoitettu. Nuorisotilat ovat olleet yhdistyksien ja järjestöjen käytössä aamupäivisin ja kokoustila iltaisin. Tilat ovat olleet muilta toimijoilta suljettuna eri pituisia ajanjaksoja korona pandemian johdosta. Tilojen kalustoa on uusittu tarpeen mukaan. Nuorisopalvelut on ollut järjestämässä erilaisia tapahtumia, retkiä, leirejä eri toimijoiden kanssa, jotka on suunnattu lapsille ja nuorille. Toimintoihin on osallistunut hyvin lapsia ja nuoria. Nuorisopalvelut on ollut mukana erilaisissa kaupungin tapahtumissa ja on ollut mukana järjestelyissä muiden toimijoiden tapahtumissa ja näin tukenut heidän toimintaansa. Kalustoa on hankittu tarpeiden mukaan toimintaan.

Koulunuorisotyötä on toteutettu yläkoululla ja tehty aikaisempaa enemmän myös alakoulun oppilaille. Koulunuorisotyön tavoitteet ovat nousseet ja merkitys kasvanut pandemian johdosta. Koulunuorisotyötä on toteutettu keväällä enemmän kuin syksyllä, koska koululla oli nuorisotyöntekijä kokoaikaisesti koulupäivän aikana. Syksyllä on pystytty toteuttamaan ryhmäytymisiä ja jonkin verran välitunti toimintaa. Oppilashuollon kanssa on pidetty yhteisiä toimintoja. Lapsille ja nuorille on tarjolla monenlaista toimintaa eri toimijoilta, joita nuorisopalvelut on tukenut avustuksilla. Nuorten vaikuttajaryhmän toiminta on ollut haastavaa saada toimimaan, koska nuorten sitoutuminen toimintaan on hiipunut. Nuorisopalvelut on tarjonnut yläkoululaisille työelämään tutustumispaikkoja.

Etsivää nuorisotyötä on toteutettu kaupungin omana palveluna vuoden 2020 alusta. Vuonna 2021 yhteydenottopyyntö tuli 58 nuoresta, joista tavoitettuja oli 56, tavoitetuista 30 oli naisia. Asiakkuuksiin nuoret ohjautuivat useimmiten oman yhteydenoton kautta, joka tehtiin sähköisen median kautta tai puhelimitse. Ryhmätoimintaa järjestettiin yhteistyössä Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen kanssa. Lisäksi tiivis yhteistyö ja säännölliset käynnit nuorten työpaikalla toteutuivat suunnitellusti. Etsivä nuorisotyö on ollut edustettuna myös Pyhäjärven kaupungin ehkäisevän päihdetyön työryhmässä, joka työstää kaupungin ehkäisevän päihdetyön suunnitelmaa. Etsivä nuorisotyöntekijä on osallistunut aktiivisesti erilaisiin verkossa järjestettäviin koulutuksiin sekä osallistunut alueellisiin etsivien nuorisotyöntekijöiden tapaamisiin.

Nuorisopalvelut on ollut mukana eri työryhmissä paikallisesti kuin alueellisesti, jotka käsittelevät nuorten asioita. Työntekijät ovat käyneet eri koulutuksia oman ammatin kehittämiseen liittyen. Työntekijöille on järjestetty työnohjausta ja työhyvinvointia. Vuosi on ollut haasteellinen pandemian takia, joka näkyy toimintojen toteutuksissa, osallistujien määrissä sekä budjetin toteutuksessa, joka alittui noin 15 %.

4.

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TA 2021 +muutos	TP 2021	Poikkeama	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatuotot	1 484	30 954	29 300	29 300	30 000	700	31 800
Toimintamenot	-216 340	-194 161	-225 888	-225 888	-197 068	28 820	-215 664
Toimintakate	-214 856	-163 207	-196 588	-196 588	-167 068	29 520	-183 864
Kustannukset	-214 856	-163 207	-196 588	-196 588	-167 068	29 520	-183 864

Toimintatuottojen toteutuminen
Toimintakulujen toteutuminen

102,4 %
87,2 %

Kulttuuripalvelut

Vastuuelin: Hyvinvointilautakunta
Vastuuhenkilö: Kulttuurisihteeri

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Laki kuntien kulttuuritoiminnasta astui voimaan 1.3.2019. Laki vahvistaa kulttuurin merkitystä ja asemaa kunnan peruspalveluna. Kunnan kulttuuritoiminnan tehtävänä on edistää kulttuuritoiminnalla kulttuurin ja taiteen tekemistä, harrastamista, saatavuutta ja käyttöä sekä taide- ja kulttuurikasvatusta ja kulttuuriperintöä.

Lain tavoitteina on mm. tukea ihmisen mahdollisuuksia luovaan ilmaisuun ja toimintaan sekä kulttuurin ja taiteen tekemiseen ja kokemiseen; edistää kaikkien väestöryhmien yhdenvertaisia mahdollisuuksia ja osallistumista kulttuuriin, taiteeseen ja sivistykseen; vahvistaa väestön hyvinvointia ja terveyttä sekä osallisuutta ja yhteisöllisyyttä kulttuurin ja taiteen keinoin; luoda edellytyksiä paikallisen ja alueellisen elinvoiman kehittymiselle ja sitä tukevalle luovalle toiminnalle kulttuurin ja taiteen keinoin.

Laissa korostuu kuntien kulttuuritoiminnan monimuotoisuus sekä yhteistyömahdollisuudet muiden toimialojen ja toimijoiden kanssa. Kunnan asukkaiden mahdollisuuksia osallistua ja vaikuttaa kunnan kulttuuritoiminnan kautta on haluttu vahvistaa.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021	TA 2022
Nettomenot €/asukas	28,14	27,61	16,44	18,51	15,62	31,41

3. PERUSTELUT

Kulttuurituottajan työpanos on 80 % työajasta 1.9.2021 alkaen. Pohjois-Pohjanmaan kesäyliopistolle myydään 20 % kulttuurituottajan työpanoksesta.

Kaupunki on sitoutunut nykyisten vakiintuneiden kulttuuri- ja taidetapahtumien järjestämiseen. Kaupunki on hakenut uusia tapahtumia toimialueidensa ja ulkopuolisten yhteistyötahojen kanssa hyvinvointia ja terveyttä edistävän, osallisuutta tukevan sekä syrjäytymistä ehkäisevän kulttuuritarjonnan mahdollistamiseksi.

Edistetty poikkihallinnollisen yhteistyön kehittämistä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä vastaavien toimijoiden kanssa. Hoivamuusikko- ja päiväkotimuskaripilottien aloittamista on valmisteltu. Kulttuuripalveluiden sekä eri tapahtuma- ja järjestötoimijoiden välistä keskustelua on edistetty yhteistapaamisten kautta.

Paikallisen kulttuuriperinnön ylläpitoa ja käyttöä on edistetty. Kirjaston toimiessa edelleen väistötiloissa vuoden 2021 aikana on pyritty löytämään uusia tapahtumapaikkoja kulttuuritilaisuuksien järjestämiseen. Kirjaston näyttelytiloissa on toteutettu eri taiteilijoiden näyttelyitä.

Koronaepidemian vuoksi määrättyjen kokoontumisrajoitusten ja suositusten takia kulttuuritapahtumat peruuntuivat alkuvuoden osalta. Kihupäiviä ei voitu toteuttaa tavanomaisella tavalla. Kihujen hengessä -tapahtumaviikko heinäkuun alussa sekä kulttuuritapahtumia alkusyksystä alkaen toteutettiin korona rajoitusten sallimissa puitteissa. Vuoden aikana tapahtumissa oli kävijöitä 2157.

Luontoliikunnan ja metsäluonnon saavutettavuuteen panostamisen -työryhmä on aloittanut luontoliikuntakohteiden ja reitistöjen tilannekartoituksen. Kysely kyläyhdistyksille kylien alueilla olevista luontoliikuntakohteista toteutettiin keväällä 2021.

Ehkäisevän päihdetyön suunnitelman valmistelu on aloitettu syksyllä 2021.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TA 2021 +muutos	TP 2021	Poik- keama	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatuotot	20	10 579	10 000	10 000	2 758	-7 242	19 580
Toimintamenot	-141 816	-93 338	-102 587	-102 587	-80 326	22 261	-175 060
Toimintakate	-141 796	-82 759	-92 587	-92 587	-77 568	15 018	-155 480
Kokonais- kustannukset	-141 796	-82 759	-92 587	-92 587	-77 568	15 018	-155 480

Toimintatuottojen toteutuminen

27,6 %

Toimintakulujen toteutuminen

78,3 %

Kirjastopalvelut

Vastuuelin: Hyvinvointilautakunta

Vastuuhenkilö: Haapajärven kirjastotoimenjohtaja

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Kirjasto on kaupungin kulttuuri- ja tietokeskus. Kirjasto tarjoaa pääsyn monipuolisiin tietopalveluihin, antaa valmiuksia tietoyhteiskunnan vaatimiin kansalaistaitoihin unohtamatta kirjaston perinteistä sivistys- ja kulttuuritehtävää.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021	TA 2022
Nettomenot €/asukas	61,66	68,86	71,89	73,34	67,15	70,12

3. PERUSTELUT

Kirjaston palvelut ostetaan Haapajärven kaupungilta. Haapajärven kaupunginkirjasto vastaa myös Pyhäjärven kaupungin kirjastopalveluista. Toiminnassa painotetaan yhteistyötä koulujen ja nuorisotoimen kanssa nuorten lukuharrastuksen lisäämiseksi.

Kirjasto toimii tällä hetkellä entisen ammattikoulun tiloissa, mikä ei ole saavutettavuudeltaan paras mahdollinen sijainti. Kirjastoon on järjestetty kuljetus keskustasta kerran viikossa.

Vuoden alussa Pohjois-Pohjanmaa oli koronatilanteessa edelleen kiihtymisvaiheessa, joten rajoitustoimet koskivat myös kirjastotoimintaa. Kirjastot saivat olla avoimena, mutta lainaus-toiminta rajoitettiin 15 minuutin pika-asioinniksi. Myös kirjastoauton kävijämäärää rajoitettiin, niin ettei kerralla autossa ollut 5 asiakasta enempää. Tapahtumia ei järjestetty, eikä koululuokkia otettu vastaan. Huhtikuun alussa pika-asiointi määräys poistui, jonka jälkeen asiakkaat saivat viettää kirjastossa aikaa normaalisti.

Kirjastokasvatussuunnitelman mukaiset kolmannen ja viime lukuvuonna koronasulun vuoksi vinkkaamatta jääneet nykyiset neljännen luokan oppilaat kirjavinkattiin etäviikkauksena. Lukudiplomeja suoritettiin jälleen erinomaisesti. Pyhäjärvellä lukudiplomin suoritti 128 oppilasta, mikä on 38 % 1–6 luokkalaisista oppilaista.

Pyhäjärvellä aloitettiin keväällä yhteistyönä liikuntapalveluiden kanssa liikuntavälineiden lainaaminen kirjaston kautta. Liikuntavälineiden lainaustoiminta on ollut aktiivista ja palvelu on ollut pidetty.

Alkuvuosi valmisteltiin uuden Jokikirjastojen kimpan aloittamista, ja toukokuussa kirjastot olivat kiinni 10.5–23.5., jona aikana kirjastojärjestelmät konvertoitiin yhteen. Kirikirjastot, Reisjärven kirjasto ja Tiekkökirjastot muodostivat yhteisen Joki-kirjastot kimpan. 31.5. aloitti toimintansa Joki-kirjastojen verkkokirjasto joki.finna.fi, josta asiakkaat saivat käytettävään huomattavasti kasvaneen kirjastokokoelman kirjastokortilla ja pin-koodilla.

Kainuun ja Pohjois-Pohjanmaan yhteinen e-kirjasto jatkoi kasvuaan. Palveluita tehtiin asiakkaille tutummaksi, ja opastettiin e-materiaalien käytössä. Tämän kautta voidaan tarjota kuntalaisille digitaalisia sisältöjä tasavertaisesti. Kirjastossa annettiin digitukea asiakkaille tarvittaessa.

Koulujen alettua elokuussa aloitettiin jälleen päivitettyjen lukudiplomien ja kirjaston kouluille tarkoitettujen palveluiden markkinointi ja toteutus. Syksyn aikana kirjaston perustoiminnot palautuivat lähes entiselleen. Tapahtumia ei vielä järjestetty koronatilanteen vuoksi.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TA 2021 +muutos	TP 2021	Poikkeama	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatuotot							
Toimintamenot	-353 629	-335 312	-366 739	-366 739	-348 679	18 060	-347 117
Toimintakate	-353 629	-335 312	-366 739	-366 739	-348 679	18 060	-347 117
Laskennalliset kustannukset							
Poistot							
Kokonaiskustannukset	-353 629	-335 312	-366 739	-366 739	-348 679	18 060	-347 117

Toimintakulujen toteutuminen

95,1 %

TEKNISET PALVELUT

Vastuuelin: Tekninen lautakunta
Vastuhenkilö: Tekninen johtaja Sami Laukkanen

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Tekninen toimi sisältää tekniselle toimelle varatut määrärahat sisältäen yhdyskuntatekniikan, tilapalvelut, työpajatoiminnan, ruokahuollon sekä palo- ja pelastustoimen.

Teknisen lautakunnan toimintaa on supistettu vastaamaan talouden tasapainottamisohjelman mukaisten toimenpiteiden myötä olevaan tilanteeseen. Kiristyneen taloustilanteeseen on haettu ratkaisuja, joilla haetaan säästöjä toiminnassa myös henkilöstökulujen säästöjen kautta.

Kaupungin investoinnit vähenivät merkittävästi v. 2021 ja myös suunnitelmavuosille. Maankäytön suunnittelu ja kaavoitus sekä maan hankinta on toiminut hyvin viime vuosina ja merkittäviä maankäytön suunnitteluhankkeita on saatu valmiiksi. v. 2021 maankäytön osalla ei ole alkamassa uusia kaavahankkeita. Tuulivoiman yleiskaavahankkeita alkoi useita vuoden 2021 aikana.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Valtuuston hyväksymät tavoitteet

Tulevat Pyhäjärven strategian 2030 pohjalta. Toimialueille määritellään tavoitteista sellaiset, joiden toteutumiseen kyseinen toimialue voi vaikuttaa keskeisellä tavalla.

Strateginen tavoite 1. SAAVUTETTAVUUDESTA, INFRASTRUKTUURISTA JA OSAAMISESTA VETOVOIMAA		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Liikenne- ja tietoliikenneyhteydet työelämän ja vapaa-ajan muutokseen vastaamassa	Kaavateiden peruskorjaus Uusien kaavateiden suunnittelu Pyhäsalmi osa2 Uusien kaavateiden rakentaminen	välivuosi v.2021 Toteutettiin talousarviovuoden aikana. toteuttaminen v. 2024 mennessä
Liikenteen ja logistiikan virran hyödyntäminen elinkeinojen kehittämisessä	maankäytön suunnittelu ja kaavoitus	riittävä tonttivaranto strategisesti tärkeillä alueilla
Ainutlaatuinen maanalainen infrastruktuuri ja maanalaisen toiminnan osaaminen	maankäytön suunnittelu ja kaavoitus	kaivosalueen asemakaavoitus vahvistettuna v. 2021 mennessä toteutui.
Resurssiviisas Pyhäjärvi	yhdyskuntarakenteen tiivistäminen palveluiden keskittämisellä Hinkutyön edistäminen. Kunnan toiminnoista aiheutuvien päästöjen vähentäminen.	uusien rakenteiden keskittäminen keskustaajaman alueelle Päästövähennysten toimien vuosikello joka osoittaa suunnitellut/toteutetut vähennystoimenpiteet vuositasolla. Toteutuneet merkittävimmät hillintätoimet julkaistaan verkossa Energialoikka palvelussa.
Viihtyisä elinympäristö	yleisten alueiden siisteys/raivaaminen maankäytön suunnittelu, kaavoitus, kohdesuunnitelut	kuntalaisten palautteet valmisteluajana hallinnollista arviointia, toteutusajana hankkeen toteutuminen

Strateginen tavoite 2. ELINVOIMASTA JA HYVINVOINNISTA PITOVOIMAA		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Hyvinvoiva kasvuyhteisö		
Luonnon hyödyntäminen hyvinvoinnin rakentamisessa	vapaa-ajan harrastusmahdollisuuksien kehittäminen	kuntalaispalautteet olevien palveluiden tilasta ja tarpeet uusista palveluista huomioidaan toimialalla

Strateginen tavoite 3. KAUPUNKIKONSERNIN TASAPAINOINEN TALOUS JA KONSERNIYHTIÖIDEN ROOLI ELINVOIMAN EDISTÄMISESSÄ		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Talous tasapainossa	talouden tasapainottaminen	talousarvio ja tilinpäätös
Tytäryhtiöiden elinvoimatyö	alueellinen rakentaminen ja korjausrakentaminen	infran rakentamis- ja korjaushankkeiden toteutuminen
Kestävät ja vaikuttavat investoinnit	konsernin investointitarpeiden täyttäminen tarveperusteisena	investointihankkeiden toteutuminen
Henkilöstön osaamisen ja jaksamisen kehittäminen	henkilöstön koulutus tarpeiden mukaisesti	henkilöstön toteutunut koulutus

Strateginen tavoite 4. ALUEELLINEN YHTEISTYÖ JA VUOROVAIKUTUS		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Aktiivinen ja erottuva Pyhäjärvi	maankäytön suunnittelun ja investointien hankkeet	investointihankkeiden toteutuminen
Alueellinen yhteistyö vastaamaan elinvoimatyön haasteita	konsernin sisäisen yhteistyön tiivistäminen Lähiruoan käyttäminen ruokatuotannossa	yhteishankkeiden toteuttaminen mahdollisuuksien mukaan Paikallisen elinkeinoelämän työllistäminen
Resurssiviisaus inhimillisessä pääomassa	hiilijalanjäljen pienentäminen kunnan toiminnoissa, VähäHiku-toiminta	vähähiilisyttä edistävien investointien toteuttaminen, energian kulutuksen optimointi. Mittarit toimialalla, yhdyskuntatekniikka, kiinteistötekniikka

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP2019	TP2020	TA2021	TA2021 +muutos	TP2021	Poikkeama	TA2022
Tuloarviot ja määrär.							
Toimintatuotot	5 737 995	5 614 768	4 924 329	4 924 329	5 444 904	520 575	4 775 766
Toimintamenot	-4 890 314	-4 792 299	-4 776 552	-4 789 597	-5 116 161	-326 564	-4 856 267
Toimintakate (netto)	847 681	822 469	147 777	134 732	328 743	194 011	-80 501
Laskennalliset kust.		-20			-1		
Poistot ja arvonalent.	-1 800 632	-1 776 578	-1 629 416	-1 720 634	-1 722 982	-2 348	-1 720 049
Tehtävän kokonaisk.	-952 950	-954 129	-1 481 639	-1 585 902	-1 394 241	191 661	-1 800 550

Toimintatuottojen toteutuminen	110,6 %
Toimintakulujen toteutuminen	106,8 %
Toimintakatteen toteutuminen	244,0 %
Tehtävän kokonaiskustannusten toteutuminen	87,9 %

Yhdyskuntatekniset palvelut

Vastuuelin: Tekninen lautakunta
Vastuhenkilö: Rakennusmestari

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Yhdyskuntatekniikan alle kuuluvat teknisen talousarviossa hallinto, liikenneväylät ja muut yleiset alueet, kaavoitus ja mittaukset, jätteenhuolto sekä maa- ja metsätalot.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Infrastruktuurin palvelevuuden ja saavutettavuuden parantamiseksi kaavateiden peruskorjaaminen jatkuu suunnitelmavuosilla määrärahojen puitteissa. Kaavateiden kuntokartoitus päivitetään talousarviojaksolla. Alueellisten kuivatusten ja katuvalaistuksen peruskorjaus ja laajentaminen jatkuu suunnitelmien mukaisesti.

Katuvalaistuksen Led-tekniikkaan siirtyminen on pääosin toteutettu. Kuntien energiatehokkuussopimus valmisteltiin talousarviovuoden aikana.

Tavoite/toimenpide	Seuranta/mittari
1. Kaavateiden peruskorjaaminen	korjaussuunnitelman 1 osa vuodessa
2. Kaavateiden suunnittelu uusille kortteleille	suunnittelu talousarviojaksolla
3. Kaavateiden rakentaminen	uusien katujen/osuuskien rakentaminen alkaa ta-jaks.
4. Katuvalaistuksen uusiminen led-tekniikkaan	min. 1-katu/osuus vuodessa

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021	TA 2022
Kaavateiden kunnossapito €/km, kadut 40 km v. 2020 (39,25 km)	2 562	2 283	2 694	2 636	2 605	2 636

3. PERUSTELUT

Kaavateiden kunto parani peruskorjaushankkeiden toteutumisen myötä. Liikenneturvallisuutta parannetaan jokaisen kunnostushankkeen myötä. Yksityisteiden vuotuinen kunnossapitoavustus 30 000 €.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP2019	TP2020	TA2021	TA2021 +muutos	TP2021	Poikkeama	TA2022
Tuloarv. ja määrärahat							
Toimintatuotot	634 729	444 976	470 638	470 638	632 526	161 888	330 585
Toimintamenot	-863 625	-870 081	-989 365	-1 002 410	-879 676	122 734	-972 335
Toimintakate (netto)	-228 896	-425 105	-518 727	-531 772	-247 150	284 622	-641 750
Laskennalliset kust.		-20					
Poistot ja arvonalent.	-799 672	-755 733	-623 580	-623 580	-718 996	-95 416	-720 875
Kokonaiskust.	-1 028 568	-1 180 857	-1 142 307	-1 155 352	-966 146	189 206	-1 362 625

Toimintatuottojen toteutuminen	134,4 %
Toimintakulujen toteutuminen	87,8 %
Toimintakateen toteutuminen	46,5 %
Tehtävän kokonaiskustannusten tot.	83,6 %

Tilapalvelut

Vastuuelin: Tekninen lautakunta
Vastuhenkilö: Rakennusmestari Antti Taskinen, kiinteistöhoito
 Siivous- ja ruokapalvelupäällikkö Satu Väyrynen, siivous

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Tavoite/toimenpide	Seuranta/mittari
1. Toimipisteiden mitoitus	Työntekijätarpeen tarkistaminen Siivoustyössä mitoituksia tarkisteltu. Noudatettu mitoituksen mukaista suunnitelmaa.
2. Määräaikaisten sijaisten vähentäminen	Työhyvinvointi – ergonomia Työmenetelmissä huomioidaan työergonomia. Ergonomisia työvälineitä hankittiin ja, niitä käytettiin. Koneiden ja laitteiden käyttöä lisättiin. Työssäjaksamiseen kiinnitettiin huomiota, työhyvinvoinnin toteutumiseksi. Työterveyshuollon ja työfysioterapeutin kanssa yhteistyötä jatkettiin mm. työpaikkakäyntejä. Lähiesimies, sijaisti tarvittaessa. Tehtiin toiminnan muutoksia mm. toteutettiin työkiertoa.
3. Puhdistusaineiden käytön ohjeistaminen	Puhdistusaineiden kulutuksen seuranta Toimittiin taloudellisesti, ohjeistuksia noudatettiin.

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021	TA 2022
1. Lämmitys €/m ²	9,46	10,45	9,03	10,23	10,21	9,56
2. Sähkö €/m ²	9,38	10,91	10,32	8,81	12,92	8,76

3. PERUSTELUT

Rakennetun ympäristön infran kartoittamista on tehty suunnitelmallisesti ja tämä mahdollistaa suunnitelmallisten ylläpito- ja korjaustoimien tekemisen tulevaisuudessa.

Vähähiilisyttä tuetaan vähentämällä kiinteistöjen määrää sekä peruskorjausten yhteydessä parantamalla energiatehokkuutta ja sähkön kulutusta. Pyritään tilanteeseen, että kaikki kaupungin kiinteistöjen lämmitysenergia on tuotettu uusiutuvalla polttoaineella.

Teknisen toimen osastojen toimintaa on muutettu vastaamaan paremmin kasvaneita resurssitarpeita. Käytännön esimiestöiden toteuttaminen ei ole niin haavoittuvainen poikkeustilanteille esim. lomat ja muut sijaistamiset.

Uusien kiinteistöjen tekniikka vaati kiinteistöhoitolta uutta osaamista, mutta vanhojen kiinteistöjen poistuminen vastaavasti tuo kiinteistöhoitoon lisäresursseja.

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 26.10.2020 § 71 Ruotasen terveystalon purkamisen. Purkamiskustannukset 20 000 € ja poisto 15 244 € on vuoden 2021 kustannuksissa.

Emolahden, Rannan ja Ruotasen koulujen lakkauttamisesta on tullut päätös ja tulevana vuonna ratkaistaan koulujen jatkokäyttö tai realisointi.

Siivouspalvelun henkilöstökulut ylittyivät. Henkilöstörakennetta ja palvelutasoa tarkasteltiin säästöjen hakemiseksi mm. henkilöstömenoissa. Kokonaisuudessaan poistojen jälkeen tilikausi on ylijäämäinen. Siivouspalveluissa uudet hankintakaudet ajalle 1.1.2021-

31.12.2023 + 1 vuoden optio pesu- ja puhdistusaineet sekä lattianhoitoaineet ja koneellisen astianpesuaineet sekä siivousvälineet, roskapussit ja jätessäkit sekä hygieniapaperit.

Lomautukset peruttiin. Lähiesimies, sijaisti mahdollisuuksien mukaan eri toimipaikoissa. Työnkiertoa järjesteltiin mahdollisuuksien mukaan, vakituisten työntekijöiden kesken. Eläkkeelle siirtymistä tapahtui. Yksi siivoaja ja yksi yhdistelmätyöntekijä irtisanoutuivat.

Syyskaudella aloitti Ikosen koulun esikoululaiset, aamu- ja iltapäivätoiminnan Ollintie 23:ssa, Kiinteistö Oy Rillankiven huoneistossa. Siivouspalveluista siivotaan toimitilat.

Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen toiminnoista, palveluasumisen päivätoiminta jatkui Lähdetien viriketiloiissa. Kaupungin siivouspalveluista siivottiin Lähdetien toimitilat. Lähestyttiin neljää eri yritystä tarjouspyynnöllä Selänteen toiminnassa oleviin kohteisiin, joihin pyysimme siivouskohteiden ylläpitosiivousta. Yhtään tarjousta ei tullut.

Työhyvinvointia toteutettiin ja työssäjaksamiseen kiinnitettiin entistä enemmän huomiota. Työterveyshuollon ja työfysioterapeutin kanssa yhteistyötä jatkettiin mm. työpaikkakäyntejä. Henkilöstölle ei järjestetty koulutusta koronatilanteen jatkuessa. Työnantaja mahdollistaa kuitenkin jatkossa koulutuksiin ja kursseihin pääsyn sekä täydentävään ammatilliseen koulutukseen. Tietojen ja taitojen päivittämistä ja kehittämistä pidetään tärkeänä. Tällä varmistetaan henkilöstön osaamisen lisääminen ja kehittyminen alan ammatillisiin haasteisiin. Yhteistyötä teemme ammattiopistojen kanssa. Ammatilliseen aikuiskoulutukseen, oppisopimusopiskelun mahdollisuuksiin yhdessä työnantajan kanssa. Haastavaa saada ammattitaitoisia, osaavia työntekijöitä vakituisiin työsuhteisiin. Virkistysiltapäivä ei toteutunut, johtuen koronarajoituksista. Siirrettiin seuraavalle vuodelle.

Investoinnit:

2021–2022 kiinteistöpuolen investoinneissa määrällinen pääpaino on korjausrakentamisessa kaupungin kiinteistöjen valmistuneen kuntoarvioinnin tulosten perusteella. Keskuskoulun osan 2 peruskorjaushanke on ollut vuonna 2021 suurin investointikohde. Uimahallin palovahinko- sekä korjausinvestointi saatiin valmiiksi syyskesällä 2021. Pyhäsalmen taajaman kaavamuutosalueelle on suunniteltu uusi uudet kaavatiet ja kevyenliikenteenväylät talousarviovuoden aikana.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP2019	TP2020	TA2021	TA2021 +muutos	TP2021	Poik- keama	TA2022
Tuloarv. ja määrärahat							
Toimintatuotot	3 822 268	3 744 516	3 409 557	3 409 557	3 430 168	20 611	3 396 652
Toimintamenot	-2 137 083	-2 002 392	-2 024 219	-2 024 219	-2 171 301	-147 082	-2 067 282
Toimintakate (netto)	1 685 185	1 742 124	1 385 338	1 385 338	1 258 866	-126 472	1 329 370
Laskennalliset kust.					-1		
Poistot ja arvonalent.	-1 000 356	-1 020 845	-1 005 836	-1 097 054	-1 003 986	93 068	-999 174
Kokonaiskust.	684 829	721 279	379 502	288 284	254 879	-33 405	330 196

Toimintatuottojen toteutuminen	100,6 %
Toimintakulujen toteutuminen	107,3 %
Toimintakatteen toteutuminen	90,9 %
Tehtävän kokonaiskustennusten toteutuminen	88,4 %

Työpaja

Vastuuelin: Tekninen lautakunta
Vastuuhenkilö: Rakennusmestari

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Työpajan toiminta-ajatus on työllistää nuoria pitkäaikaistyöttömiä sekä antaa heille ensimmäinen pitempiaikainen työsuhde. Tavoitteena on, nuori työpajajakson aikana aktivoituu sekä miettii itselleen tulevaisuudensuunnitelman ja oppii työssäolon perusasiat. Tavoitteena on myös, että pajajakso madaltaisi nuoren kynnystä hakeutua yritysten palvelukseen. Työpajalla myös työskentelee työharjoittelussa pitkäaikaistyöttömiä ja heille paja tarjoaa paikan työkyvyn ylläpitämiseen sekä uusien mahdollisuuksien avaamiseen. Pajalla työskentelee myös yhdyskuntapalvelua suorittavia henkilöitä sekä oppilaitosten kautta tulevia työharjoittelijoita sekä kuntouttavassa työtoiminnassa toimivia henkilöitä.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Tavoite/toimenpide	Seuranta/mittari
1. Ulkoisten asiakkaiden säilyttäminen	asiakasta/kpl

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021	TA 2022
Pajajakso, henkilöä/kk	8	9	10	7	12	7

3. PERUSTELUT

Työpaja toimii puusepän alalla. Pajalla valmistetaan kairanäytelaatikoita, kuormalavoja sekä erilaisia huonekalukomponentteja. kaupungin leikkikenttien yleiskunnosta sekä ulkoleikkivälineiden turvallisuudesta huolehtiminen sekä muut kaupungin sisäisen työt kuuluu työpajalle. Keskitetyn ruokahuollot kuljetukset ovat myös toiminnan piirissä. Tuotannollisena tavoitteena on kehittää työpajaa puusepän verstaana ja kasvattaa tuotantoa työpajalle sopivilla töillä, jolloin voimme tarjota työpaikan useammalle sitä tarvitsevalle. Vuonna 2021 jatkettiin kaupungin omien sisäisten töiden lisäämistä. Kairanäytelaatikoita valmistimme vuonna 2021 ennätysmäärän, tämä mahdollisti pajajaksomahdollisuuden arvioitua useammalle henkilölle.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP2019	TP2020	TA2021	TA2021 +muutos	TP2021	Poikkeama	TA2022
Tuloarv. ja määrärahat							
Toimintatuotot	356 084	525 701	206 964	206 964	585 639	378 675	206 964
Toimintamenot	-311 345	-461 905	-231 016	-231 016	-527 345	-296 329	-237 997
Toimintakate (netto)	44 739	63 796	-24 052	-24 052	58 293	82 345	-31 033
Laskennalliset kust.					0		
Poistot ja arvonalent.	-604				0		
Kokonaiskust.	44 135	63 796	-24 052	-24 052	58 293	82 345	-31 033

Toimintatuottojen toteutuminen	283,0 %
Toimintakulujen toteutuminen	228,3 %
Toimintakate %	-242,4 %
Tehtävän kokonaiskustannukset %	-242,4 %

Ruokapalvelut

Vastuuelin: Tekninen lautakunta
Vastuhenkilö: Siivous- ja ruokapalvelupäällikkö Satu Väyrynen

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Pyhäjärven kaupungin ruokahuollossa valmistetaan ja tarjotaan ateriapalveluja koulujen oppilaille ja koulujen henkilöstölle sekä Peruspalvelukuntayhtymä Selänteelle taloudelliset resurssit huomioon ottaen

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Ruokapalveluiden kaikki toteutuneet suoritteet yhteensä 210 379,15, joista koulujen suoritteet 117 886,80, varhaiskasvatuksen 47 571,40 ja iltapäiväkerhon 1701,35 sekä Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen 43 219,60 suoritteita. Vastaavasti ateriaina koulujen 125 394,20, varhaiskasvatuksen 65 056,70 ja iltapäiväkerhon 3108,00 sekä Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen 37 654,00 aterioita. Kaupungintalon kahvion kokoustarjoilujen tuotot olivat yhteensä 6022,48 euroa, joista sisäisiä oli 5278,91 ja ulkoisia 743,57 euroa. Toteutuneet toimintatuotot jäivät alhaisemmaksi. Suoritehinta oli 4,71 euroa. Kaupungin ruokapalveluihin, lähiruoan käyttöä ja lähiruokatuottajien kanssa yhteistyötä jatkettiin uusilla sopimuksilla. Lampaanlihan ostamisesta sopimus ajalle 1.1.2021-31.12.2023. Biovaaka-ohjelma otettiin käyttöön keskuskeittiöllä. Laitteella seurataan ruokahävikkiä lautaselta, linjastosta ja valmistuksesta jäänyttä ruokaa. Ikosen esikoululaiset aloittivat aamu- ja iltapäivätoiminnan Kiinteistö Oy Rillankiven huoneistossa, Ollintie 23:ssa. Ruokapalveluista toimitetaan aamu- ja välipalatarvikkeet sinne. Yksityinen liikennöitsijä aloitti kuljettamaan ruoat viikonloppuisin terveyskeskuksen keittiöltä päiväkotia Hoijakan keittiölle.

Poikkeustilaan liittyen, tehtiin Attendo Järvenhelmen kanssa ateriapalveluiden tuottamisesta jatkosopimus ajalle 1.1.-31.12.2022.

Henkilöstökulut ylittyivät. Henkilöstökustannuksia seurattu pitemmällä aikavälillä. Määräaikaisten sijaisten palkkaaminen vähentyi. Lähiesimies sijaisti tarvittaessa eri toimipaikoissa. Eläkkeelle siirtymistä tapahtui. Uusi ruokapalvelutyöntekijä aloitti tehtävässä elokuun alusta lähtien. Työnkiertoa toteutettiin. Lomautukset peruttiin.

Työntekijöiden työhyvinvointiin ja työssäjaksamiseen kiinnitettiin entistä enemmän huomiota. Yhteistyötä tehtiin työterveyshuollon kanssa mm. työpaikkakäynnit.

Koulutuksia ei järjestetty, johtuen koronatilanteen jatkumisesta. Tietojen ja taitojen päivittämistä ja kehittämistä jatketaan. Tällä varmistetaan henkilöstön osaamisen lisääminen ja kehittyminen. Työnantaja kouluttaa henkilöstöä tarpeen mukaan. Yhteistyötä tehtiin ammattioppilaitosten kanssa mm. alan ammattiin opiskelevien opiskelijoiden työharjoittelua keskuskeittiöllä. Virkistysiltapäivää ei järjestetty vaan siirrettiin seuraavan vuoden puolelle, johtuen koronarajoituksista.

Tavoite/toimenpide	Seuranta/mittari
1.Asiakasmäärien vakiinnuttaminen	Asiakasmäärien pysymistä nykyisellä määrällä ja mahdollisesti uusien asiakasryhmien saaminen ruokapalveluun.
2.Ruokalistan vähäiset muutokset	Asiakaspalautteisiin vastattiin ja palvelun kehittämistä asiakaslähtöisempään suuntaan mm. suosittu toiveruokapäivä kerran kuuden viikon kiertävällä ruokalistalla. Yhteistyötä jatkettiin lähituottajien kanssa. Lähiruoan käyttöä jatkettiin ruokapalveluissa.
3.Määräaikaisten sijaisten tarpeen vähentäminen	Työmenetelmiin ja työtapoihin sekä työergonomiaan kiinnitettiin huomiota. Yhteistyötä tehtiin työterveyshuollon kanssa mm. työpaikkakäyntejä. Toimintaa tehostettiin, työtehtäviä ja -tunteja tarkasteltiin. Lähiesimies sijaisti tarvittaessa.

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TP 2021	TA 2022
Aterioiden suoritehinta €/hlö	4,56	4,60	4,71	4,71	4,71	4,77

3. PERUSTELUT

Organisaatioiden tuotanto kattaa useita erilaisia ja erimitallisia suoritteita. Suoritteiden laskentamalli edellyttää ruokapalvelutoiminnan jakamista tuotteisiin. Ruokapalvelussa lopputuotteita ovat esimerkiksi aamiainen, koululounas, työpaikka-ateria, välipala ja annospakattu lähetettävä ateria. Suoritekerroin määräytyy sen mukaan, miten eri toimipaikoissa on toimintaa esim. suoritetaanko astiahuolto toimipaikassa ja tarjoaako aterian ruokahuollon työntekijä (koululounaan suorite kerroin on 1,0).

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP2019	TP2020	TA2021	TA2021 +muutos	TP2021	Poikkeama	TA2022
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatuotot	924 915	899 574	837 170	837 170	796 571	-40 599	841 565
Toimintamenot	-1 047 131	-937 392	-977 223	-977 223	-937 686	39 537	-996 673
Toimintakate (netto)	-122 216	-37 818	-140 053	-140 053	-141 115	-1 062	-155 108
Laskennalliset kust.							
Poistot ja arvonalent.							
Tehtävän kokonaiskust.	-122 216	-37 818	-140 053	-140 053	-141 115	-1 062	-155 108

Toimintatuottojen toteutuminen	95,2 %
Toimintakulujen toteutuminen	96,0 %
Toimintakatteen toteutuminen	100,8 %
Tehtävän kokonaiskustannusten toteutuminen	100,8 %

Palo- ja pelastuspalvelut

Vastuuelin: Tekninen lautakunta
Vastuhenkilö: Tekninen johtaja Sami Laukkanen

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Pelastuslaitoksen tehtävänä on tuottaa alueellaan pelastuslain ja asetuksen sekä muiden säädösten edellyttämät palvelut mahdollisimman tehokkaasti ja taloudellisesti. Lisäksi pelastuslaitos huolehtii terveydenhuollon viranomaisten kanssa erikseen sovitulla tavalla sairaankuljetuksesta Alavieskan, Haapajärven ja Ylivieskan alueella sekä ensivastetoiminnasta muiden kuntien paitsi Oulaisten alueella.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021	TA 2022
Pelastustoimen kustannus €/henkilö	96,18	103,43	103,42	110,95	120,95	112,07

3. PERUSTELUT

Jokilaaksojen pelastuslaitos hoitaa Pyhäjärven kaupungin suojelutoimen ja laskuttaa kaupunkia. Pelastuslaitoksen tilinpäätös 2021 kuntalaskutuksen osalta on alijäämäinen 1 161 510 €, mikä laskutetaan kunnilta niiden maksuosuuksien suhteessa. Alijäämän suurin aiheuttaja on Kalajoen maastopalosta tulleet kustannukset. Pyhäjärven osuus alijäämästä on 44 512,32 €.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP2019	TP2020	TA2021	TA2021 +muutos	TP2021	Poik- keama	TA2022
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatuotot							
Toimintamenot	-531 130	-520 528	-554 729	-554 729	-600 152	-45 423	-581 980
Toimintakate (netto)	-531 130	-520 528	-554 729	-554 729	-600 152	-45 423	-581 980
Laskennalliset kust.							
Poistot ja arvonalent.							
Tehtävän kokonaiskust.	-531 130	-520 528	-554 729	-554 729	-600 152	-45 423	-581 980

Tehtävän kokonaiskustannusten toteutuminen

108,2 %

Investoinnit

Kaupunginhallitus, maa- ja vesialueet

Vastuutoimielin: Kaupunginhallitus
 Vastuuhenkilö: Kaupunginjohtaja, tekninen johtaja

600 Maa- ja vesialueet

Perustelut: Maa-alueiden ostoihin ja myynteihin varatut määrärahat

Maa- ja vesialueet	TA 2021	TA + muutos 2021	TP 2021
Menot, maan hankinta	-30 000	-30 000	-3 718
Tulot, maan myynti	30 000	30 000	12 762
Netto	0	0	9 044

Tekninen lautakunta, rakennukset

Vastuutoimielin: Tekninen lautakunta
 Vastuuhenkilö: Tekninen johtaja

Paloasema

Perustelut: Korjausinvestointi
 Tavoite: v. 2021 autohallin kate valmistunut

Paloasema	TA 2021	TA + muutos 2021	TP 2021
Menot	-30 000	-30 000	-55 795
Tulot			14 880
Netto	-30 000	-30 000	-40 915

Salmen koulu

Perustelut: Korjausinvestointi
 Tavoite: v. 2021 osa 2 sisäpuolen peruskorjaus sekä vesikate lisämääräraha 137 535 €, valtuusto 27.9.2021 §71 matikansiipi on valmistunut. Remontti jatkuu kotitalouden siivessä. Vesikatteen työstä ei saatu tarjouksia, joten se v. 2022.

Salmen koulu	TA 2021	TA + muutos 2021	TP 2021
Menot	-450 000	-587 535	-570 903
Tulot			
Netto	-450 000	-587 535	-570 903

Hojjakka

Perustelut: Varavirta
 Tavoite: Varavoiman viimeistelyitä.

Hojjakka	TA 2021	TA + muutos 2021	TP 2021
Menot	0	0	-3 734
Tulot			
Netto	0	0	-3 734

Uimahalli**Perustelut:**

Korjausinvestointi

Tavoite:

PTS

Uimahallin peruskorjaus. Uimahalli valmistui lokakuun aikana.

Uimahalli	TA 2021	TA + muutos 2021	TP 2021
Menot	-100 000	-234 000	-218 202
Tulot			
Netto	-100 000	-234 000	-218 202

Uimahalli**Perustelut:**

Korjausinvestointi

Tavoite:

Uimahallin palokorjaus, liikuntasalin, pesuhuoneiden ja pukuhuoneiden IV-peruskorjaus valmistunut.

Menoista on vähennetty vakuutusyhtiöltä saatuja korvauksia 479.289 euroa.

Uimahalli	TA 2021	TA + muutos 2021	TP 2021
Menot	0	0	-46 674
Tulot			
Netto	0	0	-46 674

637 Kaupungintalo**Perustelut:**

Korjausinvestointi

Tavoite:

v. 2021 palvelimet

Palvelimia ei uusita. Palvelintila vuokrataan JICT Oy:ltä.

Kaupungintalo	TA 2021	TA + muutos 2021	TP 2021
Menot	-20 000	-20 000	0
Tulot			
Netto	-20 000	-20 000	0

646 Monitoimihalli**Perustelut:**

PTS mukaisia peruskorjauksia

Tavoite:

v. 2021 + 2022 Kattopalkkien huolto, automaation uusiminen.

Monitoimihalli	TA 2021	TA + muutos 2021	TP 2021
Menot	-25 000	-25 000	0
Tulot			
Netto	-25 000	-25 000	0

Honkavuoren tennis/huoltohalli**Perustelut:**

Halli on valmistunut keväällä.

Tavoite:

Honkavuoren tennis/huoltohalli	TA 2021	TA + muutos 2021	TP 2021
Menot	0	-74 537	-91 147
Tulot			17 000
Netto	0	-74 537	-74 147

Kalasadaman kehittämishanke

Perustelut:

Tavoite: jatkuu v. 2022.

Kalasadaman kehittämishanke	TA 2021	TA + muutos 2021	TP 2021
Menot	0	0	-1 111
Tulot			
Netto	0	0	-1 111

Ruotasen ryhmis

Perustelut:

Tavoite: Tehty lisäpaikkoja 8 kpl.

Ruotasen ryhmis	TA 2021	TA + muutos 2021	TP 2021
Menot	0	0	-16 843
Tulot			
Netto	0	0	-16 843

RAKENNUKSET YHTEENSÄ

Rakennukset yhteensä	TA 2021	TA + muutos 2021	TP 2021
Menot	-625 000	-960 272	-1 004 418
Tulot	0	0	31 880
Netto	-625 000	-960 272	-972 528

Tekninen lautakunta, Kiinteät rakenteet ja laitteet, tiet ja alueet

Vastuutoimielin:

Tekninen lautakunta

Vastuuhenkilö:

Tekninen johtaja

Kaavatiet

Perustelut:

Korjausinvestointi

Tavoite:

Kaavateiden kunnon parantaminen.
Niemeläntien loppuosa rakennettu.

Kaavatiet	TA 2021	TA + muutos 2021	TP 2021
Menot	-50 000	-34 300	-28 767
Tulot			
Netto	-50 000	-34 300	-28 767

Tievalaistus

Perustelut:

Korjausinvestointi

Tavoite:

Tievalaistuksen uusiminen sekä valaisinlinjojen raivaus toteutunut.

Menoista on vähennetty Pyhäsalmen kaivoksen osuus 4.787 euroa.

Tievalaistus	TA 2021	TA + muutos 2021	TP 2021
Menot	-20 000	-20 000	-25 531
Tulot			
Netto	-20 000	-20 000	-25 531

Kaavatiet / päällystäminen**Perustelut:****Tavoite:**

Kaavatiet / päällystäminen	TA 2021	TA + muutos 2021	TP 2021
Menot		0	-9 541
Tulot			
Netto		0	-9 541

Kaavatiet peruskorjaussuunnittelu**Kustannusarvio:** Korjausinvestointisuunnittelu**Tavoite:** Kaavateiden peruskorjaussuunnittelu tarvemäärityksen 2012 perusteella. Keskustajaman uusien tieyhteyksien suunnittelu v. 2021 alkaen. Hanke valmistunut.

Kaavatiet peruskorjaussuunnittelu	TA 2021	TA + muutos 2021	TP 2021
Menot	-40 000	-40 000	-73 838
Tulot			
Netto	-40 000	-40 000	-73 838

Urheilukenttä**Perustelut:**

Korjausinvestointi. Vuonna 2022 urheilukentän peruskunnostussuunnitelman laatiminen. Toteuttaminen v.2019 tai suunnitelmavuosilla. Haettu valtion avustusta (max. 25%). Jää toteutumatta.

Urheilukenttä	TA 2021	TA + muutos 2021	TP 2021
Menot	-10 000	0	0
Tulot			
Netto	-10 000	0	0

Vesistöjen niitot**Perustelut:**

Vesistöjen tilan parantaminen

Tavoite:

Pyhäjärven, Parkkiman ja Komun niitto v. 2021.

Vesistöjen niitot	TA 2021	TA + muutos 2021	TP 2021
Menot	-17 000	-17 000	-21 175
Tulot			
Netto	-17 000	-17 000	-21 175

Yleissuunnittelu**Perustelut:**

Kaavoitus ja maankäyttö

Tavoite:

Maankäytön suunnittelut ja kaavoitus. Jää toteutumatta 5000€.

Yleissuunnittelu	TA 2021	TA + muutos 2021	TP 2021
Menot	-10 000	-5 000	-6 053
Tulot			
Netto	-10 000	-5 000	-6 053

KIINTEÄT RAKENTEET, LAITTEET, TIET JA ALUEET YHTEENSÄ

Rakenteet, tiet yhteensä	TA 2021	TA + muutos 2021	TP 2021
Menot	-147 000	-116 300	-164 904
Tulot	0	0	0
Netto	-147 000	-116 300	-164 904

Kalusto- ja ohjelmistohankinnat

Ohjelmistohankinnat

Perustelut:

Asiahallintajärjestelmän päivittäminen

Tavoite:

Käyttöönotto vuonna 2021. Dynasty10 otettiin käyttöön vuonna 2021.

Kaavatiet	TA 2021	TA + muutos 2021	TP 2021
Menot	-40 000	-40 000	-13 448
Tulot			
Netto	-40 000	-40 000	-13 448

INVESTOINNIT YHTEENSÄ

Investoinnit yhteensä	TA 2021	TA + muutos 2021	TP 2021
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-842 000	-1 146 572	-1 186 478
Rahoitusosuudet investointeihin	0	0	31 880
Käyttöomaisuuden myyntitulot	30 000	30 000	12 762
Netto	-812 000	-1 116 572	-1 141 836

Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Verotulojen erittely

Verotulojen erittely	TA 2021	TA-muutos	TA 2021 + LTA	Toteutuma	Poikkeama
Kunnan tulovero	14 800 000		14 800 000	15 629 380,97	469 142,72
Osuus yhteisöveron tuotosta	3 700 000	1 700 000	5 400 000	6 051 302,37	651 302,37
Kiinteistövero	1 290 000		1 290 000	1 308 935,88	18 935,88
Verotulot yhteensä	19 790 000	1 700 000	21 490 000	22 629 380,97	1 139 380,97

Kunnan tuloveron määräytymisen perusteet

Kunnan tuloveron määräyt. perusteet	Tulovero-%	Verotettava tulo M€	Muutos %
Vuosi 2014	19,75	107,69	0,5
Vuosi 2015	19,75	106,51	-0,9
Vuosi 2016	19,75	105,30	-1,1
Vuosi 2017	20,75	105,54	0,2
Vuosi 2018	20,75	105,73	0,2
Vuosi 2019	20,75	107,76	1,9
Vuosi 2020	21,75	106,49	-1,2

Kunnan kiinteistöveroprosentit

	Yleinen kiint.vero %	Vakituinen asunto %	Muu asuinrakennus %	Rakentamaton asuinpaikka %	Yleishyödyllinen yhteisö %	Voimalaitos %
Vuosi 2015	1,00	0,50	1,00	3,00	0,10	2,85
Vuosi 2016	1,00	0,50	1,00	3,00	0,10	2,85
Vuosi 2017	1,30	0,50	1,30	4,00	0,10	3,10
Vuosi 2018	1,30	0,50	1,30	4,00	0,10	3,10
Vuosi 2019	1,30	0,50	1,30	4,00	0,10	3,10
Vuosi 2020	1,30	0,50	1,40	6,00	0,10	3,10
Vuosi 2021	1,30	0,50	1,40	6,00	0,10	3,10

Valtionosuuksien erittely

Valtionosuuksien erittely	TA 2021	TA-muut.	TA 2021+ LTA	Toteutuma	Poikkeama
Kunnan peruspalvelujen (ns.yhden putken) valtionosuus, ml. tasaukset	16 990 000		16 990 000	16 992 586	2 586
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-290 000		-290 000	-293 871	-3 871
Veromenetyksen kompensatio	2 800 000		2 800 000	2 831 753	31 753
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus	0		0	805 000	805 000
Valtionosuudet yhteensä	19 500 000	0	19 500 000	20 335 468	835 468

Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Ulkoiset ja sisäiset

	TA 2021	TA-muutos	TA+LTA 2021	Toteutunut 2021	Poikkeama
Toimintatuotot					
Myyntituotot	1 772 916		1 772 916	1 656 726	-116 190
Maksutuotot	75 000		75 000	118 402	43 402
Tuet ja avustukset	816 534		816 534	1 233 173	416 639
Muut toimintatuotot	3 504 495		3 504 495	4 113 404	608 909
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-9 508 157	55 500	-9 452 657	-10 047 736	-595 079
Palkat ja palkkiot	-7 156 985		-7 156 985	-7 662 727	-505 742
Henkilösivukulut	-2 351 172	55 500	-2 295 672	-2 385 008	-89 336
Eläkekulut	-2 080 891	55 500	-2 025 391	-2 110 462	-85 071
Muut henkilösivukulut	-270 281		-270 281	-274 546	-4 265
Palvelujen ostot	-32 028 293		-32 028 293	-31 729 426	298 867
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 682 738		-1 682 738	-1 859 318	-176 580
Avustukset	-678 080	-113 045	-791 125	-745 338	45 787
Muut toimintakulut	-2 415 767		-2 415 767	-2 346 158	69 609
Toimintakate	-40 144 090	-57 545	-40 201 635	-39 606 269	595 366
Verotulot	19 790 000	1 700 000	21 490 000	22 629 381	1 139 381
Valtionosuudet	19 500 000		19 500 000	20 335 468	835 468
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotulot	60 000		60 000	10 615	-49 385
Muut rahoitustulot	291 000		291 000	462 525	171 525
Korkomenot	-225 000		-225 000	-150 826	74 174
Muut rahoitusmenot	-55 000		-55 000	-60 035	-5 035
Vuosikate	-783 090	1 642 455	859 365	3 620 859	2 761 494
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 683 566	-91 218	-1 774 784	-1 785 473	-10 689
Arvonalentumiset					
Satunnaiset erät					
Satunnaiset tulot					0
Satunnaiset menot					0
Tilikauden tulos	-2 466 656	1 551 237	-915 419	1 835 387	2 750 806
Poistoeron lisäys(-) vähennys(+)	360 000		360 000	334 208	-25 792
Varausten lisäys(-) vähennys(+)					0
Rahastojen lisäys(-) vähennys(+)					0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-2 106 656	1 551 237	-555 419	2 169 595	2 725 014

Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Ulkoiset

	TA 2021	TA+LTA 2021	Toteutunut 2021	Tot. %
Toimintatuotot				
Myyntituotot	1 117 285	1 117 285	1 051 280	94,1
Maksutuotot	75 000	75 000	118 402	157,9
Tuet ja avustukset	816 534	816 534	1 233 173	151,0
Muut toimintatuotot	1 514 025	1 514 025	2 133 210	140,9
Toimintatuotot yhteensä	3 522 844	3 522 844	4 536 064	128,8
Toimintakulut				
Henkilöstökulut	-9 508 157	-9 452 657	-10 047 736	106,3
Palkat ja palkkiot	-7 156 985	-7 156 985	-7 662 727	107,1
Henkilösivukulut	-2 351 172	-2 295 672	-2 385 008	103,9
Eläkekulut	-2 080 891	-2 025 391	-2 110 462	104,2
Muut henkilösivukulut	-270 281	-270 281	-274 546	101,6
Palvelujen ostot	-31 372 662	-31 372 662	-31 121 472	99,2
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 682 738	-1 682 738	-1 856 769	110,3
Avustukset	-678 080	-791 125	-745 338	94,2
Muut toimintakulut	-425 297	-425 297	-371 019	87,2
Toimintakulut yhteensä	-43 666 934	-43 724 479	-44 142 334	101,0
Toimintakate	-40 144 090	-40 201 635	-39 606 269	98,5
Verotulot	19 790 000	21 490 000	22 629 381	105,3
Valtionosuudet	19 500 000	19 500 000	20 335 468	104,3
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotulot	60 000	60 000	10 615	17,7
Muut rahoitustulot	291 000	291 000	462 525	158,9
Korkomenot	-225 000	-225 000	-150 826	67,0
Muut rahoitusmenot	-55 000	-55 000	-60 035	109,2
Vuosikate	-783 090	859 365	3 620 859	421,3
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 683 566	-1 774 784	-1 785 473	100,6
Arvonalentumiset				
Satunnaiset erät				
Satunnaiset tulot				
Satunnaiset menot				
Tilikauden tulos	-2 466 656	-915 419	1 835 387	-200,5
Poistoeron lisäys(-) vähennys(+)	360 000	360 000	334 208	92,8
Varausten lisäys(-) vähennys(+)				
Rahastojen lisäys(-) vähennys(+)				
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-2 106 656	-555 419	2 169 595	-390,6

Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Ulkoiset ja sisäiset

	TA 2021	TA+LTA 2021	Toteutunut 2021	Tot. %
Toimintatuotot				
Myyntituotot	1 772 916	1 772 916	1 656 726	93,4
Maksutuotot	75 000	75 000	118 402	157,9
Tuet ja avustukset	816 534	816 534	1 233 173	151,0
Muut toimintatuotot	3 504 495	3 504 495	4 113 404	117,4
Toimintatuotot yhteensä	6 168 945	6 168 945	7 121 706	115,4
Toimintakulut				
Henkilöstökulut	-9 508 157	-9 452 657	-10 047 736	106,3
Palkat ja palkkiot	-7 156 985	-7 156 985	-7 662 727	107,1
Henkilösivukulut	-2 351 172	-2 295 672	-2 385 008	103,9
Eläkekulut	-2 080 891	-2 025 391	-2 110 462	104,2
Muut henkilösivukulut	-270 281	-270 281	-274 546	101,6
Palvelujen ostot	-32 028 293	-32 028 293	-31 729 426	99,1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 682 738	-1 682 738	-1 859 318	110,5
Avustukset	-678 080	-791 125	-745 338	94,2
Muut toimintakulut	-2 415 767	-2 415 767	-2 346 158	97,1
Toimintakulut yhteensä	-46 313 035	-46 370 580	-46 727 975	100,8
Toimintakate	-40 144 090	-40 201 635	-39 606 269	98,5
Verotulot	19 790 000	21 490 000	22 629 381	105,3
Valtionosuudet	19 500 000	19 500 000	20 335 468	104,3
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotulot	60 000	60 000	10 615	17,7
Muut rahoitustulot	291 000	291 000	462 525	158,9
Korkomenot	-225 000	-225 000	-150 826	67,0
Muut rahoitusmenot	-55 000	-55 000	-60 035	109,2
Vuosikate	-783 090	859 365	3 620 859	421,3
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 683 566	-1 774 784	-1 785 473	100,6
Arvonalentumiset				
Satunnaiset erät				
Satunnaiset tulot				
Satunnaiset menot				
Tilikauden tulos	-2 466 656	-915 419	1 835 387	-200,5
Poistoeron lisäys(-) vähennys(+)	360 000	360 000	334 208	92,8
Varausten lisäys(-) vähennys(+)				
Rahastojen lisäys(-) vähennys(+)				
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-2 106 656	-555 419	2 169 595	-390,6

Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Tehtävälajien toimintakatteet, ulkoiset + sisäiset

	TP 2020	TA 2021	LTA 2021	TA + LTA 2021	TP 2021	Poikkeama	TA 2022
Keskusvaalilautakunta	-1 387	-20 540		-20 540	-11 129	9 411	-6 884
Tarkastuslautakunta	-28 185	-38 890		-38 890	-21 804	17 086	-38 872
Kaupunginhallitus	-29 718 631	-30 362 887	25 000	-30 337 887	-29 890 194	447 693	-30 552 748
Yleishallinto	-2 192 268	-2 116 633	-100 000	-2 216 633	-2 178 970	37 663	-2 096 386
Elinkeinopalvelut	-497 725	-364 388		-364 388	-282 376	82 012	-381 249
Selänne-palvelut	-27 028 638	-27 881 866	125 000	-27 756 866	-27 428 847	328 019	-28 075 113
Alueelliset maaseutup.	0	0		0	0	0	0
Hyvinvointilautakunta	-9 841 785	-9 869 550	-69 500	-9 939 050	-10 011 885	-72 835	-10 605 660
Hallinto	-204 323	-213 992		-213 992	-214 573	-581	-237 649
Perusopetus	-5 665 195	-5 529 392		-5 529 392	-5 569 891	-40 499	-5 714 041
Toisen asteen opetus	-897 393	-870 164		-870 164	-898 772	-28 608	-966 047
Vapaa-ajan koulutus	-80 432	-84 948		-84 948	-86 180	-1 232	-151 709
Vapaa-aikapalvelut	-1 044 076	-1 034 388		-1 034 388	-894 902	139 486	-1 177 434
Varhaiskasvatus	-1 950 367	-2 136 666	-69 500	-2 206 166	-2 347 568	-141 402	-2 358 780
Tekninen lautakunta	822 469	147 777	-13 045	134 732	328 743	194 011	-80 501
Yhdyskuntatekniikka	-425 105	-518 727	-13 045	-531 772	-247 150	284 622	-641 750
Tilapalvelut	1 742 124	1 385 338		1 385 338	1 258 866	-126 472	1 329 370
Työpajatoiminta	63 796	-24 052		-24 052	58 293	82 345	-31 033
Ruokahuolto	-37 818	-140 053		-140 053	-141 115	-1 062	-155 108
Palo- ja pelastustoimi	-520 528	-554 729		-554 729	-600 152	-45 423	-581 980
Toimintakate, yhteensä	-38 767 519	-40 144 090	-57 545	-40 201 635	-39 606 269	595 366	-41 284 665

Rahoitusosan toteutuminen

Rahoitusosa	TA 2021	LTA 2021	TA+LTA 2021	Toteutunut 31.12.2021	Poikkeama
Varsinainen toiminta ja investoinnit					
Tulorahoitus					
Vuosikate	-783 090	1 642 455	859 365	3 620 859,36	2 761 494,36
Satunnaiset erät					0,00
Tulorahoituksen korjauserät				5 323,67	5 323,67
Tulorahoitus	-783 090	1 642 455	859 365	3 626 183,03	2 766 818,03
Investoinnit					
Käyttöomaisuuden investoinnit	-842 000	-251 761	-1 093 761	-1 186 478,12	-92 717,12
Investointien ennakkomaksut					0,00
Rahoitusosuudet investointeihin			0	31 880,00	31 880,00
Käyttöomaisuuden myyntituotot	30 000		30 000	12 762,49	-17 237,51
Varsinainen toiminta ja inv. netto	-1 595 090	1 390 694	-204 396	2 484 347,40	2 688 743,40
Rahoitustoiminta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainauksen lisäys muille	-65 000		-65 000		65 000,00
Antolainasaamisten väh muilta	210 000		210 000	203 392,00	-6 608,00
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	3 850 000		3 850 000	0,00	-3 850 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 400 000		-2 400 000	-2 068 566,00	331 434,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos					0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset				299 134,66	299 134,66
Vaikutus maksuvalmiuteen	-90	1 390 694	1 390 604	918 308,06	-472 295,94

Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta
--

	TOIMINTAKATTEEN TOTEUTUMINEN									
	TA2021	TA-muu- tos	TA+TA-muu- tos	TOT. 31.12.2021	Poik- keama	TA2021	TA-muutos	TA+TA- muutos	TOT. 31.12.2021	Poikkeama
KÄYTTÖTALOUSOSA										
Tarkastuslautakunta	-38 890		-38 890	-21 804	17 086					
Keskusvaalilautakunta	-20 540		-20 540	-11 129	9 411					
Kaupunginhallitus	-30 362 887	25 000	-30 337 887	-29 890 194	447 693					
Alueelliset maaseutupalv.	0		0	0	0					
Sivistyslautakunta	-9 869 550	-69 500	-9 939 050	-10 011 885	-72 835					
Tekninen lautakunta	147 777	-13 045	134 732	328 743	194 011					
Käyttötalous yhteensä	-40 144 090	-57 545	-40 201 635	-39 606 269	595 366					
	MÄÄRÄRAHA					TULOARVIO				
TULOSLASKELMAOSA										
Verotulot						19 790 000	1 700 000	21 490 000	22 629 381	1 139 181
Valtionosuudet						19 500 000		19 500 000	20 335 468	835 468
Korkotulot						60 000		60 000	10 615	-39 841
Muut rahoitustulot						291 000		291 000	462 525	171 525
Korkomenot	-225 000		-225 000	-150 826	74 174					
Muut rahoitusmenot	-55 000		-55 000	-60 035	-5 035					
Käyttöom. poistot	-1 683 566	-91 218	-1 774 784	-1 785 473	-10 689					
Satunnaiset erät										
Poistoeron muut. lis./väh.						360 000		360 000	334 208	-25 792
Varausten muutos lis./väh.										
Rahastojen muut. lis./väh.										
Tuloslaskelma yhteensä	-1 963 566	-91 218	-2 054 784	-1 996 334	58 450	40 001 000	1 700 000	41 701 000	43 772 197	2 080 541

Tilinpäätös ja toimintakertomus 2021

	MÄÄRÄRAHA					TULOARVIO				
	TA2021	TA-muu- tos	TA+TA-muu- tos	TOT	Poik- keama	TA2021	TA-muutos	TA+TA- muutos	TOT	Poikkeama
INVESTOINTIOSA										
Kaupunginhallitus										
Kiinteä omaisuus	-30 000		-30 000	-3 718	26 282	30 000		30 000	12 762	-17 238
Irtain omaisuus										
Arvopaperit										
Tekninen toimi										
Rakennukset	-625 000	-335 272	-960 272	-1 004 418	-44 146	0		0	31 880	31 880
Kiinteät rakenteet ja laitteet	-147 000	30 700	-116 300	-164 904	-48 604	0		0		
Irtain omaisuus	-40 000		-40 000	-13 448	26 552					
Investoinnit yhteensä	-842 000	-304 572	-1 146 572	-1 186 488	-39 916	30 000	0	30 000	44 642	14 642
RAHOITUSOSA										
Antolainauksen muutokset										
Antolainauksen lisäys	-65 000		-65 000	0	65 000					
Antolainauksen vähennys						210 000		210 000	203 392	-6 608
Lainakannan muutokset										
Pitkäaik lainojen lisäys						3 850 000		3 850 000	0	-3 850 000
Pitkäaik lainojen vähennys	-2 400 000		-2 400 000	-2 068 566						
Lyhytaik lainojen muutos										
Oman pääoman muutokset										
Vaikutus maksuvalmiuteen										
Rahoitusosa yhteensä	-2 465 000	0	-2 465 000	-2 068 566	65 000	4 060 000	0	4 060 000	203 392	-3 856 608
KAIKKI YHTEENSÄ	-45 414 656	-453 335	-45 867 991	-45 857 657	678 900	44 091 000	1 700 000	45 791 000	44 020 231	-1 761 425

5. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

Tuloslaskelma, toteutuminen, vertailu ed. vuoteen

Ulkoiset

	2021	2020	Muutos-%
Toimintatuotot			
Myyntituotot	1 051 280,01	1 419 532,74	-25,94
Maksutuotot	118 401,98	123 819,07	-4,38
Tuet ja avustukset	1 233 172,76	735 840,27	67,59
Muut toimintatuotot	2 133 209,69	1 714 144,63	24,45
Toimintatuotot yhteensä	4 536 064,44	3 993 336,71	13,59
Toimintakulut			
Henkilöstökulut	-10 047 735,53	-9 666 030,25	3,95
Palkat ja palkkiot	-7 662 727,28	-7 436 732,21	3,04
Henkilösivukulut	-2 385 008,25	-2 229 298,04	6,98
Eläkekulut	-2 110 462,36	-2 118 638,38	-0,39
Muut henkilösivukulut	-274 545,89	-110 659,66	148,10
Palvelujen ostot	-31 121 472,35	-30 170 035,57	3,15
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 856 768,63	-1 772 184,67	4,77
Avustukset	-745 337,78	-712 980,62	4,54
Muut toimintakulut	-371 019,24	-439 625,01	-15,61
Toimintakulut yhteensä	-44 142 333,53	-42 760 856,12	3,23
Toimintakate	-39 606 269,09	-38 767 519,41	2,16
Verotulot	22 629 380,97	21 717 393,97	4,20
Valtionosuudet	20 335 468,00	19 460 574,00	4,50
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotulot	10 615,36	20 159,40	-47,34
Muut rahoitustulot	462 525,00	225 991,34	104,66
Korkomenot	-150 825,78	-170 596,81	-11,59
Muut rahoitusmenot	-60 035,10	-360 358,40	-83,34
Vuosikate	3 620 859,36	2 125 644,09	70,34
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 785 472,71	-1 839 058,16	-2,91
Arvonalentumiset			
Satunnaiset erät			
Satunnaiset tulot			
Satunnaiset menot		-198 141,19	
Tilikauden tulos	1 835 386,65	88 444,74	1 975,18
Poistoeron lisäys(-) vähennys(+)	334 208,46	338 426,75	-1,25
Varausten lisäys(-) vähennys(+)			
Rahastojen lisäys(-) vähennys(+)			
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	2 169 595,11	426 871,49	408,25

Rahoituslaskelma

	2021	2020
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	3 620 859,36	2 125 644,09
Satunnaiset erät		-198 141,19
Tulorahoituksen korjauserät	5 323,67	-32 961,84
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 186 478,12	-2 091 045,51
Investointien ennakkomaksut		
Rahoitusosuudet investointimenoihin	31 880,00	331 142,45
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	12 762,49	255 965,86
Toiminnan ja investointien rahavirta	2 484 347,40	390 603,86
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0,00	-250 000,00
Antolainasaamisten vähennykset	203 392,00	203 392,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	6 070 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 068 566,00	-1 916 816,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos		-3 000 000,00
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-6 794,25	-8 007,48
Vaihto-omaisuuden muutos	-4 539,00	0,00
Saamisten muutos	613 381,54	-345 525,94
Korottomien pitkä- ja lyhytaik.velkojen muutos	-302 913,63	-745 283,28
Rahoituksen nettorahavirta	-1 566 039,34	7 759,30
Rahavarojen muutos	918 308,06	398 363,16
Rahavarat 31.12.	11 239 560,73	10 321 252,67
Rahavarat 1.1.	10 321 252,67	9 922 889,51
Rahavarojen muutos	918 308,06	398 363,16

Tase

VASTAAVAA	2021	2020	VASTATTAVAA	2021	2020
	€	€		€	€
A PYSYVÄT VASTAAVAT	48 378 248,78	49 230 601,53	A OMA PÄÄOMA	23 883 654,94	21 714 059,83
I Aineettomat hyödykkeet	171 277,69	242 035,90	I Peruspääoma	20 542 187,82	20 542 187,82
1. Aineettomat oikeudet	13 429,59		V Ed. tilikausien yli-/alijäämä	1 171 872,01	745 000,52
2. Muut pitkävaik. menot	157 848,10	242 035,90	VI Tilikauden yli-/alijäämä	2 169 595,11	426 871,49
II Aineelliset hyödykkeet	30 681 851,97	31 260 054,51	B POISTOERO JA VAP.EHT.		
1. Maa- ja vesialueet	4 055 771,03	4 070 138,79	VARAUKSET	5 469 469,71	5 803 678,17
2. Rakennukset	21 242 918,96	21 416 118,92	1. Poistoero	5 469 469,71	5 803 678,17
3. Kiinteät koneet ja laitteet	4 439 850,77	5 138 491,49	C PAKOLLISET VARAUKSET	78 000,00	78 000,00
4. Koneet ja kalusto	0,00	7 713,11	2. Muut pakolliset varaukset	78 000,00	78 000,00
6. Enn.maksut ja kesken. hank	943 311,21	627 592,20	D TOIMEKSIANT. PÄÄOMAT	55 849,58	66 243,83
III Sijoitukset	17 525 119,12	17 728 511,12	1. Valtion toimeksiannot	23 685,64	27 285,64
1. Osakkeet ja osuudet	13 467 697,70	13 467 697,70	2. Lahjoitusrahast. pääomat	32 163,94	38 958,19
3. Muut lainasaamiset	4 019 734,42	4 223 126,42	E VIERAS PÄÄOMA	31 380 902,15	33 752 381,78
4. Muut saamiset	37 687,00	37 687,00	I Pitkäaikainen	26 115 187,00	28 183 753,00
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	23 685,64	27 285,64	2. Lainat rah. ja vak.laitoks	26 115 187,00	28 183 753,00
1. Valtion toimeksiannot	23 685,64	27 285,64	II Lyhytaikainen	5 265 715,15	5 568 628,78
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	12 465 941,96	12 156 476,44	2. Lainat rah. ja vak.laitoks	2 068 566,00	2 068 566,00
I Vaihto-omaisuus	4 539,00	0,00	5. Saadut ennakot	145 270,00	133 989,00
II Saamiset	1 221 842,23	1 835 223,77	6. Ostovelat	1 565 381,54	2 233 230,19
Pitkäaikaiset saamiset	55 000,00	55 500,00	7. Muut velat	160 203,47	158 967,39
2. Lainasaamiset	30 000,00	30 000,00	8. Siirtovelat	1 326 294,14	973 876,20
3. Muut saamiset	25 000,00	25 500,00			
Lyhytaikaiset saamiset	1 166 842,23	1 779 723,77			
1. Myyntisaamiset	582 317,27	496 337,52			
2. Lainasaamiset	41 000,00	0,00			
3. Muut saamiset	124 151,17	92 346,25			
4. Siirtosaamiset	419 373,79	1 191 040,00			
III Rahoitusarvopaperit	10 326 810,16	9 925 325,18			
2. Sijoitukset rahamarkk.inst.	7 026 810,16	6 625 325,18			
4. Muut arvopaperit	3 300 000,00	3 300 000,00			
IV Rahat ja pankkisaamiset	912 750,57	395 927,49			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	60 867 876,38	61 414 363,61	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	60 867 876,38	61 414 363,61

Konsernituloslaskelma

	2021	2020
Toimintatuotot	40 937 724	40 127 045
Valmistus omaan käyttöön		
Toimintakulut	-79 160 482	-76 609 394
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta/tappiosta	2 724	5 945
Toimintakate	-38 220 034	-36 476 404
Verotulot	22 551 840	21 644 698
Valtionosuudet	21 623 006	20 773 179
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	11 467	12 182
Muut rahoitustuotot	493 781	323 002
Korkokulut	-358 209	-429 744
Muut rahoituskulut	-95 016	-381 220
Vuosikate	6 006 835	5 465 693
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 839 505	-4 092 168
Tilikauden yli- ja alipariarvot		
Arvonalentumiset		
Satunnaiset erät		-198 141
Tilikauden tulos	2 167 330	1 175 384
Tilinpäätössirrot	-1 928	-20 253
Tilikauden verot	-21 181	-29 019
Laskennalliset verot	-1 245	-3 841
Vähemmistöosuudet	27 872	74 179
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	2 170 849	1 196 450

Konsernirahoituslaskelma

	2021	2020
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	6 006 835	5 465 693
Satunnaiset erät		-198 561
Tilikauden verot	-21 181	-21 881
Tulorahoituksen korjauserät	-127 225	-23 080
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-5 989 344	-6 855 022
Rahoitusosuudet investointimenoihin	35 651	342 628
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	125 823	272 973
Toiminnan ja investointien rahavirta	30 559	-1 017 250
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	10 000	-24 776
Antolainasaamisten vähennykset		1 941
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 404 948	9 305 883
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 068 566	-2 476 779
Lyhytaikaisten lainojen muutos	42 525	-2 755 824
Oman pääoman muutokset	-755 355	
Muut maksuvalmiuden muutokset	320 213	-985 700
Rahoituksen nettorahavirta	-46 236	3 064 745
Kassavarojen muutos	-15 676	2 047 495
Rahavarat 31.12.	15 694 234	15 709 910
Rahavarat 1.1.	15 709 910	13 662 415
	15 676	2 047 495
Erotus	0	0

Konsernitase

VASTAAVAA	2021	2020	VASTATTAVAA	2021	2020
A PYSYVÄT VASTAAVAT	65 946 756	63 857 930	A OMA PÄÄOMA	23 497 600	23 142 861
I Aineettomat hyödykkeet	678 373	609 564	I Peruspääoma	20 542 188	20 542 188
1. Aineettomat oikeudet	242 796	609 564	II Osuus ky:n oman po:n lisäyks.		
2. Muut pitkäaik. menot	260 708		III Liittymismaksurahasto		
3. Ennakkomaksut	174 869		IV Arvonkorotusrahasto		
4. Keskeneneräiset hankinnat			V Muut omat rahastot	921 915	919 987
II Aineelliset hyödykkeet	64 699 397	62 667 982	VI Ed. tilikausien yli-alijäämä	-137 352	484 236
1. Maa- ja vesialueet	5 126 024	5 141 126	VII Tilikauden yli- alijäämä	2 170 849	1 196 450
2. Kiinteistöjen liittymismaksut					
3. Maa- ja vesialueiden arv.kor.			B VÄHEMMISTÖOSUUDET	552 586	-484 241
4. Rakennukset	40 598 276	36 535 828			
5. Kiinteät rakenteet ja laitteet	8 474 824	14 531 061	C POISTOERO JA VAPAAEHT.		
6. Koneet ja kalusto	1 422 209	1 490 363	VARAUKSET		0
7. Muut aineelliset hyödykkeet	9 453	3 098	1. Poistoero		0
8. Ennakkomaksut ja kesk.er.	9 068 611	4 966 505	2. Vapaaeht. varaukset		0
III Sijoitukset	568 986	580 384	D PAKOLLISET VARAUKSET	739 641	758 421
1. Osakkuusyhteisöosuudet	368 162	545 710	1. Eläkevaraukset		
2. Muut osakkeet ja osuudet	176 150		2. Muut pakolliset varaukset	739 641	758 421
3. Joukkovelkakirjalainasaamiset	544				
4. Muut lainasaamiset	15 537	13 856	E TOIMEKSIANT. PÄÄOMA	398 101	425 654
5. Muut saamiset	8 592	20 817			
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	360 755	381 786	F VIERAS PÄÄOMA	62 445 176	61 568 282
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	21 325 593	21 171 260	I Pitkäaikainen	48 742 962	48 354 421
I Vaihto-omaisuus	431 680	361 555	1. Pitkäaikainen korollinen	47 601 842	47 265 460
II Saamiset	5 199 679	5 099 795	2. Pitkäaikainen koroton	1 141 121	1 088 961
Pitkäaikaiset saamiset	48 483	84 059	II Lyhytaikainen	13 702 213	13 213 860
Lyhytaikaiset saamiset	5 151 196	5 015 736	1. Lyhytaikainen korollinen	3 263 471	3 220 946
III Rahoitusarvopaperit	10 673 676	10 087 830	2. Lyhytaikainen koroton	10 438 743	9 992 914
IV Rahat ja pankkisaamiset	5 020 558	5 622 081			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	87 633 104	85 410 976	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	87 633 104	85 410 976

6. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvät vastaavat on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti.

Kaupunginvaltuuston hyväksymällä poistosuunnitelman muutoksella on tarkistettu 1.1.2007 alkaen muiden pitkävaikutteisten menojen poistoaikaa ja kiinteiden rakenteiden ja laitteiden poistoprosentteja. Muutos on perustunut hyödykkeiden taloudellisen pitoajan uudelleen arviointiin. Kaupunginvaltuusto hyväksyi 29.6.2009 poistosuunnitelman tarkistamisen, jossa suunnitelman mukaiset poistoajat tarkistettiin vastaamaan Kuntaliiton 1.1.2009 antamaa yleisohjetta

Kuntajaosto tarkisti 2011 yleisohjettaan suunnitelmanmukaisista poistoista mm. lisäämällä suosituksen poisto-ohjeen poistoajojen alarajojen käyttämisestä, ellei pidemmän poistoajan käyttämiseen ole erityistä hyödykekohtaista perustetta. Kaupunginvaltuusto hyväksyi 18.12.2012 § 150 poistosuunnitelman tarkistamisesta. Poistosuunnitelma otettiin käyttöön 1.1.2013 alkaen. Pienhankintarajaksi päätettiin 10.000 euroa.

Kaupunginvaltuuston 14.12.2015 § 109 hyväksymällä poistosuunnitelman tarkistamisella on hallinto- ja laitosrakennusten poistoajojen tarkistettu. Poistoajaksi on 20 – 50 vuotta 1.1.2016 alkaen.

Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintameno tai sitä alemmahan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen keskihankintahinnan tai sitä alemman todennäköisen hankintameno tai todennäköisen luovutushinnan määräisenä.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alemmahan todennäköiseen arvoon.

Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintameno tai sitä alemmahan todennäköiseen luovutushintaan.

Tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

Tuloksen ja taseen vertailukelpoisuus

Vuoden 2018 toimintatuotot sisälsivät myyntivoiton Köpsin palvelukeskuksen myynnistä Attendo Oy:lle. Käyttöomaisuuden myyntivoitoksi kirjattiin 986.420 euroa.

Vuonna 2020 satunnaiset menot 198.141,19 euroa sisälsi Pyhäsalmen Lentokenttä Oy:n osakkeiden alaskirjaamisesta aiheutuneet kustannukset.

Vuoden 2020 tulokseen vaikutti olennaisesti valtion tukitoimet kunnille koronavirusepidemian johdosta. Valtio osallistui Pyhäjärven kaupungin koronakustannuksiin valtionosuuksien lisäksi, joiden vaikutus oli noin 1,3 M€. Osa valtion tukitoimia kunnille oli myös kuntien yhteisöveron jako-osuuden korottaminen 32,13 %:ta 42,13 %:iin. Vastaavasti valtion osuus verosta aleni saman verran. Pyhäjärven kaupunki sai yhteisöveroja noin 0,8 M€ enemmän vuonna 2020 jako-osuuden korottamisesta johtuen.

Vuoden 2021 positiiviseen tulokseen vaikuttivat olennaisesti Valtionvarainministeriön myöntämä harkinnanvarainen valtionosuuden korotus 805.000 € sekä Sosiaali- ja terveysministeriöltä saadut ja haetut valtionavustukset julkiselle sosiaali- ja terveydenhuollolle covid-19-epidemiasta vuonna 2021 aiheutuviin kustannuksiin, joiden osuus oli noin 464.000 euroa. Yhteisöveron jako-osuuden korotuksen vaikutus tulokseen oli myös merkittävä. Yhteisöveron jako-osuuden korotus oli myös osa koronavirusepidemiaan liittyvää kuntien tukemisen toimenpiteiden kokonaisuutta, jonka tarkoituksena oli turvata peruspalvelujen järjestämisen edellytykset ja helpottaa poikkeustilanteesta johtuvia kuntien talouden haasteita.

Vuoden 2021 Ppky Selänteen maksuosuuksiin vaikutti 169.901 euron korjauskirjaus vuoden 2020 dialyysimenoihin, joka korjattiin vähennyksenä vuoden 2021 kirjanpitoon Ppky Selänteen toimesta.

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhteisöt sekä kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa, vähemmistöosuuksien erottamisessa sekä osakkuusyhteisöjen yhdistelemisessä.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu. Omistuksen eliminoinnissa syntynyt ero on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikaudelle.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Asunto-osakeyhtiöiden ja muiden keskinäisten kiinteistötytäryhteisöjen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi. Jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisön poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

Poikkeavat arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Poikkeavat tilikaudet

Kaikkien kaupunkikonserniin kuuluvien yhtiöiden tilikausi on 1.1. – 31.12.2021. Kiinteistö Oy Rillankivelle siirtyi Pyhäjärven Kehitys Oy:n kiinteistötoimintaa 1.1.2018 alkaen osittaisjakautumisen kautta.

Pyhäjärven Kehitys Oy:n hallituksen päätöksen 16.12.2019 mukaisesti tiettyjä saamia sekä omistuksia on alaskirjattu yhtiön tilinpäätöksessä. Tämä on vaikuttanut myös konsernirakenteeseen.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Toimintatuotot tehtäväalueittain (ulkoiset)

	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Yleishallinto	1 284 527,38	1 036 577,68	1 057 613,38	709 641,76
Alueelliset maaseutupalvelut	193 259,18	194 990,81	193 259,18	194 990,81
Sosiaali- ja terveystuotot	39 357 127,69	39 212 393,50		
Opetus- ja kulttuuripalvelut	1 944 869,37	1 890 941,89	405 210,36	340 632,09
Yhdyskuntapalvelut	8 281 899,83	7 976 679,66	2 879 981,52	2 748 072,05
Muut palvelut	1 284 527,38	0,00		
Yhteensä	51 061 683,46	50 311 583,53	4 536 064,44	3 993 336,71

Verotulojen erittely

	2021	2020
Kunnan tulovero	15 269 142,72	15 799 366,22
Osuus yhteisöveron tuotosta	6 051 302,37	4 733 371,45
Kiinteistövero	1 308 935,88	1 184 656,30
Verotulot yhteensä	22 629 380,97	21 717 393,97

Valtionosuuksien erittely

	2021	2020
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus (ilman tasauksia)	17 797 586	16 956 145
Siitä: Verotuloihin perustuva valtionosuuksien taseus	1 841 127	1 313 839
Siitä: Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus	805 000	
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-293 871	-336 897
Verotulomenetyksen korvaus	2 831 753	2 841 326
Valtionosuudet yhteensä	20 335 468	19 460 574

Palvelujen ostojen erittely

	2021	2020
Asiakaspalvelujen ostot	27 588 331,06	26 780 419,71
Muiden palvelujen ostot	3 533 141,29	3 389 615,86
Kunnan palvelujen ostot yhteensä yhteensä	31 121 472,35	30 170 035,57

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Kaupunginvaltuusto on käsitellyt poistosuunnitelmia seuraavasti: 2.4.1996 § 22 ja § 23; 6.4.1998 § 13; 14.12.1999 § 77; 29.1.2007 § 5; 29.6.2010 § 71 ja 18.12.2012 § 150. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan. Viimeiset poistosuunnitelman muutokset ovat tulleet voimaan 1.1.2013.

Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit sekä poistomenetelmät ovat:

	Poistoaika	Poistomenetelmä	Poisto-%
Aineettomat oikeudet	5 vuotta	Tasapoisto	20 %
Muut pitkävaikutteiset menot	2 – 5 vuotta	Tasapoisto	20 – 50 %
Rakennukset	20 - 50 vuotta	Tasapoisto	2 - 5 %
Kadut, tiet, torit ja puistot		Menojäännöspoisto	20 %
Kiinteät rakenteet ja laitteet			
Sillat, laiturit, uimalat		Menojäännöspoisto	25 %
Muut kiinteät rakenteet		Menojäännöspoisto	25 %
Koneet ja kalusto	3 – 15 vuotta	Tasapoisto	6,7 – 33,3 %
Soranottoalue		Käytön mukainen poisto	
Arvo- ja taide-esineet		Ei poistoja	

Pienet käyttöomaisuushankkeet, joiden hankintameno on alle 10.000 €, on kirjattu vuosikuluksi.

Pakollisten varausten muutokset

	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Osuus kuntayhtymän alijäämästä 1.1.				
Vähennykset tilikaudella				
Osuus kuntayhtymän alijäämästä 31.12.				
Muut pakollisten varausten muutokset	25 697,47	-2 371,72	0	0

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot

	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	5 379,89	45 289,34	5 379,89	45 289,34
Rakennusten luovutusvoitot				
Muut luovutusvoitot	3 131,34			
Luovutusvoitot yhteensä	8 511,23	45 289,34	5 379,89	45 289,34
Muut toimintakulut				
Kiinteistöjen luovutustappiot	10 703,56	12 327,50	10 703,56	12 327,50
Luovutustappiot yhteensä	10 703,56	12 327,50	10 703,56	12 327,50

Satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin sisältyvät erät

	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Satunnaiset tuotot				
Käyttöomaisuuden myyntivoitot				
Satunnaiset tuotot yhteensä			0	0
Satunnaiset kulut				
Pyhäsalmen Lentökenttä Oy:n lopettaminen		198 141,19		198 141,19
Satunnaiset kulut yhteensä	0	198 141,19	0	198 141,19

Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely

	Kunta	
	2021	2020
Osinkotuotot saman konsernin yhteisöistä		
Osinkotuotot muista yhteisöistä	108 562,56	79 374,15
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä		
Yhteensä	108 562,56	79 374,15

Erittely poistoeron muutoksista

	Kunta	
	2021	2020
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron muutos	334 208,46	338 426,75
Suunnitelman mukaisten poistojen ja verotuspoistojen erotus (- tai +)		
Poistoeron muutokset yhteensä	334 208,46	338 426,75

Tasetta koskevat liitetiedot**Taseen vastaavia koskevat liitetiedot****Arvonkorotusten periaatteet ja arvonmäärittäminen**

Maa-alueet on uudelleenarvostettu verotusarvoilla ja metsät 170 €/ha. Arvonkorotus ja arvonkorotusrahasto on purettu 31.12.2006.

Arvonkorotukset	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Maa- ja vesialueet				
Arvo 1.1.	5 141 126	5 060 749	4 070 139	3 957 964
Arvonkorotukset				
Arvonkorotusten purku				
Arvo 31.12.		5 141 126	4 055 771	4 070 139
Rakennukset				
Arvo 1.1.	36 535 828	36 808 303	21 416 119	21 897 408
Arvonkorotukset				
Arvonkorotusten purku				
Arvo 31.12.		36 535 828	21 242 920	21 416 119
Arvonkorotukset yhteensä				

Maa- ja vesialueet erittely

	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Maa- ja vesialueet				
Kiinteistöjen liittymismaksut		687 866,65	9 289,78	9 289,78
Muut maa- ja vesialueet		4 453 259,35	4 046 481,25	4 060 849,01
Maa- ja vesialueet yhteensä		5 141 126,00	4 055 771,03	4 070 138,79

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

	Aineettomat hyödykkeet			Aineelliset hyödykkeet						
	Aineettomat oikeud.	Muut pitkävaikutt. menot	Yhteensä	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineell. hyödyk.	Ennakko-makset ja keskenener.	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	0,00	242 035,90	242 035,90	4 070 138,79	21 416 118,92	5 138 491,49	7 713,11	0,00	627 592,20	31 260 054,51
Lisäykset tilik. aikana				3 718,40					1 182 759,72	1 186 478,12
Rahoitusos. tilikaudella									-31 880,00	-31 880,00
Vähennykset tilik. aikana				-18 086,16						-18 086,16
Siirrot erien välillä	13 448,01	6 052,55	19 500,56		730 646,59	85 013,56			-835 160,71	-19 500,56
Tilikauden poisto	-18,42	-90 240,35	-90 258,77		-903 846,55	-783 654,28	-7 713,11			-1 695 213,94
Arvonlennukset ja palautukset										0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	13 429,59	157 848,10	171 277,69	4 055 771,03	21 242 918,96	4 439 850,77	0,00	0,00	943 311,21	30 681 851,97
Arvonkorotukset										
Kirjanpitoarvo 31.12.	13 429,59	157 848,10	171 277,69	4 055 771,03	21 242 918,96	4 439 850,77	0,00	0,00	943 311,21	30 681 851,97
Olennaiset lisäpoistot										
Ruotasen terveystalon purku					14 472,28					

Pysyvien vastaavien sijoitukset
--

	Osakkeet ja osuudet					Jvk-, muut laina- ja muut saamiset				
	Osakkeet konserniyh-tiöt	Osakkeet osakkuus-yhteisöt	Kuntayhtymä-osuudet	Muut osak-keet ja osuu-det	Yhteensä	Jvk- laina-saamiset	Saamiset kon-serniyhteisöt	Saamiset kuntayhty-mät	Saamiset muut yhtei-söt	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	8 869 939,08	2 594,04	4 264 500,96	330 663,62	13 467 697,70	0	4 223 126,42	0	37 687,00	4 260 813,42
Lisäykset										
Vähennykset							-203 392,00			-203 392,00
Siirrot erien välillä										
Hankintameno 31.12.	8 869 939,08	2 594,04	4 264 500,96	330 663,62	13 467 697,70	0,00	4 019 734,42	0,00	37 687,00	4 057 421,42
Arvonlennukset										
Arvonkorotukset										
Kirjanpitoarvo 31.12.	8 869 939,08	2 594,04	4 264 500,96	330 663,62	13 467 697,70	0,00	4 019 734,42	0,00	37 687,00	4 057 421,42

Olellaiset kuntayhtymäosuuksien arvon muutokset

	Tasearvo 1.1.	Lisäyks. tilikaud.	Vähenn. tilikaud.	Tasearvo 31.12.	Kunnan osuus kuntayhtym. peruspääom.	Ero
Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoidopiirin kuntayhtymä	3 196 865,65			3 196 865,65	3 200 065,29	-3 199,64
Jokilaakson koulutuskuntayhtymä	1 050 075,33			1 050 075,33	644 463,16	405 612,17
Jokilaakson musiikkiopiston kuntayhtymä	3 585,77			3 585,77	3 763,28	-177,51
Pohjois-Pohjanmaan liitto	8 241,21			8 241,21	8 241,90	-0,69
Peruspalvelukuntayhtymä Selänne	5 733,00			5 733,00	5 733,00	0,00
Yhteensä	4 264 500,96			4 264 500,96	3 862 266,63	402 234,33

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt

	Y-tunnus	Koti- paikka	Kunnan omistus- osuus	Konsernin omistus- osuus	Kuntakonsernin osuus (1 000 €)		
					Omasta pää- omasta	Vieraasta pää- omasta	Tilik. voitosta/ tappiosta
Tytäryhteisöt							
Kiinteistö Oy Rillankivi	0926345-6	Pyhäjärvi	100,00%	100,00 %	2 438	9 962	-192
Pyhäjärven Kehitys Oy	1496343-0	Pyhäjärvi	100,00%	100,00 %	-221	417	-3
Kiint. Oy Pyhäsalmen Liiketalo	0591211-3	Pyhäjärvi	42,94%	69,44 %	940	50	-25
PyhäNet Oy	2551195-8	Pyhäjärvi	50,82%	50,82 %	76	2 007	45
Pyhäsalmen Kvanttikiinteistöt Oy	2659164-6	Pyhäjärvi	100,00%	100,00 %	16	55	-4
Pyhäjärven Energia ja Vesi Oy	2659565-5	Pyhäjärvi	100,00%	100,00 %	5 514	4 983	23
Asunto Oy Pyhäjärven Toripiha	2731067-4	Pyhäjärvi	3,00%	53,70 %	505	1	-1
Kuntayhtymät							
Peruspalvelukuntayhtymä Selänne	2265415-2	Haapajärvi	30,18%	30,18 %	6	2 926	0
Pohjois-Pohjanmaan Sairaanhoidopiiri	0679480-9	Oulu	2,16%	2,16 %	3 590	13 028	86
Pohjois-Pohjanmaan Liitto	0922484-4	Nivala	1,89%	1,89 %	37	20	5
Jokilaaksojen Koulutuskuntayhtymä	0210010-1	Nivala	3,70%	3,87 %	1 207	179	6
Jokilaaksojen Musiikkiopisto	0210007-2	Nivala	15,94%	15,94 %	15	20	12
Osakkuusyhteisöt							
Simunan Lämpö Oy	0710599-9	Pyhäjärvi	33,33%	33,33 %	18	3	

Saamisten erittely

	Kunta 2021		Kunta 2020	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		269 036,83		181 385,37
Lainasaamiset	30 000,00		30 000,00	
Muut saamiset		2 306,40		
Siirtosaamiset				
Saamiset tytäryhteisöiltä yhteensä	30 000,00	271 343,23	30 000,00	181 385,37
Saamiset kuntayhtym., joissa kunta on jäsen				
Myyntisaamiset		31 985,65		
Lainasaamiset				
Muut saamiset	-500,00			
Siirtosaamiset		150 331,86		673 950,53
Saamiset kuntayhtymiltä yhteensä		182 317,51		673 950,53
Saamiset muilta				
Myyntisaamiset		281 294,79		314 952,15
Lainasaamiset		41 000,00		0
Muut saamiset	25 500,00	121 844,77	25 500,00	92 346,25
Siirtosaamiset		269 041,93		517 089,47
Saamiset muilta yhteensä	25 500,00	713 181,49	25 500,00	924 387,87
Saamiset yhteensä	55 000,00	1 166 842,23	55 500,00	1 779 723,77

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Kelan korvaus työterveyshuollosta	87 164,31	83 466,32	43 090,79	42 413,37
Työllistämistuet	51 001,00	39 784,30	51 001,00	39 784,30
Tasausrahasto	71 969,86	58 447,63		
Eu-tuet	160 394,70	187 046,62	150 331,86	180 067,94
Jokilaaksojen pelastuslaitos / palautus		33 744,05		33 744,05
Vakuutusyhtiön korvaus, palovahinko		96 237,76		96 237,76
Työllisyysrahaston palautus		83 532,06		83 532,06
STM avustus Covid-kustannuksiin	146 175,00		146 175,00	
Muut tulojäämät	505 997,83	335 646,53	28 775,14	41 169,99
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	1 022 702,70	917 905,27	419 373,79	516 949,47
Lyhytaikaiset siirtosaamiset kuntayhtymiltä				
Ppky Selänne, ylijäämän palauttaminen				673 950,53
Lyhytaik. siirtosaam. kuntayhtymiltä yht.				673 950,53

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oman pääoman erittely

	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Peruspääoma 1.1.	20 542 188	20 542 188	20 542 187,82	20 542 187,82
Lisäykset				
Vähennykset				
Peruspääoma 31.12	20 542 188	20 542 188	20 542 187,82	20 542 187,82
Arvonkorotusrahasto 1.1.				
Lisäykset				
Vähennykset				
Arvonkorotusrahasto 31.12.				
Muut omat rahastot	919 987	894 082		
Vahinkorahaston pääoma 1.1.				
Siirrot rahastoon	1 928	25 905		
Siirrot rahastosta				
Vahinkorahaston pääoma 31.12.				
Muut omat rahastot yhteensä	921 915	919 987		
Edellisten tilikauden ylijäämä 1.1.	1 680 686	20 633	745 000,52	3 975 721,09
Siirto rahastoon / Pohjois-Pohjanmaan shp	-3 232			
Korjaus ed. tilik.tulokseen / Pohj.Pohj.shp	1 938			
Siirto rahastosta / Pohjois-Pohjanmaan liitto	1 304			
Vuoden 2020 tulos / Pky Selänne	-735 313			
Vuoden 2020 tulos / Jokilaaksojen mus.op.	-16 824			
Ed.tilik.tulos,poisto-oikaisut / Pyhänet Oy	-1 064 621			
Ero edelliseen tilikauteen	-1 290	463 603		
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	-137 352	484 236	1 171 872,01	745 000,52
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	2 170 849	1 196 450	2 169 595,11	426 871,49
Oma pääoma yhteensä	23 497 600	23 142 861	23 883 654,94	21 714 059,83

Edellisten tilikausien yli-/alijäämä ja tuloksenkäsittelyerät

	Kunta	
	2021	2020
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	1 171 872,01	745 000,52
Tilikauden ylijäämä / alijäämä	2 169 595,11	426 871,49
Kertynyt poistoero 31.12.	5 469 469,71	5 803 678,17
Vapaaehtoiset varaukset	0,00	0,00
Kertynyt yli-/alijäämä ja tuloksenkäsittelyerät yhteensä	8 810 936,83	6 975 550,18

Erittely poistoerosta

	Kunta	
	2021	2020
Investointivaraukseen liittyvä poistoero	5 469 469,71	5 803 678,17
Poistoero yhteensä	5 469 469,71	5 803 678,17

Pitkäaikaiset velat

Vuoden 2021 tilinpäätöksessä esitetään velat ja velkojen osat, jotka erääntyvät 1.1.2027 tai sen jälkeen.

	Kunta	
	2021	2020
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	17 840 916	19 909 489
Lainat julkisyhteisöiltä		
Lainat muilta luotonantajilta		
Saadut ennakot		
Ostovelat		
Muut velat		
Siirtovelat		
Pitkäaikaiset velat yhteensä	17 840 916	19 909 489

Pakolliset varaukset

	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Muut pakolliset varaukset				
Antolainat yritysten kehittämiseen	78 000,00	78 000,00	78 000,00	78 000,00
Pohjois-Pohjanmaan shp:n ky:n alijäämä				
Muut pakolliset varaukset	662 604,00	681 411,53		
Muut pakolliset varaukset yhteensä	740 604,00	758 421,00	78 000,00	78 000,00

Vieras pääoma

	Kunta 2021		Kunta 2020	
	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat		160 648,86		72 098,95
Muut velat				
Siirtovelat				
Yhteensä velat tytäryhteisöille		160 648,86		72 098,95
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Saadut ennakot				
Ostovelat		1 176 563,89		1 175 364,24
Muut velat				
Siirtovelat				
Yhteensä velat kuntayhtymille		1 176 563,89		1 175 364,24
Velat muille				
Saadut ennakot		145 270,00		133 989,00
Ostovelat		228 168,79		985 767,00
Muut velat		160 203,47		158 967,39
Siirtovelat		1 326 294,14		973 876,20
Yhteensä velat muille		1 859 936,40		2 252 599,59
Vieras pääoma yhteensä	0,00	3 197 149,15	0,00	3 500 062,78

Muiden velkojen erittely

	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Muut velat				
Liittymismaksut, kaukolämpö	1 239 672,92	1 241 462,92	0	0
Muut velat	769 037,57	931 845,37		
Muut velat yhteensä	2 008 710,49	2 173 308,29	0	0

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Menojäämät				
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	174 207,67	210 452,64	14 261,98	
Lomapalkkajaksotukset	3 562 405,82	3 489 757,53	966 729,70	897 267,58
Korkojaksotukset	14 152,11	23 856,72	11 610,81	20 209,60
Valtionosuusennakot		45 688,00	0	45 688,00
Muut lyhytaikaiset siirtovelat.	1 080 305,52	481 827,21	333 691,65	10 711,02
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	4 831 071,13	4 251 582,10	1 326 294,14	973 876,20

Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot**Vuokravastuut (arvolisäveroineen)**

	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Vuokravastuut				
Vuokravastuut yhteensä, vastuut voimassa	747 364,81	1 554 640,71	6 586,51	
• Seuraavalla tilikaudella maksettava osuus (sisältyy edelliseen)	389 908,77	1 199 412,34	7 251,01	
Leasingvastuut yhteensä				
• Seuraavalla tilikaudella maksettavat	115 941,66	87 415,88	30 204,00	74 429,34
• Myöhemmin maksettavat	102 846,53	115 746,15	32 109,00	29 786,44
• Siitä kiinteistöihin liittyvä rahoitusleasing				
Vuokravastuut yhteensä	966 153,00	1 757 802,75	62 313,00	104 215,78

Vastuusitoumukset

	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma			8 881 135,81	12 106 751,69
Jäljellä oleva pääoma			7 393 051,43	8 881 135,81
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	1 791 327,93	3 050 820,68	1 726 527,93	3 050 820,68
Jäljellä oleva pääoma	2 555 836,99	1 726 527,93	2 508 912,83	1 726 527,93
Kiinnitykset				
Tiloihin	5 476 087,22	2 602 467,32	5 476 087,22	2 602 467,32
Yrityskiinnitykset	328 187,93	168 187,93	328 187,93	168 187,93

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista

	Kunta	
	2021	2020
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12..	35 584 414,00	34 226 944,00
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.		
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	23 310,00	21 327,00

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Arvonlisäveron palautusvastuu	1 714 717,23	2 392 362,51	1 641 200,56	2 362 215,88
Perustamishankkeiden valtionosuuden palautusvastuu				
Sosiaali- ja terveydenhuollon kunnallisen toimintayksikön sisäilma- ja kosteusvauriohankkeen valtionavustus - valtionavustuspäätös 27.6.2014 - lopullinen päätös 3.3.2017 - sisältää omaisuuden käyttö- ja luovutusrajoituksen 15 vuoden ajaksi.	1 711 232,61	1 711 232,61	1 711 232,61	1 711 232,61
Muu vastuu				

Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkiota koskevat liitetiedot

Henkilöstön määrä

	Kunta	
	2021	2020
Yleishallinto	27,5	25
Alueelliset maaseutupalvelut	4	4
Sosiaali- ja terveystoimi	1	1
Opetus- ja kulttuuritoimi	148	137
Yhdyskuntapalvelut	52	54
Henkilöstö yhteensä (sisältää vakinaiset, määräaikaiset sekä työllistetyt)	232,5	221

Henkilöstökulut

	Kunta	
	2021	2020
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	10 047 735,53	9 666 030,25
Henkilöstökulut, jotka aktivoitu aineellisiin hyödykkeisiin	78 904,24	143 010,55
Henkilöstökulut yhteensä	10 126 639,77	9 809 040,80

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut

	Kunta	
	2021	2020
Suomen Keskustapuolue	4 069,80	3 474,39
PRO Pyhäjärvi	55,10	86,20
Pyhäjärven Työväenyhdistys SDP	1 065,60	1 589,40
Pyhäjärven Vasemmisto ry	2 000,70	1 446,15
Kansanliike Pyhäjärvi ry	171,30	353,00
Perussuomalaiset Pyhäjärvi	953,70	
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	8 316,20	6 949,14

Tilintarkastusyhteisön palkkiot

	2021	2020
Tilintarkastajan palkkiot		
<u>Tarkastusyhteisö BDO Audiator Oy</u>		
Tilintarkastuspalkkiot	4 868,05	13 100,55
Tilintarkastajan lausunnot		
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät	6 414,80	6 879,40
Muut palkkiot	45,00	
<u>KPMG Oy Ab</u>		
Tilintarkastuspalkkiot		
Tilintarkastajan lausunnot	2 800,00	
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät		
Muut palkkiot	1 330,00	
Tilintarkastajan palkkiot yhteensä	15 457,85	19 979,95

Tiedot kunnan ja sen intressitahoihin kuuluvien välisistä liiketoimista

Pyhäjärven kaupunki on ostanut Pyhäjärven Kehitys Oy:ltä elinkeinopalveluja 100.000 euron edestä. Elinkeinopalvelujen ostamisesta on päätetty talouarvion laatimisen yhteydessä.

Pyhäjärven kaupunki on antanut Pyhäjärven Energia ja Vesi Oy:lle avustusta risteysalueen kaukolämpötaksan kompensointiin 18.000 euroa. Kaupunginvaltuusto on päättänyt 28.1.2013, että yritys- ja elinkeinotoiminnan yleisten edellytysten parantamiseen kuuluvana elinkeinostrategisena toimenpiteenä alueen asemakaava-alueelle sijoittuvien teollisuusyritysten kaukolämpöenergian hintaa subventoidaan elinkeinostrategiassa tarkemmin päätettävällä tavalla. Päätöksen mukaisesti talousarviossa on varattu määräraha, jolla kompensoidaan risteysalueen kaukolämpötaksaa.

Kaupunginvaltuuston päätöksen 31.8.2009 § 89 mukaisesti on päätetty varata vuosittain talousarvioon yritystukena kaukolämpölaitoksen vuosittain maksaman suurkuluttaja-alennusta vastaava määrä. Suurkulutusrajana on ollut 500 MWh/vuosi. Vuonna 2021 Pyhäjärven Energia ja Vesi Oy:lle on maksettu 5.400 euroa suurkuluttaja-alennusta.

Kaupunginjohtajan kanssa on solmittu kuntalain mukainen johtajasopimus. Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt sopimuksen 24.4.2017. Ristiriitatilanteet pyritään aina ratkaisemaan keskusteluin ja neuvotteluin kaupunginhallituksen ja kaupunginjohtajan välillä.

Mikäli kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja yhdessä toteavat, että kaupungin etu vaatii kaupunginjohtajan virkasuhteen purkamista, ja purkautumisen syynä ei ole kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 41 §:n mukainen peruste, voivat kaupunginjohtaja ja kaupunginvaltuusto purkaa virkasuhteen yhteisesti sopien. Tällöin kaupunginjohtajalle maksetaan irtisanomisajan (6 kk) palkan lisäksi viimeisen palkanmaksun yhteydessä kuuden (6) kuukauden palkkaa vastaava siirtymäkorvaus. Mikäli kaupunginjohtaja irtisanotaan kulloinkin voimassa olevan kuntalain asiaa koskevan asiakohdan (sopimuksen allekirjoitushetkellä 25 §) mukaisesti ilman, että on päästy yksimieliseen sopimukseen, kaupunginjohtajalle maksetaan irtisanomisajan palkka (6 kk). Kaupunginjohtajan irtisanoutuessa muussa tapauksessa käytetään normaalia yhden (1) kuukauden irtisanomisaikaa, mikäli muuta ei yhteisesti sovita.

Tositesarjat

Laji	Tos.laji	Tositenumerot	Säilytysaika
Pankkien tiliotteet	PANKKI	101001-101044	Kuluva vuosi + 10 v.
Manuaaliset tiliotteet	PANKMA	110001-110002	"
Muistiotositteet 1	MUIST1	10001-10463	Kuluva vuosi + 10 v.
Muistio sisäinen	MUISIS	20001-20041	"
Muistiotosite 2 Rondo	MUIRO2	15001-15075	"
Muistio sisäinen2 Rondo	MUIRS2	25001-25142	"
Palkkositteet	PALKAT	100001-100032	Kuluva vuosi + 10 v
Myyntitositteet laskulajeittain	MRP10	10000001-10000299	Kuluva vuosi + 10 v.
	MRP20	20000001-20000159	"
	MRP40	40000001-40000095	"
	MRP47	47000001-47000367	"
	MRP50	50000001-50000168	"
	MRP52	52000001-52000542	"
	MRP54	54000001-54000044	"
	MRP74	74000001-74000030	"
	MRP80	80000001-80000235	"
	MRP99	99000001-99000274	"
Hyvityslaskun kuittaus	MRPHYV	5310001	"
Ostolaskut	OSTOT	8000001-8007157	Kuluva vuosi + 10 v.
Ostoreskontra / maksatus	OMAKSU	8990001-8990257	"
Manuaalisuoritukset	MRPMAN	5110001-5110109	Kuluva vuosi + 10 v.
Viitesuoritukset	MRPVII	521001-5210376	Kuluva vuosi + 10 v.
Käyttöomaisuuskirjanpito	KOMTOS	34001-34022	Kuluva vuosi + 10 v.
	KOMMUI	39001-39017	"
Konsernitositteet	KLALKU	99910001-99910082	Kuluva vuosi + 10 v.
	KLYHT	99920001-99920035	"
	KLKIRJ	99930001-99930032	"
Alkusaldot	ALKUSA	1001-1015	
Liitetietositteet		1-8	Kuluva vuosi + 10 v.

Säilytystapa

Säilytetään paperitilulosteina arkistossa.

Käytetyt kirjanpito kirjat tilikaudella 2021:

Päiväkirja

Pääkirja

Tilikirja

Tasekirja

Tase-erittelyt liitetietoiin

7. ALLEKIRJOITUKSET

PYHÄJÄRVEN KAUPUNGINHALLITUS

Pyhäjärvi 28 . 3 . 2022

Allekirjoitukset:

_____
Jussiniemi Jouni
puheenjohtaja

_____
Kärkkäinen Erkki
I varapuheenjohtaja

_____
Leppäharju Raija
II varapuheenjohtaja

_____
Pesonen-Vuorisalo Sirpa

_____
Tikanmäki Katriina

_____
Mykkänen Teija

_____
Lehto Harri

_____
Kiviniemi Henrik
kaupunginjohtaja

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Pyhäjärvi ____ . ____ . 2022

KPMG Oy Ab

_____
Raappana Tapio
tilintarkastaja, KHT, JHT

8. HENKILÖSTÖRAPORTTI

Henkilöstöraportissa kuvataan henkilöstövoimavaroja tunnusluvuilla. Raportissa kuvataan vakinaisen ja määräaikaisen henkilöstön määrä, rakenne, osaamisen kehittämistä, terveydellistä toimintakykyä ja työhyvinvointia sekä henkilöstökustannuksia. Tiedot kuvaavat tilinpäätöshetken tilannetta 31.12.2021 tai vaihtoehtoisesti koko tilinpäätösvuotta.

Raportti on laadittu Kuntatyönantajien suosituksen mukaisesti. Vuoden 2021 alussa otettiin käyttöön Populus henkilöstöhallinnonjärjestelmä. Henkilöstöä kuvaavat tunnusluvut on muutettu vertailukelpoisiksi edellisten vuosien raportoituhiin tietoihin verrattuna. Edellisen vuoden vertailutietoa ei ole esitetty, mikäli tieto ei ole ollut saatavissa vanhasta järjestelmästä.

Pyhjärven kaupungin toiminnassa tapahtuneet muutokset ovat vaikuttaneet henkilöstöraportin sisältöön. Tämän vuoksi eri vuosien tiedot eivät ole täysin vertailukelpoisia.

HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ 31.12.2021

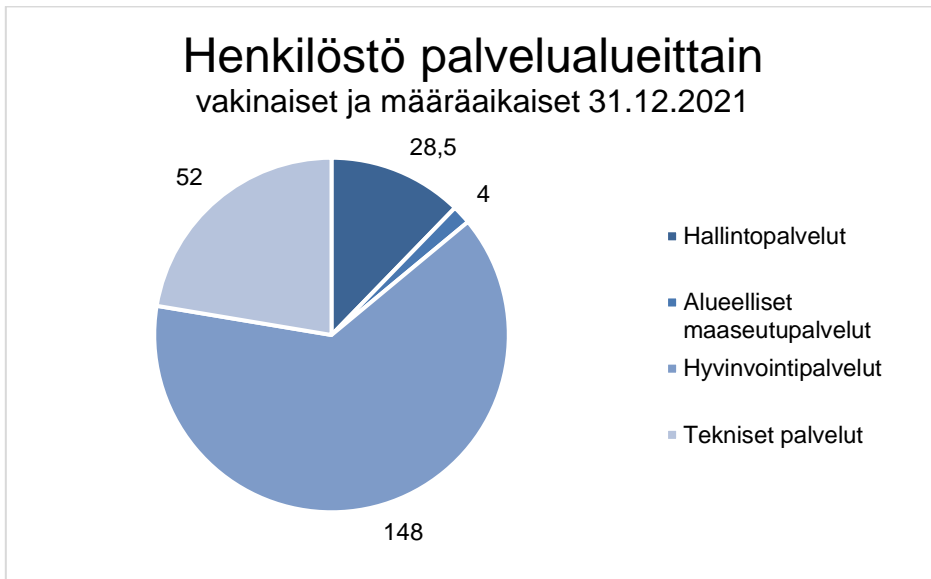
Seuraava taulukko kuvaa Pyhjärven kaupungin vakinaisen ja määräaikaisen henkilöstön määrää vuoden viimeisen päivän tilanteessa. Henkilöstön määrään on laskettu mukaan kaikki, joilla on ollut voimassa oleva työ-/virkasuhde 31.12.2021.

Henkilöstön määrän kehitys vuosina 2017 – 2021

Vuosi	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021
Vakinainen henkilökunta					
Hallintopalvelut	11	11	11	11	11,5
Alueelliset maaseutupalvelut	5	5	4	4	4
Hyvinvointipalvelut	104	103	99	105	101
Tekniset palvelut	52	47	44	41	39
YHTEENSÄ VAKINAINEN	172	166	158	161	155,5
Sijaiset ja määräaikaiset, työllistetyt					
Hallintopalvelut	6	5	10	6	3
Työllistetyt	5	12	10	15	18
Hyvinvointipalvelut	39	41	36	32	46
Tekniset palvelut	20	10	10	7	10
YHTEENSÄ SIJAISET ym.	70	68	66	60	77
KAIKKI YHTEENSÄ	242	234	224	221	232,5

Henkilötyövuosia vuonna 2021 oli yhteensä 205,5.

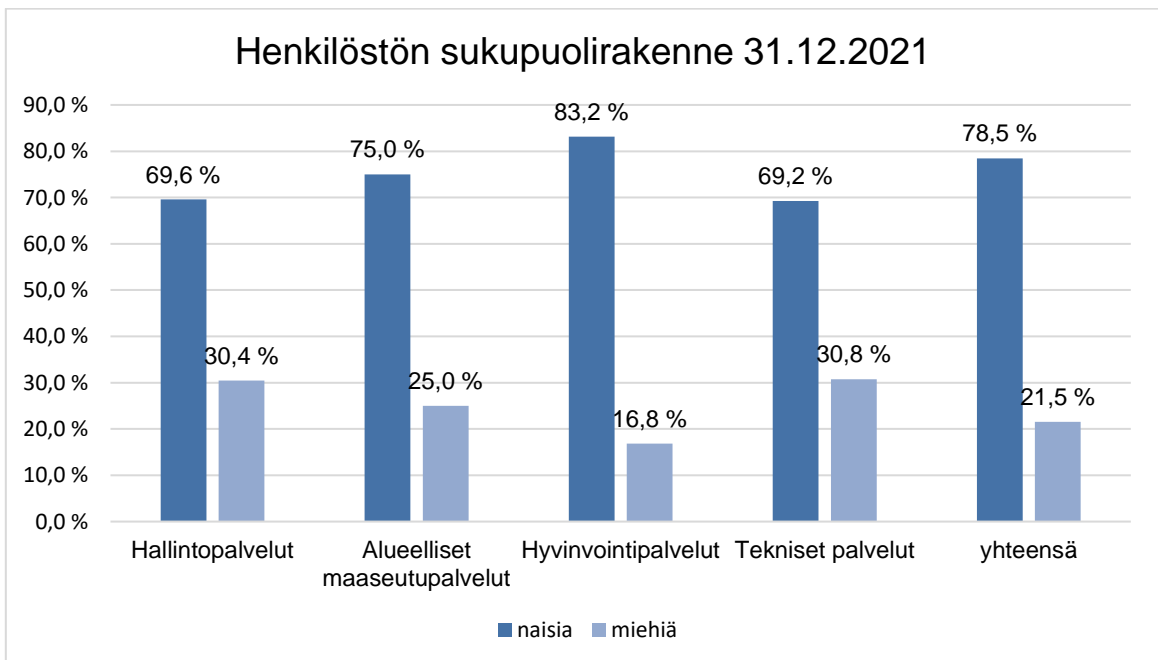
Henkilöstön määrän vaihteluun eri vuosien välillä vaikuttaa tarkasteluajankohta. Vuoden viimeisen päivän tilanteessa on ollut avoimia tehtäviä. Henkilöstön määrään merkittävästi vaikuttaneita muutoksia ei tarkasteluvuosina ole ollut. Vuonna 2018 Köpsinrinteen palvelukeskuksen ruokahuollon henkilöstö (2 henkilöä) siirtyi liikkeenluovutuksella Attendo Oy:lle.

Vakinaisten palvelussuhteiden osuus laski edellisen vuoden tilanteeseen verrattuna. Vuoden 2021 lopussa vakinaisia palvelussuhteita oli 66,9 % kaikista palvelussuhteista. Vastaava osuus vuonna 2020 oli 72,9 %. Määräaikaisen henkilöstön osuus kasvoi 6 prosentilla. Määräaikaisessa palvelussuhteessa työskenteli sijaisten lisäksi projektien henkilöstöä ja työllistettyjä.

Vuoden 2021 lopussa oli täyttämättä vakinaisia tehtäviä, joita on hoidettu määräaikaisilla tehtäväjärjestelyillä. Lisäksi varhaiskasvatuksessa on lasten hoidon tarpeesta johtuen ollut tarvetta palkata määräaikaista henkilöstöä. Määräaikaista henkilöstöä on tarvittu palvelujen täysimääräiseen toteuttamiseen.

Pyhäjärven kaupungin vakinaisesta henkilöstöstä naisia oli 78,5 % ja miehiä 21,5 %. Palvelualueittain naisten ja miesten osuudet jakoutuivat seuraavasti:

Kunnallisesta henkilöstöstä oli naisia 80 % ja miehiä 20 % vuonna 2020. Vakinaisessa palvelussuhteessa työskenteli 77% henkilöstöstä. (Lähde Kuntatyönantajat: <https://www.kt.fi/tilastot-ja-julkaisut/henkilostotilastot>)

HENKILÖSTÖRAKENNE

Keski-ikä

Vakinaisen henkilökunnan keski-ikä vuosina 2016 – 2021

Sukupuoli	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Miehet	45,7	46,2	46,7	47,6	48,2	48,2
Naiset	49,7	49,7	48,9	49,4	49,4	49,7
Kaikki	49,0	49,0	48,3	49,0	49,1	49,3

Keski-ikä on noussut vain hieman vuoden viimeisen päivän tilanteen mukaan. Vakinaisen henkilöstön keski-ikä oli 49,3 vuotta. Määräaikaisen henkilöstön keski-ikä oli 40,9 vuotta.

Kunta-alalla työskentelevän vakinaisen henkilöstön keski-ikä oli 47,6 vuotta vuonna 2020. Kun huomioidaan myös määräaikainen henkilöstö, tippuu keski-ikä 45,6 vuoteen. Määräaikainen henkilöstö on kunta-alalla huomattavasti nuorempaa kuin vakinainen henkilöstö. Määräaikaisen henkilöstön keski-ikä vuonna 2020 oli 39,0 vuotta. (Lähde Kuntatyöntajat: <https://www.kt.fi/tilastot-ja-julkaisut/henkilostotilastot/ika>)

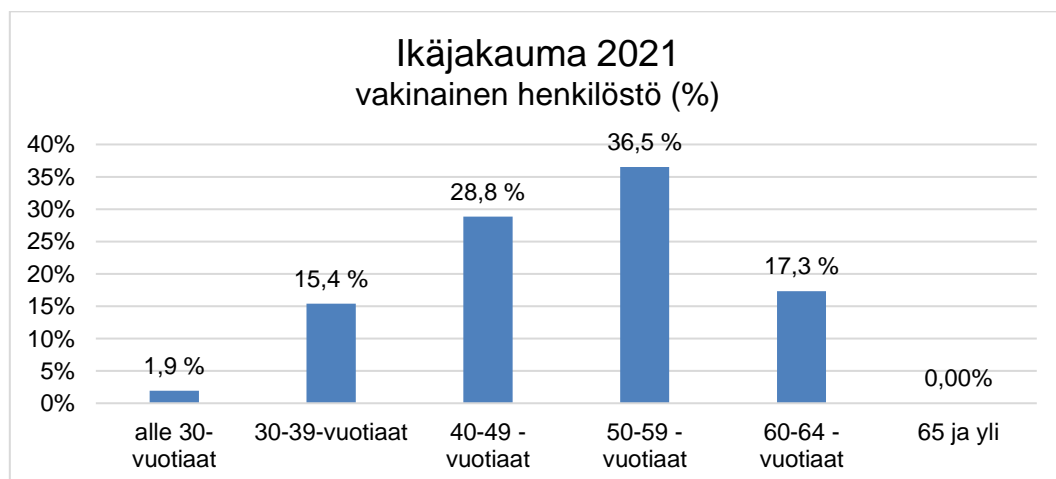
Keski-ikä toimialueittain ja ikäjakauma

Vakinaisen henkilökunnan keski-ikä toimialueittain vuosina 2016 – 2021

Toimialue	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Hallintopalvelut	55,6	50,0	47,9	49,7	50,7	51,3
Alueelliset maaseutupalvelut	46,8	47,8	48,8	54,5	55,5	56,5
Hyvinvointipalvelut	46,7	47,5	47,9	47,9	48,2	48,5
Tekniset palvelut	52,7	50,2	49,3	50,7	50,4	50,2

Vakinaisessa palvelussuhteessa olevien ikäjakauma vuonna 2021

Ikävuodet	Naiset	Miehet	Yhteensä	%-osuus
alle 30-vuotiaat	2	1	3	1,9 %
30-39-vuotiaat	20	4	24	15,4 %
40-49 -vuotiaat	31	14	45	28,8 %
50-59 -vuotiaat	44	13	57	36,5 %
60-64 -vuotiaat	25	2	27	17,3 %
65 ja yli	0	0	0	0,0 %
yhteensä	122	34	156	100,0 %

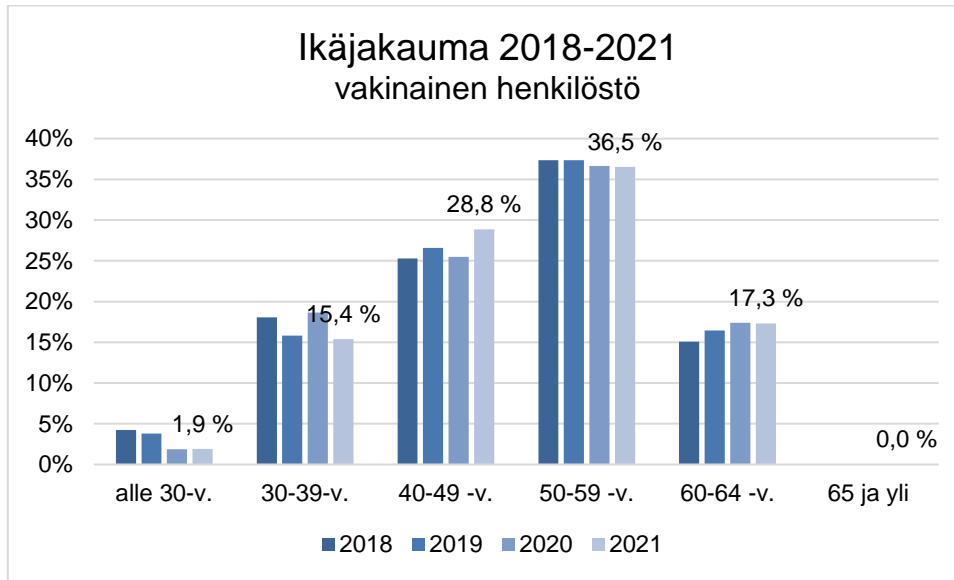

Suurin ikäluokka oli edelleen 50-59 -vuotiaat, joka oli suurin ikäluokka myös vuonna 2020. Ikäluokan osuus oli 36,5 % vakinaisesta henkilöstöstä. Sama ikäluokka oli 29,8 % osuudellaan suurin koko kunta-alalla vuonna 2020 (Lähde Kuntatyönantajat: <https://www.kt.fi/tilastot-ja-julkaisut/henkilostotilastot/ika>).

Ikääntyminen

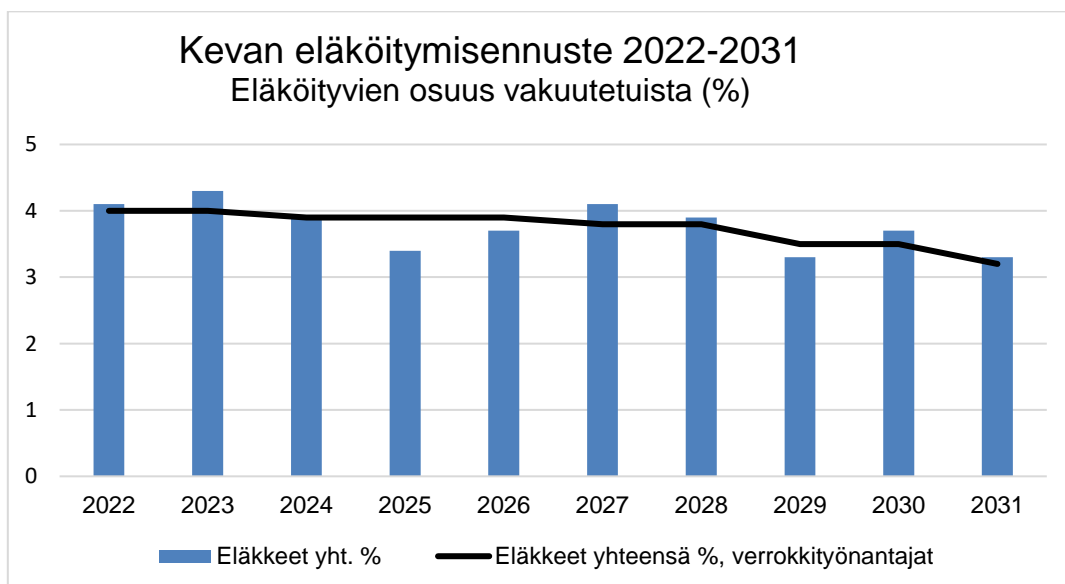
Yli 60-vuotiaiden osuus vakinaisesta henkilöstöstä pysyi vuoden 2020 tasossa. Vuonna 2018 osuus oli 15,1 %, vuonna 2019 16,5 %, vuonna 2020 17,4 % ja vuonna 2021 17,3 %.

Yli 50- vuotiaiden osuus oli myös lähellä edellisen vuoden tasoa. Osuus oli 52,4 % vuonna 2018, 53,8 % vuonna 2019, 54,0 % vuonna 2020 ja 53,8 % vuonna 2021.

Eläköityvien määrää on ennakoitu Kevan laskennallisen eläköitymisennusteen mukaan. Ennuste pohjautuu vuoden 2020 vakuutettujen tilanteeseen ja vuoden 2022 organisaatietietoihin. Vuosina 2022-2031 vanhuuseläkkeelle olisi jäämässä 61 henkilöä. Suhteessa verrokkikuntiin on eläköityvien osuus samansuuruinen.

Eläköityvien osuus sisältää tässä kuvaajassa vanhuuseläkkeet, työkyvyttömyyseläkkeet ja osatyökyvyttömyyseläkkeet.

OSAAMISEN KEHITTÄMINEN

Osaamisen kehittämiseen sisältyy henkilöstön ammatillista pätevyyttä vahvistavia koulutuksia (oman alan kurssit, täydennys- ja jatkokoulutukset). Osaamista kehitetään myös työpaikalla tapahtuvalla oppimisella sekä toimintatapoja uudistamalla. Pyhäjärven kaupungille on laadittu koulutussuunnitelma.

Vuonna 2020 koronavirusepidemiatilanne vaikutti koulutuksiin osallistumiseen. Vaikka epidemiatilanne vaikutti edelleen vuonna 2021, osallistuttiin koulutuksiin edellisvuotta enemmän. Kokopäiväisiä koulutuspäiviä kertyi 199 päivää (119 pv v.2020). Määrä on lähellä vuoden 2019 kokopäiväisten koulutuspäivien määrää, joka oli 195 päivää.

Vuoden 2021 alussa otettiin käyttöön Populus henkilöstöhallintojärjestelmä, joka mahdollistaa koulutustietojen kattavamman keräämisen. Uudella järjestelmällä saatiin kerättyä myös osapäiväkoulutusten tiedot. Osapäiväkoulutuksiin osallistuttiin yhteensä noin 600 tunnin ajan, joka laskennallisesti vastaa noin 98 kokonaista koulutuspäivää (6h/pv).

Koulutuksiin osallistui yhteensä 88 henkilöä (50 hlö v. 2020). Koulutuspäivät olivat palkallisia päiviä.

Opintovapaata pidettiin yhteensä 365 kalenteripäivää (v. 2020 yhteensä 296 kpv).

Koulutuspäivien ja koulutuksiin osallistuneiden määrät sekä keskimääräinen koulutuspäivien määrä per osallistuja vuonna 2021:

	koulutus-päivät*	osallistujien määrä	päivää/ osallistuja	opintovapaa päivät	osallistujien määrä	päivää/ osallistuja
Hallintopalvelut	31	8	3,9			
Alueelliset maaseutupalvelut	21	4	5,3			
Hyvinvointipalvelut	235	73	3,2			
Tekniset palvelut	10	3	3,3	365	1	365
Yhteensä	297	88	3,4	365	1	365

*osapäiväkoulutukset on laskennallisesti muutettu kokopäiväkoulutuksiksi 6h/pv

Koulutusmäärärahan käyttö

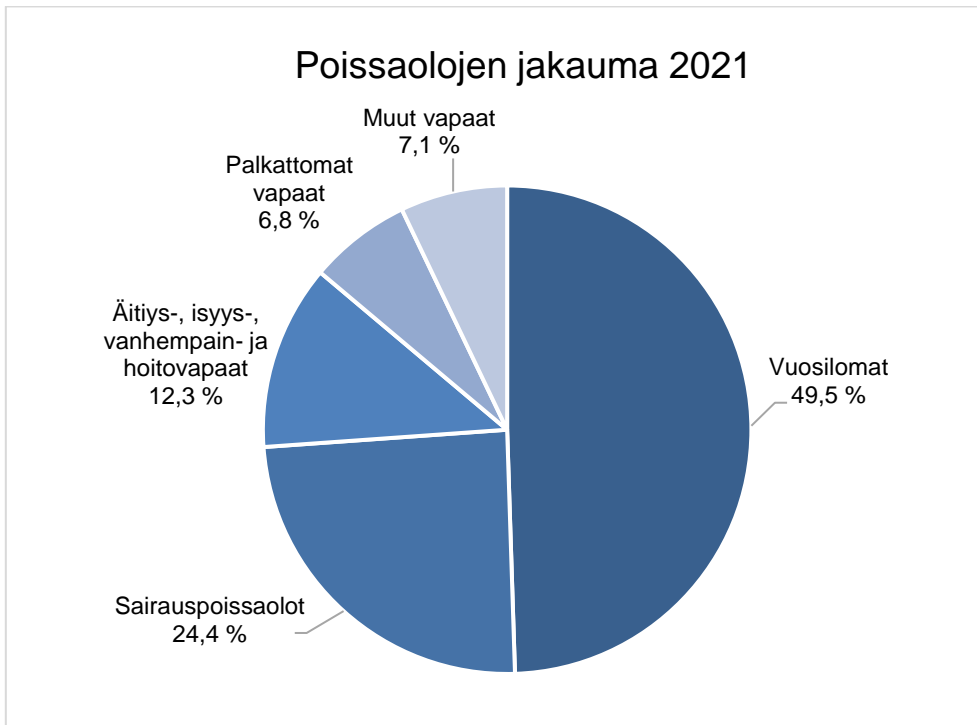
TA2021 65.445 eur

TP2021 26.765,96 eur (22.866,62 eur TP2020)

POISSAOLOT

Henkilöstön poissaoloja kertyi tilinpäätösvuonna yhteensä 12.104 kalenteripäivää (11.981 kpv v. 2020). Suurin osa poissaoloista oli vuosilomaa, jota pidettiin 5.990 kalenteripäivää (6.816 kpv v. 2020). Sairauspoissaoloja kertyi 2.951 kalenteripäivää (2.692 kpv v. 2020). Sairauspoissaolot sisältävät työtapaturmista/ammattitaudeista johtuneet poissaolot. Palkattomia vapaita pidettiin 819 kalenteripäivää (674 kpv v. 2020).

Äitiysvapaata, isyysvapaata, vanhempainvapaata ja hoitovapaata pidettiin yhteensä 1.485 kalenteripäivää (1.392 kpv v. 2020). Muut vapaat sisältävät muun muassa kuntoutuspoissaolot, vuorotteluvapaat ja tilapäiset hoitovapaat. Muita vapaita oli yhteensä 859 kalenteripäivää (407 v. 2020). Eniten muissa poissaoloissa oli lomarahavapaita, vuorotteluvapaita ja tilapäisiä hoitovapaita. Lomarahavapaita oli 252 kalenteripäivää (0 kpv v. 2020). Vuorotteluvapaalla oltiin 311 kalenteripäivää (151 kpv v. 2020). Tilapäistä hoitovapaata oli yhteensä 210 kalenteripäivää (142 kpv v. 2020).

Vuonna 2020 vuosilomat olivat 56,9 %, sairauspoissaolot 22,5 %, äitiys-, isyys-, vanhempain- ja hoitovapaat 11,6 %, palkattomat vapaat 5,6 % ja muut vapaat 3,4 % henkilöstön poissaoloista.

TERVEYDELLINEN TOIMINTAKYKY JA TYÖHYVINVOINTI

Henkilöstön sairastavuus

Vuonna 2021 henkilöstön sairauspoissaoloja kertyi 2.951 kalenteripäivää. Sairauspoissaolot lisääntyivät 259 kalenteripäivää edelliseen vuoteen verrattuna (2.692 kpv v.2020). Sairauspoissaolojen määrään lasketaan terveysperustaiset sairaudesta johtuvat poissaolot sekä työtapaturmista, työmatkatapaturmista ja ammattitaudeista johtuvat poissaolot. Määrässä on mukana myös esimiesten myöntämät lyhyet sairauspoissaolot. Tapaturman tai ammattitaudin vuoksi poissaoloja oli 35 kalenteripäivää (61 kpv v.2020). Vakuutusyhtiön tilaston mukaan tapaturmia työssä tai työmatkalla sattui 6 kappaletta (11 kpl v. 2020).

Pyhäjärven kaupungin johtoryhmä linjasi koronaepidemiatilanteen alkaessa maaliskuussa 2020, että henkilöstö sai omalla ilmoituksella olla poissa töistä 5 kalenteripäivää (aiemmin 3 kalenteripäivää). Linjaus oli voimassa myös vuoden 2021. Esimiesten myöntämiä sairauspoissaoloja oli 298 kalenteripäivää (244 kpv v. 2020) ja jaksoja oli 152 (109 v.2020).

Henkilökunnan sairauspoissaolot vuonna 2021 poissaolon pituuden mukaan jaoteltuna

Palvelualue	1-3 pv	4-10 pv	11-60 pv	61-90 pv	91-180 pv	yli 180 pv	yhteensä
Hallintopalvelut	60	56	146	75	99		436
Maaseutupalvelut	15	6	12				33
Hyvinvointipalvelut	408	248	564			181	1401
Tekniset palvelut	100	111	331		343	196	1081
Yhteensä	583	421	1053	75	442	377	2951

Per työntekijä sairauspoissaoloja oli 12,7 kalenteripäivää (12,2 v. 2020, 11,9 kpv v. 2019, 12,5 kpv v. 2018). 2/3 palkallisia sairauspoissaolopäiviä oli 513 kalenteripäivää (671 kpv v. 2020) ja palkattomia 111 päivää (59 kpv v.2020). 31% henkilöstöstä ei ollut lainkaan sairauspoissaoloja. 37 % sairastaneista kertyi sairauspoissaoloja 3 kalenteripäivää tai vähemmän (33% v. 2020). Korvauksia Kansaneläkelaitokselta ja vakuutusyhtiöiltä saatiin yhteensä 85.470 euroa.

Henkilöstön jaksamisen tukeminen ja työkykyä ylläpitävä toiminta

Työkyvyn tukemiseen ja toimiin työkyvyn palauttamiseksi noudatetaan Pyhäjärven kaupungin varhaisen tuen mallia. Tarvittaessa työntekijän työelämässä pysymistä, työelämään palaamista tai sinne pääsemistä on tuettu Kelan harkinnanvaraisella kuntoutuksella.

Työterveyshuollonpalvelut ostetaan Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen työterveyshuollosta. Sopimus sisältää lakisääteisen ehkäisevän ja työkykyä ylläpitävän toiminnan sekä yleislääkäritasoisien sairaanhoidon. Vuonna 2021 työterveyshuollon kustannuksista 46,5 % oli korvausluokka I:n (työpaikkaselvitykset, neuvonta, terveydentilan työ- ja toimintakyvyn seurausta) toimenpiteisiin kuuluvaa. Vuonna 2020 korvausluokka I:n osuus oli 55,5 %. Työterveyshuollon bruttokustannukset olivat 83.825,73 euroa (75.120,19 eur v. 2020). Kustannuksista haetaan Kelalta korvausta.

Työterveyshuolto tukee henkilöstöä tupakoinnin lopettamisessa. Kaupunki on sitoutunut maksamaan kahden kuukauden vieroitushoidon, mikäli tupakoinnin lopettamisen apuna käytetään lääkehoitoa. Kaupunki on savuton työpaikka.

Henkilöstön vapaa-ajan harrastamista tuettiin Tyky Kuntoseteli+ liikunta- ja kulttuuriseteleillä. Seteleitä annettiin vakinaiselle ja vähintään puolen vuoden määräaikaisessa palvelussuhteessa työskenteleville 40 euron arvosta. Vuonna 2021 tyky-seteleitä käytti 159 henkilöä (154 hlö v. 2020).

Keväällä järjestettiin ajalla 8.3.-2.5.2021 henkilöstön liikuntakampanja, johon osallistui 45 henkilöä. Virkistysiltapäiviä toimipisteet ovat järjestäneet mahdollisuuksien mukaan. Henkilöstön jouluruokailuun osallistui 175 henkilöä.

Henkilöstöviestintää kehitettiin ottamalla käyttöön intranet vuoden 2021 alussa.

HENKILÖSTÖN VAIHTUVUUS

Vakinaisesta henkilökunnasta jäi eläkkeelle 7 henkilöä (7 hlö v.2020). Vuonna 2021 eläköidettiin keskimäärin 64 vuoden ja 1 kuukauden iässä (62 v 4kk v.2020).

Päätyneitä vakinaisia palvelussuhteita oli 4 (1 kpl v.2020) ja alkaneita 5 (8 kpl v.2020).

PALKKAUS- JA HENKILÖSTÖKUSTANNUKSET

Palkka- ja muut henkilöstökustannukset vuosina 2017-2021

	2017	2018	2019	2020	2021	muutos 2021/2020
	milj.€	milj.€	milj.€	milj.€	milj.€	%
Rahapalkka	7,56	7,52	7,61	7,44	7,66	4,2 %
Eläkekulut	2,15	2,1	2,1	2,1	2,1	-0,4 %
Muut henkilöstökulut	0,37	0,26	0,25	0,20	0,3	34,4 %
YHTEENSÄ	10,08	9,88	9,96	9,76	10,2	3,8 %
Henkilöstökorvaukset	0,1	0,07	0,06	0,09	0,09	-8,8 %
YHTEENSÄ	9,98	9,81	9,90	9,66	10,11	3,9 %

Vuoden 2021 palkka- ja muut henkilöstökustannukset kasvoivat 3,9 prosenttia vuoden 2020 palkkakustannuksiin verrattuna. Henkilösivukuluista työttömyysvakuutusmaksut nousivat vuonna 2021 kasvaneiden työttömyysmenojen rahoittamiseksi. Vuonna 2018 ns. kilpailukyky sopimus vaikutti laskemalla sairausvakuutusmaksua ja työttömyysmaksua.

Maksetut luottamustoimipalkkiot vuosina 2017 – 2021

	2017	2018	2019	2020	2021
Tarkastuslautakunta	7 020,04	9 680,60	8 113,00	5 346,84	3 739,50
Kaupunginvaltuusto	36 322,20	35 499,08	27 137,62	22 684,00	29 024,26
Kaupunginhallitus	35 727,62	26 871,12	20 972,92	25 872,68	22 771,91
Maaseutulautakunta	809,00	746,00	757,00	959,20	560,00
Hyvinvointilautakunta	8 805,00	7 055,00	8 185,00	5 642,74	8 269,92
Tekninen lautakunta	4 429,00	4 829,00	3 939,00	5 003,00	5 400,16
Muut toimielimet	11 942,21	6 294,55	12 894,29	3 235,69	9 593,00
Yhteensä	105 055,07	90 975,35	81 998,83	68 744,15	79 358,75

Palkitseminen

Vuoden 2021 Valopilkuksi valittiin Anna Liimatainen. Hän työskentelee Iksen koululla erityisen tuen lapsen koulunkäynninohjaajana. Työn tekeminen täydestä sydäimestä, positiivinen asenne ja tuloksekas työ lasten parissa olivat perusteluja palkinnon antamiselle. Vuoden Valopilku on Pyhäjärven kaupungin henkilöstöpalkinto, joka annetaan vuosittain positiivisen ja kehitysmuotoisen asenteen sekä tuloksekkaan työn perusteella. Valinnan suoritti Pyhäjärven kaupungin henkilöstöjaosto.

Henkilöstöä on muistettu syntymäpäivinä, eläkkeelle siirryessä ja palvelussuhteen päättyessä kaupungin merkkipäiväsäännön mukaisesti.

Henkilöstöä palkitaan tehdyistä aloitteista tunnustuspalkinnolla tai aloitepalkkiolla. Henkilöstö voi esittää kaupungin toimintaa kehittäviä aloitteita, myös oman toimialueen ulkopuolelta. Vuonna 2021 otettiin käyttöön sähköinen lomake aloitteiden antamista varten. Vuonna 2021 henkilöstö teki kolme aloitetta.

9. TYTÄRYHTIÖT

Pyhäjärven Kehitys Oy

Vastuuhenkilö Elinkeinojen kehittäjä

1. YLEISTÄ Pyhäjärven Kehitys Oy on Pyhäjärven kaupungin kokonaan omistama osakeyhtiö. Yhtiön toimialana on Pyhäjärven kaupungin ja alueellisen elinkeinoelämän edistäminen ja siihen liittyvien palvelujen tuottaminen tarjoamalla liiketoiminnan perustamisneuvontaa ja liikeyritysten kehittämiskonsultointia, hallinnoimalla elinkeinoelämän kehittämishankkeita sekä tekemällä sijoituksia työllistäviin hankkeisiin.

2. OSAKKEET JA OSAKEPÄÄOMA

Yhtiön osakepääoma 31.12.2021 oli 626.489,33 € ja osakkeiden lukumäärä 9415.
Yhtiö omistaa KOy Pyhäsalmen Liiketalon osakkeista 26,5 %.

3. HALLINTO JA TILINTARKASTUS

Hallitus kokoontui kuluneen vuoden aikana 5 kertaa. Varsinainen yhtiökokous pidettiin 29.9.2021. Tilintarkastusyhteisö KPMG Oy, päävastuullisena tilintarkastajana Tapio Raappana suorittaa toimintavuoden 2021 tilintarkastuksen.

Yhtiön hallituksen puheenjohtajana on toiminut Markku Kärkkäinen 29.9.2021 asti. Yhtiökokoukseen asti hallituksen jäseninä toimivat: Juhani Laahanen, Maritta Lappalainen, Juhani Pyhtilä, Mirja Hynninen ja Marja-Leena Våg sekä varajäseniksi Taimi Piippo, Jere Hakkarainen ja Kjell Kurtén.

Yhtiökokouksessa jäseneksi valittiin Raija Leppäharju (puheenjohtaja), Timo Karsikas, Reijo Pennanen, Juhani Pyhtilä (varapuheenjohtaja) ja Sirpa Pesonen-Vuorisalo sekä varajäseniksi Marja-Leena Våg, Markku Liuska ja Marja Lilja.

4. HENKILÖSTÖ

Yhtiöllä oli tilikauden aikana palveluksessa 1 henkilö. Palkkoja ja palkkioita maksettiin yhteensä 56.381 euroa. Elinkeinojen kehittäjänä ja kokoussihteerinä toimi Regis Rouge-Oikarinen.

5. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

Kiinteistöliiketoiminnan siirto tapahtui 1.1.2018 osittaisjakautumisen kautta Kiinteistö Oy Rillankivelle. Pyhäjärven Kehitys on myös vuonna 2021 avustanut Kiinteistö Oy Rillankiveä vuokralaisten etsimisessä, tilojen tarjoamisessa ja markkinoinnissa, sekä tarpeen mukaan myös vuokralaisneuvotteluissa ja yhteydenpidossa nykyisiin ja uusiin vuokralaisiin

Valtateiden E75 ja 21 risteysalueen kehittämiseksi on kontaktoitu sijoittumispotentiaalisia yrityksiä erityisesti bio- ja kiertotalouden alalta.

Pyhäjärven Kehitys Oy:n toimesta ja yhdessä yhteistyökumppaneiden kanssa on järjestetty koulutus- ja infotilaisuuksia perinteisistä yritystoiminnan rahoitusmahdollisuuksista, markkinoinnin ja asiakaspalvelun kehittämisestä sekä pandemiatilanteen takia haussa olleista tukimahdollisuuksista ja -muodoista (Keskipiste-Leaderin tukimuodot, kustannustuki yms). Yhtiö järjesti etupäässä yhteistyössä muiden tahojen kanssa (mm. 63 Degrees North-hankkeen kanssa) yhteensä vain 7 tapahtumaa/koulutustilaisuutta

Matkailupuolella pandemiatilanne esti osallistumasta messu- ja muihin yleisö- ja joukkotapahtumiin sekä järjestämästä suurelle yleisölle tarkoitettuja tilaisuuksia. Matkailuinfo toimi jälleen Kahvila Karnevaalin yhteydessä ja osittain myös makasiinitorilla grillikahvion kautta.

Kehitysyhtiö toimintakertomusvuonna ei ole hallinnoinut hankkeita.

6. TOIMINNAN JA TALOUDEN TAVOITTEET

Yhtiön liikevaihto vuonna 2021 oli 119.557 € (V. 2020 223.984 €), josta elinkeinopalvelutuotot kaupungilta oli 100.000 € (200.000 €), EU-hanketulot 0 € (V 2020 8.228 €), vuokratuotot 19.557 € (14.967 €).

Tilikauden tappio oli **-2 912,05 €** (-10.218,83 €). Tilikauden budjetti oli 2.305 € (Ero budjettiin -4947.05 €). Taseen loppusumma on 195.761,75 € (229.845 €) sisältäen tilikauden 2021 tappion. Taseen loppusumman pieneneminen johtuvat hanketoiminnan puuttumisesta ja vallitsevasta pandemiatilanteesta.

Yhtiöllä on omia toimitiloja kOy Pyhäsalmen Liiketalossa (Asematie 4, yläkerta). Tiloissa on yhtiön omassa käytössä oleva toimistohuoneisto (15 m²) sekä toisessa huoneistossa (383 m²) vuokrattavissa olevia toimistohuoneita (yht. 299 m²) ja mm. neuvotteluhuone Tuike. Vuokratuotot yhteensä olivat tilikaudella 19.557 € (budjetti oli 20.000 €, ero budjettiin -443 €).

Pitkäaikaista vierasta pääomaa on yhteensä euroa 399.686,98 € (v. 2020: 390.834 €). Omavaraisuusaste 31.12.2021 14,80 % (v. 2020 13,81 %). Vuonna 2021 Pyhäjärvellä perustettiin 24 yritystä (v. 2020: 25, v. 2019: 26) ja lopetettiin 21 yritystä (16, 15). Nettolisäys oli + 3.

Strateginen tavoite 1. SAAVUTETTAVUUDESTA, INFRASTRUKTUURISTA JA OSAAMISESTA VETOVOIMAA		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Liikenne- ja tietoliikenneyhteydet työelämän ja vapaa-ajan muutokseen vastaamassa	Pyhäjärven saavutettavuuden parantaminen	Tällä hetkellä puuttuvan joukkoliikenne aamuyhteyden saaminen lisälmeen junalla 2020 / bussilla 2019. Radan sähköistys etenemässä. Sähköistyksen rakentaminen käynnistyi Siilinjärvi-Ruokosuo osalta syksyllä 2020 ja Ylivieska-lisalmi osalta keväällä 2021. Raiteen alennukset toteutettiin kesällä 2021. lisälmen kolmioraiteen rakennustyöt käynnistyivät keväällä 2021. Junaliikenteen osalta ei toteutunut. Vuoropuhelu Tenhusen Liikenteen kanssa toteutunut.
Liikenteen ja logistiikan virran hyödyntäminen elinkeinojen kehittämisessä	E 75 ja 27-tien risteysalueelle uusien toimijoiden hakeminen. Led-taulujen toteuttaminen risteysalueelle (luvat: maanomistajat ja ELY). Perinteisten mainostaulujen määrän lisääminen,	Uuden liiketalon rakentamisen suunnittelu yhdessä Siklatilat Oy:n kanssa aloitettu. Myyntiesitteet pohjasuunnitelmiseen tehty syksyllä 2019 ja neuvottelut potentiaalisimpien vuokralaisehdokkaiden kanssa on käynnistetty. Tavoitteena aloittaa rakentaminen vuoden 2021 aikana, avaus 2023. Nykyisten liiketilöiden täyttöaste mahdollisimman korkea (95 %). Lähes toteutunut (toteuma vuonna 2021 85,74 % vrt. vuonna 2020 68,5 %). Muiden alojen toimijoiden sijoittuminen alueelle (logistiikka, kiertotalous ym.) Ei ole vielä toteutunut. Vähintään yksi uusi mainostaulu / vuosi. Sopivaa sijoituspaikkaa ei ole löytynyt valotaululle, ei toteutunut. Vuonna 2021 uusi mainostaulu ei toteutunut

	Biokaasuautojen polttoaineen tuotanto ja jakelupiste Pyhäjärvelle.	Päätökset biokaasuautojen polttoaineen jakeluasemasta ja tuotantolaitoksesta oli vuoden 2022 loppuun mennessä. Päätöksiä ei vielä ole tehty, mutta risteysalueen kiinteistöistä on tehty esisopimus. Ei toteutunut vielä vuonna 2021.																					
Paikallisten osaamisklustereiden rakentaminen	<p>Matkailu</p> <p>Puutarhamarjojen viljelyhanke (63 Degree North)</p> <p>Hyvinvointiala</p> <p>Elokuva- ja tv-sarjatuotantoympäristö erityisesti maanalaisiin kuvauksiin.</p>	<p>Kyseisen alan liiketoimintojen ja liikevaihdon kehittyminen.</p> <p>Vuoden 2021 osalta ei ole liikevaihtolukuja vielä saatavissa. Vuonna 2021 matkailualan yritysten liikevaihto kasvoi kotimaanmatkailun kasvun ansiosta. Yritykset pystyivät pandemiatilanteesta huolimatta parantamaan liikevaihtoaan.</p> <p>Viljelmien määrän lisäys (1 kpl/v) ja kasvu (ha/v)</p> <p>Jalostusarvon lisääminen marjanviljelyssä, edistää uutta liiketoimintaa ja verkostoitumista, luoda uusia työpaikkoja, puutarhamarjatuotantoon yhteensä 25 ha lisää Pyhäjärvelle ja lähikuntiin. Hanke toimii aktiivisesti. Järjestänyt alkuvuonna koulutustapahtumia. Hanke päättyi 31.7.2021. Mustaherukan tuotanto on jälleen lisääntynyt. Useat viljelijät ovat lisänneet pinta-alaa oman taimituotannon kautta.</p> <p>Jos verrataan ainoastaan vuosien 2020–2021 avomaan marjakasvien pinta-ala kehitystä:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>2020</th> <th>2021</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>mustaherukka</td> <td>52,20 ha</td> <td>55,89 ha</td> </tr> <tr> <td>vadelma</td> <td>0,54</td> <td>0,54</td> </tr> <tr> <td>mansikka</td> <td>38,32</td> <td>37,32</td> </tr> <tr> <td>marja-aronia</td> <td>1,66</td> <td>1,66</td> </tr> <tr> <td>muut marjak.</td> <td>2,40</td> <td>2,56</td> </tr> <tr> <td>Yhteensä</td> <td>95,12 ha</td> <td>97,97 ha</td> </tr> </tbody> </table> <p>Marjakasvien pinta-alan kasvu 2020 2,85 ha (+3,00 %)</p> <p>Hyvinvointialan yritysten liiketoiminnan kasvu.</p> <p>Liikevaihtoluvut ovat hoivakodeissa pysyneet viime vuosina ennallaan. Viime vuonna luonnollinen poistuma oli merkittävää mutta tilalle on saatu uusia asiakkaita.</p> <p>Kotimaiset tuotantoyhtiöt kontaktoitu ja niille on lähetetty kuvamateriaalia. Osittain pandemiatilanteesta johtuen ei ole tuotantoaloituksia tapahtunut vuonna 2021</p>		2020	2021	mustaherukka	52,20 ha	55,89 ha	vadelma	0,54	0,54	mansikka	38,32	37,32	marja-aronia	1,66	1,66	muut marjak.	2,40	2,56	Yhteensä	95,12 ha	97,97 ha
	2020	2021																					
mustaherukka	52,20 ha	55,89 ha																					
vadelma	0,54	0,54																					
mansikka	38,32	37,32																					
marja-aronia	1,66	1,66																					
muut marjak.	2,40	2,56																					
Yhteensä	95,12 ha	97,97 ha																					
Resurssiviisas Pyhäjärvi	Biokaasulaitos toiminnassa vuonna 2022	Pyhäjärven kokonaishiillijalanjäljen vähentäminen. Biokaasulaitosinvestointi ei ole vielä käynnistynyt.																					
Viihtyisä elinympäristö	Tapahtumatarjonnan edelleen kehittäminen	Pandemiatilanteesta johtuen ei uusia tapahtumia																					

Strateginen tavoite 2. ELINVOIMASTA JA HYVINVOINNISTA PITOVOIMAA		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Hyvinvoiva kasvuyhteisö		
Sivistyksestä virtaa	Tapahtumatarjonnan kehittäminen	Uusi kulttuuritapahtuma alulle nykyisten lisäksi. Koronasta johtuen ei ole toteutunut
Mukaan vetävä toimintakulttuuri	Ideointitapahtuma kaupunkilaisille ja kesäasukkaille	Molemmille 1 tapahtuma. Koronasta johtuen ei ole toteutunut.
Luonnon hyödyntäminen hyvinvoinnin rakentamisessa	Matkailun kehittämishankkeen valmistelu, luonnon hyödyntäminen	Matkailusektorin liikevaihto lisääntyy. Nihakin matkailuhankkeiden hyödyntäminen. Yhteistyötä kaupungin kulttuuripalveluiden kanssa

Strateginen tavoite 3. KAUPUNKIKONSERNIN TASAPAINOINEN TALOUS JA KONSERNIYHTIÖIDEN ROOLI ELINVOIMAN EDISTÄMISESSÄ		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Talous tasapainossa	Toiminnan taloudellinen tehokkuus	Tilikauden tulos. Tulos toteutui negatiivisena.
Tytäryhtiöiden elinvoimatyö	Pyhäjärven Kehityksen aktiivinen ja tuloksekas toiminta	Yritysten määrä lisääntyy, yritystytyväisyys, aloittaneiden yritysten määrä, sijoittuneiden yritysten määrä. Perustettu 24 uutta yritystä (21 lakannut), on toteutunut.
Kestävät ja vaikuttavat investoinnit	Yksityisellä pääomalla tapahtuvien investointien edistäminen	Investointien yhteisvolyymi yli 1 miljoona euroa. Tietoja investointien kokonaismäärästä ei ole saatavissa (tarkistettu myös NIHAK:ilta).
Henkilöstön osaamisen ja jaksamisen kehittäminen	Koulutus, virkistys	Viime vuonna asiakastytyväisyyttä ei ole mitattu.

Strateginen tavoite 4. ALUEELLINEN YHTEISTYÖ JA VUOROVAIKUTUS		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Aktiivinen ja erottuva Pyhäjärvi	Aktiivinen elinvoimatyö ja markkinointi. Mahdollisimman monet pyhäjärveläiset aktivoida kaupungin positiiviseen markkinointiin, esim. jakamaan Facebookissa tapahtumia ym.	Pyhäjärven saama positiivinen julkisuus (6 kpl / vuosi, maakunnallinen / valtakunnallinen media). Osittain toteutunut (2 kpl). Jakoja minimi 1000 / vuosi. Ei toteutunut.
Alueellinen yhteistyö vastaamaan elinvoimatyön haasteita	Aktiivinen osallistuminen ja yhteistyö	Oma kasvupalvelumalli alueelle, päivitetty vuonna 2021. NIHAK sopimus uusittu.
Resurssiviisaus inhimillisessä pääomassa	Asiantuntijapoolien hyödyntäminen	Matkailun asiantuntijapoolin kokoaminen kesään 2021 mennessä, Risteysalueen kehittämisen ja muun elinkeinoelämän asiantuntijapoolin kokoaminen kesään 2021 mennessä.

		Omaa kontaktiverkostoa hyödynnetään aktiivisesti, yhteydet valtakunnallisella ja alueellisella / paikallisella tasolla. Matkailutyöryhmä muodostettu ja kokoontunut teams-palaverin muodossa 2 kertaa. Risteysalueen osalta työryhmän muodostaminen jäänyt kesken.
--	--	--

PALVELUN LAATU			
TAVOITE	TAVOITEARVO	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Asiakastyytyväisyys, asteikko 1–5	4		Ei ole mitattu.

MUUT TAVOITTEET			
TAVOITE	TAVOITEARVO	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Raportointivelvoite talousasioista	3 kertaa / vuosi		Tavoite toteutunut
Yritysneuvonta	45 kpl / vuosi		Tavoite ei toteutunut (25 kpl)
Tilaisuudet	6 kpl / vuosi		Tavoite toteutunut

7. INVESTOINNIT

Yrityksellä ei ollut merkittäviä investointeja vuonna 2021.

8. SISÄINEN VALVONTA, RISKIENHALLINTA JA KONSERNIOHJAUS

Kaikkiin merkittäviin päätöksiin on haettu kaupungin konserniohjeen mukainen omistajan ennakkokäsitys.

Kaupunginhallituksen puheenjohtajalla ja kaupunginjohtajalla on yhtiöjärjestyksen mukaan oikeus osallistua yhtiön hallituksen kokouksiin ja käyttää niissä puhevaltaa. Sisäistä valvontaa toteutettu omistajan ohjeistuksen mukaisesti.

9. YMPÄRISTÖTEKIJÄT

Pyhjärven Kehitys Oy pyrkii säästämään ympäristöä kaikessa toiminnassaan ja suosii ympäristöystävällisiä toimintatapoja ja hankintoja aina kun se on vähänkään mahdollista ja kokonaistaloudellisesti järkevää.

10. ARVIO TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Pyhjärven Kehitys Oy pyrkii edesauttamaan pyhäjärveläisten yritysten kehittämistä ja Pyhjärven kaupungin elinvoiman edistämistä mahdollisimman monin eri tavoin. Uusien yritysten saaminen risteysalueelle on edelleen painopistealue numero 1.

NIHAK:in kanssa tehdään yhteistyötä mm. yritysneuvonnan ja hankkeiden osalta. Muita tärkeitä yhteistyökumppaneita ovat mm. Pyhjärven Yrittäjät, Pohjois-Pohjanmaan ELYkeskus, Keskipiste-Leader, Pohjois-Pohjanmaan TE-palvelut, Pohjois-Pohjanmaan liitto, muut elinkeino-yhtiöt ja eri koulutusorganisaatiot.

11. VOITONJAKOEHDOTUS

Pyhjärven Kehitys Oy:n hallitus esittää Pyhjärven Kehitys Oy:n yhtiökokoukselle, että tilikauden tappio --2 912,05 € kirjataan taseen omaan pääomaan voitto-/tappiotilille.

Pyhäjärven Kehitys Oy

Tuloslaskelma	TP2020	TA2021	TP2021	TA2022
Liikevaihto				
Vuokrat	14 997	20 000	19 557	14 500
Muut tuotot	760	500	0	500
Elinkeinopalvelut	200 000	100 000	100 000	100 000
Liiketoim.muut tuotot	0	0	0	0
Hankkeet	8 228	0	0	0
Liikevaihto yhteensä	223 984	120 500	119 557	115 000
Materiaalit ja palvelut				
Aine- ja tavaraostot	0	0	0	0
Materiaalit ja palvelut yht.	0	0	0	0
Henkilöstökulut				
Palkat	-111 227	-46 300	-46 294	-27 300
Henkilöstökulut	-28 032	-8 800	-7 925	-6 800
Muut hlöstökulut	-5 475	-900	-2 162	-900
Henkilöstökulut yhteensä	-144 734	-56 000	-56 381	-35 000
Poistot ja arvonalentum.				
Muista pitkävaik.men.	0	0	0	0
Rakennuksista	-1 860	-1 861	-1 860	-1 861
Koneista ja kalustosta	-1 444	-1 444	-1 444	-1 444
Arvonalennukset	0	0	0	0
Poistot ja arvonalen.yht.*	-3 304	-3 305	-3 304	-3 305
Muut kulut				
Kiinteistöjen hoitokulut	-38 032	-33 750	-41 059	-33 750
Hallintopalvelut	-5 314	-5 541	-4 898	-5 541
Muut hallinnonkulut	-38 785	-14 188	-12 116	-25 528
Muut kulut yhteensä	-82 131	-53 479	-58 073	-64 819
Luottotappiot	0	0	393	0
Liikevoitto (liiketappio)	-6 185	7 716	2 192	11 876
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korko- ja rahoitustuotot	217	50	3	50
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien	0	0	0	0
Korko- ja rahoituskulut	-4 251	-5 461	-5 107	-5 282
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	-4 034	-5 411	-5 104	-5 232
Voitto ennen satunn.eriä	-10 219	2 305	-2 912	6 644
Välittömät verot	0	0	0	0
Tilikauden voitto / tappio	-10 219	2 305	-2 912	6 644

Pyhäjärven Kehitys Oy

TASE	31.12.2021	31.12.2020		31.12.2021	31.12.2020
	€	€		€	€
VASTAAVAA			VASTATTAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	177 780	181 084	OMA PÄÄOMA	-221 173	-218 261
Aineettomat hyödykkeet	0	0	Peruspääoma	626 489	626 489
1. Aineettomat oikeudet	0	0	Muut omat rahastot	0	0
2. Muut pitkävaik.menot	0	0	Ed.tilik. yli-/alijäämä	-844 750	-834 531
3. Ennakkomaksut	0	0	Tilikauden yli-/alijäämä	-2 912	-10 219
Aineelliset hyödykkeet	6 901	10 205	VIERAS PÄÄOMA	416 935	448 106
1. Maa- ja vesial.	0	0	Pitkäaikainen	399 687	390 834
2. Liittymät	1 529	1 529	1.Pääomalainat	250 000	250 000
3. Rakennukset	4 650	6 510	2.Lainat rah.laitos	149 687	140 834
4. Kiint koneet ja laitteet	0	0	3.Lainat julkisyht	0	0
5. Koneet ja kalust.	722	2 166	4.Muut velat	0	0
6. Muut aineelliset hyödykkeet	0	0	Lyhytaikainen	17 248	57 272
7. Enn.maksut ja keskener.	0	0	1.Lainat rah.laitos	8 420	9 718
Sijoitukset	170 879	170 879	2.Saadut ennakot	988	0
1. Osakkeet ja osuudet	170 879	170 879	3.Ostovelat	1 838	2 136
2. Muut saamiset	0	0	4.Muut velat	1 829	30 736
			5.Siirtovelat	4 173	14 683
VAIHTUVAT VASTAAVAT	17 982	48 761	VASTATTAVAA YHT	195 762	229 845
Saamiset	9 076	12 902			
Pitkäaikaiset saamiset	0	0			
1. Myyntisaamiset	0	0			
2. Vuokrasaamiset	0	0			
3. Lainasaamiset	0	0			
4. Muut saamiset	0	0			
5. Siirtosaamiset	0	0			
Lyhytaikaiset saamiset	9 076	12 902			
1. Myyntisaamiset	0	0			
2. Vuokrasaamiset	186	0			
3. Lainasaamiset	0	3 930			
4. Muut saamiset	754	812			
5. Siirtosaamiset	8 136	8 160			
Rahat ja pankkisaamiset	8 907	35 859			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	195 762	229 845			

Pyhäjärven Kehitys Oy

Rahoituslaskelma

	31.12.2021	31.12.2020
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	392,41	-6 914,36
Satunnaiset erät	0,00	0,00
Tulorahoituksen korjauserät	0,00	0,00
Investointien rahavirta		
Investointimenot	0,00	0,00
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00	0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	0,00	0,00
Toiminnan ja investointien rahavirta	392,41	-6 914,36
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0,00	0,00
Antolainasaamisten vähennykset	0,00	0,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	8 852,91	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	0,00	-67 365,63
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1 297,62	-2 242,64
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen muutokset	0,00	0,00
Vaihto-omaisuuden muutos	0,00	0,00
Saamisten muutos, lisäys (-) vähennys (+)	3 826,78	124 353,89
Korottomien pitkä- ja lyhytaik.velkojen muutos lisäys (+) vähen. (-)	-38 726,79	-18 113,57
Rahoituksen nettorahavirta	-27 344,72	36 632,05
Rahavarojen muutos	-26 952,31	29 717,69
Rahavarat (31.12.)	8 906,62	35 858,93
Rahavarat 1.1.	35 858,93	6 141,24
Rahavarojen muutos	-26 952,31	29 717,69

Kiinteistö Oy Rillankivi

Vastuhenkilö Toimitusjohtaja Sari Ahola

1. YLEISTÄ Yhtiön tavoite on tuottaa laadukkaat asumispalvelut Pyhäjärvellä. Toimialana on Pyhäjärven kaupungin alueella tapahtuva asuntojen hankkiminen, omistaminen ja vuokralle antaminen ja tätä tarkoitusta varten omistaa ja hallita asuinhuoneistojen hallintaan oikeuttavia asunto-osakeyhtiön ja kiinteistöosakeyhtiön osakkeita ja yksinomaan asumiskäyttöön varattuja kiinteistöjä sekä muita asuntoja noudattamalla asuntojen vuokrauksessa Pyhäjärven kaupungin vahvistamia asukasvalintaperusteita. Tarkoituksena toteuttamiseksi yhtiö voi toimia rakennuttajana. Lisäksi yhtiön toimialana on Pyhäjärven kaupungin ja alueellisen elinkeinoelämän edistäminen vuokraamalla ja rakennuttamalla liiketiloja. Toimintaansa varten yhtiö voi omistaa ja hallita kiinteistöjä ja harjoittaa kiinteistöjen sekä arvopapereiden ostoa ja myyntiä.

2. OSAKKEET JA OSAKEPÄÄOMA

Yhtiön osakepääoma on 1.737.863,14 euroa ja osakkeiden määrä 1.636. Käytössä 1 osakelaji.

3. HALLINTO JA TILINTARKASTUS

Yhtiön hallitukseen kuuluvat; Hannu Manninen, puheenjohtaja ja Jorma Leskinen varapuheenjohtaja. Varsinaiset jäsenet; Raija Leppäharju, Marita Kärkkäinen-Rytkönen, Sirpa Pengerkoski, Kjell Kurtén. Varajäsenet; Eeva Aulakoski ja Harri Lehto.

Tilintarkastaja; KPMG Oy päävastuullinen tilintarkastaja Tapio Raappana. KHT JHT.

4. HENKILÖSTÖ

Hallinnossa on kaksi henkilöä ja kirvesmiehiä kaksi.

5. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

Yhtiö teki kesällä 2020 tasapainottamisohjelman vuosille 2020 – 2025. Ohjelman mukaan puretaan noin 26 asuntoa tulevina vuosina. Leskeläntie 7 ja Keltunlammentie 2 kiinteistöjen purkupäätökset tulivat marraskuussa 2021. Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus ARA:lta haetaan purkuavustusta kesällä 2022. Yhtiön pääomakustannukset ovat olleet suuret vuonna 2021 (703.161 €). Pääomakustannuksista on ollut neuvotteluja käynnissä eri rahoittajien kanssa. COVID19 vaikutus yhtiöön on ollut vähäinen. Pandemia on vaikuttanut enimmäkseen toimiston palvelutapaan sekä asukasvaihtuvuuteen.

6. TOIMINNAN JA TALOUDEN TAVOITTEET

Strateginen tavoite 1. SAAVUTETTAVUUDESTA, INFRASTRUKTUURISTA JA OSAAMISESTA VETOVOIMAA		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Liikenne- ja tietoliikenneyhteydet työelämän ja vapaa-ajan muutokseen vastaamassa	Valokuituyhteyksien lisääminen asuntokohteissa	Aktiiviliittymät 4 asuntokohteeseen ei toteutunut
Resurssiviisas Pyhäjärvi	Purettavista kiinteistöistä hyödynnetään kiinteät kalusteet	toteutunut 2021
Viihtyisä elinympäristö	Kylien korkea käyttöaste Asukastoiminnan aktivointi Vaihtuvuus < 28 %	Kylien käyttöaste >90, toteutui 91,4 % 1 krt / vuosi, ei toteutunut 23,28 %

Strateginen tavoite 2. ELINVOIMASTA JA HYVINVOINNISTA PITOVOIMAA		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Kantokykyinen palvelutuotanto	Hoitokustannukset asumis- ja teollisuuskohdeissa maltilliset Asuinkiinteistöjen lämpöindeksi alle Motivan keskiarvon 66 kwh/m3/v	Hoitokustannukset nousevat enintään 1,7 % vuosina 2021 – 2023 26 / 26
Mukaan vetävä toimintakulttuuri	osallistuminen eri tilaisuuksiin, näkyvyys, esim Kihupäivät	tapahtumat/vuosi 0/2

KIINTEISTÖ OY RILLANKIVI

Strateginen tavoite 3. KAUPUNKIKONSERNIN TASAPAINOINEN TALOUS JA KONSERNIYHTIÖIDEN ROOLI ELINVOIMAN EDISTÄMISESSÄ

TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Talous tasapainossa	Omavaraisuusaste > 30 % Tilikauden tulos >0 € Lainakanta €/asukas	19,71 % ei toteudu <500 €/asukas, ei toteudu
Tytäryhtiöiden elinvoimatyö	Asuntojen käyttöaste korkea Teollisuustilojen käyttöaste nousee	käyttöaste >91 %, ei toteudu käyttöaste >88 %, ei toteudu
Kestävät ja vaikuttavat investoinnit	Kiinteistöjen kuntoarviot / 10 vuoden investointisuunnitelmat Tappiollisen teollisuustilan realisointi Liiketie 18 myynti-/ vuokraussopimus 2021 Asuntojen vähentäminen/ purkaminen vuosille 2021-2025	2021-2023 ei toteudu 0 / 1 ei toteudu 3 / 25
Henkilöstön osaamisen ja jaksamisen kehittäminen	henkilöstöpalaverit ajankohtaiskoulutukset tapaturmien ehkäisy	6 / 6 toteutuu 0 tapaturmaa/vuosi

Strateginen tavoite 4. ALUEELLINEN YHTEISTYÖ JA VUOROVAIKUTUS

TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Aktiivinen ja erottuva Pyhäjärvi	Facebook, Tori-taulu, markkinointi	Facebook tykkäykset 438/2021
Alueellinen yhteistyö vastaamaan elinvoimatyön haasteita	Lähikuntien yhteistyöpalaverit	3/3
Resurssiviisaus inhimillisessä pääomassa	Asukaskysely	0 / 2021

TUNNUSLUKU/MITTÄRI	TP2019	TP2020	TA2021	TP2021	TA2022	TS2023
Asuntojen käyttöaste	88,7 %	88,9 %	95,1 %	87,0 %	95,0 %	95,0 %
Teollisuustilojen käyttöaste	62,6 %	68,5 %	79,4 %	85,7 %	80,0 %	80,0 %
Hoitokustannukset, asunnot	5,53	5,29	4,88	5,73	5,29	5,28 %
Hoitokustannukset, teollisuus	1,99	2,0	2,10	2,50	2,20	2,19 %
Omavaraisuusaste	25,9 %	25,1 %		19,71 %		
Vaihtuvuus	32,7 %	23,1 %		23,28 %		

7. INVESTOINNIT

Investoinnit yhteensä	TP 2020	TA 2021	TP 2021	TA 2022	TA 2023
Käyttöomaisuusinvestoin.	92.000			28.644	44.904
Rahoitusos.investointeihin					
Käyttöom. myyntitulot	-58.283				
Investoinnit yhteensä	33.717				

Investoinnit vuosina 2022 – 2024 ovat ns. negatiivisia investointeja. Purkotalojen tase-arvot alaskirjataan. Vuosina 2000 – 2020 yhtiön investoinnit olivat 6.455.120 €. Josta suurin Torkkolantie 1 kerrostalon rakentaminen oli peräti 75 % yhtiön investoinneista kahdessakymmenessä vuodessa.

KIINTEISTÖ OY RILLANKIVI**8. SISÄINEN VALVONTA JA RISKIEN HALLINTA**

Yhtiön sisäinen johtamis- ja valvontamenettely perustuu;

- osakeyhtiölakiin
- aravavuokratoyhtiötä koskeviin säädösiin ja suosituksiin
- omiin toimintatapoihin ja –periaatteisiin
- hyvää hallintotapaa koskevaan ohjeistukseen

Sisäinen valvonta kattaa taloudellisen raportoinnin valvonnan, yhtiön sisäiset hyväksymisoikeudet, investointien seurannan ja vuokravalvonnan. Sisäistä valvontaa suorittaa henkilökunta ja toimitusjohtaja sekä sen toimivuutta arvioi yhtiön hallitus. Sisäistä valvontaa toteutetaan läpi koko organisaation. Sisäisen valvonnan menetelmiä ovat mm sisäiset ohjeistukset ja valvontaa tukevat raportointijärjestelmät. Ulkoista valvontaa suorittaa tilintarkastajat ja viranomaiset. Yhtiön sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan strategian riskianalyysi valmistui keväällä 2017. Päivitys tehdään vuonna 2022.

9. TALOUDEN TASAPAINOTTAMINEN

Yhtiön yleiskustannuksia on saatu pienemmäksi yhdistämällä Pyhäjärven Kehitys Oy:n osittainen kiinteistöliiketoiminta Kiinteistö Oy Rillankiveen. Yhtiö on laatinut maaliskuussa 2019 toimitilojen realisointisuunnitelman, joka on otettu käyttöön. Talouden tasapainottamisohjelma vuosille 2020 – 2025 on tehty kesällä 2020.

Kiinteistö Oy Rillankivi

Tuloslaskelma	TP2020	TA2021	TP2021	TA2022
Liikevaihto				
Vuokratuotot	1 636 938	1 790 843	1 596 664	1 732 330
Muut tuotot	80 664	76 994	73 714	75 858
Elinkeinopalvelut	0	0	0	0
Liiketoim.muut tuotot	27 892	28 837	27 125	30 127
Liikevaihto yhteensä	1 745 494	1 896 674	1 697 503	1 838 315
Materiaalit ja palvelut				
Aine- ja tavaraoastot	0	0	0	0
Materiaalit ja palvelut yht.	0	0	0	0
Henkilöstökulut				
Palkat	-185 230	-175 698	-179 653	-178 000
Henkilöstökulut	-37 041	-38 656	-40 337	-40 000
Muut hlöstökulut	-10 273	-6 000	-8 641	-6 000
Henkilöstökulut yhteensä	-232 544	-220 354	-228 631	-224 000
Poistot ja arvonalentum.				
Muista pitkävaik.men.	-2 996	0	-2 996	0
Rakennuksista	-500 649	-503 957	-495 499	-507 272
Koneista ja kalustosta	-4 502	-6 837	-4 852	-6 837
Poistot ja arvonalen.yht.*	-508 147	-510 794	-503 347	-514 109
Muut kulut				
Kiinteistöjen hoitokulut	-999 111	-854 365	-943 820	-864 222
Hallintopalvelut	-39 968	-37 265	-34 040	-38 000
Muut hallinnonkulut	0	0	0	0
Muut kulut yhteensä	-1 039 078	-891 630	-977 860	-902 222
Luottotappiot	-9 469	-21 000	-2 072	-18 000
Liikevoitto (liiketappio)	-43 744	252 896	-14 407	179 984
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korko- ja rahoitustuotot	4 883	11 341	5 686	10 162
Korko- ja rahoituskulut	-194 722	-179 688	-183 252	-167 440
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	-189 839	-168 347	-177 566	-157 278
Voitto ennen satunn.eriä	-233 583	84 549	-191 973	22 706
Tilinpäätössiirrot				
Asuintalovaraus	0	0	0	0
Tilinpäätössiirrot yht:	0	0	0	0
Välittömät verot	-7 138	0	-100	0
Tilikauden voitto / tappio	-240 721	84 549	-192 073	22 706

Kiinteistö Oy Rillankivi

TASE	2021	2020		2021	2020
	€	€		€	€
VASTAAVAA			VASTATTAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	12 060 898	12 555 698	OMA PÄÄOMA	2 438 241	2 630 314
Aineettomat hyödykkeet	0	1 938	Peruspääoma	1 737 863	1 737 863
1. Aineettomat oikeudet	0	0	Muut omat rahastot	1 297 940	1 297 940
2. Muut pitkävaik.menot	0	1 938	Ed.tilik. yli-/alijäämä	-405 489	-164 768
3. Ennakkomaksut	0	0	Tilikauden yli-/alijäämä	-192 073	-240 721
Aineelliset hyödykkeet	11 391 243	11 884 105	Tilinpäätössiirtojen kert.	0	0
1. Maa- ja vesialueet	167 897	167 897	VIERAS PÄÄOMA	9 962 390	10 460 860
2. Liittymät	341 259	341 259	Pitkäaikainen	8 778 838	9 421 993
3. Rakennukset	10 838 841	11 334 340	1.Pääomalainat	644 648	644 648
4. Kiint koneet ja laitteet	15 390	18 698	2.Lainat rah.laitos	7 543 810	8 150 965
5. Koneet ja kalusto	5 077	3 579	3.Lainat julkisyht	480 994	480 994
6. Muut aineelliset hyödykkeet	2 117	3 175	4.Muut velat	109 385	145 385
7. Enn.maksut ja keskener.	20 661	15 156	Lyhytaikainen	1 183 552	1 038 867
Sijoitukset	669 655	669 655	1.Lainat rah.laitos	673 165	703 161
1. Osakkeet ja osuudet	477 416	477 416	2.Saadut ennakot	27 447	22 938
2. Muut saamiset	192 239	192 239	3.Ostovelat	228 901	98 044
VAIHTUVAT VASTAAVAT	339 733	535 475	4.Muut velat	126 803	104 132
Saamiset	329 541	521 838	5.Siirtovelat	127 236	110 593
Pitkäaikaiset saamiset	83 306	196 634	VASTATTAVAA YHT	12 400 631	13 091 174
1. Myyntisaamiset	0	0			
2. Vuokrasaamiset	0	0			
3. Lainasaamiset	83 306	140 834			
4. Muut saamiset	0	55 800			
5. Siirtosaamiset	0	0			
Lyhytaikaiset saamiset	246 235	325 204			
1. Myyntisaamiset	0	0			
2. Vuokrasaamiset	157 047	149 240			
3. Lainasaamiset	64 220	65 518			
4. Muut saamiset	11 271	6 026			
5. Siirtosaamiset	13 697	104 420			
Rahat ja pankkisaamiset	10 192	13 637			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	12 400 631	13 091 174			

Kiinteistö Oy Rillankivi

Rahoituslaskelma

	31.12.2021	31.12.2020
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	311 274,54	274 563,97
Satunnaiset erät	0,00	0,00
Tulorahoituksen korjauserät	0,00	1 362,38
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-8 547,28	0,00
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00	0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	0,00	0,00
Toiminnan ja investointien rahavirta	302 727,26	275 926,35
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0,00	0,00
Antolainasaamisten vähennykset	0,00	0,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-643 154,88	-80 829,01
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-29 996,48	1 998,76
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen muutokset	0,00	0,00
Vaihto-omaisuuden muutos	0,00	0,00
Saamisten muutos, lisäys (-) vähennys (+)	192 297,02	-3 558,67
Korottomien pitkä- ja lyhytaik.velkojen muutos lisäys (+) väh. (-)	174 681,47	-180 456,98
Rahoituksen nettorahavirta	-306 172,87	-262 845,90
Rahavarojen muutos	-3 445,61	13 080,45
Rahavarat 31.12.	10 191,57	13 637,18
Rahavarat 1.1.	13 637,18	556,73
Rahavarojen muutos	-3 445,61	13 080,45

PyhäNet Oy

Vastuhenkilö Toimitusjohtaja Matti Kangas

1. TOIMINTA-AJATUS

PyhäNet parantaa toiminta-alueensa kuntien elinvoimaisuutta ja ihmisten elämänlaatua toteuttamalla, ylläpitämällä ja operoimalla laadukkaita ja toimintavarmoja valokuituverkkoja luoden edellytyksiä uusille digitaalisille palveluille, toimintamalleille ja käyttötottumuksille.

2. OSAKKEET JA OSAKEPÄÄOMA

Yhtiöllä on 305 osaketta.

- Pyhjärven kaupunki 155 osaketta.
- Haapajärven kaupunki 95 osaketta.
- Kärämäen kunta 55 osaketta.

Osakekauppoja ei tilikauden aikana ollut.

Yhtiön oma pääoma 31.12.2021 oli 149 759,66 €.

3. HALLINTO JA TILINTARKASTUS

PyhäNet Oy:n varsinainen yhtiökokous pidettiin 9.6.2021. Yhtiökokouksessa oli edustettuina kaikki yhtiön 305 osaketta. Yhtiökokous vahvisti vuoden 2020 tilinpäätöksen ja hyväksyi hallituksen esityksen tilikauden voiton vahvistamisesta oman pääoman voitto-/tappiotilille sekä vahvisti vastuuvapauden hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle.

Varsinainen yhtiökokous nimesi yhtiön hallitukseen viisi varsinaista jäsentä ja kolme varajäsentä. Varsinaisiksi jäseniksi valittiin: Ilpo Karvonen, Asko Torssonen, Jere Hakkarainen, Veikko Ekman ja Pauli Ojalehto. Varajäseniksi valittiin: Riku Niskanen, Teija Myllylä sekä Tuukka Kuisma. Hallituksen kokouksissa puhe- ja läsnäolo-oikeus on myös toimitusjohtajalla sekä osakkeiden omistajilla. Hallituksen puheenjohtajana on toiminut Ilpo Karvonen ja varapuheenjohtajana Asko Torssonen. Hallitus kokoontui tilikauden aikana kuusi (6) kertaa.

PyhäNet Oy:n tilintarkastusyhteisönä on toiminut KPMG Oy AB (y-tunnus 1805485-9) ja vastuullisena tilintarkastajana JHT, KHT, KTM Tapio Raappana.

4. HENKILÖSTÖ

Henkilökunnan lukumäärä on ollut kaksi (2) henkilöä tilikauden aikana. Vuoden lopussa yhtiön palveluksessa oli toimitusjohtaja sekä asiakaspalvelupäällikkö.

5. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

Yhtiön liikevaihto oli yhteensä 1 125 191,88 euroa. Nousua edellisvuoteen verrattuna 1 %. Internetpalveluiden ja kuituvuokrien myynti kasvoi 4,9 % (48 461,94 €). Vuoden aikana ei ollut isoja valokuituverkon rakennushankkeita. Uusien liittymien rakentaminen koostui pääosin yksittäisien liittymien täydennysrakentamisista, minkä johdosta liittymämyynti laski -26 818,9 euroa. Kiinteän omaisuuden poistoja kirjattiin suunnitelman mukaisesti yhteensä -234 275,95 euroa. Tilikauden voitoksi verojen jälkeen vahvistettiin 88 541,07 euroa.

Aktiivisten liittymien määrä kasvoi vuoden aikana 92 liittymällä.

Tilikauden merkittävin kehityshanke oli Internet palvelutuotannon siirtäminen PyhäNetin omaksi toiminnaksi. Muutoksen kautta PyhäNet tulee saavuttamaan vuosittain arviolta 150 000 - 200 000 € kustannussäästöt.

Oman palvelutuotannon käynnistämiseen tehtiin investointeja yhteensä 75 291,34 euroa. Valokuituverkon rakentamisen osalta suurin yksittäinen hanke oli verkon rakentaminen Pyhjärven ja Kiuruveden rajalla. Hankkeeseen saatiin Pohjois-Savon ELY:n tukea. Tilikauden aikana valokuituverkkoon investoitiin yhteensä 99 285,24 euroa.

Yhtiön liikevaihto kasvoi edelliseen tilikauteen verrattuna 1 % ollen 1 125 191,88 €. Laajakaistapalveluiden ja kuituvuokrien myynti kasvoi 48 461,94 €, valokuituliittymien myynnin laskiessa -26 818,95 €.

Aktiivisten liittymien määrä kasvoi vuoden aikana 92 liittymällä. Vuoden 2021 lopussa aktiivisia liittymiä oli yhteensä 2166 kpl, joista PyhäNetin oman verkon alueelta oli 1854 liittymää ja R-Netin verkon alueelta 312 liittymää.

R-Netin käytössä olevien liittymien määrä nousi 17 liittymällä. R-Netin verkkoa käyttävien asiakkaiden tuoma liikevaihto oli 141 168,79 € ja liikevoitto, huomioimatta PyhäNetin henkilöstökuluja, 23 712,12 €. Tilikauden aikana ei toteutettu isoja verkonrakennushankkeita, vaan rakentaminen keskittyi pienempiin kokonaisuuksiin. Pyhjärven ja Kiuruveden kuntien rajalle rakennettiin noin 10 liittymän kokonaisuus. Muut liittymät rakentuivat yksittäisinä liittyminä ympäri toimialuetta. Yhteensä vuoden aikana rakennettiin 37 uutta valokuituliittymää. Pyhjärven ja Kiuruveden rajalla rakennettuun verkkohankkeeseen saatiin Pohjois-Savon ELY:n tukea. Tilikauden aikana valokuituverkkoon investoitiin yhteensä 99 285,24 euroa. Tilikauden merkittävin kehityshanke oli Internet palvelutuotannon siirtäminen PyhäNetin omaksi toiminnaksi. Muutoksen kautta PyhäNet tulee saavuttamaan vuosittain arviolta 150 000 - 200 000 € kustannussäästöt aikaisempiin tilikausiin verrattuna. Oman palvelutuotannon käynnistämiseen tehtiin investointeja yhteensä 75 291,34 euroa. Hankkeen kertaluonteiset vaikutukset tilikauden tulokseen oli noin -50 000 €.

Valokuituverkon rakentamisen ja oman palvelutuotannon investointien rahoitukseksi nostettiin Pyhjärven kaupungilta 200 000 € laina. Laina maksetaan takaisin kahdessa erässä elokuussa 2022 ja elokuussa 2023.

6. TOIMINNAN JA TALOUDEN TAVOITTEET

Strateginen tavoite 1. SAAVUTETTAVUUDESTA, INFRASTRUKTUURISTA JA OSAAMISESTA VETOVOIMAA		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Liikenne- ja tietoliikenneyhteydet työelämän ja vapaa-ajan muutokseen vastaamassa	Valokuituliittymien rakentaminen.	80% uusista liittymien jälkitalauksista pystytään toteuttamaan.
Yrityspalveluiden kehittäminen	Teollisuuden, yritysten ja tuulivoimaloiden liittymätyyppien ja palveluiden tuoteistus.	Uudet palvelut ja liittymät tunnistettu, tuoteistettu ja hinnoiteltu.

Strateginen tavoite 2. ELINVOIMASTA JA HYVINVOINNISTA PITOVOIMAA		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Hyvinvoiva kasvuyhteisö	Digitalisaatiohankkeiden käynnistäminen ja niihin osallistuminen eri sidosryhmien kanssa.	Pyhänet toimii aktiivisena kumppanina kaupungin, muiden tytäryhtiöiden ja sidosryhmien kanssa (Selänne, Joki-ICT, jne).

Strateginen tavoite 3. KAUPUNKIKONSERNIN TASAPAINOINEN TALOUS JA KONSERNIYHTIÖIDEN ROOLI ELINVOIMAN EDISTÄMISESSÄ		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Talous tasapainossa	Ajantasainen talouden seuranta	Toiminta kannattavaa.
Tulevaisuuden kustannustehokkuus	Palvelutuotannon malli vuodesta 2022 eteenpäin ratkaiseminen ja tarvittavien toimenpiteiden toteuttaminen.	Palvelutuotantomalli päätetty ja toteutus käynnissä/käynnistetty.
Myynnin kasvu	Myynnin tehostaminen ja kasvu kulluttaja- ja yritysasiakassegmenteissä	Hallituksen asettama tulostavoite 150.000 € saavutetaan.

Strateginen tavoite 4. ALUEELLINEN YHTEISTYÖ JA VUOROVAIKUTUS		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Viestintä ja markkinointi	PyhäNetin tunnettavuuden ja brändin kehittäminen.	PyhäNet koetaan toimialueellaan ensisijaiseksi laajakaistapalveluiden tuottajaksi. Aktiivisten liittymien määrä kasvaa.

7. INVESTOINNIT

Tilikauden aikana investoitiin valokuituverkkojen rakentamiseen yhteensä 99 285,24 euroa. Koneita ja laitteita sekä muita aineettomia investointeja tehtiin yhteensä 75 291,34 euroa.

8. SISÄINEN VALVONTA JA RISKIEN HALLINTA

Riskienhallinnalla varmistetaan PyhäNet Oy:n liiketoimintaa tunnistamalla riskit ja niiden vaikutukset. PyhäNet jakaa liiketoimintaan vaikuttavat riskit strategisiin, operatiivisiin, rahoituskellisiin- ja vahinkoriskeihin.

Strategisista riskeistä merkittävimmät liittyvät teknologian kehitykseen ja erityisesti matkapuhelinoperaattoreiden 5G panostuksiin ja käyttöönottoon, mikä voi vaikuttaa PyhäNetin tuotteiden kilpailukykyyn ja asettaa paineita tuotteiden hinnoitteluun. Uusien rakennushakkeiden osalta kannattavuuslaskelmiin perustuva päätöksenteko on entistä tärkeämpää.

Liittymien käyttöönottoaste on merkittävin operatiivinen riski, mikä vaikuttaa suoraan yhtiön kannattavuuteen. Verkon ja laittilojen tehokkaalla ylläpidolla ja seurannalla voidaan pienentää merkittävästi häiriötilanteiden vaikutusta PyhäNetin verkon luotettavuuteen ja sitä kautta toiminnan kannattavuuteen.

Rahoitusriskien hallinnassa keskeisintä on kassavirran ja kustannusten jatkuva seuranta. Korkoriskien osalta markkinoiden korkokehitystä seurataan aktiivisesti. PyhäNetin lainakannasta n. 25 % on sidottu kiinteään 1,38 % korkoon.

Vahinkoriskejä hallitaan oikeanlaajuisilla ja kattavilla vakuutusturvilla. Yhtiön hallinnon osalta vakuutusturvana on vastuuvakuutukset sekä lakisääteiset vakuutukset. Laitetilat sekä niissä olevat aktiivilaitteet on vakuutettu. Valokuituverkkoon kohdistuvia vahinkoja ei ole vakuutettu.

9. YMPÄRISTÖTEKIJÄT

PyhäNet Oy:n ympäristöpolitiikan lähtökohtana on liiketoiminnan ympäristövaikutusten ja riskien tiedostaminen sekä ympäristölainsäädännön tunteminen ja noudattaminen. Painopistealueina ovat hankinnat, jätteiden hallinta sekä ympäristöä vähemmän kuluttava urakointi.

Valokuituverkkojen suunnittelussa ja rakentamisessa sekä muissa teknisissä ratkaisuissa huomioidaan monikäyttöisyys, yhteiskäyttö sekä mahdollisuudet yhteisrakentamiseen. Myös hankinnoissa huomioidaan materiaalien kestävyys ja käyttöikä.

Tavoitteena on kehittää palveluita ja ratkaisuja, joiden ominaisuuksien vaikutuksesta käyttäjien maantieteellisen sijainnin merkitys ja liikkumisen tarve liiketoiminnan takia vähenevät. Tämä vaikuttaa ympäristöasioihin positiivisesti pienentämällä asiakkaiden synnyttämää hiilijalanjälkeä.

10. ARVIO TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

PyhäNet Oy:n toimitusjohtaja on irtisanoutunut ja hänen toimitusjohtajasuhteensa päättyy 28.2.2022. Uuden toimitusjohtajan rekrytointi on käynnistetty.

Tilikauden päättymisen jälkeen yhtiön palveluksessa on aloittanut kolmantena työntekijänä Verkostopäällikkö, jonka tehtäväkuvaan kuuluu uusien liittymien rakennuttaminen, valokuituverkon ylläpito, palveluiden käyttöönotto sekä näihin tehtäviin liittyvä asiakaspalvelu.

Yhtiö toimii kannattavasti ja oman palvelutuotannon käynnistäminen varmistaa kustannustehokkuuden ja kannattavuuden myös tulevaisuuteen. PyhäNetin jo rakennetussa valokuituverkossa on edelleen merkittävä kasvupotentiaali, mikä pyritään hyödyntämään aktiivisen myyntityön kautta. Seuraavien vuosien liikeluoksella on potentiaalia nousta yli 250 000 € per vuosi tasolle.

Vuoden 2022 tärkeimpinä kehityskohteina ovat liittymien täydennysrakentaminen taajama-alueilla sekä laajakaistapalveluiden käyttöönotto taloyhtiöissä. PyhäNetin valokuituverkon toimialueella sijaitsee lähes 300 taloyhtiötä, joista laajakaistapalvelut ovat tällä hetkellä käytössä vain noin 200 huoneistossa. Taloyhtiöt muodostavat PyhäNetille reilun 1000 laajakaistapalvelun kasvupotentiaalin. Yksittäisten liittymien täydennysrakentaminen sekä jo rakennettujen, mutta käyttämättömien liittymien aktivoiminen käyttöön muodostavat niin ikään noin 1000 uuden laajakaistapalvelun kasvupotentiaalin.

11. VOITONJAKO

Hallitus on esittänyt tilikauden voiton kirjaamista oman pääoman voitto-/tappio tilille.

PyhäNet Oy

TULOSLASKELMA

	TP2020	TA2021	TP2021	TA2022
Liikevaihto				
Myyntituotot	1 114 526	1 104 370	1 125 192	1110000
Muut tuotot				
Elinkeinopalvelut				
Liiketoim.muut tuotot				
Liikevaihto yhteensä	1 114 526	1 104 370	1 125 192	1110000
Materiaalit ja palvelut				
Aine- ja tavaraostot	-421 562	-430 512	-484 162	-244600
Materiaalit ja palvelut yht.	-421 562	-430 512	-484 162	-244 600
Henkilöstökulut				
Palkat	-142 210	-126 558	-126 985	-179500
Henkilöstökulut	-26 097	-23 973	-24 313	-32800
Muut hlöstökulut				
Henkilöstökulut yhteensä	-168 307	-150 531	-151 298	-212 300
Poistot ja arvonalentum.				
Muista pitkävaik.men.			-3 089	-6180
Rakennuksista	-201 781	-209 088	-205 753	-208221
Koneista ja kalustosta	-13 142	-9 500	-25 434	-20000
Poistot ja arvonalen.yht.	-214 923	-218 588	-234 276	-234 401
Muut kulut				
Vapaaeht.henkilösivuk.	-9 630	-5 669	-3 692	-4000
Kiinteistöjen hoitokulut	-28 506	-28 109	-29 507	-26483
Hallintopalvelut	-58 946	-67 713	-18 935	-19900
Muut hallinnonkulut	-6 860	-10 060	-59 090	-64 727
Muut kulut yhteensä	-103 943	-111 551	-111 224	-115 110
Luottotappiot	956		-1 085	
Liikevoitto (liiketappio)	206 747	193 188	143 147	303 589
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korko- ja rahoitustuotot	596		495	
Korko- ja rahoituskulut	-46 344	-45 600	-41 811	-43810
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	-45 748	-45 600	-41 317	-43 810
Voitto ennen satunn.eriä	160 999	147 588	101 831	259 779
Satunnaiset erät				
Satunnaiset tuotot				
Satunnaiset erät yht.	0	0		
Tuloverot			-13 290	-52000
Tilikauden voitto / tappio	160 999	147 588	88 541	207 779

PyhäNet Oy

TASE

	2021	2020		2021	2020
	€	€		€	€
VASTAAVAA			VASTATTAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	3 889 563	3 948 262	OMA PÄÄOMA	149 760	61 219
Aineettomat hyödykkeet	41 046	0	Peruspääoma	6 100	6 100
1. Aineettomat oikeudet	41 046	0	Muut omat rahastot	0	0
2. Muut pitkävaik.menot	0	0	Ed.tilikausien yli-/alijäämä	55 119	-105 881
3. Ennakkomaksut	0	0	Tilikauden yli-/alijäämä	88 541	160 999
Aineelliset hyödykkeet	3 845 517	3 946 262	VIERAS PÄÄOMA	3 948 751	4 217 309
1. Maa- ja vesialueet	1 951	1 951	Pitkäaikainen	3 485 043	3 647 191
2. Liittymät			1. Pääomalainat		
3. Rakennukset	3 798 419	3 904 887	2. Lainat rahoituslaitoks.	3 485 043	3 647 191
4. Kiinteät koneet ja laitteet			3. Lainat julkisyhteisöiltä		
5. Koneet ja kalusto	45 147	39 425	4. Muut velat		
6. Muut aineelliset hyödykkeet			Lyhytaikainen	463 708	570 119
7. Enn.maksut ja kesken. hank			1. Lainat rahoituslaitoks.	350 057	279 021
Sijoitukset	3 000	2 000	2. Saadut ennakot		
1. Osakkeet ja osuudet	3 000	2 000	3. Ostovelat	37 119	116 575
2. Muut saamiset	0	0	4. Muut velat	26 029	123 076
			5. Siirtovelat	50 504	51 446
VAIHTUVAT VASTAAVAT	208 948	330 266	VASTATTAVAA YHT	4 098 511	4 278 528
Saamiset	94 375	100 733			
Pitkäaikaiset saamiset	0	0			
1. Myyntisaamiset	0	0			
2. Vuokrasaamiset	0	0			
3. Lainasaamiset	0	0			
4. Muut saamiset	0	0			
5. Siirtosaamiset	0	0			
Lyhytaikaiset saamiset	94 375	100 733			
1. Myyntisaamiset	79 549	77 663			
2. Vuokrasaamiset					
3. Lainasaamiset					
4. Muut saamiset	4 752	22 946			
5. Siirtosaamiset	10 073	124			
Rahat ja pankkisaamiset	114 574	229 533			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	4 098 511	4 278 528			

PyhäNet Oy

Rahoituslaskelma

	2021	2020
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	322 817,02	375 921,97
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjauserät		
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-175 576,58	-292 530,44
Rahoitusosuudet investointimenoihin		
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot		
Toiminnan ja investointien rahavirta	147 240,44	83 391,53
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset		
Antolainasaamisten vähennykset		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-162 147,22	-279 004,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-106 410,79	205 894,37
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen muutokset		
Vaihto-omaisuuden muutos		
Saamisten muutos, lisäys (-) vähennys (+)	6 358,56	-33 390,56
Korottomien pitkä- ja lyhytaik.velkojen muutos lis.(+) väh.(-)		
Rahoituksen nettorahavirta	-262 199,45	-106 500,19
Rahavarojen muutos	-114 959,01	-23 108,66
Rahavarat 31.12.	114 573,61	229 532,62
Rahavarat 1.1.	229 532,62	252 641,28
Rahavarojen muutos	-114 959,01	-23 108,66

Pyhäsalmen Kvanttikiinteistöt Oy

Vastuhenkilö Toimitusjohtaja Henrik Kiviniemi

1. YLEISTÄ Yhtiön toiminta-ajatuksena on rakennuttaa, hallita ja vuokrata edelleen Pyhäsalmen kaivoksessa sijaitsevia uusiokäyttöön soveltuvia tiloja tuotekehitykseen, koulutukseen, tuotantoon ja tieteelliseen uusiokäyttöön.

Yhtiöllä on puitesopimus Pyhäsalmen kaivosalueen uusiokäytön oikeuksista ja toimintaperiaatteista kiinteistönomistaja Pyhäsalmi Mine Oy:n kanssa.

Yhtiön markkinointitoiminimenä on Pyhäjärven Callio.

2. OSAKKEET JA OSAKEPÄÄOMA

Osakkeiden lukumäärä yhteensä on viisi.

3. HALLINTO JA TILINTARKASTUS

Hallituksen jäsenet:
Erkki Kärkkäinen, puheenjohtaja
Ville Isoherranen, varapuheenjohtaja
Jouni Jussinniemi, jäsen

4. HENKILÖSTÖ

Toimitusjohtaja: Henrik Kiviniemi.
Kehitysjohtaja: Sakari Nokela

Määräaikaisia työntekijöitä tarpeen mukaan, palvelusopimukseen liittyen
Hankkeiden projektipäälliköt ostopalveluna

5. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

Yhtiön operatiivinen toiminta alkoi vuonna 2018, jolloin ensimmäiset uusiokäyttösopimukset tehtiin sekä ensimmäiset tapahtumat yhtiön kautta järjestettiin. Yhtiön toiminnan kehittämisen runkona on Callion strateginen toimintasuunnitelma. Yhtiö toteutti ohjelmajohtajatoiminnan siirron kaupungin elinkeinopalveluista yhtiön omaksi toiminnaksi syyskuussa 2020.

Pyhäsalmen energiavaraston (PPHES) investointihanke on edennyt suunnittelu- ja luvitusvaiheeseen investorin, EPV Energia Oy:n toimesta. Hanke sai 9/2021 TEM:ltä 26,3 miljoonan euron investointituen, johon tarvitaan vielä EU:n komission suostumus. Hankeyhtiöksi on vuonna 2019 perustettu Suomen Energiavarasto Oy, jolla ei ole ollut operatiivista toimintaa vielä vuonna 2020.

Maanalaisen palolaboratorion infrastruktuurin ja toimintakonseptin kehittämistä toteutettiin Business Finlandin Callio FireLAB-hankkeessa. Syksyllä 2021 aloitettiin kaivos- ja tunnelikoneiden testaus- ja tuotekehitystoiminnan kehityshanke, niin ikään Business Finland hankkeessa (Callio TestMINE).

Callio käynnisti vuoden aikana ympäristö- ja vesilupaprosessit tulevaa alueen vesienkäsittelyn järjestämistä varten. Lupapäätöstä odotetaan vuoden 2022 aikana.

COVID-19-pandemia vaikutti toimintaan huomattavasti myös vuonna 2021, rajoittaen muun muassa testaustoimintaa ja vierailuja. Lisäksi koulutusliiketoiminnan kaupallistamisen eteneminen hidastui merkittävästi.

6. TOIMINNAN JA TALOUDEN TAVOITTEET

Strateginen tavoite 1. SAAVUTETTAVUUDESTA, INFRASTRUKTUURISTA JA OSAAMISESTA VETOVOIMAA		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Liikenne- ja tietoliikenneyhteydet työelämän ja vapaa-ajan muutokseen vastaamassa	Callio Data Center Campus tarjoaa hyperturvallisen ja energiavarman vaihtoehdon konesalipalveluille. Pienen kokoluokan DC-malli nojaa nykyisen infran kustannustehokkaaseen uusiokäyttöön.	Data Center Campusin kaava lainvoimainen ja mahdollistaa markkinointiyhteistyön syntymisen toimijoiden kanssa. Toteutettu selvitys Callio Energy Park-hankkeen kautta. → toteutui
Liikenteen ja logistiikan virran hyödyntäminen elinkeinojen kehittämisessä	Biopoltoaineterminaalin invest in- markkinointi synnyttää yritystoimintaa hyödyntämään maanpäällistä infraa kaivosalueella.	Projektikehittämissopimus (PDA) solmitaan potentiaalisen investorin kanssa. → edistyi, mutta ei toteutunut 2021
Ainutlaatuinen maanalainen infrastruktuuri ja maanalaisen toiminnan osaaminen	Maanalaisen turvallisuuden ja suojelutoiminnan osaamisen hyödyntäminen ja edelleen kehittäminen yritysälähtöiseksi uusiokäytöksi. Materiaalitestauksesta kehittyvä liiketoimintaa Kasvintuotannon ja hyönteistuotannon jatkokehittäminen kaivoksessa tapahtuu yritysälähtöisen hankkeistamisen kautta. Kaivosinfrastruktuuri tarjoaa koneiden ja laitteiden T&K-toiminnalle monipuoliset mahdollisuudet Kaivosinfran ja osaamisen hyödyntäminen kaivosalan koulutusliiketoiminnassa	Callio Underground Rescue-hanke eteni suunnitelman mukaisesti. Toiminnan kaupallistaminen käynnistyi 2021 → toteutui Callio FireLAB-hanke tuottaa yritysälähtöistä kehittämistoimintaa. → toteutui Callio solmii yhteistyösopimuksen yrityksen kanssa jatkokehityksestä tai valmistelee jatkohankkeen, joka hyödyntää olemassa olevaa maanalaista infraa → ei toteutunut Callio FutureMINE-toiminta avaa uusia kaivosalan kehityskumppanuuksia 2021 → toteutui, useita uusia kumppanuuksia Uusia testaus- ja tuotekehityssopimuksia 2 kpl vuoden 2021 aikana. → toteutui (2 kpl) MINETRAIN-hankkeen kaupallistamisen kautta syntyvän liikevaihdon määrä → toteutui, yhteistyösopimus tehty ja kaupallistaminen alkaa 2022
Paikallisten osaamisklustereiden rakentaminen	Kaivoksen henkilöstön ja alihankkijoiden yrityskehittäminen tuo kasvua ja työtä.	Uusia perustettuja yrityksiä 2 kpl vuonna 2021. → toteutui (2 kpl)
Resurssiviisas Pyhäjärvi	Suomen sähköjärjestelmän tarvitsema energiavarasto (PHES) tarjoaa säätövoimaa markkinoille. Callio kiertotalouden tietokarttaselvityksen jatkotyöstö avaa mahdollisuuksia infran uusiokäytölle. Vähähiilisten ja hiilineutraalien teollisen kokoluokan investointien mahdollistaminen alueella	Energiavarastosta tehdään investointipäätös yksityisen toimijan tai konsortion toimesta 2021. → ei toteutunut vielä 2021 Vuonna 2021 yksi uusi kiertotalouden yritysälähtöinen toimenpide tai hankkeistus. → toteutui Callio Energy Park-hanke synnyttää yritysälähtöisiä kehittämistoimenpiteitä alueelle. → toteutui

Strateginen tavoite 2. ELINVOIMASTA JA HYVINVOINNISTA PITOVOIMAA		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Mukaan vetävä toimintakulttuuri	Yhtiö osallistuu paikkakunnan ja alueen tapahtumiin jakaen tietoa toiminnastaan monipuolisesti ja keräten kehittämisideoita.	Osallistuu aktiivisesti Pyhäjärven tapahtumiin. → korona aiheutti katoa paikallisissa tapahtumissa, ei toteutunut Yhtiö järjestää yhden näkyvyyttä tuovan tapahtuman kaivosalueella vuosittain. → ei järjestetty 2021 koronan vuoksi

Strateginen tavoite 3. KAUPUNKIKONSERNIN TASAPAINOINEN TALOUS JA KONSERNIYHTIÖIDEN ROOLI ELINVOIMAN EDISTÄMISESSÄ		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Talous tasapainossa	Yhtiön käyttökate on positiivinen Liikevaihto kasvaa tavoitteiden mukaan Yhtiö varautuu tuleviin investointeihin laajentamalla erityisesti palvelu- ja vuokratulopohjaa merkittävästi	Käyttökate positiivinen → ei toteutunut Liikevaihdon kasvu → toteutui, liikevaihto yli kaksinkertaistui Uusia palvelu- ja vuokrasopimuksia 4 kpl vuonna 2021. → toteutui
Tytäryhtiöiden elinvoimatyö	Maanalaisen kaivosinfrastruktuurin jatkokäyttö turvataan	Pitkän aikavälin maanalaisen infran uusiokäyttö varmistuu vuoden 2021 aikana. → ei toteutunut
Kestävät ja vaikuttavat investoinnit	Investointisuunnitelman laadinta alueen uusiokäytön näkökulmasta	Investointisuunnitelman laatiminen yhteistyössä kumppaneiden kanssa 2021 aikana. → ei toteutunut
Henkilöstön osaamisen ja jaksamisen kehittäminen	Henkilöstöpolitiikka mukautuu työntekijöiden asuinpaikkoihin ja erityisosaamiseen.	Etätyömahdollisuus asiantuntijoille sekä omaehtoisen koulutuksen tukeminen. → toteutui

Strateginen tavoite 4. ALUEELLINEN YHTEISTYÖ JA VUOROVAIKUTUS		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Aktiivinen ja erottuva Pyhäjärvi	Ainutlaatuinen yritysalue tuodaan esiin viestimissä säännöllisesti ja näkyvästi.	Callio näkyy kuukausittain maakunnan ja/tai valtakunnan mediassa sekä 3 ajankohtana kansainvälisessä mediassa vuonna 2021
Alueellinen yhteistyö vastaamaan elinvoimatyön haasteita	Callio toimii aktiivisena ja katalyyttisenä yhteistyökumppanina sekä alueellisesti, maakunnallisesti että valtakunnallisestikin.	Yhteistyöverkostosta saadut uudet kontaktit ja uusiokäyttöavaukset → toteutui, monia uusia yhteyksiä ja avauksia

Pyhäsalmen Kvanttikiinteistöt Oy

Tuloslaskelma	TP2020	TA2021	TP2021	TS2022
Liikevaihto				
Vuokratuotot	71 186	110 000	122 863	750 000
Muut tuotot	9 922	6 000	0	10 000
Elinkeinopalvelut	0	25 000	27 920	120 000
Liiketoim.muut tuotot	19 000	18 000	66 300	20 000
Liikevaihto yhteensä	100 107	159 000	217 083	900 000
Materiaalit ja palvelut				
Palvelut	-33 354	-25 000	-27 849	-600 000
Aine- ja tavaraostot	0	-10 000	0	-100 000
Materiaalit ja palvelut yht.	-33 354	-35 000	-27 849	-700 000
Henkilöstökulut				
Palkat	-30 492	-79 200	-107 780	-80 388
Henkilöstökulut	-5 085	-35 640	-21 672	-36 174
Muut hlöstökulut	-1 747	0	-5 247	0
Henkilöstökulut yhteensä	-37 324	-114 840	-134 699	-116 562
Poistot ja arvonalentum.				
Muista pitkävaik.men.	0	0	0	0
Rakennuksista	0	0	0	0
Koneista ja kalustosta	0	0	0	0
Poistot ja arvonalen.yht.	0	0	0	0
Muut kulut				
Kiinteistöjen hoitokulut	0	-3 000	-5 454	-60 000
Hallintopalvelut	-1 611	-6 000	-25 240	-6 000
Muut hallinnonkulut	-22 675	-5 000	-27 034	-3 000
Muut kulut yhteensä	-24 286	-14 000	-57 729	-69 000
Luottotappiot	0	0	0	0
Liikevoitto (liiketappio)	5 143	-4 840	-3 193	14 438
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korko- ja rahoitustuotot	0	0	1	0
Korko- ja rahoituskulut	-146	-270	-1 244	-1 000
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	-146	-270	-1 243	-1 000
Voitto ennen satunn.eriä	4 998	-5 110	-4 436	13 438
Satunnaiset erät				
Satunnaiset tuotot/kulut	0	0	0	0
Satunnaiset erät yht.	0	0	0	0
Välittömät verot	-1 000	0	0	0
Tilikauden voitto / tappio	3 998	-5 110	-4 436	13 438

Pyhäsalmen Kvanttikiinteistöt Oy

TASE	2021	2020		2021	2020
	€	€		€	€
VASTAAVAA			VASTATTAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	3 000	3 000	OMA PÄÄOMA	15 859	20 294
Aineettomat hyödykkeet	0	0	Peruspääoma	2 500	2 500
1. Aineettomat oikeudet	0	0	Muut omat rahastot	0	0
2. Muut pitkävaik.menot	0	0	Ed.tilik. yli-/alijäämä	17 794	13 796
3. Ennakkomaksut	0	0	Tilikauden yli-/alijäämä	-4 436	3 998
Aineelliset hyödykkeet	0	0	VIERAS PÄÄOMA	55 283	48 309
1. Maa- ja vesialueet	0	0	Pitkäaikainen	30 000	30 000
2. Liittymät	0	0	1.Pääomalainat	0	0
3. Rakennukset	0	0	2.Lainat rah.laitos		
4. Kiint koneet ja laitteet	0	0	3.Lainat julkisyht	30 000	30 000
5. Koneet ja kalusto	0	0	4.Muut velat	0	0
6. Muut aineelliset hyödykkeet	0	0	Lyhytaikainen	25 283	18 309
7. Enn.maksut ja kesken.er.	0	0	1.Lainat rah.laitos	0	0
Sijoitukset	3 000	3 000	2.Saadut ennakot	0	0
1. Osakkeet ja osuudet	3 000	3 000	3.Ostovelat	2 041	6 213
2. Muut saamiset	0	0	4.Muut velat	8 993	3 688
			5.Siirtovelat	14 249	8 408
VAIHTUVAT VASTAAVAT	68 142	65 603	VASTATTAVAA YHT	71 142	68 603
Saamiset	12 135	12 135			
Pitkäaikaiset saamiset	20 000	10 000			
1. Myyntisaamiset	0	0			
2. Vuokrasaamiset	0	0			
3. Lainasaamiset	20 000	10 000			
4. Muut saamiset	0	0			
5. Siirtosaamiset	0	0			
Lyhytaikaiset saamiset	35 681	2 135			
1. Myyntisaamiset	0	0			
2. Vuokrasaamiset	16 368	0			
3. Lainasaamiset	0	0			
4. Muut saamiset	418	2 135			
5. Siirtosaamiset	18 895	0			
Rahat ja pankkisaamiset	12 461	53 468			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	71 142	68 603			

Pyhäsalmen Kvanttikiinteistöt Oy

Rahoituslaskelma

	2021	2020
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	-4 435,60	3 998,10
Satunnaiset erät	0,00	0,00
Tulorahoituksen korjauserät	0,00	0,00
Investointien rahavirta		
Investointimenot	0,00	0,00
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00	0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	0,00	0,00
Toiminnan ja investointien rahavirta	-4 435,60	3 998,10
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-10 000,00	-10 000,00
Antolainasaamisten vähennykset	0,00	0,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	0,00	0,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen muutokset	0,00	0,00
Vaihto-omaisuuden muutos	0,00	0,00
Saamisten muutos, lisäys (-) vähennys (+)	-33 545,67	-2 134,89
Korottomien pitkä- ja lyhytaik.velkojen muutos lisäys (+) väh. (-)	6 974,66	7 944,60
Rahoituksen nettorahavirta	-36 571,01	-4 190,29
Rahavarojen muutos	-41 006,61	-192,19
Rahavarat 31.12.	12 461,31	53 467,92
Rahavarat 1.1.	53 467,92	53 660,11
Rahavarojen muutos	-41 006,61	-192,19

Pyhäjärven Energia ja Vesi Oy

1. YLEISTÄ Pyhäjärven kaupungin kaukolämpölaitoksen sekä vesi- ja viemärlaitoksen toiminta yhtiöitettiin 1.1.2015 alkaen. Kaupunginvaltuusto päätti 27.10.2014 § 99 perustaa Pyhäjärven Energia ja Vesi Oy:n.

Yhtiön toimialana on vesi- ja viemärlaitostoiminta sekä kaukolämmön tuotanto ja jakelu. Lisäksi yhtiö voi harjoittaa yhdyskuntateknisten rakenteiden ylläpitoa ja huoltoa sekä muuta liiketoimintaa. Yhtiö voi omistaa ja hallita osakkeita ja kiinteistöjä

2. OSAKKEET JA OSAKEPÄÄOMA

Pyhäjärven kaupunki omistaa kaikki yhtiön 1.010 osaketta.
Yhtiö kuuluu Pyhäjärven kaupungin konserniyhtiöön, joka laatii konsernitilinpäätöksen.

3. HALLINTO JA TILINTARKASTUS

Yhtiön hallitukseen kuuluivat 15.9.2021 asti
Erkki Kärkkäinen, puheenjohtaja
Muut jäsenet ovat, Aimo Karvonen, Pirjo Lammassaari, Greta Kauranen ja Kjell Kurtén

Yhtiön hallitukseen kuuluvat 15.9.2021 alkaen
Erkki Kärkkäinen, puheenjohtaja
Muut jäsenet ovat, Armas Niemi, Pirjo Lammassaari, Teemu Kähärä ja Eeva-Riitta Pappila
Hallitus kokoontui kuluvan vuoden aikana 8 kertaa. Varsinainen yhtiökokous pidettiin 2.6.2021 ja ylimääräinen yhtiökokous 15.9.2021
Tilintarkastajana on toiminut kaupungin valtuuston valitsema KPMG Oy Ab

4. HENKILÖSTÖ

toimitusjohtaja	Matti Aulakoski
käyttöinsinööri	Aki Kokkonen
käytönvalvoja	Raimo Paajanen
toimistosihteer	Miia Lehtomäki
verkostoasentaja	Mauri Korpikari
vanhempi laitosmies	Markku Manninen
Asentaja	Tomi Kinnunen
Laitosmies	Jori Hänninen

5. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

Kulunut vuosi on yhtiön seitsemäs toimintakausi. Virkkulan kodin rakentaminen taajamaan aloitettiin lopukesästä, rakennus kytkettiin kaukolämpöverkkoon ennen talven tuloa. Kaivoksen alasajo, henkilökunnan väheneminen alkaa näkyä talousveden myynnin vähenemisenä. Kaukolämmön myynti nousi hiukan vuoden 2020 tasosta, talousveden myynti laski vuoden 2020 tasosta. Talousveden vuotoja on saatu pienennettyä huomattava määrä sujutuksien avulla. Vuotovesimäärien vähentäminen viemäriverkoston on yhtiölle edelleen todellinen haaste, joka tulee vaatimaan investointeja lähivuosina. Investoinnit kuitenkin ovat kannattavia, koska ne näkyvät pienentyneinä puhdistuskuluina ja parantuneina puhdistustuloksina. Uusia liittymiä myytiin vuoden 2020 aikana seuraavasti: Vesi 24kpl, Viemäri 5kpl ja kaukolämpö 1kpl

Jäteveden puhdistamo on iäkäs, rakennettu vuonna 1986, sitä on kuitenkin saneerattu vuosina 1993, 2002 ja 2010. Puhdistamo on tyyppiltään rinnakkaissaostuksella varustettu aktiivilietelaitos. Puhdistamon toiminta on kemikaalinmuutoksen ja käytön tehostamisen myötä parantunut huomattavasti, olemme saaneet ELY:n tarkastuksessa puhtaat paperit, ei huomauttamista!

Jatkossa jätevesi johdetaan puhdistamon jälkeen 6,5 km pitkää uutta putkilinjaa myöten työn alla olevalle Kaakkurin nevalle sijaitsevalle pintavalutuskentälle, kentän käyttöönoton pitää tapahtua viimeistään 1.6.2023. Pintavalutuskentältä jätevesi johdetaan Pyhäjokeen Junttiselän sijaan.

Vesikolmiolle AVI myönsi luvan ottaa pohjavettä Pitkänkankaan pohjavesiesiintymästä 600 m³/vrk. Yhtiö anoi suurempaa ottomäärää. Olemme valittaneet tästä päätöksestä ja pyytäneet sen kumoamista

Pyhjärven Energia ja Vesi Oy
----

6. TOIMINNAN JA TALOUDEN TAVOITTEET

Strateginen tavoite 1. SAAVUTETTAVUUDESTA, INFRASTRUKTUURISTA JA OSAAMISESTA VETOVOIMAA

TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Resurssiviisas Pyhäjärvi	Biopolttoaineen käyttö kokonaistuotannosta Vuotovesimäärä	92% alle 50%
Viihtyisä elinympäristö	Pyhäjärven vesistökuormituksen vähentäminen	Viemäri liittymien määrä toiminta-alueella

Strateginen tavoite 3. KAUPUNKIKONSERNIN TASAPAINOINEN TALOUS JA KONSERNIYHTIÖIDEN ROOLI ELINVOIMAN EDISTÄMISESSÄ

TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Talous tasapainossa	Positiivinen tilikauden tulos Risteysalueen kaukolämpölaitoksen kustannustehokkuuden parantaminen	Lainanhoitokyky kaupungille Aloitettiin selvitys vuoden 2021 aikana.
Tytär-yhtiöiden elinvoimatyö	Toiminnan tehostamisella pidetään hintataso kilpailukykyisenä	
Kestävät ja vaikuttavat investoinnit	Oikein mitoitettujen investointimäärät Pintavalutuskentän toteuttaminen	Suhteessa liikevaihtoon Valmiusaste vuoden 2021 loppuun mennessä 75 %
Henkilöstön osaamisen ja jaksamisen kehittäminen	Koulutus, Tyky-päivät	Koulutuspäivien määrä, Tyky-päivä vähintään kerran vuodessa

Strateginen tavoite 4. ALUEELLINEN YHTEISTYÖ JA VUOROVAIKUTUS

TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Resurssiviisaus inhimillisessä pääomassa	Yhteistyö kaupungin ja muiden tytäryhtiöiden kanssa	

MUUT TAVOITTEET

TAVOITE	TAVOITEARVO	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Raportointivelvoite talousasioista	3 kertaa/vuosi		Tavoite toteutu.

TAVOITTEET VESILAITOS

TAVOITE	SEURANTA / MITTARI
Vuotovesimäärä < 15 %	15 / %

TAVOITTEET VIEMÄRILAITOS

TAVOITE	SEURANTA / MITTARI
Vuotovesien vähentäminen < 50 %	65% / m3

TAVOITTEET KAUKOLÄMPÖLAITOS

TAVOITE	SEURANTA / MITTARI
Linjojen vuotovesimäärä 1000 m3/vuosi	m3
Hallitsemattomat seisakit 1 kpl/vuosi	1kpl
Biopolttoaineen Käyttö kokonaistuotannosta 92 %	96%

7. INVESTOINNIT

Vesilaitos	Vesijohtoverkoston perusparannusta jatketaan uusimalla valurauta- sekä PVC johtoja.		
Viemärlaitos	Viemäriverkoston vuotovesien poistamisen sekä verkostojen ja laitoksen peruskorjaukseen.		
Kaukolämpölaitos	Kaukolämpölaitoksen verkostojen peruskorjaukseen varataan 90.000 euroa.		
TAVOITE	TAVOITEARVO	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Kustannusarvio	350.000		355.400.

Kaukolämpölaitoksen investoinnit:

- Uusittiin linjoja Kärkkäisen alueella ja keskustassa
- Tehtiin peruskunnostuksia Ruotasen biolaitoksella

Vesilaitoksen investoinnit:

- Sujutuksia jatkettiin, eli vanhan putken sisään asennettiin uusi muoviputki avaamatta kaivantoa.

Viemärlaitoksen investoinnit

- Jatkettiin pintavalutus kentän tekoa ja purkuputken rakennusta uuden ympäristöluvan mukaisesti
- Automaation uudistamista. Ilmastuskompressoreiden ja pumppujen kunnostuksia

8. SISÄINEN VALVONTA JA RISKIENHALLINTA

Sisäistä valvontaa on toteutettu kunnan ja kuntakonsernin sisäisiä menettely- ja toimintatapoja noudattaen, joiden avulla on varmistettu organisaation tavoitteiden saavuttaminen ja toiminnan laillisuus. Yhtiö on tehnyt riskienkartoituksen sekä työsuojelun toimintaohjelman. Näissä on kartoitettu erityyppisiä riskejä työsuojelun ja toiminnan kannalta.

Kaukolämpölaitoksen kannalta suurin riski on, että kiinteän polttoaineen laitoksessa sattuu jotain vakavaa kuten tulipalo, räjähdys tai jokin muu onnettomuus ja lämpö joudutaan tuottamaan öljyllä.

Tähän yhtiö on varautunut vakuuttamalla tämän kaltainen riski.

Biopolttoaineen saatavuus on turvattu toimitussopimuksilla metsähakkeen osalta vuoden 2026 kesäkuun loppuun asti ja purukuoren osalta 2022 kesäkuun loppuun asti.

Vesilaitos on varautunut sähkökatkoksia varten hankkimalla varavoimakoneet kaikille vedenottamoille. Näin turvataan vedensaanti asiakkaille sähkökatkostenkin aikana.

Lisäksi yhtiö on tehnyt toimintaohjeet toiminnasta talousveden saastumisen ja erityistilanteiden varalta. Samoin on tehty desinfiointiohjeet vesijohtoverkostoille.

Jätevedenpuhdistamolle suurimpia toiminnan riskejä ovat jätevedenpuhdistamolle tuleva suuri vuotovesimäärä. Tuleville vuosille taloudellisia riskejä tulee uuden ympäristöluvan myötä, jossa on ainakin purkupaikan muutos ja pintavalutus kentän rakentaminen. Samoin puhdistamolle on odotettavissa muutoksia tiukentuneiden puhdistusvaatimusten myötä.

9. YMPÄRISTÖTEKIJÄT

YMPÄRISTÖTAVOITTEET			
TAVOITE	TAVOITEARVO	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Kuormitusaste	< 10 %		Tavoite toteutuu.

12. ARVIO TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Pyrimme omalla toiminnalla vaikuttamaan toimintavarmuuteen ja kustannustehokkuuteen jotta voimme pitää kuluttajahinnat nykyisellä tasolla.

Pyhäjärven Energia ja Vesi Oy

TULOSLASKELMA

	TP2020	TA2021	TP2021	TA2022
Liikevaihto				
Vuokratuotot				
Muut tuotot	2 713 337	2 653 000	2 798 834	2 400 000
Elinkeinopalvelut				
Liiketoim.muut tuotot				
Liikevaihto yhteensä	2 713 337	2 653 000	2 798 834	2 400 000
Materiaalit ja palvelut				
Aine- ja tavarastot	-1 142 941	-1 198 300	-1 386 561	-1 055 000
Materiaalit ja palvelut yht.	-1 142 941	-1 198 300	-1 386 561	-1 055 000
Henkilöstökulut				
Palkat	-562 060	-557 100	-452 609	-564 000
Henkilöstökulut	-93 478	0	-90 439	0
Muut hlöstökulut	-18 764	0	-13 580	0
Henkilöstökulut yhteensä	-674 301	-557 100	-556 628	-564 000
Poistot ja arvonalentum.				
Muista pitkävaik.men.	0	0	0	0
Rakennuksista	-396 958	-516 300	-105 334	-480 000
Koneista ja kalustosta	-87 112	0	-382 964	0
Poistot ja arvonalen.yht.	-484 070	-516 300	-488 299	-480 000
Muut kulut				
Vapaaeht.henkilösivuk.	-27 317	0	-36 733	0
Kiinteistöjen hoitokulut	-193 722	-306 900	-89 315	-285 000
Hallintopalvelut	-33 808		-31 373	
Muut hallinnonkulut	-42 502	0	-166 350	0
Muut kulut yhteensä	-297 349	-306 900	-323 771	-285 000
Luottotappiot	-280	0	-925	0
Liikevoitto (liiketappio)	114 395	74 400	42 650	16 000
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korko- ja rahoitustuotot	10 396	0	9 726	0
Korko- ja rahoituskulut	-28 442	-20 000	-23 750	-15 000
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	-18 045	-20 000	-14 024	-15 000
Voitto ennen satunn.eriä	96 350	54 400	28 626	1 000
Tuloverot	-19 022		-5 772	
Tilikauden voitto / tappio	77 328	54 400	22 854	1 000

Pyhäjärven Energia ja Vesi Oy

TASE

	2021	2020		2021	2020
	€	€		€	€
VASTAAVAA			VASTATTAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	9 806 431	9 952 475	OMA PÄÄOMA	5 513 503	5 490 649
Aineettomat hyödykkeet	3 600	3 600	Peruspääoma	1 010 000	1 010 000
1. Aineettomat oikeudet	3 600	3 600	Muut omat rahastot	4 000 000	4 000 000
2. Muut pitkävaik.menot	0	0	Ed.tilikausien yli-/alijäämä	480 649	403 322
3. Ennakkomaksut	0	0	Tilikauden yli-/alijäämä	22 854	77 327
 			VIERAS PÄÄOMA	4 983 203	5 050 745
Aineelliset hyödykkeet	9 802 831	9 948 875	Pitkäaikainen	4 091 361	4 235 909
1. Maa- ja vesialueet	17 061	14 607	1. Pääomalainat	0	0
2. Liittymät	5 524	5 524	2. Lainat rahoituslaitoks.	369 916	291 333
3. Rakennukset	9 004 562	9 365 975	Ostovelat	41 072	59 021
4. Kiinteät koneet ja laitteet	0	0	3. Lainat julkisyhteisöiltä	2 440 700	2 644 092
5. Koneet ja kalusto	229 531	294 146	4. Muut velat	1 239 673	1 241 463
6. Muut aineelliset hyödykk.	0	0	Lyhytaikainen	891 842	814 836
7. Enn.maksut ja keskener.	546 153	268 623	1. Lainat rahoituslaitoks.	101 078	60 400
 			2. Saadut ennakot	1 083	1 385
Sijoitukset	0	0	3. Ostovelat	356 996	275 057
1. Osakkeet ja osuudet	0	0	Velat saman kornsernin	203 392	203 392
2. Muut saamiset	0	0	4. Muut velat	82 707	73 582
 			5. Siirtovelat	146 586	201 020
VAIHTUVAT VASTAAVAT	690 275	588 919	VASTATTAVAA YHT	10 496 706	10 541 394
Vaihto-omaisuus	42 768				
Saamiset	529 330	342 825			
Pitkäaikaiset saamiset	0	0			
1. Myyntisaamiset	0	0			
2. Vuokrasaamiset	0	0			
3. Lainasaamiset	0	0			
4. Muut saamiset	0	0			
5. Siirtosaamiset	0	0			
Lyhytaikaiset saamiset	529 330	342 825			
1. Myyntisaamiset	492 506	336 213			
2. Vuokrasaamiset	0	0			
3. Lainasaamiset	0	0			
4. Muut saamiset	0	55			
5. Siirtosaamiset	36 824	6 557			
Rahat ja pankkisaamiset	118 177	246 094			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	10 496 706	10 541 394			

Pyhäjärven Energia ja Vesi Oy

Rahoituslaskelma

	2021	2020
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	511 152,98	561 397,58
Satunnaiset erät	0,00	0,00
Tulorahoituksen korjaukset	0,00	0,00
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-386 813,11	-485 614,99
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00	0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	0,00	0,00
Toiminnan ja investointien rahavirta	124 339,87	75 782,59
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0,00	0,00
Antolainasaamisten vähennykset	0,00	0,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	78 582,80	60 811,41
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-221 341,24	-263 792,08
Lyhytaikaisten lainojen muutos	40 678,08	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen muutokset	0,00	0,00
Vaihto-omaisuuden muutos	0,00	0,00
Saamisten muutos, lisäys (-) vähennys (+)	-186 505,14	107 684,32
Korottomien pitkä- ja lyhytaik.velkojen muutos lis.(+) väh.(-)	36 328,12	-52 686,92
Rahoituksen nettorahavirta	-252 257,38	-147 983,27
Rahavarojen muutos	-127 917,51	-72 200,68
Rahavarat 31.12.	118 176,85	246 094,36
Rahavarat 1.1.	246 094,36	318 295,04
Rahavarojen muutos	-127 917,51	-72 200,68

Kiinteistö Oy Pyhäsalmen Liiketalo

Vastuuhenkilö Toimitusjohtaja Taina Paldanius

1. YLEISTÄ Yhtiön toimialana on omistaa ja hallita Pyhäjärven kaupungissa sijaitsevia tiloja sekä niillä olevaa kahta liiketaloa.

2. OSAKKEET JA OSAKEPÄÄOMA

Osakkeet	Kpl	Huoneisto	Omistaja
1 – 493	493	A1	Pyhäjärven kaupunki
494 – 722	229	A2	Kansaneläkelaitos
723 – 1105	383	A3	Pyhäjärven Kehitys Oy
1106 – 1199	94	A4	Pyhäjärven Kehitys Oy
1200 – 1487	288	B5	Alko Oy
1488 – 1494	7	B6	Pyhäjärven kaupunki
1495 – 1527	33	B7	Pyhäsalmen Taksi Oy
1528 – 1800	273	B8	Pyhäjärven kaupunki
Yhteensä 1800 osaketta			

3. HALLINTO JA TILINTARKASTUS

Yhtiön hallitukseen kuuluvat
 Asko Torssonen puheenjohtaja ja Sami Laukkanen (Pyhäjärven kaupunki)
 Regis Rouge-Oikarinen (Pyhäjärven Kehitys Oy)
 Tarmo Turpeinen (Kela)
 Marjo Heikkilä (Alko Oy)
 Tilintarkastusyhteisö on BDO Oy

4. HENKILÖSTÖ Ei palkattuja työntekijöitä

5. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

Vuonna 2020 aloitettu valesokkelikorjaus on saatettu päätökseen vuonna 2021. Pyhäsalmen Liiketalon yhteisösäännöt on päivitetty. Rekisteröintipvm 4.1.2022. Yhteisösäännöissä on määräys yhtiön osakkeiden kuulumisesta huoneistotietojärjestelmästä annetussa laissa tarkoitettuun sähköiseen osakehuoneistorekisteriin. Siirto tehdään kevään 2022 aikana.

Rakennuksista ja rakennelmista tehdään vuosittain täydet poistot (alkaen 2020) rakennusten arvon viemiseksi todellista arvoa vastaavaksi. Poistot vaikuttavat kirjanpidolliseen tulokseen.

6. TUNNUSLUVUT JA MITTARIT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP2020	TA2021	TP2021	TA2022	TS2023
Lainakanta	49 634	55 000	53 456	35 000	20 030
Investoinnit	110 000	13 000	19 763	12 000	15 000

7. INVESTOINNIT

Kiinteistö Oy Pyhäsalmen Liiketalo	Korjaustarveselvitys 5 v, hallituksen esitys		
	aika	hinta-arvio, brutto	netto
5 vuoden aikana suunnitellut korjaukset			
A-talon ulko-ovet ja lukituksen uusiminen	2022	19.800 €	16.200 €
Katon peruskorjauksen suunnittelu ja kilpailutus	2023		
Katon peruskorjauksen toteutus	2024-2026		
Sähköautojen latauspiste	2026		

Kiinteistö Oy Pyhäsalmen Liiketalo
---

8. RISKIEN HALLINTA, SISÄINEN VALVONTA JA YMPÄRISTÖTEKIJÄT

Sisäinen valvonta toteutetaan toimittamalla kaupungille välitilinpäätöstiedot sekä informoimalla kaupunkia yhtiössä tehdyistä päätöksistä.

9. ARVIO TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Yhtiön rakennusten kuntoa seurataan, ja korjaustarveselvityksen pohjalta suunnitellaan huoltotarpeita niin, että yhtiö voi tarjota toimijoille asianmukaiset tilat.

10. TALOUSARVIOVERTAILU JA TULOSLASKELMA 2021

	TP 2020	TA 2021	TP 2021	TA 2022
TUOTOT				
Vastikkeet				
Hoitovastikkeet	80 895 €	80 895 €	80 895 €	80 895 €
Ylimääräinen hoitovastike		0 €	20 224 €	0 €
Vastikkeet yhteensä	80 895 €	80 895 €	101 119 €	80 895 €
Käyttökorvaukset	512 €	512 €	512 €	512 €
Muut tuotot				
KIINTEISTÖN TUOTOT YHTEENSÄ	81 407 €	81 407 €	101 631 €	81 407 €
KULUT				
Hallinto	-12 918 €	-12 490 €	-12 441 €	-12 950 €
Käyttö ja huolto	-13 033 €	-13 510 €	-13 502 €	-14 512 €
Lämmitys	-18 216 €	-19 600 €	-20 936 €	-19 500 €
Vesi ja jätevesi	-999 €	-1 550 €	-648 €	-1 550 €
Sähkö	-8 571 €	-8 506 €	-7 601 €	-8 500 €
Jätehuolto	-1 723 €	-2 400 €	-2 081 €	-2 400 €
Vahinkovakuutukset	-2 508 €	-2 650 €	-2 476 €	-2 600 €
Kiinteistövero	-6 045 €	-6 200 €	-6 034 €	-6 100 €
Vuosikorjaukset	-17 450 €	-14 251 €	-9 187 €	-13 295 €
Valesokkelikorjaus	-100 000 €	0 €	-14 535 €	0 €
Muut hoitokulut	0 €	-250 €	0 €	0 €
HOITOKULUT YHTEENSÄ	-181 462 €	-81 407 €	-89 441 €	-81 407 €
TOIMINTAKATE	-100 055 €	0 €	12 190 €	0 €
Rahoitustuotot ja -kulut	66 187 €	23 898 €	25 301 €	24 700 €
Poistot	-79 967 €	-75 154 €	-74 647 €	-71 190 €
Yhteensä	-113 834 €	-51 257 €	-37 156 €	-46 490 €

Kiinteistö Oy Pyhäsalmen Liiketalo

	2021	2020		2021	2020
	€	€		€	€
VASTAAVAA			VASTATTAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	1 387 799	1 463 129	OMA PÄÄOMA	1 354 241	1 391 397
Aineettomat hyödykkeet	0	0	Peruspääoma	8 000	8 000
1. Aineettomat oikeudet	0	0	Muut omat rahastot	1 516 986	1 516 986
2. Muut pitkävaik.menot	0	0	Ed.tilikausien yli-/alijäämä	-133 589	-19 755
3. Ennakkomaksut	0	0	Tilikauden yli-/alijäämä	-37 156	-113 834
Aineelliset hyödykkeet	1 387 799	1 463 129	VIERAS PÄÄOMA	71 679	101 732
1. Maa- ja vesialueet	37 885	52 194	Pitkäaikainen	34 538	57 226
2. Liittymät	38 329	38 329	1. Pääomalainat	0	0
3. Rakennukset	1 288 235	1 342 833	2. Lainat rahoituslaitok.	34 538	57 226
4. Kiinteät koneet ja laitteet	19 243	25 666	3. Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
5. Koneet ja kalusto	4 107	4 107	4. Muut velat	0	0
6. Muut aineelliset hyödykkeet	0	0	Lyhytaikainen	37 141	44 506
7. Enn.maksut ja kesken. hank	0	0	1. Lainat rahoituslaitok.	18 918	24 984
Sijoitukset	0	0	2. Saadut ennakot	0	0
1. Osakkeet ja osuudet	0	0	3. Ostovelat	17 668	18 613
2. Muut saamiset	0	0	4. Muut velat	555	909
			5. Siirtovelat	0	0
VAIHTUVAT VASTAAVAT	38 121	30 000	VASTATTAVAA YHT	1 425 920	1 493 129
Saamiset	3 139	6 054			
Pitkäaikaiset saamiset	0	0			
1. Myyntisaamiset	0	0			
2. Vastikesaamiset	0	0			
3. Lainasaamiset	0	0			
4. Muut saamiset	0	0			
5. Siirtosaamiset	0	0			
Lyhytaikaiset saamiset	3 139	6 054			
1. Myyntisaamiset	0	0			
2. Vastikesaamiset	13,37	26,74			
3. Lainasaamiset	0	0			
4. Muut saamiset	351	4 897			
5. Siirtosaamiset	2 775	1 130			
Rahat ja pankkisaamiset	34 982	23 947			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	1 425 920	1 493 129			

Kiinteistö Oy Pyhäsalmen Liiketalo

VASTIKEJÄLKILASKELMA 2021

HOITOTUOTOT

Hoitovastikkeet	101 119,36	
Käyttökorvaukset	511,80	
Vastikkeiden alv	21 142,69	
Alv tarkistusvastuu	-52,37	
HOITOTUOTOT YHTEENSÄ		122 721,48

HOITOKULUT

Hoitokulut	-89 441,43	
Alv tarkistusvastuu	734,73	
Alv vastikekulut	-17 086,53	
HOITOKULUT YHTEENSÄ		-105 793,23

HOITOVASTIKEYLI/ALIJÄÄMÄ		16 928,25
ED.TILIKAUSIEN HOITOVAST.YLI/ALIJÄÄMÄ		-19 980,77
SIIRTYVÄ HOITOVAST.YLI/ALIJÄÄMÄ		-3 052,52

ALV-VASTIKETUOTOT

Alv-vastikkeet	0,00	
vähennettävät verot	17 086,53	
ALV-VASTIKETUOTOT YHTEENSÄ		17 086,53

ALV-VASTIKEKULUT

Tilitettävä alv	-21 142,69	
ALV-VASTIKEKULUT YHTEENSÄ		-21 142,69

ALV-VASTIKEYLI/ALIJÄÄMÄ		-4 056,16
A 3 laina lyhennys alv-palautusvastuulla		-5 783,29
A 3 pov5 122021 alv-palautusvastuulla		-210,65
ED. TILIKAUSIEN ALV-VASTIKEJÄÄMÄ		31 266,84
SIIRTYVÄ ALV-VASTIKEJÄÄMÄ		21 216,74

TÄSMÄYTYS KIRJANPITOON

Hoitovastikeyli/alijäämä		-3 052,52
Alv-vastikeyli/alijäämä		21 216,74
Pääomavastikeyli/alijäämä laina 5		1 264,20
Pääomavastikeyli/alijäämä laina 6		469,57
Alv-vastikeyli/alijäämä laina 5		0,00
Alv-vastikeyli/alijäämä laina 6		0,00

KOKONAISJÄÄMÄ 19 897,99

Rahoitusomaisuus		38 120,66
Lyhytaik. Vieras pääoma		-37 141,03
seur. Tilikauden lainanlyhennykset		18 918,36

TASEEN RAHOITUSASEMA 19 897,99

erotus		0,00
--------	--	-------------

Asunto Oy Pyhäjärven Toripiha

Isännöinti Pyhäjärven Tilitoimisto Oy / Tuohimaa Kati

1. YLEISTÄ Yhtiön toimialana on vuokraoikeuden nojalla hallita Pyhäjärvellä sijaitsevia määräaloja kolmesta eri tilasta sekä niille rakennettavia rakennuksia.

2. OSAKKEET JA OSAKEPÄÄOMA

Osakkeiden lukumäärä 1.000 kpl. Yhtiö on Pyhäjärven kaupungin tytäryhtiö. Kiinteistö Oy Rillankivi omistaa yhtiöstä 50,70 % ja Pyhäjärven kaupunki 3,00 %, yhteensä 53,70 %.

3. HALLINTO

Hallitus
Sari Ahola, puheenjohtaja
Sami Laukkanen
Matti Ruotoistenmäki

Hallitus kokoontui tilikaudella yhden kerran. Varsinainen yhtiökokous on pidetty 22.09.2021.

Tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab.

4. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

Hoitovastikkeet	1.1.-31.12.2021
Asuinhuoneistot	3,70 eur/m ²
Liikehuoneistot	4,44 eur/m ²
Varasto	1,48 eur/m ²
Kylmä vesi	4,20 eur/m ³
Lämmin vesi	5,00 eur/m ³

5. ARVIO TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Yhtiön toiminnan arvioidaan jatkuvan kuluvan tilikauden aikana entiseen tapaan.

Asunto Oy Pyhäjärven Toripiha

Tuloslaskelma	TP2020	TA2021	TP2021	TA2022
Liikevaihto				
Vastikkeet	18 942	18 942	18 942	18 942
Muut tuotot	380	500	543	400
Liikevaihto yhteensä	19 322	19 442	19 485	19 342
Materiaalit ja palvelut				
Aine- ja tavaraostot	0	0	0	0
Materiaalit ja palvelut yht.	0	0	0	0
Henkilöstökulut				
Palkat	-87	-100	-87	-100
Henkilöstökulut	0	0	0	0
Muut hlöstökulut	0	0	0	0
Henkilöstökulut yhteensä	-87	-100	-87	-100
Poistot ja arvonalentum.				
Muista pitkävaik.men.	0	0	0	0
Rakennuksista	0	0	0	0
Koneista ja kalustosta	0	0	0	0
Poistot ja arvonalen.yht.	0	0	0	0
Muut kulut				
Kiinteistöjen hoitokulut	-14 439	-16 128	-17 363	-16 278
Hallintopalvelut	-2 857	-3 214	-4 221	-2 964
Muut hallinnonkulut	0	0	0	0
Muut kulut yhteensä	-17 296	-19 342	-21 584	-19 242
Luottotappiot	0	0	0	0
Liikevoitto (liiketappio)	1 939	0	-2 186	0
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korko- ja rahoitustuotot	0	0	0	0
Korko- ja rahoituskulut	0	0	0	0
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	0	0	0	0
Voitto ennen satunn.eriä	1 939	0	-2 186	0
Satunnaiset erät				
Satunnaiset tuotot/kulut	0	0	0	0
Satunnaiset erät yht.	0	0	0	0
Tilinpäätössiirrot				
Konserniavustus	0	0	0	0
Tilinpäätössiirrot yht:	0	0	0	0
Välittömät verot	0	0	0	0
Tilikauden voitto / tappio	1 939	0	-2 186	0

Asunto Oy Pyhäjärven Toripiha

TASE	2021	2020		2021	2020
	€	€		€	€
VASTAAVAA			VASTATTAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	938 251	938 251	OMA PÄÄOMA	939 497	941 682
Aineettomat hyödykkeet	0	0	Peruspääoma	20 000	20 000
1. Aineettomat oikeudet	0	0	Muut omat rahastot	922 600	922 600
2. Muut pitkävaik.menot	0	0	Ed.tilik. yli-/alijäämä	-918	-2 856
3. Ennakkomaksut	0	0	Tilikauden yli-/alijäämä	-2 186	1 939
Aineelliset hyödykkeet	938 251	938 251	VIERAS PÄÄOMA	1 578	2 377
1. Maa- ja vesial.	0	0	Pitkäaikainen	0	0
2. Liittymät	19 900	19 900	1.Pääomalainat	0	0
3. Rakennukset	893 700	893 700	2.Lainat rah.laitos	0	0
4. Kiint koneet ja laitteet	24 651	24 651	3.Lainat julkisyht	0	0
5. Koneet / kalusto	0	0	4.Muut velat	0	0
6. Muut aineelliset hyödykkeet	0	0	Lyhytaikainen	1 578	2 377
7. Enn.maksut ja keskener.	0	0	1.Lainat rah.laitos	0	0
 			2.Saadut ennakot	427	496
Sijoitukset	0	0	3.Ostovelat	1 151	1 742
1. Osakkeet ja osuudet	0	0	4.Muut velat	0	104
2. Muut saamiset	0	0	5.Siirtovelat	0	35
VAIHTUVAT VASTAAVAT	2 824	5 809	VASTATTAVAA	941 075	944 060
Saamiset	368	568			
Pitkäaikaiset saamiset	0	0			
1. Myyntisaamiset	0	0			
2. Vuokrasaamiset	0	0			
3. Lainasaamiset	0	0			
4. Muut saamiset	0	0			
5. Siirtosaamiset	0	0			
Lyhytaikaiset saamiset	368	568			
1. Myyntisaamiset	0	0			
2. Vuokrasaamiset	0	0			
3. Lainasaamiset	0	0			
4. Muut saamiset	368	516			
5. Siirtosaamiset	0	52			
Rahat ja pankkisaamiset	2 456	5 240			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	941 075	944 060			

Asunto Oy Pyhäjärven Toripiha

Rahoituslaskelma

	2021	2020
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	-2 185,67	1 938,76
Satunnaiset erät	0,00	0,00
Tulorahoituksen korjauserät	0,00	0,00
Investointien rahavirta		
Investointimenot	0,00	0,00
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00	0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	0,00	0,00
Toiminnan ja investointien rahavirta	-2 185,67	1 938,76
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0,00	0,00
Antolainasaamisten vähennykset	0,00	0,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	0,00	0,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-799,28	1 613,17
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen muutokset	0,00	0,00
Vaihto-omaisuuden muutos	0,00	0,00
Saamisten muutos, lisäys (-) vähennys (+)	200,44	-565,44
Korottomien pitkä- ja lyhytaik.velkojen muutos lisäys (+) väh. (-)	0,00	0,00
Rahoituksen nettorahavirta	-598,84	1 047,73
Rahavarojen muutos	-2 784,51	2 986,49
Rahavarat 31.12.	2 455,68	5 240,19
Rahavarat 1.1.	5 240,19	2 253,70
Rahavarojen muutos	-2 784,51	2 986,49

10. YMPÄRISTÖTILINPÄÄTÖS VUODELTA 2021

1. JOHDANTO

Pyhjärven kaupunki tarjoaa kuntalaisilleen kattavat peruspalvelut sekä terveellisen, turvallisen ja viihtyisän asuin ympäristön. Tavoitteena on taloudellisesti, sosiaalisesti ja ekologisesti kestävä yhdyskuntarakenne.

Pyhjärven kunnan pohjavesivarat ovat kunnan erityisessä suojelussa, pohjavesien puhtaus on koko kunnan hyvinvoinnin keskeinen edellytys. Kunnallisella vesihuollolla ja vesihuollon yleisellä kehittämisellä turvataan kaikille kuntalaisille riittävästi hyvänlaatuista talousvettä.

Vesistöjen ekologinen tervehdyttäminen ja niiden virkistyskäyttömahdollisuuksien parantaminen on yksi kunnan keskeisistä ympäristöhoitotoista.

2. KAAVOITUS

Maankäyttö- ja rakennuslaki sekä maankäyttö- ja rakennusasetus säätelevät kaavoitusta ja rakentamista. Kunnat vastaavat yleis- ja asemakaavoituksesta omalla alueellaan. Pyhjärven kaupungin kaavoitusta ohjaa Pohjois-Pohjanmaan Elinkeino-, Liikenne- ja Ympäristökeskus järjestämällä vuosittain kunnan kanssa kehittämiskeskustelut sekä yksittäisiä kaavoja koskien viranomais- ja työneuvottelut.

Kunnan alueiden käytön järjestämiseksi ja ohjaamiseksi laaditaan yleiskaavoja ja asemakaavoja. Yleiskaavassa osoitetaan alueiden käytön pääpiirteet kunnassa. Asemakaavassa osoitetaan kunnan osa-alueen käytön ja rakentamisen järjestäminen. Kunnat voivat laatia yhteisen yleiskaavan.

Maakuntakaava sisältää yleispiirteisen suunnitelman alueiden käytöstä maakunnassa tai sen osa-alueella (MRL 4 §).

Kaavoitus huolehtii yhdyskuntarakenteen terveestä kehityksestä ja taloudellisuudesta sekä turvaa riittävän tonttivarannon tulevien vuosien rakennustoiminnalle. Kaavaprosessi hoidetaan kaupungin omana työnä, kaavasuunnittelu ostopalveluna.

3. YMPÄRISTÖNSUOJELU

Vuoden 2010 alusta rakennusvalvonnan, ympäristönsuojelun ja ympäristöterveydenhuollon järjestäminen siirtyvät peruspalvelukuntayhtymä Selänteen ympäristö- ja rakennusvalvontapalveluiden vastuulle.

Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen rakennusvalvonta, ympäristönsuojelu ja ympäristöterveydenhuolto tekevät oman tilinpäätöksen.

4. VESIHUOLTO

Pyhjärven kaupungin vesi- ja jätevesihuollosta vastaa Pyhjärven Energia ja Vesi Oy 1.1.2015 lähtien.

5. KAUKOLÄMPÖ

Pyhjärven kaupungin kaukolämmöstä vastaa Pyhjärven Energia ja Vesi Oy 1.1.2015 lähtien.

6. JÄTEHUOLTO

Pyhjärven kaupungin alueella jätehuollosta vastaa Vestia Oy.

7. VESIENSUOJELU

Kevät talvella 2021 tehtiin niittoa vedettävällä niittokoneella. Vesikasvien niittoa suoritetaan kesäaikaisena vuosittain, kuten myös seurataan aktiivisesti mm. lentokartoituksilla.

Purojen ja järvialueen vesinäytteenotosta analysointineen huolehtii Ahma ympäristö Oy.

Pyhjärven kalastusta ja kalakantojen tilaa seurataan säännöllisesti Eurofins NabLabs Oy:n tekemänä. Seuranta kuuluu Pyhjärven säännöstelyn vaikutusten seurantaan.

Tilinpäätös ja toimintakertomus 2021

Pyhäjärvi kuuluu valtakunnalliseen vedenlaaduntarkkailuohjelmaan. Pyhäjoen ja Pyhäjärven pohjoisosan vedenlaadunseuranta kuuluu Pyhäjoen yhteistarkkailuohjelmaan. Tämän lisäksi osakaskunnat tarkkailevat omalta osaltaan vesistöjen tilan- ja kalakantojenkehitystä ja toimivat ripeästi tarpeen niin vaatiessa. Laskeutusaltaiden huoltotarvetta seurataan vuosittain Pyhäjärven kaupungin laatiman huoltosuunnitelman mukaan.

v. 2021 laskeutusaltaat on tarkistettu ja osin huollettu. Alla on kohteet, joissa on huomattu erikseen kirjattavia asioita.

5/6 Vähä-Komu	6- allas tyhjennetty, 5- allas tyhjennetty toispuoleisesti ~40 m3
10/11 Selkäinjärvi 2 ja 3	vesipintaa peittää sammalkasvusto, seurattava
14/15 Välijoki 3 ja 2	tarkastettu, puoliksi täyttynyt, seurataan
18 Konttipuro 2	tarkastettu, lähes täynnä
26 Vitrinpuro	tarkastettu, kertymää ~50 m3
33 Aittokoski	tarkastettu, kertymää ~30 m3, seurataan
34 Kallioinen	tarkastettu, Osmankäämi kasvanut altaaseen, seurataan

Ympäristötilinpäätöksen laati tekninen johtaja Sami Laukkanen.